

De adjunct-secretaris-generaal

D 303039 01.07.2026

Mr. Remco Nehmelman
Griffier van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Postbus 20017
2500 EA Den Haag
NEDERLAND

Betreft: Tijdens de vergaderperiode van 18 t/m 21 mei 2026 door het Europees Parlement
aangenomen documenten

Geachte heer Nehmelman,

Het Europees Parlement heeft tijdens zijn vergaderperiode van 18 t/m 21 mei 2026 onderstaande documenten aangenomen, die worden toegezonden overeenkomstig de aan de Verdragen gehechte protocollen nrs. 1 en 2:

Standpunten vastgesteld in het kader van een wetgevingsprocedure

- standpunt inzake het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de productie en verhandeling van bosbouwkundig teeltmateriaal, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2016/2031 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad (BTM-verordening),
- standpunt inzake het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het gebruik van spoorweginfrastructuurcapaciteit in de gemeenschappelijke Europese spoorwegruimte, tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 913/2010,
- standpunt in eerste lezing vastgesteld met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad waarmee de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie worden aangepakt en tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2170,
- standpunt in eerste lezing vastgesteld met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de screening van buitenlandse investeringen in de Unie en tot intrekking van Verordening (EU) 2019/452,

- standpunt in eerste lezing vastgesteld met het oog op de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ.

Deze documenten worden gelijktijdig aan alle nationale parlementen van de lidstaten in hun respectievelijke talen toegezonden en worden geacht op de datum van deze brief te zijn verzonden.

Het Europees Parlement heeft verder besloten onderstaande documenten, die zijn aangenomen tijdens dezelfde vergaderperiode en niet onder een wetgevingsprocedure vallen, te doen toekomen aan de nationale parlementen:

- standpunt inzake het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds,
- niet-wetgevingsresolutie over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds,
- standpunt inzake het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de goedkeuring namens de Unie van de wijziging van artikel 36 van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven,
- standpunt inzake het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen cybercriminaliteit; versterking van de internationale samenwerking voor de bestrijding van bepaalde strafbare feiten die worden gepleegd door middel van informatie- en communicatietechnologiesystemen en voor het delen van bewijsmateriaal in elektronische vorm met betrekking tot ernstige strafbare feiten,
- standpunt inzake het ontwerp van besluit van de Raad tot sluiting, namens de Europese Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Libanon betreffende de samenwerking tussen het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust) en de voor justitiële samenwerking in strafzaken bevoegde autoriteiten van de Republiek Libanon,
- standpunt inzake het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van het Protocol tot uitvoering van de partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Democratische Republiek Sao Tomé en Príncipe en de Europese Gemeenschap (2025-2029),
- standpunt inzake het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting namens de Unie van het protocol inzake de uitvoering van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de regering van de Cookeilanden (2025-2032),
- standpunt inzake het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Canada tot vaststelling van de voorwaarden voor de deelname van Canadese juridische entiteiten en producten van oorsprong uit Canada aan aanbestedingen in het kader van het SAFE-instrument,

- resolutie over de impact van de richtlijn maritieme ruimtelijke planning (Richtlijn 2014/89/EU) op de visserij in bepaalde visserijgebieden en zeebekkens,
- resolutie over kansen en uitdagingen van een alomvattende strategie inzake artificiële intelligentie voor de handel in de EU,
- resolutie over de rechtsstaat, grondrechten en misbruik van EU-middelen in Slowakije: behoefte aan een reactie van de EU,
- resolutie over de onderdrukking en terechtstelling van demonstranten, dissidenten, politieke gevangenen en religieuze minderheden in Iran.

Namens de voorzitter van het Europees Parlement zend ik u hierbij bovengenoemde documenten toe.

Met de meeste hoogachting,

5.1.2.e

5.1.2.e

Bijlagen

Texts adopted by the European Parliament
Session of 18 to 21 May 2026 - Strasbourg
Letter to Parliaments

TA	A9-B9	Date adoption
0168	A10-0136/2026	19/5
0169	A10-0126/2026	19/5
0170	A10-0012/2026	19/5
0171	A10-0061/2025	19/5
0188	A9-0157/2024	21/5

TA	A9-B9	Date adoption
0173	A10-0102/2026	20/5
0174	A10-0107/2026	20/5
0175	A10-0101/2026	20/5
0176	A10-0090/2026	20/5
0177	A10-0132/2026	20/5
0178	A10-0096/2026	20/5
0179	A10-0092/2026	20/5
0180	A10-0144/2026	20/5
0181	A10-0120/2026	20/5
0183	A10-0122/2026	20/5
0184	B10-0245/2026	20/5
0185	RC B10-0260/2026	21/5

[BG български](#)

[ES español](#)

[CS čeština](#)

[DA dansk](#)

[DE Deutsch](#)

[ET eesti keel](#)

[EL ελληνικά](#)

[EN English](#)

[FR français](#)

[GA gaeilge](#)

[HR hrvatski jezik](#)

[IT italiano](#)

[LV latviešu valoda](#)

[LT lietuvių kalba](#)

[HU magyar](#)

[MT](#) 5.1.2.e

[NL Nederlands](#)

[PL polski](#)

[PT português](#)

[RO română](#)

[SK slovenčina](#)

[SL slovenščina](#)

[FI suomi](#)

[SV svenska](#)

UITTREKSEL

VAN HET DOCUMENT "AANGENOMEN TEKSTEN"

VAN DE VERGADERPERIODE VAN

18 - 21 mei 2026

INHOUDSOPGAVE

P10_TA(2026)0168.....	5
DE PRODUCTIE EN HET IN DE HANDEL BRENGEN VAN BOSBOUWKUNDIG TEELTMATERIAAL	
P10_TA(2026)0169.....	7
DE GEMEENSCHAPPELIJKE EUROPESE SPOORWEGRUIMTE: GEBRUIK VAN SPOORWEGINFRASTRUCTUURCAPACITEIT	
P10_TA(2026)0170.....	9
DE NEGATIEVE HANDELSGERELATEERDE GEVOLGEN VAN DE WERELDWIJDE OVERCAPACITEIT VOOR DE STAALMARKT VAN DE UNIE	
P10_TA(2026)0171.....	63
DE SCREENING VAN BUITENLANDSE INVESTERINGEN IN DE UNIE	
P10_TA(2026)0188.....	235
RECHTEN, ONDERSTEUNING EN BESCHERMING VAN SLACHTOFFERS VAN STRAFBARE FEITEN	
P10_TA(2026)0173.....	335
VERSTERKTE PARTNERSCHAPS- EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST TUSSEN DE EU EN OEZBEKISTAN	
P10_TA(2026)0174.....	337
VERSTERKTE PARTNERSCHAPS- EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST TUSSEN DE EU EN OEZBEKISTAN	
P10_TA(2026)0175.....	353
INTERNATIONALE OVEREENKOMST VOOR OLIJFOLIE EN TAFELOLIJVEN: WIJZIGING VAN ARTIKEL 36	
P10_TA(2026)0176.....	355
VERDRAG VAN DE VERENIGDE NATIES TEGEN CYBERCRIMINALITEIT	
P10_TA(2026)0177.....	357
OVEREENKOMST TUSSEN DE EU EN ^{5.1.2.e} TUSSEN EUROJUST EN DE VOOR JUSTITIËLE SAMENWERKING IN STRAFZAKEN BEVOEGDE AUTORITEITEN VAN DE LIBANON	
P10_TA(2026)0178.....	359
PARTNERSCHAPSOVEREENKOMST INZAKE VISSERIJ TUSSEN DE EG EN SÃO TOMÉ EN PRÍNCIPE (2025-2029): UITVOERINGSPROTOCOL	
P10_TA(2026)0179.....	361
PARTNERSCHAPSOVEREENKOMST INZAKE DUURZAME VISSERIJ TUSSEN DE EU EN DE COOKEILANDEN (2025-2032): UITVOERINGSPROTOCOL	
P10_TA(2026)0180.....	363
OVEREENKOMST TUSSEN DE EU EN CANADA TOT VASTSTELLING VAN DE VOORWAARDEN VOOR DE DEELNAME VAN CANADESE JURIDISCHE ENTITEITEN EN PRODUCTEN VAN OORSPRONG UIT CANADA AAN AANBESTEDINGEN IN HET KADER VAN HET SAFE-INSTRUMENT	

P10_TA(2026)0181	365
DE IMPACT VAN DE UITVOERING VAN DE RICHTLIJN MARITIEME RUIMTELIJKE PLANNING (RICHTLIJN 2014/89/EU) OP DE VISSERIJ IN BEPAALDE VISSERIJGEBIEDEN EN ZEEBEKKENS	
P10_TA(2026)0183	385
KANSEN EN UITDAGINGEN VAN EEN ALOMVATTENDE STRATEGIE INZAKE ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE VOOR DE HANDEL IN DE EU	
P10_TA(2026)0184	397
DE RECHTSSTAAT, GRONDRECHTEN EN MISBRUIK VAN EU-MIDDELEN IN SLOWAKIJE: BEHOEFTE AAN EEN REACTIE VAN DE EU	
P10_TA(2026)0185	411
ONDERDRUKKING EN TERECHTSTELLING VAN DEMONSTRANTEN, DISSIDENTEN, POLITIEKE GEVANGENEN EN RELIGIEUZE MINDERHEDEN IN IRAN	

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0168

De productie en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2026 over het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de productie en verhandeling van bosbouwkundig teeltmateriaal, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2016/2031 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad (BTM-verordening) (17102/1/2025 – C10-0103/2026 – 2023/0228(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: tweede lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het standpunt van de Raad in eerste lezing (17102/1/2025 – C10-0103/2026),
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 13 december 2023¹,
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt² inzake het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2023)0415),
 - gezien artikel 294, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het overeenkomstig artikel 75, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord,
 - gezien artikel 68 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling (A10-0136/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan het standpunt van de Raad in eerste lezing;
 2. constateert dat de handeling is vastgesteld overeenkomstig het standpunt van de Raad;
 3. verzoekt zijn Voorzitter de handeling samen met de voorzitter van de Raad

¹ PB C, C/2024/1583, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1583/oj>.

² PB C, C/2025/3768, 17.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3768/oj>.

overeenkomstig artikel 297, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te ondertekenen;

4. verzoekt zijn secretaris-generaal de handeling te ondertekenen nadat is nagegaan of alle procedures naar behoren zijn uitgevoerd, en met de secretaris-generaal van de Raad te zorgen voor bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;
5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de nationale parlementen.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0169

De gemeenschappelijke Europese spoorwegruiimte: gebruik van spoorweginfrastructuurcapaciteit

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2026 over het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het gebruik van spoorweginfrastructuurcapaciteit in de gemeenschappelijke Europese spoorwegruiimte, tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 913/2010 (16833/1/2025 – C10-0104/2026 – 2023/0271(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: tweede lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het standpunt van de Raad in eerste lezing (16833/1/2025 – C10-0104/2026),
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 25 oktober 2023³,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 1 februari 2024⁴,
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt⁵ inzake het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2023)0443),
 - gezien artikel 294, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het overeenkomstig artikel 75, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord,
 - gezien artikel 68 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie vervoer en toerisme (A10-0126/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan het standpunt van de Raad in eerste lezing;
 2. constateert dat de handeling is vastgesteld overeenkomstig het standpunt van de Raad;

³ PB C, C/2024/891, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/891/oj>.

⁴ PB C, C/2024/1982, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1982/oj>.

⁵ PB C, C/2025/1020, 27.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1020/oj>.

3. verzoekt zijn Voorzitter de handeling samen met de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 297, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te ondertekenen;
4. verzoekt zijn secretaris-generaal de handeling te ondertekenen nadat is nagegaan of alle procedures naar behoren zijn uitgevoerd, en met de secretaris-generaal van de Raad te zorgen voor bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;
5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de nationale parlementen.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0170

De negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2026 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad waarmee de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit op de staalmarkt van de Unie worden aangepakt (COM(2025)0726 – C10-0245/2025 – 2025/0726(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2025)0726),
 - gezien artikel 294, lid 2, en artikel 207, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C10-0245/2025),
 - gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien het overeenkomstig artikel 75, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 23 april 2026 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
 - gezien artikel 60 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie,
 - gezien het verslag van de Commissie internationale handel (A10-0012/2026),
1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. hecht zijn goedkeuring aan de gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie die als bijlage bij deze resolutie is gevoegd en in de C-serie van het *Publicatieblad van de Europese Unie* zal worden bekendgemaakt;

3. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

P10_TC1-COD(2025)0726

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 19 mei 2026 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2026/... van het Europees Parlement en de Raad waarmee de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie worden aangepakt *en tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2170*

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure¹,

¹ *Standpunt van het Europees Parlement van 19 mei 2026.*

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De staalsector is essentieel voor het concurrentievermogen en de veiligheid van de Unie. *Staal is ook van wezenlijk belang voor tal van andere sectoren, zoals de sectoren op het gebied van schone technologie, vervoer, bouw en energie-infrastructuur van de Unie. Het behoud van een concurrerende en technologisch geavanceerde staalindustrie is dan ook van vitaal belang voor de economische veiligheid van de Unie.* De staalsector wordt *dan ook als een strategisch belangrijke sector beschouwd door de Unie, die zich inzet om de levensvatbaarheid, veerkracht en duurzaamheid op lange termijn ervan te waarborgen.*
- (2) *De Unie heeft een lange traditie op het gebied van de staalproductie in steden en regio's, waarbij staalarbeiders hun vaardigheden van generatie op generatie hebben doorgegeven, zodat zij een sleutelrol hebben gespeeld bij het leggen van de basis voor de productie in de Unie en zij van essentieel belang zijn voor het behoud van het concurrentievermogen en de hoge maatschappelijke waarde van de staalsector.*

- (3) De staalindustrie in alle landen en regio's, met inbegrip van de Unie, heeft te lijden onder de negatieve gevolgen van de toenemende wereldwijde structurele overcapaciteit. Die wereldwijde uitdaging heeft *negatieve* gevolgen voor de markt van de Unie en de markten van andere landen, hetzij direct, via de invoer uit landen met overcapaciteit, hetzij indirect, als gevolg van het verdringingseffect, of op beide manieren. Om het probleem van de wereldwijde overcapaciteit doeltreffend op te lossen, zijn grotere gezamenlijke inspanningen nodig van de Unie en **█** gelijkgestemde *partnerlanden* die niet bijdragen tot de wereldwijde overcapaciteit. De Unie zal *daarom haar inspanningen opvoeren bij* het leiden van de internationale werkzaamheden, onder meer in het kader van het Mondiaal Forum over de overcapaciteit van staal (*Global Forum on Steel Excess Capacity – GFSEC*), om de onderliggende oorzaken van wereldwijde overcapaciteit aan te pakken en tot oplossingen te komen die de transparantie van de mondiale staalmarkt versterken en waarbij rekening wordt gehouden met moderne productie- en leveringstechnieken, onder meer door de toepassing van het “smelt-en-giet”-beginsel en door de monitoring van de in- en uitvoer. De Unie *blijft zich inzetten voor eerlijke en open markten en voor een verdere versterking van haar betrekkingen met bestaande en toekomstige vrijhandelspartners. In die geest, en* om hun economieën af te schermen van de wereldwijde overcapaciteit **█** en de markttoegang onderling te verbeteren, *moeten de Unie en gelijkgestemde landen dringend samenwerken, in overeenstemming met hun gedeelde strategische belangen en wederzijdse voordelen, waarbij tegelijkertijd veilige, voorspelbare en gediversifieerde toeleveringsketens worden gewaarborgd.*

█

- (4) Uit een diepgaande analyse die de Commissie ■ in 2019 heeft afgerond, bleek dat de staalindustrie van de Unie *in die periode al* in een situatie verkeerde waarin ernstige schade dreigde, en dat deze zich zonder vrijwaringsmaatregelen waarschijnlijk in de nabije toekomst zou ontwikkelen tot een situatie waarin werkelijk sprake zou zijn van ernstige schade. *De Commissie heeft geconcludeerd dat het in het belang van de Unie zou zijn passende maatregelen te nemen om een verdere toename van de invoer van staalproducten te voorkomen.*

■

- (5) Op 31 januari 2019 heeft de Commissie Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159² tot instelling van definitieve vrijwaringsmaatregelen ten aanzien van de invoer van bepaalde staalproducten vastgesteld, waarmee het risico van verlegging van het handelsverkeer en de dreiging van de ernstige schade die waarschijnlijk zou zijn ontstaan voor de onder *die* uitvoeringsverordening ■ vallende producten, werden aangepakt. Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 zal op 30 juni 2026 verstrijken.

² Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 van de Commissie van 31 januari 2019 tot instelling van definitieve vrijwaringsmaatregelen ten aanzien van de invoer van bepaalde staalproducten (PB L 31 van 1.2.2019, blz. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/159/oj).

- (6) In november 2024 namen de leiders van de Unie de Verklaring van Boedapest *over de nieuwe deal voor het Europees concurrentievermogen* aan, waarin zij de dringende noodzaak en hun vastberadenheid benadrukten om de Unie concurrerder te maken **I**. Daarnaast hebben de leiders van de Unie zich ertoe verbonden te zorgen voor industriële vernieuwing en decarbonisatie, *en ervoor te zorgen* dat de Unie een industriële en technologische grootmacht kan blijven *die hoogwaardige werkgelegenheid bevordert*. De leiders van de Unie erkenden ook dat de gereedheid en de vermogens op defensiegebied moeten worden vergroot, met name door de technologische en industriële defensiebasis dienovereenkomstig te versterken. Daartoe hebben de leiders van de Unie zich ertoe verbonden een industriebeleid voor de Unie te ontwikkelen waarmee de groei van de belangrijkste technologieën van morgen wordt gewaarborgd, met bijzondere aandacht voor traditionele sectoren in transitie.
- (7) Het industriële concurrentievermogen *van de staalsector* is een kernprioriteit *voor de Unie, die zal bijdragen tot duurzame groei, langdurige welvaart en veerkracht*. Decarbonisatie *kan* een krachtige *motor* voor groei *en veerkracht* zijn wanneer zij wordt geïntegreerd in het industrieel, mededingings-, economisch en handelsbeleid. *Wereldwijde overcapaciteit heeft gevolgen voor de staalindustrie van de Unie in het kader van haar transitie naar een koolstofneutrale productie. Daarom moet het decarbonisatietraject van de staalsector in de Unie een van de factoren zijn waar de Commissie rekening mee kan houden wanneer zij de volumes van de tariefcontingenten wijzigt die in het kader van deze verordening worden geopend, en moet het een van de factoren zijn waar rekening mee moet worden gehouden bij het evalueren van de doeltreffendheid van deze verordening.*

I

- (8) Energie-intensieve sectoren zijn concentratiesectoren die dringend steun nodig hebben om te decarboniseren *en* te elektrificeren en *om* het hoofd te kunnen bieden aan hoge energiekosten, oneerlijke wereldwijde concurrentie en complexe regelgeving, die *allemaal het* concurrentievermogen aantasten. *Het is van essentieel belang dat die sectoren wereldwijd concurrerend kunnen blijven en dat de productie en de bezettingsgraad in de Unie worden verhoogd.*
- (9) Zoals erkend in de *mededeling van de Commissie van 19 maart 2025 met de titel “Een Europees actieplan voor staal en metalen”*, is staal een metaal dat van strategisch belang is voor het defensievermogen van de Unie. *Met name in een context van toenemende mondiale instabiliteit en verhoogde druk op de veiligheid* zijn stabiele en veerkrachtige toeleveringsketens van **■** metalen, *waaronder* staal, en *een sterke en concurrerende* interne productie *daarvan* essentieel voor defensie en lucht- en ruimtevaart, *voor het bereiken van economische veerkracht* en om ongewenste afhankelijkheden van leveranciers uit derde landen te voorkomen.

■

- (10) Verwacht wordt dat de wereldwijde overcapaciteit zal toenemen van 602 miljoen ton in 2024, gelijk aan vijfmaal de vraag in de Unie, tot 721 miljoen ton tegen 2027. De Unie heeft in de metaalsector reeds verschillende handelsbeschermingsmaatregelen ingesteld, onder meer in verband met ijzer en staal [1]. Die handelsbeschermingsmaatregelen worden echter tenietgedaan door voortdurende grote capaciteitsuitbreidingen in andere regio's, die volledig losstaan van de ontwikkeling van de binnenlandse en wereldwijde vraag. De staalindustrie van de Unie wordt in toenemende mate negatief beïnvloed door wereldwijde overcapaciteit en door wereldwijde verstoringen, waaronder niet-marktgerelateerde beleidsmaatregelen en praktijken in bepaalde derde landen die hun binnenlandse industrie kunstmatig ondersteunen of de handelsbeschermingsmaatregelen en sancties van de Unie omzeilen. Daardoor is de Unie de enige belangrijke staalproducerende regio waar momenteel een daling van de productiecapaciteit plaatsvindt. ***Daarom moeten maatregelen met betrekking tot de staalsector een langetermijnperspectief hebben, aangezien de wereldwijde overcapaciteit een structureel probleem is, dat waarschijnlijk niet op korte of middellange termijn zal worden opgelost.***
- (11) Bovendien neemt door de recente ontwikkeling van handelsbeperkende maatregelen door derde landen de invoerdruk op de [2] ***markt van de Unie*** verder toe, zowel wat volume als prijzen betreft. Die druk zal naar verwachting alleen maar verder toenemen, ***wat het risico met zich meebrengt dat de productie in de Unie nog verder zal dalen.***

- (12) Als gevolg daarvan bevindt de staalindustrie van de Unie zich in een moeilijke situatie, met een ongekend verlies van productiecapaciteit van meer dan 30 miljoen ton sinds 2018, een historisch lage bezettingsgraad van 67 % in 2024, ongeveer 30 000 banen die sinds 2018 verloren zijn gegaan, waarbij het verlies van nog eens duizenden banen is aangekondigd, en aanhoudende financiële verliezen.
- (13) *Het op regels gebaseerde multilaterale handelsstelsel, waarvan de Wereldhandelsorganisatie (WTO) de kern vormt, blijft fundamenteel voor het waarborgen van stabiliteit, voorspelbaarheid en eerlijkheid in de wereldhandel. Deze verordening moet daarom worden ontworpen en uitgevoerd met volledige inachtneming van de verplichtingen van de Unie in het kader van de WTO, met name wat de verdeling van de tariefcontingenten betreft.*
- (14) Gezien de snel verslechterende situatie van de staalindustrie van de Unie, *het toenemende strategische belang ervan* en de onbevredigende vooruitgang die tot dusver is geboekt bij het vinden van een collectieve oplossing voor de aanpak van de wereldwijde overcapaciteit, *met name in het kader van het GFSEC*, moet een maatregel worden vastgesteld ter vervanging van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159. *Tegelijkertijd blijft de Unie zich inzetten om de afspraken na te komen die tijdens de ministeriële bijeenkomst van het GFSEC van 10 oktober 2025 zijn gemaakt, namelijk om te werken aan een alomvattend kader voor gezamenlijke maatregelen om de grondoorzaken van de wereldwijde overcapaciteit aan te pakken.*

- (15) *Daarom moet bij deze verordening een samenhangend en alomvattend kader worden vastgesteld om de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie aan te pakken. Gezien de ernstige verstoringen in de staalsector en de snel verslechterende situatie van de staalindustrie van de Unie, moet de toepassing hiervan gelden voor alle derde landen, met inbegrip van de landen waar de Unie een vrijhandelsovereenkomst mee heeft gesloten en de landen die autonome tariefpreferenties genieten, zoals die in het kader van het stelsel van algemene tariefpreferenties van de Unie uit hoofde van Verordening (EU) nr. 978/2012 van het Europees Parlement en de Raad³. Het bij deze verordening vastgestelde kader moet enerzijds in de opening van tariefcontingenten en de vaststelling van een recht voor invoer buiten het contingent voorzien, en anderzijds in de mogelijkheid om, waar passend, bilaterale vrijwaringsmaatregelen toe te passen ten aanzien van producten uit derde landen waar de Unie een vrijhandelsovereenkomst mee heeft gesloten. Wanneer het niet passend is om bilaterale vrijwaringsmaatregelen toe te passen, moeten voor producten uit derde landen waar de Unie een vrijhandelsovereenkomst mee heeft gesloten, de tariefcontingenten en het recht voor invoer buiten het contingent gelden waarin deze verordening voorziet.*

³ Verordening (EU) nr. 978/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 houdende toepassing van een schema van algemene tariefpreferenties en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 732/2008 van de Raad (PB L 303 van 31.10.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/978/oj>).

- (16) Het tarief voor invoer buiten het contingent uit hoofde van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 is vastgesteld op 25 %, maar rekening houdend met het niveau van de tarieven in de staalsector op andere belangrijke markten is het passend het *recht* voor invoer buiten het contingent *te verhogen tot* 50 %, om het risico van verlegging van het handelsverkeer tot een minimum te beperken. Dat recht zou een aanvulling vormen op andere rechten die van toepassing zijn op de productcategorieën die onder deze verordening vallen.

- (17) Met het oog op de nauwe en unieke integratie uit hoofde van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte⁴ moet de invoer in de Unie vanuit IJsland, Liechtenstein *en Noorwegen* worden uitgesloten van de toepassing van *de tariefcontingenten en* het recht voor invoer buiten het contingent.
- (18) De totale omvang van de tariefcontingenten is berekend door het als referentie gebruikte marktaandeel van de invoer op de markt van de Unie in 2013, *dat* ongeveer 13 % *bedroeg*, toe te passen op het totale verbruik op de staalmarkt van de Unie in 2024, het laatste jaar waarvoor *volledige* gegevens beschikbaar zijn. Bij de berekening wordt geen rekening gehouden met invoer die van oorsprong was uit *Belarus en* de Russische Federatie, waarvoor momenteel een invoerverbod geldt. Dat resulteert in een totale jaarlijkse omvang voor de tariefcontingenten van 18 345 922 ton.
- (19) De tariefcontingenten moeten per productcategorie worden opgesplitst op basis van het aandeel van de invoer voor elke productcategorie in de periode 2022-2024. Die referentieperiode voor het opsplitsen van aandelen in het tariefcontingent *is* passend omdat zij een nauwkeurige weergave verschaft van de recentere handelsstromen.

⁴ PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3

- (20) ■ De tariefcontingenten moeten op kwartaalbasis worden beheerd overeenkomstig het in ■ Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie⁵ bedoelde beheersysteem. Een dergelijk beheer waarborgt doeltreffendheid doordat onevenredig grote invoervolumes in een zeer korte periode worden vermeden en de handelsstromen niet onnodig worden belemmerd. *Tijdens het eerste jaar van toepassing van deze verordening* moet het deel van een tariefcontingent dat in een kwartaal niet gebruikt is, worden overgedragen naar het volgende kwartaal *binnen dezelfde jaarlijkse toepassingsperiode van het tariefcontingent, teneinde de marktdeelnemers meer flexibiliteit te bieden en bij te dragen tot het waarborgen van de continuïteit in de toeleveringsketens en de uitvoering van bestaande leveringscontracten. Na het eerste jaar van toepassing van deze verordening kan het nodig zijn de regels inzake de overdracht van ongebruikte tariefcontingenten aan te passen, rekening houdend met de marktreacties op de in deze verordening vastgestelde maatregelen en met de noodzaak om eventuele marktverstoringen aan te pakken. Uit de ervaring met het beheer van tariefcontingenten in de staalsector die met Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 is opgedaan, is bijvoorbeeld gebleken dat de overdracht van ongebruikte tariefcontingenten in bepaalde omstandigheden kan bijdragen tot een grotere invoerdruk in bepaalde kwartalen of productcategorieën, met name wanneer de marktvraag afneemt of het verbruik afneemt terwijl de invoer hoog blijft. Omgekeerd kan het ontbreken van overdrachten er in bepaalde andere omstandigheden toe bijdragen dat de continuïteit in de toeleveringsketens moeilijk kan worden gewaarborgd en bestaande leveringscontracten moeilijk kunnen worden uitgevoerd.*

⁵ Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie van 24 november 2015 houdende nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 343 van 29.12.2015, blz. 558, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/oj).

- (21) *Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, moeten aan de Commissie derhalve uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om te bepalen of de overdracht van ongebruikte tariefcontingenten moet worden toegestaan, rekening houdend met enerzijds de toegenomen invoerdruk en anderzijds het gemiddelde gebruik van de tariefcontingenten en de ontoereikende beschikbaarheid van het aanbod voor downstreamgebruikers van staal. Met name moet de overdracht worden toegestaan wanneer het gemiddelde gebruik van de tariefcontingenten in de eerste drie kwartalen van de jaarlijkse toepassingsperiode van de tariefcontingenten voor een bepaalde productcategorie meer dan 80 % bedraagt, aangezien het risico op zeer omvangrijke rechtenvrije invoer in een bepaald kwartaal aldus aanzienlijk zou worden verminderd.*

I

- (22) Om ervoor te zorgen dat deze verordening doeltreffend is bij het aanpakken van de gevolgen van wereldwijde overcapaciteit, en in het licht van de specifieke kenmerken van staalproducten en de moderne productie- en leveringstechnieken, is het belangrijk om het land van “smelten en gieten” te identificeren, ***dat wil zeggen*** de oorspronkelijke locatie waar ruw staal ***of*** ruw ijzer aanvankelijk in vloeibare vorm wordt geproduceerd in een staal- of ijzerproducerende oven en vervolgens in zijn eerste vaste toestand wordt gegoten. ***Die*** eerste vaste toestand kan een halffabricaat omvatten, met inbegrip van platen, knuppels of ingots, of een eindproduct van staalfabrieken. ***Importeurs moeten worden verplicht om bewijs te leveren over het land van “smelten en gieten”, bijvoorbeeld door middel van een certificaat van het walswerk. Een dergelijk vereiste zou de transparantie in de toeleveringsketen voor ingevoerd staal vergroten en zou de Commissie in staat stellen betrouwbare informatie te verkrijgen over de oorsprong van de invoer van staal in de Unie.***

- I**
- (23) Aan de Commissie moeten ook uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om ***vast te stellen welk soort bewijs importeurs moeten overleggen om bewijs te leveren over het land van “smelten en gieten”. Het is belangrijk dat de Commissie, voordat zij haar uitvoeringsbevoegdheden uitoefent met betrekking tot het bewijs over het land van “smelten en gieten”, de belanghebbenden, waaronder staalproducenten, gebruikers en de lidstaten, raadpleegt om ervoor te zorgen dat het vereiste soort bewijs toereikend is om bewijs te leveren over het land van “smelten en gieten”, en dat zij de specifieke situatie van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) zorgvuldig beoordeelt en onevenredige administratieve lasten vermijdt.***

- (24) *Aan de Commissie moeten ook uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om de in het kader van deze verordening geopende tariefcontingenten per land te verdelen. Bij het nemen van een besluit over die verdeling moet de Commissie rekening houden met het gebruikelijke marktaandeel van de invoer op de staalmarkt van de Unie voordat de gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit merkbaar werden. Het jaar 2013 vormt de meest geschikte basis voor die berekening, aangezien het niet werd beïnvloed door de wereldwijde overcapaciteit, die in 2015 sterk toenam, maar waarvan de effecten in de vorm van toegenomen invoerpenetratie al in 2014 zichtbaar waren. Tegelijkertijd is het belangrijk dat bij de verdeling van de tariefcontingenten rekening wordt gehouden met eerdere tariefcontingenten, met name die welke zijn vastgesteld bij Uitvoeringsverordeningen (EU) 2023/1331⁶ en (EU) 2023/2840⁷ van de Commissie met betrekking tot de handelsstromen van staalproducten van oorsprong uit het Verenigd Koninkrijk die Noord-Ierland worden binnengebracht via rechtstreeks vervoer vanuit andere delen van het Verenigd Koninkrijk. Bovendien moet de Commissie rekening houden met bestaande en toekomstige vrijhandelsovereenkomsten, met name die waarover de onderhandelingen zich in een vergevorderd stadium bevinden. Ook moet naargelang het geval rekening worden gehouden met andere factoren, zoals handelsversturende gevolgen van maatregelen van derde landen die van invloed zijn op de staalmarkt van de Unie, het feit dat een derde land in strijd handelt met verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) of multilaterale milieuovereenkomsten, de sluiting door de Unie van internationale overeenkomsten in het kader van artikel XXVIII van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel (GATT) 1994, de sluiting van internationale overeenkomsten of niet-bindende internationale afspraken om de niveaus van wereldwijde overcapaciteit aan te pakken voor de producten die onder deze verordening vallen en de noodzaak om te zorgen voor diversificatie van de leveringsbronnen. Evenzo moet, zonder afbreuk te doen aan de doeltreffendheid van deze verordening, rekening worden gehouden met de belangen van*

⁶ *Uitvoeringsverordening (EU) 2023/1331 van de Commissie van 29 juni 2023 tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 tot instelling van een definitieve vrijwaringsmaatregel ten aanzien van de invoer van bepaalde staalproducten (PB L 166 van 30.6.2023, blz. 98, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1331/oj).*

⁷ *Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2840 van de Commissie van 14 december 2023 tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/159 tot instelling van een definitieve vrijwaringsmaatregel ten aanzien van de invoer van bepaalde staalproducten (PB L, 2023/2840, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2840/oj).*

kandidaat-lidstaten van de Unie die met een uitzonderlijke en onmiddellijke veiligheidssituatie worden geconfronteerd, met name wanneer zij voorheen genoten van preferentiële toegang tot de markt van de Unie voor de productcategorieën waarop deze verordening van toepassing is, zoals Oekraïne. Bovendien moet de Commissie rekening houden met eventuele tariefcontingenten die in het kader van bilaterale vrijwaringsmaatregelen zijn geopend, om ervoor te zorgen dat de totale omvang van de door de Unie geopende tariefcontingenten de in de desbetreffende bijlage vastgestelde omvang niet overschrijdt. Daarenboven mag de Commissie, om de samenhang en consistentie van het externe optreden van de Unie te waarborgen, wanneer beperkende maatregelen de invoer uit derde landen verbieden van een of meer productcategorieën die binnen de werkingssfeer van deze verordening vallen, voor die productcategorieën geen tariefcontingenten aan die derde landen toedelen. Tot slot moet de Commissie vanaf 1 oktober 2027 rekening houden met de bij importeurs ingewonnen informatie over het land van “smelten en gieten”.

- (25) *Aan de Commissie moeten ook uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om, waar nodig, bilaterale vrijwaringsmaatregelen toe te passen ten aanzien van de invoer van producten van oorsprong uit derde landen waar de Unie een vrijhandelsovereenkomst mee heeft gesloten. Die bilaterale vrijwaringsmaatregelen moeten in overeenstemming zijn met de toepasselijke vrijhandelsovereenkomst. Het is belangrijk dat de Commissie, bij het bepalen welke bilaterale vrijwaringsmaatregelen moeten worden toegepast, rekening houdt met de noodzaak om in het kader van deze verordening een samenhangend en alomvattend kader tot stand te brengen en de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie aanpakt. Om ervoor te zorgen dat de Commissie bilaterale vrijwaringsmaatregelen snel kan toepassen, is het bovendien nodig dat de voorwaarden en procedures van Verordening (EU) 2019/287 van het Europees Parlement en de Raad⁸ niet van toepassing zijn op bilaterale vrijwaringsmaatregelen die uit hoofde van deze verordening worden toegepast.*
- (26) *Uitvoeringsbevoegdheden die uit hoofde van deze verordening zijn toegekend, moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁹. Voor de vaststelling van de relevante uitvoeringshandelingen moet de onderzoeksprocedure worden toegepast.*
- (27) *De Commissie moet onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vaststellen indien dit, in naar behoren gemotiveerde gevallen die verband houden met de noodzaak om te zorgen voor de tijdige verdeling van de tariefcontingenten of de tijdige toepassing van bilaterale vrijwaringsmaatregelen, om dwingende redenen van urgentie vereist is.*

⁸ Verordening (EU) 2019/287 van het Europees Parlement en de Raad van 13 februari 2019 tot uitvoering van de bilaterale vrijwaringsclausules en andere mechanismen die de tijdelijke intrekking mogelijk maken van preferenties in bepaalde handelsovereenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen (PB L 53 van 22.2.2019, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/287/oj>).

⁹ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (28) Teneinde ervoor te zorgen dat het niveau van de voor invoer in de Unie geopende contingenten wordt aangepast aan veranderende omstandigheden op de markten voor de onder deze verordening vallende producten **■**, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) handelingen vast te stellen ten aanzien van het wijzigen van *de in deze verordening vastgestelde volumes van de tariefcontingenten te wijzigen. Tegelijkertijd moet elke wijziging van die volumes in overeenstemming blijven met de doelstelling van deze verordening. Daarom is het passend voor de in deze verordening vastgestelde volumes van de tariefcontingenten een minimale en een maximale gecombineerde waarde vast te stellen, waarbij er rekening mee wordt gehouden dat het staalverbruik in de Unie volgens de Steel Outlook 2025 van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling naar verwachting stabiel zal blijven tot 2030. De maximale gecombineerde waarde moet worden berekend door een marktaandeel van 13 % toe te passen op het in 2018 geregistreerde verbruik, dat het hoogste jaarlijkse niveau was in de periode 2013-2024. Bij de vaststelling van de minimale gecombineerde waarde moet rekening worden gehouden met de noodzaak om een gelijkwaardig niveau van flexibiliteit te bieden bij een neergang van de markt. Bijgevolg moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om de in deze verordening vastgestelde volumes van de tariefcontingenten slechts te wijzigen voor zover de totale waarde ervan tussen 14 400 000 en 22 200 000 ton blijft. Bij de uitoefening van haar gedelegeerde bevoegdheden moet de Commissie naargelang het geval rekening houden met de ontwikkeling van de vraag, veranderingen in het marktaandeel van de invoer, significante ontwikkelingen op het gebied van wereldwijde overcapaciteit, de voortgang die is geboekt op het decarbonisatietraject van de staalsector in de Unie in het licht van de klimaatdoelstellingen van de Unie, de ontwikkeling en omvang van maatregelen van derde landen die van invloed zijn op de invoer van staal, mogelijke problemen in verband met de beschikbaarheid van het aanbod in bepaalde productcategorieën als gevolg van onvoldoende capaciteit en daarmee gepaard gaande aanzienlijke prijsstijgingen, de doelstellingen van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Unie, en ongewenste verdringingseffecten in bepaalde tariefcontingenten. Aan de Commissie moet ook de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 van het VWEU handelingen vast te stellen ten aanzien van het aanpassen van de lijst van producten in de bijlage bij Verordening (EU) 2020/2170*

van het Europees Parlement en de Raad¹⁰. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven¹¹. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

¹⁰ *Verordening (EU) 2020/2170 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de toepassing van de tariefcontingenten van de Unie en andere invoerquota (PB L 432 van 21.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2170/oj>).*

¹¹ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(29) *Bij de verdeling van de tariefcontingenten, de toepassing van bilaterale vrijwaringsmaatregelen of het wijzigen van de volumes van de tariefcontingenten moet de Commissie rekening houden met het belang van de Unie. Om het belang van de Unie vast te stellen, moet worden gesteund op alle beschikbare informatie en moet een gezamenlijke beoordeling worden verricht van de verschillende belangen die op het spel staan. Die belangen zijn onder meer de belangen van marktdeelnemers in de Unie, met inbegrip van bedrijfstakken eerder en later in de keten, en de belangen van eindverbruikers in de Unie.*

I

(30) *Aangezien deze verordening nieuwe vereisten vastlegt voor marktdeelnemers in de Unie, moet de Commissie voorzien in een online contactpunt waar marktdeelnemers in de Unie relevante informatie over de uitvoering van deze verordening kunnen opvragen, onder meer met betrekking tot de regeling voor het beheer van de tariefcontingenten, de verdeling van de tariefcontingenten en de toepassing van het “smelt-en-giet”-beginsel.*

- (31) *De Commissie moet het productbereik van deze verordening periodiek beoordelen. De Commissie moet met name uiterlijk op 31 december 2026 beoordelen of het productbereik moet worden gewijzigd om het uit te breiden tot bepaalde producten. Uiterlijk op 30 juni 2027 moet de Commissie beoordelen of het productbereik moet worden gewijzigd, met name om te bepalen of het ook betrekking moet hebben op producten die gemaakt zijn van staal of een aanzienlijke hoeveelheid staal bevatten, waaronder prioritair downstreamijzer- en -staalproducten die niet onder deze verordening vallen. Voorts moet de Commissie het productbereik opnieuw beoordelen uiterlijk op 30 juni 2029 en om de twee jaar daarna, tenzij aanzienlijke marktverstoringen of plotselinge veranderingen in de wereldhandelspatronen een eerdere beoordeling vereisen. Bovendien moet de Commissie voorafgaand aan elke beoordeling van het productbereik tijdig overgaan tot raadpleging van de belanghebbenden. Met name gezien de korte termijn voor de eerste beoordeling moet uiterlijk op 1 juli 2026 een raadpleging van start gaan. Indien uit de beoordelingen blijkt dat het productbereik moet worden gewijzigd, moet de Commissie overwegen om bij het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel in te dienen om deze verordening te wijzigen.*
- (32) *Uiterlijk op 30 juni 2028 moet de Commissie, op basis van de op grond van deze verordening verzamelde informatie, beoordelen of het land van “smelten en gieten” moet worden aangewezen als basis om in aanmerking te komen voor de tariefcontingenten waarin deze verordening voorziet, met name om te voorkomen dat staal dat geproduceerd is in bepaalde derde landen die bijdragen aan de wereldwijde overcapaciteit, ten onrechte op de markt van de Unie terechtkomt na verdere transformatie in andere derde landen. Op basis van die beoordeling moet de Commissie overwegen om bij het Europees Parlement en de Raad een wetgevingsvoorstel in te dienen.*

- (33) *Uiterlijk op 30 juni 2028 en om de twee jaar daarna moet de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen over de uitvoering van deze verordening. Dat verslag moet openbaar worden gemaakt en zou met name informatie kunnen bevatten over het gebruik en de ontwikkeling van de tariefcontingenten, alsmede over de categorie en de hoeveelheid van de ingevoerde producten die buiten de geopende tariefcontingenten vallen.*
- (34) *Uiterlijk op 30 juni 2029, en vervolgens om de drie jaar, moet de Commissie overgaan tot een evaluatie van de doeltreffendheid van deze verordening, rekening houdend met de ontwikkeling van de belangrijkste parameters die de vaststelling ervan rechtvaardigden, met inbegrip van de ontwikkelingen en trends in verband met de wereldwijde overcapaciteit, evenals de handelsgerelateerde gevolgen daarvan voor de staalmarkt van de Unie, en het belang van de Unie, en moet zij de ontwikkeling van de situatie van de staalindustrie van de Unie beoordelen, met inbegrip van de prijsniveaus en de bezettingsgraad, de gevolgen voor de bedrijfstakken eerder en later in de keten en voor eindverbruikers in de Unie, alsmede het decarbonisatietraject van de staalsector in de Unie in het licht van de klimaatdoelstellingen van de Unie. Daarnaast is het van belang dat de Commissie rekening houdt met de situatie van de handelsbeperkende maatregelen van derde landen ten aanzien van staal, alsook de implicaties en gevolgen die deze maatregelen kunnen hebben of waarschijnlijk zullen hebben, wat het risico betreft dat het handelsverkeer naar de markt van de Unie wordt verlegd, en is het van belang dat de Commissie de situatie met betrekking tot het bestaan van niet-marktgerelateerde beleidsmaatregelen en praktijken in derde landen en de gevolgen daarvan voor de staalmarkt van de Unie analyseert.*

- (35) *Verordening (EU) 2020/2170 moet worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat de bestaande regelingen van toepassing blijven voor de in de bijlage bij die verordening vermelde staalproducten van oorsprong uit het Verenigd Koninkrijk die in Noord-Ierland in het vrije verkeer worden gebracht.*
- (36) Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel is het, teneinde de fundamentele doelstelling de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie aan te pakken te verwezenlijken, noodzakelijk en passend tariefcontingenten te openen en een recht voor invoer buiten het contingent vast te stellen, en te voorzien in de mogelijkheid om bilaterale vrijwaringsmaatregelen toe te passen voor de invoer van staalproducten in de Unie. Deze verordening gaat overeenkomstig artikel 5, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) niet verder dan nodig is om de beoogde doelstelling te verwezenlijken.
- (37) *Aangezien ervoor moet worden gezorgd dat de in deze verordening vastgestelde maatregelen met ingang van 1 juli 2026 van toepassing zijn, moet deze verordening in werking treden op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie,*

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. *Deze verordening heeft tot doel de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie aan te pakken door een samenhangend en alomvattend kader vast te stellen dat enerzijds gebaseerd is op de opening van tariefcontingenten en de vaststelling van een recht voor invoer buiten het contingent voor de binnen de werkingssfeer van deze verordening vallende producten die in de Unie worden ingevoerd en anderzijds op de mogelijkheid om, waar passend, bilaterale vrijwaringsmaatregelen toe te passen ten aanzien van producten uit derde landen waar de Unie een vrijhandelsovereenkomst mee heeft gesloten.*
2. *De uit hoofde van deze verordening vastgestelde maatregelen mogen de handel niet verder beperken dan strikt noodzakelijk is om de negatieve gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie aan te pakken.*

Artikel 2

1. ***Hierbij*** worden, op jaarbasis, tariefcontingenten van de Unie geopend voor de invoer in de Unie van elk van de **■** in bijlage I opgesomde productcategorieën **■**.
2. Voor elke in bijlage I vermelde productcategorie worden jaarlijks ***vanaf 1 juli van het desbetreffende jaar tot en met 30 juni van het daaropvolgende jaar (“jaarlijkse toepassingsperiode”)*** tariefcontingenten geopend met een specifieke omvang zoals bepaald in bijlage II. ***De totale jaarlijkse omvang van de tariefcontingenten is opgenomen in bijlage II.***
3. Wanneer een tariefcontingent is uitgeput, of wanneer de invoer van de productcategorieën niet in aanmerking komt voor een tariefcontingent, wordt op de invoer van de in bijlage I opgesomde productcategorieën een recht voor invoer buiten het contingent van 50 % ad valorem toegepast zoals bedoeld in bijlage II.
4. ***Dit artikel is van toepassing op alle invoer van de in bijlage I opgesomde productcategorieën, met inbegrip van de invoer van producten van oorsprong uit een land waar de Unie een overeenkomst mee heeft gesloten waar tariefpreferenties in worden vastgesteld, of uit een land dat autonome tariefpreferenties geniet.***
5. ***Dit artikel is niet van toepassing op producten van oorsprong uit:***
 - a) ***IJsland, Liechtenstein of Noorwegen;***
 - b) ***landen ten aanzien waarvan op grond van artikel 6 bilaterale vrijwaringsmaatregelen van toepassing zijn.***

■

Artikel 3

1. De in artikel 2 vastgestelde tariefcontingenten worden door de Commissie en de lidstaten beheerd overeenkomstig de methode voor het beheer van tariefcontingenten die is omschreven in de artikelen 49 tot en met 54 van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447.
2. De tariefcontingenten worden op kwartaalbasis beheerd.
3. De toewijzing van elk op kwartaalbasis ingesteld contingent wordt beëindigd op de twintigste werkdag van de Commissie die volgt op het einde van het kwartaal.
4. ***Van 1 juli 2026 tot en met 30 juni 2027*** wordt het deel van een tariefcontingent dat in een kwartaal niet gebruikt is, overgedragen naar het volgende kwartaal ***binnen dezelfde jaarlijkse toepassingsperiode.***

5. *De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast om voor elke in de lijst in bijlage I vermelde productcategorie te bepalen of het deel van een tariefcontingent dat in een kwartaal niet gebruikt is, moet worden overgedragen naar het volgende kwartaal binnen dezelfde jaarlijkse toepassingsperiode, waarbij naargelang het geval rekening wordt gehouden met:*
- a) de toegenomen invoerdruk, met name als gevolg van de concentratie van zeer omvangrijke rechtenvrije invoer in een bepaald kwartaal;*
 - b) het gemiddelde gebruik van de tariefcontingenten in de eerste drie kwartalen van de jaarlijkse toepassingsperiode, met name wanneer dat gemiddelde gebruik meer dan 80 % bedraagt;*
 - c) de ontoereikende beschikbaarheid van aanbod voor downstreamgebruikers van staal als gevolg van marktontwikkelingen.*

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 7, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld. De eerste van die uitvoeringshandelingen is van toepassing met ingang van 1 juli 2027.

Artikel 4

1. Op het moment van invoer verstrekken importeurs *van de in bijlage 1 opgesomde productcategorieën* het nodige *controleerbare* bewijsmateriaal, zoals een certificaat van het walswerk, om *aan te tonen in welk land ruw staal of ruw ijzer aanvankelijk in vloeibare vorm werd geproduceerd in een staal- of ijzerproducerende oven en vervolgens in zijn eerste vaste toestand werd gegoten* (“het land van “smelten en gieten”).
2. *De Commissie is bevoegd uitvoeringshandelingen vast te stellen om te bepalen welk soort bewijs importeurs op grond van lid 1 moeten overleggen, waarbij zij rekening moet houden met de specifieke situatie van kmo's en onevenredige administratieve lasten moet vermijden. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 7, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld. De eerste van die uitvoeringshandelingen wordt uiterlijk op 31 augustus 2026 vastgesteld.*

Artikel 5

1. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast tot vastlegging van de in bijlage II opgesomde landspecifieke verdeling van tariefcontingenten, rekening houdend ***met het belang van de Unie en, naargelang het geval, met de volgende elementen:***
 - a) tariefcontingenten die gelijkwaardig zijn aan het marktaandeel van de invoer op de staalmarkt van de Unie in 2013;
 - b) tariefcontingenten per productcategorie op basis van het aandeel van elke productcategorie in de invoer in de periode 2022-2024, berekend als aandeel van de in punt a) bedoelde tariefcontingenten;
 - c) bestaande en toekomstige vrijhandelsovereenkomsten die betrekking hebben op een van de in bijlage I opgesomde productcategorieën;
 - d) ***handelsverstoringen van maatregelen van derde landen die van invloed zijn op de staalmarkt van de Unie;***
 - e) ***of wordt vastgesteld dat een derde land in strijd handelt met verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) of multilaterale milieuovereenkomsten;***

- f) internationale overeenkomsten die de Unie in het kader van artikel XXVIII van de GATT 1994 heeft gesloten met betrekking tot de tariefcontingenten die zijn geopend voor in bijlage I opgesomde productcategorieën;
- g) internationale overeenkomsten of niet-bindende internationale afspraken met betrekking tot de niveaus van wereldwijde overcapaciteit voor de in bijlage I opgesomde productcategorieën;
- h) diversificatie van de leveringsbronnen;
- i) de situatie van kandidaat-lidstaten van de Unie die met een uitzonderlijke en onmiddellijke veiligheidssituatie worden geconfronteerd, *met name wanneer zij voorheen preferentiële toegang tot de staalmarkt van de Unie genoten voor de in bijlage I opgesomde productcategorieën*;
- j) *in het kader van de toepassing van artikel 4 ingewonnen informatie.*

■

2. *Wanneer de Commissie op grond van artikel 6 bilaterale vrijwaringsmaatregelen heeft toegepast die tariefcontingenten omvatten, worden ten belope van de omvang van de in het kader van die bilaterale vrijwaringsmaatregelen geopende tariefcontingenten geen tariefcontingenten verdeeld bij de uitvoeringshandelingen bedoeld in lid 1 van dit artikel.*

3. *Wanneer uit hoofde van artikel 29 VEU en artikel 215 VWEU vastgestelde beperkende maatregelen de invoer uit derde landen van een of meer van de in bijlage I bij deze verordening opgesomde productcategorieën verbieden, worden voor die productcategorieën geen tariefcontingenten aan die derde landen toebedeeld bij de uitvoeringshandelingen bedoeld in lid 1 van dit artikel.*
4. *De in lid 1 van dit artikel bedoelde uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 7, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld. De eerste van die uitvoeringshandelingen is van toepassing met ingang van 1 juli 2026.*
5. Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie die verband houden met de noodzaak om ervoor te zorgen dat de in bijlage II opgesomde tariefcontingenten uiterlijk op 1 juli 2026 zijn verdeeld, stelt de Commissie volgens de in artikel 7, lid 3, bedoelde procedure onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vast.

Artikel 6

■ ***In afwijking van Verordening (EU) 2019/287*** kan de Commissie uitvoeringshandelingen vaststellen tot ***toepassing*** van bilaterale vrijwaringsmaatregelen ten aanzien van de invoer van producten die binnen de werkingssfeer van deze verordening vallen en die van oorsprong zijn uit landen waar de ■ Unie een vrijhandelsovereenkomst mee heeft gesloten. Die bilaterale vrijwaringsmaatregelen moeten ***in overeenstemming zijn met*** de toepasselijke vrijhandelsovereenkomst en bij die vrijwaringsmaatregelen moet ***rekening worden gehouden met het belang van de Unie***.

■ De uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 7, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

■ Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie die verband houden met de noodzaak om ervoor te zorgen dat bilaterale vrijwaringsmaatregelen kunnen worden toegepast vanaf 1 juli 2026, kan de Commissie volgens de in artikel 7, lid 3, bedoelde procedure onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vaststellen.

Artikel 7

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 7 van Verordening (EU) 2015/1843 van het Europees Parlement en de Raad¹² opgerichte Comité inzake handelsbelemmeringen. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
I
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011, in samenhang met artikel 5 daarvan, van toepassing.

¹² Verordening (EU) 2015/1843 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 tot vaststelling van procedures van de Unie op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek met het oog op de handhaving van de rechten die de Unie ontleent aan internationale regelingen voor het handelsverkeer, in het bijzonder die welke onder auspiciën van de Wereldhandelsorganisatie werden vastgesteld (PB L 272 van 16.10.2015, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1843/oj>).

Artikel 8

1. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de in bijlage II opgesomde volumes van de tariefcontingenten te wijzigen, ***waarbij moet worden gewaarborgd dat de totale waarde ervan niet lager is dan 14 400 000 ton en niet hoger is dan 22 200 000 ton.***

De Commissie houdt rekening met het belang van de Unie en, naargelang het geval, met de volgende elementen:

- a) de ontwikkeling van de vraag;
- b) veranderingen in het marktaandeel van de invoer;
- c) significante ontwikkelingen op het gebied van wereldwijde overcapaciteit;
- d) het decarbonisatietraject van de staalsector in de Unie;***
- e) de ontwikkeling en omvang van maatregelen van derde landen die van invloed zijn op de invoer van staal;
- f) mogelijke problemen in verband met de beschikbaarheid van aanbod in bepaalde productcategorieën ***doordat de onmiddellijk beschikbare capaciteit in de Unie voor bepaalde productcategorieën niet in verhouding staat tot de vraag, en door de daarmee gepaard gaande aanzienlijke prijsstijgingen, waardoor de bedrijfstakken van de Unie later in de keten negatief worden beïnvloed;***
- g) de doelstellingen van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Unie;***
- h) ongewenste verdringingseffecten in bepaalde tariefcontingenten.

■

2. Indien deze verordening snel moet worden gewijzigd ■ in geval van plotselinge veranderingen op de markten voor de in bijlage I vermelde productcategorieën, ■ en dit om dwingende redenen van urgentie vereist is, is de procedure van artikel 10 van toepassing op krachtens dit artikel vastgestelde gedelegeerde handelingen.

Artikel 9

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 8 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van *vijf jaar met ingang van...* [de datum van inwerkingtreding van deze verordening]. ***De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van die termijn van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.***
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 8 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord *van 13 april 2016 over beter wetgeven*.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een op grond van artikel 8 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 8

1. ***Een overeenkomstig dit artikel vastgestelde gedelegeerde handeling*** treedt onverwijld in werking en is van toepassing zolang geen bezwaar wordt gemaakt overeenkomstig lid 2. In de kennisgeving van de gedelegeerde handeling aan het Europees Parlement en de Raad wordt vermeld om welke redenen wordt gebruikgemaakt van de spoedprocedure.
2. Het Europees Parlement of de Raad kan overeenkomstig de in ***artikel 9, lid 6***, bedoelde procedure bezwaar maken tegen een gedelegeerde handeling. ***In dat geval trekt de Commissie de handeling onmiddellijk in na de kennisgeving van het besluit waarbij het Europees Parlement of de Raad bezwaar maakt.***

I

Artikel 11

De Commissie stelt een online contactpunt ter beschikking. Marktdeelnemers in de Unie kunnen dat contactpunt gebruiken om informatie over de uitvoering van deze verordening op te vragen.

Artikel 12

1. ***Uiterlijk op 31 december 2026*** beoordeelt de Commissie of het productbereik moet worden gewijzigd ***om het uit te breiden tot producten die vallen onder de volgende codes van de gecombineerde nomenclatuur (GN), als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad***¹³:

- a) 7303 00 10, 7303 00 90;*
- b) 7229 20 00, 7229 90 20, 7229 90 50, 7229 90 90;*
- c) 7223 00 11, 7223 00 19, 7223 00 91, 7223 00 99;*
- d) 7214 10 00, 7228 10 50, 7228 40 10, 7228 40 90.*

Indien de Commissie bij haar beoordeling voldoende bewijs verzamelt waaruit blijkt dat het productbereik aldus moet worden gewijzigd, kan zij onverwijld een wetgevingsvoorstel indienen bij het Europees Parlement en de Raad. Daartoe gaat de Commissie uiterlijk op 1 juli 2026 over tot raadpleging van de belanghebbenden, waaronder marktdeelnemers en de lidstaten.

¹³ Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 256 van 7.9.1987, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

2. *Uiterlijk op 30 juni 2027 beoordeelt de Commissie of het productbereik moet worden gewijzigd, waarbij zij met name nagaat of het moet worden uitgebreid tot aanvullende producten die gemaakt zijn van staal of een aanzienlijke hoeveelheid staal bevatten, waaronder prioritair downstreamijzer- en -staalproducten die niet onder bijlage I vallen. Indien de Commissie bij haar beoordeling voldoende bewijs verzamelt waaruit blijkt dat het productbereik aldus moet worden gewijzigd, kan zij onverwijld een wetgevingsvoorstel indienen bij het Europees Parlement en de Raad.*
3. *Uiterlijk op 30 juni 2029, en vervolgens om de twee jaar, beoordeelt de Commissie of het productbereik moet worden gewijzigd, rekening houdend met de ruimere situatie van het concurrentievermogen van de Unie en van de staalindustrie van de Unie, bij de actoren eerder en later in de keten, en met name de situatie van kmo's, evenals met het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Unie. Wanneer zich aanzienlijke marktverstoringen of plotselinge veranderingen in de wereldhandelspatronen voordoen, voert de Commissie eerder een beoordeling uit.*
4. *Met het oog op de in de leden 2 en 3 bedoelde beoordelingen gaat de Commissie tijdig over tot raadpleging van de belanghebbenden, waaronder marktdeelnemers en de lidstaten.*

5. *Uiterlijk op 30 juni 2028 beoordeelt de Commissie, op basis van de op grond van artikel 4 verzamelde informatie, of het land van “smelten en gieten” moet worden aangewezen als de basis om in aanmerking te komen voor de tariefcontingenten waarin deze verordening voorziet. Op basis van die beoordeling kan de Commissie daartoe een wetgevingsvoorstel indienen bij het Europees Parlement en de Raad.*
6. *Uiterlijk op 30 juni 2029, en vervolgens om de drie jaar, evalueert de Commissie de doeltreffendheid van deze verordening, nadat zij de belanghebbenden in de gehele waardeketen voor staal op ruime schaal heeft geraadpleegd.*

Bij die evaluatie wordt rekening gehouden met:

- a) het voortduren van de omstandigheden die de vaststelling van deze verordening rechtvaardigden;
- b) *het belang van de Unie*; en
- c) de situatie van de staalindustrie van de Unie, *met inbegrip van:*
 - i) *de prijsniveaus en de bezettingsgraad;*
 - ii) *de gevolgen voor de bedrijfstakken eerder en later in de keten en voor eindverbruikers in de Unie; en*
 - iii) *het decarbonisatietraject van de staalsector in de Unie.*

Op basis van die evaluatie kan de Commissie een wetgevingsvoorstel tot wijziging **II** van deze verordening indienen bij het Europees Parlement en de Raad.

7. *Uiterlijk op 30 juni 2028, en vervolgens om de twee jaar, dient de Commissie een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van deze verordening. Dat verslag wordt openbaar gemaakt.*

Artikel 13

Verordening (EU) 2020/2170 wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 1 wordt de tweede alinea vervangen door:

*“In de bijlage vermelde goederen van oorsprong uit het Verenigd Koninkrijk die binnen de werkingssfeer van Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad** vallen en die via rechtstreeks vervoer vanuit andere delen van het Verenigd Koninkrijk in Noord-Ierland worden binnengebracht, komen ook in aanmerking voor behandeling op grond van de invoertariefcontingenten van de Unie indien die goederen op het grondgebied van Noord-Ierland in het vrije verkeer worden gebracht.*

** Verordening (EU) .../... van het Europees Parlement en de Raad van ... waarmee de negatieve handelsgerelateerde gevolgen van de wereldwijde overcapaciteit voor de staalmarkt van de Unie worden aangepakt en tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2170 (PB ..., ELI:...).”;*

- PB: gelieve in de tekst het nummer van de in document PE-CONS 23/26 (2025/0726(COD)) vervatte verordening in te voegen, en in de overeenkomstige voetnoot het nummer, de vaststellingsdatum en de publicatiegegevens van die verordening, met inbegrip van het ELI-nummer.

2) *artikel 1 bis wordt vervangen door:*

“Artikel 1 bis

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 1 ter gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van deze verordening teneinde bepaalde categorieën goederen van oorsprong uit het Verenigd Koninkrijk die binnen de werkingssfeer van Verordening (EU) .../...¹ vallen en die via rechtstreeks vervoer vanuit andere delen van het Verenigd Koninkrijk in Noord-Ierland worden binnengebracht, toe te voegen aan de lijst in de bijlage, mits het Verenigd Koninkrijk ten genoegen van de Unie heeft aangetoond dat die goederen in Noord-Ierland in het vrije verkeer moeten worden gebracht.”.

¹ PB: gelieve in de tekst het nummer van de in document PE-CONS 23/26 (2025/0726(COD)) vervatte verordening in te voegen.

Artikel 14

Deze verordening treedt in werking op de ■ dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is van toepassing met ingang van 1 juli 2026.

Evenwel:

- a) zijn artikel 4, lid 2, artikel 5, lid 1, punten a) tot en met i), artikel 5, leden 2 tot en met 5, en de artikelen 6 en 7 van toepassing met ingang van... [de datum van inwerkingtreding van deze verordening];***
- b) is artikel 3, lid 1, van toepassing met ingang van 1 oktober 2026;***
- c) is artikel 5, lid 1, punt j), van toepassing met ingang van 1 oktober 2027.***

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE I

Productcategorieën die onder deze verordening vallen

Nummer productcategorie	Naam productcategorie	GN-code
1A	Bladen en strippen van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, warm gewalst	7208 10 00, 7208 25 00, 7208 26 00, 7208 27 00, 7208 36 00, 7208 37 00, 7208 38 00, 7208 39 00, 7208 40 00, 7208 52 10 , 7208 52 99, 7208 53 10 , 7208 53 90, 7208 54 00, 7211 13 00 , 7211 14 00, 7211 19 00, 7225 19 10, 7225 30 10, 7225 30 30, 7225 30 90, 7225 40 15, 7225 40 90, 7226 19 10, 7226 91 20, 7226 91 91, 7226 91 99
1B	Bladen en strippen van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, warm gewalst	7212 60 00
2	Bladen van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, koud gewalst	7209 15 00, 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, 7209 25 00, 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7209 90 20, 7209 90 80, 7211 23 20, 7211 23 30, 7211 23 80, 7211 29 00, 7211 90 20, 7211 90 80, 7225 50 20, 7225 50 80, 7226 20 00, 7226 92 00
3A	Elektroplaten (andere dan met gerichte korrels)	7209 16 10, 7209 17 10, 7209 18 10, 7209 26 10, 7209 27 10, 7209 28 10
3B		7225 19 90, 7226 19 80
4A	Metallisch beklede bladen	7212 50 20 <i>Taric-codes: 7210 41 00 20, 7210 41 00 30, 7210 49 00 20, 7210 49 00 30, 7210 61 00 20, 7210 61 00 30, 7210 69 00 20, 7210 69 00 30, 7212 30 00 20, 7212 30 00 30, 7212 50 61 20, 7212 50 61 30, 7212 50 69 20, 7212 50 69 30, 7225 92 00 20, 7225 92 00 30, 7225 99 00 11, 7225 99 00 22, 7225 99 00 23, 7225 99 00 41, 7225 99 00 45, 7225 99 00 91, 7225 99 00 92, 7225 99 00 93, 7226 99 30 10, 7226 99 30 30, 7226 99 70 11, 7226 99 70 13, 7226 99 70 91, 7226 99 70 93, 7226 99 70 94</i>
4B	Metallisch beklede bladen	7210 20 00, 7210 30 00, 7210 90 80, 7212 20 00, 7212 50 30, 7212 50 40, 7212 50 90, 7225 91 00, 7226 99 10 Taric-codes: 7210 41 00 80, 7210 49 00 80, 7210 61 00 80, 7210 69 00 80, 7212 30 00

Nummer productcategorie	Naam productcategorie	GN-code
		80, 7212 50 61 80, 7212 50 69 80, 7225 92 00 80, 7225 99 00 25, 7225 99 00 95, 7226 99 30 90, 7226 99 70 19, 7226 99 70 96
5	Organisch beklede platen	7210 70 80, 7212 40 80
6	Blik	7209 18 99, 7210 11 00, 7210 12 20, 7210 12 80, 7210 50 00, 7210 70 10, 7210 90 40, 7212 10 10, 7212 10 90, 7212 40 20
7	Kwartoplaten van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal	7208 51 20, 7208 51 91, 7208 51 98, 7208 52 91, 7208 90 20, 7208 90 80, 7210 90 30, 7225 40 12, 7225 40 40, 7225 40 60
8	Roestvrije warmgewalste platen en strippen	7219 11 00, 7219 12 10, 7219 12 90, 7219 13 10, 7219 13 90, 7219 14 10, 7219 14 90, 7219 22 10, 7219 22 90, 7219 23 00, 7219 24 00, 7220 11 00, 7220 12 00
9	Roestvrije koudgewalste platen en strippen	7219 31 00, 7219 32 10, 7219 32 90, 7219 33 10, 7219 33 90, 7219 34 10, 7219 34 90, 7219 35 10, 7219 35 90, 7219 90 20, 7219 90 80, 7220 20 21, 7220 20 29, 7220 20 41, 7220 20 49, 7220 20 81, 7220 20 89, 7220 90 20, 7220 90 80
10	Roestvrije warmgewalste kwartoplaten	7219 21 10, 7219 21 90
12	Niet-gelegeerd en ander gelegeerd staafstaal, waaronder lichte profielen	7214 30 00, 7214 91 10, 7214 91 90, 7214 99 31, 7214 99 39, 7214 99 50, 7214 99 71, 7214 99 79, 7214 99 95, 7215 90 00, 7216 10 00, 7216 21 00, 7216 22 00, 7216 40 10, 7216 40 90, 7216 50 10, 7216 50 91, 7216 50 99, 7216 99 00, 7228 10 20, 7228 20 10, 7228 20 91, 7228 30 20, 7228 30 41, 7228 30 49, 7228 30 61, 7228 30 70, 7228 30 89, 7228 60 20, 7228 60 80, 7228 70 10, 7228 70 90, 7228 80 00 Taric-code: 7228 30 69 99
13	Betonstaal	7214 20 00, 7214 99 10 Taric-code: 7228 30 69 11
14	Staven en lichte profielen van roestvrij staal	7222 11 11, 7222 11 19, 7222 11 81, 7222 11 89, 7222 19 10, 7222 19 90, 7222 20 11, 7222 20 19, 7222 20 21, 7222 20 29, 7222 20 31, 7222 20 39, 7222 20 81, 7222 20 89, 7222 30 51, 7222 30 91, 7222 30 97, 7222 40 10, 7222 40 50, 7222 40 90
15	Walsdraad van roestvrij staal	7221 00 10, 7221 00 90

Nummer productcategorie	Naam productcategorie	GN-code
16	Niet-gelegeerde en ander gelegeerde walsdraad	7213 10 00, 7213 20 00, 7213 91 10, 7213 91 20, 7213 91 41, 7213 91 49, 7213 91 70, 7213 91 90, 7213 99 10, 7213 99 90, 7227 10 00, 7227 20 00, 7227 90 10, 7227 90 50, 7227 90 95
17	Profielen van ijzer of van niet-gelegeerd staal	7216 31 10, 7216 31 90, 7216 32 11, 7216 32 19, 7216 32 91, 7216 32 99, 7216 33 10, 7216 33 90
18	Damwandprofielen	7301 10 00
19	Bestanddelen van spoorbanen	7302 10 22, 7302 10 28, 7302 10 40, 7302 10 50, 7302 40 00
20	Gasbuizen	7306 30 41, 7306 30 49, 7306 30 72, 7306 30 77
21	Holle profielen	7306 61 10, 7306 61 92, 7306 61 99
22	Naadloze buizen en pijpen van roestvrij staal	7304 11 00, 7304 22 00, 7304 24 00, 7304 41 00, 7304 49 83, 7304 49 85, 7304 49 89
24	Andere naadloze buizen	7304 19 10, 7304 19 30, 7304 19 90, 7304 23 00, 7304 29 10, 7304 29 30, 7304 29 90, 7304 31 20, 7304 31 80, 7304 39 50, 7304 39 82, 7304 39 83, 7304 39 88, 7304 51 81, 7304 51 89, 7304 59 30, 7304 59 82, 7304 59 83, 7304 59 89, 7304 90 00
25A	Grote gelaste buizen	7305 11 00, 7305 12 00
25B		7305 19 00, 7305 20 00, 7305 31 00, 7305 39 00, 7305 90 00
26	Andere gelaste buizen	7306 11 00, 7306 19 00, 7306 21 00, 7306 29 00, 7306 30 12, 7306 30 18, 7306 30 80, 7306 40 20, 7306 40 80, 7306 50 21, 7306 50 29, 7306 50 80, 7306 69 10, 7306 69 90, 7306 90 00
27	Staven van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, door koud nabewerken verkregen	7215 10 00, 7215 50 11, 7215 50 19, 7215 50 80, 7228 10 90, 7228 20 99, 7228 50 20, 7228 50 40, 7228 50 61, 7228 50 69, 7228 50 80
28	Draad van niet-gelegeerd staal	7217 10 10, 7217 10 31, 7217 10 39, 7217 10 50, 7217 10 90, 7217 20 10, 7217 20 30, 7217 20 50, 7217 20 90, 7217 30 41, 7217 30 49, 7217 30 50, 7217 30 90, 7217 90 20, 7217 90 50, 7217 90 90

BIJLAGE II

Omvang tariefcontingent per productcategorie

De totale jaarlijkse omvang van de tariefcontingenten bedraagt 18 345 922 ton.

Nummer product-categorie	Naam product-categorie	GN-code	Omvang tarief-contingent (in ton)	Niveau van het recht voor invoer buiten het contingent
1A	Bladen en strippen van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, warm gewalst	7208 10 00, 7208 25 00, 7208 26 00, 7208 27 00, 7208 36 00, 7208 37 00, 7208 38 00, 7208 39 00, 7208 40 00, 7208 52 10 , 7208 52 99, 7208 53 10 , 7208 53 90, 7208 54 00, 7211 13 00 , 7211 14 00, 7211 19 00, 7225 19 10, 7225 30 10, 7225 30 30, 7225 30 90, 7225 40 15, 7225 40 90, 7226 19 10, 7226 91 20, 7226 91 91, 7226 91 99	5 198 712	50 %
1B	Bladen en strippen van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, warm gewalst	7212 60 00	4 581	50 %
2	Bladen van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, koud gewalst	7209 15 00, 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, 7209 25 00, 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7209 90 20, 7209 90 80, 7211 23 20, 7211 23 30, 7211 23 80, 7211 29 00, 7211 90 20, 7211 90 80, 7225 50 20, 7225 50 80, 7226 20 00, 7226 92 00	1 544 759	50 %
3.A	Elektroplaten (andere dan met gerichte	7209 16 10, 7209 17 10, 7209 18 10, 7209 26 10, 7209 27 10, 7209 28 10	612	50 %

Nummer product-categorie	Naam product-categorie	GN-code	Omvang tarief-contingent (in ton)	Niveau van het recht voor invoer buiten het contingent
3B	korrels)	7225 19 90, 7226 19 80	199 079	50 %
4A	Metallisch beklede bladen	7212 50 20 <i>Taric-codes: 7210 41 00 20, 7210 41 00 30, 7210 49 00 20, 7210 49 00 30, 7210 61 00 20, 7210 61 00 30, 7210 69 00 20, 7210 69 00 30, 7212 30 00 20, 7212 30 00 30, 7212 50 61 20, 7212 50 61 30, 7212 50 69 20, 7212 50 69 30, 7225 92 00 20, 7225 92 00 30, 7225 99 00 11, 7225 99 00 22, 7225 99 00 23, 7225 99 00 41, 7225 99 00 45, 7225 99 00 91, 7225 99 00 92, 7225 99 00 93, 7226 99 30 10, 7226 99 30 30, 7226 99 70 11, 7226 99 70 13, 7226 99 70 91, 7226 99 70 93, 7226 99 70 94</i>	1 620 686	50 %
4B	Metallisch beklede bladen	7210 20 00, 7210 30 00, 7210 90 80, 7212 20 00, 7212 50 30, 7212 50 40, 7212 50 90, 7225 91 00, 7226 99 10 <i>Taric-codes: 7210 41 00 80, 7210 49 00 80, 7210 61 00 80, 7210 69 00 80, 7212 30 00 80, 7212 50 61 80, 7212 50 69 80, 7225 92 00 80, 7225 99 00 25, 7225 99 00 95,</i>	1 238 995	50 %

Nummer product-categorie	Naam product-categorie	GN-code	Omvang tarief-contingent (in ton)	Niveau van het recht voor invoer buiten het contingent
		7226 99 30 90, 7226 99 70 19, 7226 99 70 96		
5	Organisch beklede platen	7210 70 80, 7212 40 80	627 871	50 %
6	Blik	7209 18 99, 7210 11 00, 7210 12 20, 7210 12 80, 7210 50 00, 7210 70 10, 7210 90 40, 7212 10 10, 7212 10 90, 7212 40 20	542 840	50 %
7	Kwartoplaten van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal	7208 51 20, 7208 51 91, 7208 51 98, 7208 52 91, 7208 90 20, 7208 90 80, 7210 90 30, 7225 40 12, 7225 40 40, 7225 40 60,	1 196 9 03	50 %
8	Roestvrije warmgewalste platen en strippen	7219 11 00, 7219 12 10, 7219 12 90, 7219 13 10, 7219 13 90, 7219 14 10, 7219 14 90, 7219 22 10, 7219 22 90, 7219 23 00, 7219 24 00, 7220 11 00, 7220 12 00	153 186	50 %
9	Roestvrije koudgewalste platen en strippen	7219 31 00, 7219 32 10, 7219 32 90, 7219 33 10, 7219 33 90, 7219 34 10, 7219 34 90, 7219 35 10, 7219 35 90, 7219 90 20, 7219 90 80, 7220 20 21, 7220 20 29, 7220 20 41, 7220 20 49, 7220 20 81, 7220 20 89, 7220 90 20, 7220 90 80	496 342	50 %
10	Roestvrije warmgewalste kwartoplaten	7219 21 10, 7219 21 90	17 025	50 %
12	Niet-gelegeerd en ander	7214 30 00, 7214 91 10, 7214 91 90, 7214 99 31, 7214 99 39, 7214 99 50,	881 735	50 %

Nummer product-categorie	Naam product-categorie	GN-code	Omvang tarief-contingent (in ton)	Niveau van het recht voor invoer buiten het contingent
	gelegeerd staafstaal, waaronder lichte profielen	7214 99 71, 7214 99 79, 7214 99 95, 7215 90 00, 7216 10 00, 7216 21 00, 7216 22 00, 7216 40 10, 7216 40 90, 7216 50 10, 7216 50 91, 7216 50 99, 7216 99 00, 7228 10 20, 7228 20 10, 7228 20 91, 7228 30 20, 7228 30 41, 7228 30 49, 7228 30 61, 7228 30 70, 7228 30 89, 7228 60 20, 7228 60 80, 7228 70 10, 7228 70 90, 7228 80 00 Taric-code: 7228 30 69 99		
13	Betonstaal	7214 20 00, 7214 99 10 Taric-code: 7228 30 69 11	844 526	50 %
14	Staven en lichte profielen van roestvrij staal	7222 11 11, 7222 11 19, 7222 11 81, 7222 11 89, 7222 19 10, 7222 19 90, 7222 20 11, 7222 20 19, 7222 20 21, 7222 20 29, 7222 20 31, 7222 20 39, 7222 20 81, 7222 20 89, 7222 30 51, 7222 30 91, 7222 30 97, 7222 40 10, 7222 40 50, 7222 40 90	133 595	50 %
15	Walsdraad van roestvrij staal	7221 00 10, 7221 00 90	40 462	50 %
16	Niet-gelegeerde en ander gelegeerde walsdraad	7213 10 00, 7213 20 00, 7213 91 10, 7213 91 20, 7213 91 41, 7213 91 49, 7213 91 70, 7213 91 90, 7213 99 10, 7213 99 90, 7227 10 00, 7227 20 00, 7227 90 10, 7227 90 50,	1 569 532	50 %

Nummer product-categorie	Naam product-categorie	GN-code	Omvang tarief-contingent (in ton)	Niveau van het recht voor invoer buiten het contingent
		7227 90 95		
17	Profielen van ijzer of van niet-gelegeerd staal	7216 31 10, 7216 31 90, 7216 32 11, 7216 32 19, 7216 32 91, 7216 32 99, 7216 33 10, 7216 33 90	184 607	50 %
18	Damwand-profielen	7301 10 00	31 263	50 %
19	Bestanddelen van spoorbanen	7302 10 22, 7302 10 28, 7302 10 40, 7302 10 50, 7302 40 00	16 472	50 %
20	Gasbuizen	7306 30 41, 7306 30 49, 7306 30 72, 7306 30 77	222 413	50 %
21	Holle profielen	7306 61 10, 7306 61 92, 7306 61 99	499 493	50 %
22	Naadloze buizen en pijpen van roestvrij staal	7304 11 00, 7304 22 00, 7304 24 00, 7304 41 00, 7304 49 83, 7304 49 85, 7304 49 89	32 967	50 %
24	Andere naadloze buizen	7304 19 10, 7304 19 30, 7304 19 90, 7304 23 00, 7304 29 10, 7304 29 30, 7304 29 90, 7304 31 20, 7304 31 80, 7304 39 50, 7304 39 82, 7304 39 83, 7304 39 88, 7304 51 81, 7304 51 89, 7304 59 30, 7304 59 82, 7304 59 83, 7304 59 89, 7304 90 00	268 901	50 %
25A	Grote gelaste buizen	7305 11 00, 7305 12 00	28 749	50 %
25B		7305 19 00, 7305 20 00, 7305 31 00, 7305 39 00, 7305 90 00	83 616	50 %
26	Andere gelaste buizen	7306 11 00, 7306 19 00, 7306 21 00, 7306 29 00, 7306 30 12, 7306 30 18, 7306 30 80, 7306 40 20, 7306 40 80, 7306 50 21,	250 757	50 %

Nummer product-categorie	Naam product-categorie	GN-code	Omvang tarief-contingent (in ton)	Niveau van het recht voor invoer buiten het contingent
		7306 50 29, 7306 50 80, 7306 69 10, 7306 69 90, 7306 90 00		
27	Staven van niet-gelegeerd of ander gelegeerd staal, door koud nabewerken verkregen	7215 10 00, 7215 50 11, 7215 50 19, 7215 50 80, 7228 10 90, 7228 20 99, 7228 50 20, 7228 50 40, 7228 50 61, 7228 50 69, 7228 50 80	97 315	50 %
28	Draad van niet-gelegeerd staal	7217 10 10, 7217 10 31, 7217 10 39, 7217 10 50, 7217 10 90, 7217 20 10, 7217 20 30, 7217 20 50, 7217 20 90, 7217 30 41, 7217 30 49, 7217 30 50, 7217 30 90, 7217 90 20, 7217 90 50, 7217 90 90	317 886	50 %

Met betrekking tot deze verordening is een verklaring afgelegd, die te vinden is in PB C,..., ELI: ...

PB: Gelieve de PB-verwijzing van de verklaring van de Commissie op te nemen, met inbegrip van de ELI.

Gezamenlijke verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de invoer van staalproducten uit Rusland

Sinds het begin van de oorlog hebben de Unie en haar lidstaten ongekennde maatregelen genomen om de economische afhankelijkheid van Rusland te verminderen en te voorkomen dat economische activiteiten in de Unie ertoe bijdragen dat de oorlogsinspanningen van Rusland worden ondersteund.

Deze maatregelen hebben gezorgd voor aanzienlijk minder handelsstromen in veel sectoren, waaronder de staalsector, een snellere ontkoppeling en een veerkrachtere Unie, maar ook laten zien dat de Unie in staat is eensgezind en doortastend op te treden wanneer haar waarden en strategische belangen op het spel staan.

Tegelijkertijd moet de Unie de vinger aan de pols houden op terreinen waar er nog altijd sprake is van afhankelijkheid, zeker als het gaat om bepaalde staalproducten waarvan de invoer nog niet geheel verboden is.

Met name blijft er tot en met 30 september 2028 een beperkte invoer van producten van oorsprong uit Rusland in de staalsector toegestaan, overeenkomstig de overgangsregeling van de desbetreffende door de Raad vastgestelde beperkende maatregelen¹. Omwille van een geleidelijke en gestage diversificatie gelden er voor deze invoer quota, waarvan de volumes jaarlijks afnemen.

Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie wijzen nogmaals op het institutionele kader dat van toepassing is op beperkende maatregelen, en benadrukken dat de desbetreffende beperkende maatregelen van de Raad de basis vormen voor een geleidelijk proces van volledige uitfasering van de resterende invoer van Russische staalproducten, met name staalplaten, tussen nu en 30 september 2028.

¹ Besluit 2014/512/GBVB van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren, en Verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0171

De screening van buitenlandse investeringen in de Unie

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2026 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de screening van buitenlandse investeringen in de Unie en tot intrekking van Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad (COM(2024)0023 – C9-0011/2024 – 2024/0017(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2024)0023),
- gezien artikel 294, lid 2, en de artikelen 114 en 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C9-0011/2024),
- gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 10 juli 2024¹,
- gezien het advies van het Comité van de Regio's van 20 november 2024²,
- gezien het overeenkomstig artikel 75, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissie goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 10 februari 2026 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
- gezien artikel 60 van zijn Reglement,
- gezien de adviezen van de Commissie economische en monetaire zaken, de Commissie industrie, onderzoek en energie, de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie vervoer en toerisme,
- gezien het verslag van de Commissie internationale handel (A10-0061/2025),

¹ PB C, C/2024/6027, 23.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6027/oj>.

² PB C, C/2025/290, 24.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/290/oj>.

1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast³;
2. hecht zijn goedkeuring aan de gemeenschappelijke verklaring van het Europees Parlement en de Commissie die als bijlage bij onderhavige resolutie is gevoegd en die in de C-reeks van het *Publicatieblad van de Europese Unie* zal worden bekendgemaakt;
3. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
4. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

³ Dit standpunt vervangt de amendementen die zijn aangenomen op 8 mei 2025 (Aangenomen teksten, P10_TA(2025)0102).

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 19 mei 2026 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2026/... van het Europees Parlement en de Raad inzake de screening van buitenlandse investeringen in de Unie en tot intrekking van Verordening (EU) 2019/452

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114 en artikel 207, *lid 2*,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure³,

¹ PB C, C/2024/6027, 23.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6027/oj>.

² PB C, C/2025/290, 24.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/290/oj>.

³ Standpunt van het Europees Parlement van 19 mei 2026.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) *De Unie staat positief tegenover buitenlandse investeringen aangezien die* bijdragen tot de groei van de Unie door haar concurrentievermogen te verbeteren, banen te scheppen en schaalvoordelen te creëren, en kapitaal, technologieën, innovatie en expertise aan te trekken.
- (2) Artikel 3, lid 5, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) bepaalt dat de Unie in haar betrekkingen met de rest van de wereld haar waarden en belangen moet handhaven en zich ervoor moet inzetten, en moet bijdragen tot de bescherming van haar burgers. ■
- (3) *De Unie en de lidstaten hebben een open investeringsklimaat dat is vastgelegd in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en is ingebed in de internationale verplichtingen van de Unie en haar lidstaten. In artikel 21, lid 2, VEU is echter bepaald dat het beleid en optreden van de Unie tot doel hebben haar waarden, fundamentele belangen, veiligheid, onafhankelijkheid en integriteit te beschermen. Die beginselen en doelstellingen liggen ten grondslag aan de gemeenschappelijke handelspolitiek van de Unie, zoals vastgelegd in artikel 207 VWEU, onder meer waar het buitenlandse investeringen betreft. Uit hoofde van de internationale verplichtingen die zijn aangegaan in de Wereldhandelsorganisatie (World Trade Organization - WTO), in de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en in met derde landen gesloten handels- en investeringsovereenkomsten kan de Unie of kunnen de lidstaten onder bepaalde voorwaarden aan buitenlandse directe investeringen beperkingen* ■ opleggen om redenen van veiligheid of openbare orde.

- (4) ***Op grond van*** Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad⁴ is een kader opgezet voor ***de*** screening ■ door de lidstaten ***van buitenlandse directe investeringen in de Unie***. Die verordening voorziet met name in een samenwerkingsmechanisme dat de lidstaten en de Commissie in staat stelt informatie over ***buitenlandse directe investeringen*** uit te wisselen en bezorgdheid te uiten over risico's voor de veiligheid of de openbare orde. In het kader van dat samenwerkingsmechanisme moest de lidstaat ***waarin de buitenlandse directe investering plaatsvindt***, naar behoren rekening houden met de door andere lidstaten ingediende opmerkingen en het door de Commissie in haar screeningbesluit uitgebrachte advies.
- (5) Met het ***op grond van*** Verordening (EU) 2019/452 opgezette kader is de doelstelling ervan verwezenlijkt om te voorzien in een formeel mechanisme voor de lidstaten en de Commissie om informatie over ***buitenlandse directe investeringen*** uit te wisselen en het bewustzijn over grensoverschrijdende risico's voor de veiligheid of de openbare orde die voortvloeien uit bepaalde ***buitenlandse directe investeringen*** te vergroten.

⁴ Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie (PB L 79 I van 21.3.2019, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- (6) Er is echter een nieuw wetgevingsinstrument nodig om de efficiëntie en doeltreffendheid van *de screening van buitenlandse directe investeringen* te versterken en een hogere mate van harmonisatie in de hele Unie te waarborgen. *Dergelijke verbeteringen zijn noodzakelijk vanwege de veranderende aard van de investeringsstromen. De integratie van de wereldeconomie, in combinatie met oorlogen en geopolitieke spanningen, heeft nieuwe risico's met zich meegebracht die de Unie en de lidstaten moeten aanpakken. Op 20 juni 2023 hebben de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid een gezamenlijke mededeling aangenomen betreffende een "strategie voor economische veiligheid van de EU", en op 3 december 2025 hebben zij een gezamenlijke mededeling aangenomen, getiteld "Versterking van de economische veiligheid van de EU". In die mededelingen wordt screening van buitenlandse directe investeringen (BDI) aangemerkt als een instrument om de Unie te beschermen tegen risico's voor de economische veiligheid. In de mededelingen wordt benadrukt dat het van belang is de risico's aan te pakken die verband houden met de veerkracht van toeleveringsketens, de toegang tot kritieke infrastructuur, het uitlekken van technologie en de inzet van economische afhankelijkheid als wapen of economische druk.*

- (7) Bepaalde buitenlandse investeringen **die** niet onder Verordening (EU) 2019/452 vallen, kunnen risico's opleveren voor de veiligheid **■** of de openbare orde. **Die risico's hebben met name betrekking op** bepaalde buitenlandse investeringen die worden gedaan in lidstaten **waar nog geen** screeningmechanisme **van kracht is**, buitenlandse investeringen die worden gedaan in lidstaten **waar wel** een screeningmechanisme **van kracht is, maar waarvan het toepassingsgebied** bepaalde gevoelige buitenlandse investeringen **niet omvat**, en buitenlandse investeringen die door **buitenlandse** investeerders worden gedaan via een in de Unie gevestigde dochteronderneming (**"investeringen binnen de Unie"**) en die mogelijk dezelfde risico's voor de veiligheid of de openbare orde inhouden als **■** buitenlandse investeringen **die rechtstreeks worden gedaan** vanuit derde landen.

- (8) Toen een aanzienlijke meerderheid van de lidstaten, maar niet alle, over een wetgevingsinstrument *beschikte* dat voorzag in een mechanisme om *buitenlandse directe investeringen te screenen*, *maakte het ontbreken van een screeningmechanisme in bepaalde lidstaten het mogelijk dat problematische buitenlandse investeerders die in gevoelige activa wilden investeren in die lidstaten konden investeren als toegangspoort tot de interne markt*. In veel lidstaten heeft de nationale wetgeving *bovendien* ook betrekking op screening van investeringen binnen de Unie. Tussen de lidstaten bestaan er aanzienlijke verschillen wat betreft het toepassingsgebied, de drempels en de criteria die worden gebruikt om te beoordelen of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde. Er bestaan ook verschillen in screeningprocedures. *Deze verordening heeft tot doel de verschillen tussen de belangrijkste elementen van de op nationaal niveau ten uitvoer gelegde screeningmechanismen te verkleinen*. In bepaalde lidstaten kan de buitenlandse investering worden gedaan voordat daarvoor goedkeuring is verkregen met betrekking tot de gevolgen voor de veiligheid of de openbare orde. Andere lidstaten vereisen echter dat de buitenlandse investering pas wordt voltooid nadat die in het kader van het screeningmechanisme is toegestaan. Dergelijke verschillen vormen een probleem voor de soepele werking van de interne markt. Zo creëren zij een ongelijk speelveld en zorgen zij voor hogere nalevingskosten voor investeerders die transacties in meer dan één lidstaat ter kennis willen geven. *Het verminderen van verschillen* is van cruciaal belang om investeerders voorspelbaarheid te bieden *met betrekking tot* de toepasselijke nationale regelingen en de kenmerken ervan, waardoor daarmee verband houdende nalevingskosten worden verminderd. Dat is des te relevanter gezien de mate van integratie van *de* interne markt, die ertoe kan leiden dat één enkele transactie gevolgen heeft voor meerdere lidstaten in de EU. Zo kan het gebeuren dat een transactie die bedoeld is *voor* de verwerving van een onderneming die volgens het recht van een lidstaat is opgericht ook gevolgen heeft voor *de* veiligheid of de openbare orde *van* een andere lidstaat, als gevolg van de structuur van de toeleveringsketen of van andere economische elementen die de doelonderneming *in de Unie* verbinden met andere ondernemingen die in *andere lidstaten* zijn gevestigd. Om *dergelijke problemen in verband met de integratie van* de interne markt aan te pakken en *om* te zorgen voor meer samenhang en voorspelbaarheid, is het dienstig dat de criteria en elementen die voor de beoordeling van buitenlandse investeringen moeten worden gebruikt via maatregelen op het niveau van de Unie worden vastgesteld. *Deze verordening is derhalve gericht op het vergroten van de convergentie*

van de nationale regels die van toepassing zijn op de screening van buitenlandse investeringen, met inbegrip van investeringen binnen de Unie, waardoor een gelijk speelveld wordt gecreëerd, de zekerheid voor buitenlandse investeerders wordt vergroot en het ontstaan van extra belemmeringen voor de interne markt wordt voorkomen.

- (9) *Om een samenhangende aanpak van de screening van buitenlandse investeringen in de hele Unie te waarborgen, moeten alle lidstaten worden verplicht om buitenlandse investeringen te screenen om redenen van veiligheid of openbare orde. Daarnaast moeten de belangrijkste elementen van de nationale screeningmechanismen worden geharmoniseerd. Die minimale harmonisatie moet een verplichting voor de lidstaten omvatten om ervoor te zorgen dat buitenlandse investeringen die gericht zijn op entiteiten die actief zijn op een specifieke reeks gevoelige gebieden, worden gescreend. Die verplichting moet ervoor zorgen dat bepaalde gevoelige buitenlandse investeringen in alle lidstaten worden gescreend. Bovendien moet deze verordening de procedures in het kader van het samenwerkingsmechanisme en de interactie tussen de screeningmechanismen en het samenwerkingsmechanisme ■ verder harmoniseren en verduidelijken. Het is met name passend ervoor te zorgen dat alle screeningmechanismen een eerste evaluatie omvatten die niet langer mag duren dan 45 kalenderdagen vanaf de datum waarop de melding door de screeningautoriteit als volledig wordt beschouwd. Daarom moet voor de toepassing van deze verordening een definitie van “melding” worden ingevoerd die zowel betrekking heeft op de eerste indiening van de vereiste documentatie als op de beoordeling of een verzoek als volledig wordt beschouwd ■. Waar nodig moet een diepgaand onderzoek worden uitgevoerd. Daarnaast moeten de termijnen voor kennisgeving aan het samenwerkingsmechanisme worden geharmoniseerd en moeten de stappen voor de procedure in het kader van het samenwerkingsmechanisme, met name met betrekking tot het indienen van opmerkingen door de lidstaten en het uitbrengen van adviezen door de Commissie, beter op elkaar worden afgestemd. Een dergelijke harmonisatie en afstemming zou het mogelijk maken situaties aan te pakken waarin de termijnen van nationale procedures niet op elkaar zijn afgestemd en waardoor een transactie kan worden vertraagd. Er moet een zekere mate van harmonisatie zijn van de criteria waarmee de lidstaten en de Commissie rekening moeten houden bij de beoordeling of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde. Die gemeenschappelijke reeks criteria moet de veiligheid, integriteit, veerkracht en werking van kritieke entiteiten, de beschikbaarheid van kritieke technologieën of de continuïteit van de levering van kritieke inputs omvatten. De gemeenschappelijke reeks criteria zou zorgen voor een meer uniforme beoordeling van het waarschijnlijke negatieve effect van buitenlandse investeringen op de veiligheid of de openbare orde, terwijl de lidstaten de mogelijkheid*

behouden om rekening te houden met verdere criteria die van lidstaat tot lidstaat kunnen verschillen.

- (10) Buitenlandse investeringen moeten in overeenstemming met deze verordening worden gescreend. *Bij een dergelijke screening moet rekening worden gehouden met alle beschikbare [] informatie en moet het evenredigheidsbeginsel [] worden geëerbiedigd. De screening moet stroken met de doelstelling om een open investeringsklimaat en de interne markt in stand te houden.* Bovendien moet de screening van buitenlandse investeringen [] voldoen aan [] het Unierecht, en met name aan de *artikelen 49 en 63 VWEU*. Alle beperkingen *van* de vrijheid van vestiging *of* het vrije verkeer van kapitaal *die kunnen* voortvloeien uit *screeningmechanismen of screeningbesluiten*, zoals *het opleggen van* risicobeperkende maatregelen *of het verbieden of terugdraaien van een buitenlandse investering, moeten worden gerechtvaardigd door redenen van openbare orde of openbare veiligheid, waaronder* werkelijke en voldoende ernstige *bedreigingen* voor een fundamenteel belang van de samenleving. *Dergelijke redenen van openbare orde of openbare veiligheid omvatten risico's voor de werking van de instellingen en essentiële openbare diensten, voor de levering van essentiële producten of diensten of voor het voortbestaan van de bevolking, risico's van een ernstige verstoring van de buitenlandse betrekkingen of van het vreedzaam samenleven van naties, of risico's voor militaire belangen.*
- (11) Om ervoor te zorgen dat het *bij* deze verordening *ingestelde* samenwerkingsmechanisme efficiënt en doeltreffend kan functioneren, moet een [] gemeenschappelijk *minimaal* toepassingsgebied worden vastgesteld *van* buitenlandse investeringen die alle lidstaten *moeten screenen.* []

- (12) ***Het is noodzakelijk ervoor te zorgen*** dat de lidstaat waar de buitenlandse investering wordt gepland of is voltooid (“***ontvangende lidstaat***”) ■ meer verantwoording moet afleggen aan de Commissie en aan de lidstaten die naar behoren gemotiveerde bezorgdheid uiten over ***de*** veiligheid of ***de openbare orde***.
- (13) Het in deze verordening vastgestelde gemeenschappelijk kader mag geen afbreuk doen aan de exclusieve verantwoordelijkheid van ***elke*** lidstaat om ***zijn*** nationale veiligheid te waarborgen, zoals bepaald in artikel 4, lid 2, VEU. ***Dat gemeenschappelijk kader*** mag evenmin afbreuk doen aan de bescherming van de wezenlijke veiligheidsbelangen van de lidstaten ***overeenkomstig*** artikel 346 VWEU.
- (14) ***Deze verordening moet betrekking hebben op buitenlandse*** investeringen waarmee duurzame en directe betrekkingen worden gevestigd of gehandhaafd tussen ***buitenlandse*** investeerders ■ met inbegrip van staatsentiteiten, en doelondernemingen in de Unie die een economische activiteit in een lidstaat uitoefenen. Deze verordening ■ moet van toepassing zijn wanneer ■ buitenlandse investeringen ***rechtstreeks door een buitenlandse investeerder*** worden ■ uitgevoerd of wanneer zij investeringen binnen de Unie zijn. ***De verordening*** mag echter niet van toepassing zijn op de verwerving van effecten van vennootschappen met uitsluitend doel te beleggen, zonder invloed op het bestuur van ***of*** de zeggenschap over de ***onderneming*** te willen uitoefenen (beleggingen in effecten). ■

- (15) *Blijvende en directe betrekkingen tussen de buitenlandse investeerder en een doelonderneming in de Unie worden gevestigd wanneer de buitenlandse investeerder daadwerkelijk deelneemt aan het bestuur van of de zeggenschap over de doelonderneming in de Unie. Dat is zeker het geval wanneer de buitenlandse investeerder beslissende invloed verwerft op de doelonderneming in de Unie, dat wil zeggen het vermogen om alleen of gezamenlijk het handelsbeleid van de doelonderneming in de Unie te bepalen, rechtens of feitelijk. Er kan echter ook sprake zijn van daadwerkelijke deelname aan het bestuur van of de zeggenschap over de doelonderneming in de Unie wanneer de buitenlandse investeerder, zonder beslissende invloed te hebben op de doelonderneming in de Unie, niettemin het handelsbeleid, het commercieel gedrag of de commerciële beslissingen ervan kan beïnvloeden, bijvoorbeeld door aandelenbezit, stemrechten, contracten, met inbegrip van de hefboomwerking die voortvloeit uit leveranciersrelaties, en een aanzienlijke vertegenwoordiging in de raad van bestuur.*

- (16) *Verwervingen via afwikkelingsinstrumenten in het kader van de betrokken afwikkelingskaders (voor banken, centrale tegenpartijen of verzekerings- of herverzekeringsondernemingen), moeten van het toepassingsgebied van deze verordening worden uitgesloten. In dergelijke omstandigheden is tijd van essentieel belang en worden besluiten vaak van de ene op de andere dag genomen. De screeningprocedures waarin deze verordening voorziet, kunnen een belemmering vormen voor het vermogen om tijdig te reageren. Om risico's voor de financiële stabiliteit te vermijden, moeten afwikkelingstransacties dan ook worden uitgesloten. Afwikkelingsautoriteiten moeten, voor zover mogelijk, rekening houden met de doelstelling van deze verordening wanneer zij afwikkelingsmaatregelen uitvoeren waarbij een buitenlandse investeerder betrokken is, met name wanneer het strategische activa betreft.*

- (17) *Herstructureringsoperaties binnen een concern moeten buiten het toepassingsgebied van deze verordening vallen indien dergelijke operaties uitsluitend worden uitgevoerd met het oog op de interne reorganisatie, bijvoorbeeld door fusie of splitsing, van een doelonderneming van de Unie of van het concern waartoe de doelonderneming in de Unie behoort, zonder dat dat leidt tot wijzigingen in het begunstigde eigendom van de doelonderneming in de Unie. Interne herstructureringen moeten met name van het toepassingsgebied worden uitgesloten wanneer: zij niet leiden tot de verwerving van eigendom van of zeggenschap door een nieuwe buitenlandse investeerder over de doelonderneming in de Unie of over een onderneming die direct of indirect eigenaar is van of zeggenschap heeft over die doelonderneming in de Unie; zij niet leiden tot een toename van het aantal aandelen dat in het bezit is van buitenlandse investeerders; en zij geen aanvullende rechten verlenen aan buitenlandse investeerders die zouden kunnen leiden tot een wijziging in de daadwerkelijke deelname van een of meer buitenlandse investeerders aan het bestuur van of de zeggenschap over de doelonderneming in de Unie. Interne herstructureringen die de invoering inhouden van een nieuwe juridische entiteit die gevestigd is in een derde land dat nog niet vertegenwoordigd is in de upstream-eigendomsketen van de doelonderneming in de Unie, kunnen echter veiligheidsrisico's met zich meebrengen en moeten daarom binnen het toepassingsgebied van deze verordening worden opgenomen. Een dergelijke entiteit kan bijvoorbeeld onderworpen zijn aan het recht van een derde land dat natuurlijke personen of rechtspersonen verplichtingen oplegt om informatie te delen voor inlichtingendoeleinden zonder behoorlijke rechtsgang of toezichtmechanismen.*

- (18) Verordening (EU) 2019/452 heeft alleen betrekking op *buitenlandse directe investeringen die rechtstreeks door buitenlandse investeerders in de Unie worden gedaan*. Het is echter **■** noodzakelijk het toepassingsgebied van deze verordening uit te breiden tot buitenlandse investeringen tussen lidstaten *die worden uitgevoerd via een onderneming die in een lidstaat is gevestigd en die direct of indirect onder zeggenschap staat van een buitenlandse investeerder (“dochteronderneming van een buitenlandse investeerder in de Unie”)*. Die buitenlandse investeringen brengen dezelfde specifieke risico's voor de veiligheid of de openbare orde met zich mee als buitenlandse directe investeringen die worden uitgevoerd via een niet in de Unie gevestigde juridische entiteit, omdat de buitenlandse investeerder die zeggenschap, macht over en invloed op de doelonderneming in de Unie heeft, zelfs indien die invloed wordt uitgeoefend via de dochteronderneming van de buitenlandse investeerder in de Unie. Die specifieke risico's kunnen worden veroorzaakt door de rechtsmacht waaraan de buitenlandse investeerder is onderworpen of door de invloed van de overheid of niet-overheidsactoren van een derde land. Dergelijke risico's worden niet veroorzaakt door buitenlandse investeringen die worden uitgevoerd door investeerders die niet direct of indirect onder zeggenschap staan van een persoon of entiteit uit een derde land. Daarom is het passend buitenlandse investeringen die via een dochteronderneming van een buitenlandse investeerder in de Unie worden gedaan, met uitzondering van investeringen van andere investeerders in de Unie, in het toepassingsgebied van deze verordening op te nemen, met name **■** om ervoor te zorgen dat buitenlandse investeringen die duurzame betrekkingen tussen de buitenlandse investeerder en de doelonderneming in de Unie tot stand brengen, ongeacht of zij rechtstreeks door een buitenlandse investeerder worden uitgevoerd of via een in de Unie gevestigde entiteit die onder zeggenschap van een buitenlandse investeerder staat, consequent *binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen*. Dat zou de consistentie en voorspelbaarheid van de screeningregels in alle lidstaten *vergroten*, wat op zijn beurt zou zorgen voor lagere nalevingskosten voor buitenlandse investeerders en *de prikkel weg zou nemen om te investeren in lidstaten waar dergelijke transacties niet worden gescreend*.

- (19) *Om een goede beoordeling te waarborgen van de vraag of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde, is het belangrijk dat de term “uiteindelijke begunstigde” de werkelijke houders van directe of indirecte invloed op een buitenlandse investeerder of een doelonderneming in de Unie omvat. In het geval van trusts ligt de juridische eigendom bij de trust als zodanig, maar het economische voordeel komt toe aan de natuurlijke persoon of personen namens wie de trust opereert. Daarom moet de definitie van “uiteindelijke begunstigde” ook degenen omvatten aan wie de buitenlandse investering uiteindelijk ten goede komt, met name begunstigten van een trust. Er moet echter rekening worden gehouden met het feit dat buitenlandse investeerders soms een dekmantel kunnen vormen voor de persoon die daadwerkelijk achter de buitenlandse investering zit. Buitenlandse investeerders kunnen soms ook onder druk worden gezet door andere actoren die uiteindelijk invloed kunnen uitoefenen op de buitenlandse investering. De definitie van “uiteindelijke begunstigde” moet dus ook natuurlijke personen omvatten namens wie de buitenlandse investering wordt gedaan of namens wie de zeggenschap over die buitenlandse investering wordt uitgeoefend. In het algemeen is een enkele natuurlijke persoon de uiteindelijke begunstigde van een buitenlandse investeerder. Het kan echter niet worden uitgesloten dat er meer dan een persoon is, zoals in het geval van echtgenoten of andere familieleden. Tevens moet rekening worden gehouden met situaties waarin het niet mogelijk is de natuurlijke persoon te identificeren, waaronder in het geval van beursgenoteerde ondernemingen. In dergelijke situaties moet de rechtspersoon, entiteit of trust op het hoogst identificeerbare niveau in de upstream-eigendomsketen of zeggenschapsketen van de buitenlandse investeerder of doelonderneming in de Unie als de uiteindelijke begunstigde worden beschouwd.*

- (20) *Deze verordening voorziet alleen in kernelementen van de screeningmechanismen. De lidstaten moeten dus nationale bepalingen kunnen vaststellen die een aanvulling vormen op of specifiekere zijn dan de bepalingen van deze verordening. De lidstaten moeten bijvoorbeeld drempels kunnen vaststellen voor stemrechten die zijn verworven door investeerders die aanleiding geven tot de screening van buitenlandse investeringen. De lidstaten moeten het toepassingsgebied van hun nationale screeningmechanisme kunnen uitbreiden tot buitenlandse investeringen in sectoren die niet onder het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied vallen. Wanneer een lidstaat ervoor kiest het toepassingsgebied van zijn screeningmechanisme uit te breiden tot buiten het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied, moet de screening in overeenstemming zijn met deze verordening, mits ze binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt.*

- (21) **Om** samenhangende en voorspelbare screeningprocedures te waarborgen, is het dienstig de belangrijkste kenmerken van de door de lidstaten in te voeren screeningmechanismen vast te stellen. Die kenmerken moeten ten minste betrekking hebben op het *minimumtoepassingsgebied* van de transacties die *zijn onderworpen aan een vereiste van voorafgaande toestemming, op de verdeling van de screeningprocedure in een eerste evaluatie en een diepgaand onderzoek*, op de termijnen voor de screening, *op een openbaar jaarverslag*, op de mogelijkheid voor *partijen* waarop het screeningbesluit van toepassing is om tegen dergelijke besluiten **■** beroep *in te stellen* en *op de mogelijkheid voor de screeningautoriteiten om gevallen van niet-naleving of omzeiling op doeltreffende wijze aan te pakken*. De voorschriften en procedures voor screeningmechanismen moeten transparant zijn en mogen geen onderscheid tussen derde landen maken.

- (22) *Om de transparantie en voorspelbaarheid van screeningprocedures te vergroten, moeten de screeningautoriteiten, indien toepasselijk en zonder onnodige vertraging, de persoon die de melding heeft gedaan, in kennis stellen van de volledigheid van die melding. Het verstrekken van die informatie mag de screeningautoriteit niet beletten om nadere informatie te vragen of aanvullende vragen te stellen nadat zij de volledigheid van de melding heeft bevestigd, en mag geen afbreuk doen aan de mogelijkheid voor screeningautoriteiten om de persoon die de melding heeft gedaan, in kennis te stellen van andere belangrijke procedurele mijlpalen.*
- (23) *De screeningautoriteit en de Commissie moeten rekening kunnen houden met relevante informatie die wordt verkregen van belanghebbenden, waaronder economische actoren, maatschappelijke organisaties en sociale partners, zoals vakbonden, met betrekking tot een buitenlandse investering. Die informatie kan ertoe leiden dat de ontvangende lidstaat een screeningprocedure inleidt. De screeningautoriteit en de Commissie moeten daartoe de contactgegevens openbaar maken waarmee belanghebbenden op vertrouwelijke wijze informatie over buitenlandse investeringen kunnen indienen.*

- (24) *Om een consistent en doeltreffend niveau van bescherming van de veiligheid en de openbare orde in de hele Unie te waarborgen, moet worden voorzien in een minimale harmonisatie van het toepassingsgebied van de screeningmechanismen. De lidstaten moeten worden verplicht buitenlandse investeringen te screenen wanneer de doelonderneming in de Unie actief is in sectoren of activiteiten die van bijzonder belang zijn voor de veiligheid, defensie, de integriteit van democratische processen, de veerkracht van essentiële diensten of de bescherming van essentiële maatschappelijke functies. De vaststelling van een dergelijk gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied van screeningmechanismen is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat buitenlandse investeringen die waarschijnlijk negatieve gevolgen zullen hebben voor de veiligheid of de openbare orde worden geïnventariseerd, ongeacht in welke lidstaten de doelondernemingen in de Unie zich bevinden, waardoor de doeltreffendheid van het samenwerkingsmechanisme wordt versterkt en tegelijkertijd de exclusieve verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de nationale veiligheid behouden blijft.*

- (25) *Het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied moet buitenlandse investeringen omvatten in doelondernemingen in de Unie die producten voor tweërlei gebruik ontwikkelen, produceren of verhandelen die zijn opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad⁵ of militaire goederen en technologieën die zijn opgenomen in de bijlage bij Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶, gezien de inherente risico's in verband met de overdracht van de zeggenschap over defensiegerelateerde vermogens, technologieën en knowhow, die van vitaal belang zijn voor het behoud van de veiligheid. Het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied moet ook betrekking hebben op buitenlandse investeringen in doelondernemingen in de Unie die halfgeleidertechnologieën of kwantumtechnologieën produceren, daarnaar onderzoek verrichten of die ontwikkelen, of die onderzoek verrichten naar bepaalde technologieën op het gebied van artificiële intelligentie of die ontwikkelen, gezien hun strategisch belang en hun faciliterende rol in een breed scala aan toepassingen die van cruciaal belang zijn voor de veiligheid. Voorts moeten de lidstaten buitenlandse investeringen screenen in doelondernemingen in de Unie die bepaalde activiteiten uitoefenen in verband met de in sectie I van bijlage I bij Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad⁷ vermelde strategische grondstoffen, namelijk exploratie, winning, verwerking, recycling, terugwinning of de aanleg van voorraden. Buitenlandse zeggenschap over dergelijke activiteiten kan leiden tot risico's op verstoring van de voorziening, strategische afhankelijkheid of buitensporige hefboomwerking.*

⁵ Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweërlei gebruik (PB L 206 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>).

⁶ Richtlijn 2009/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 mei 2009 betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap (PB L 146 van 10.6.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

⁷ Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 (PB L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

Bovendien moeten de lidstaten buitenlandse investeringen screenen in doelondernemingen in de Unie die databanken voor kiezersregistratie, stelsystemen en andere relevante informatiesystemen bezitten, ontwikkelen of beheren. Daarnaast moeten ook buitenlandse investeringen in bepaalde financiële marktinfrastructuur en systeemrelevante financiële entiteiten, waaronder centrale tegenpartijen, centrale effectenbewaarinstellingen, exploitanten van gereguleerde markten, exploitanten van andere betalingssystemen dan centrale banken, andere systeemrelevante instellingen en mondiale aanbieders van gespecialiseerde diensten voor financieel berichtenverkeer, worden gescreend, gezien de centrale rol van die infrastructuur en die entiteiten in de stabiliteit, integriteit en veerkracht van het financiële stelsel van de Unie en rekening houdend met de doelstellingen van de spaar- en investeringsunie.

- (26) *Het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied moet ook buitenlandse investeringen omvatten in doelondernemingen in de Unie die actief zijn in de sectoren vervoer, energie of digitale infrastructuur, maar alleen voor zover zij als kritiek worden beschouwd na een risicogebaseerde, gerichte beoordeling door de lidstaat waar zij zijn gevestigd. Bij die beoordeling moet rekening worden gehouden met nationale veiligheid en essentiële maatschappelijke functies, in het licht van de essentiële diensten die door de betrokken doelonderneming in de Unie worden verleend. De lidstaten moeten de discretionaire bevoegdheid behouden om de betrokken entiteiten binnen die sectoren aan te wijzen en moeten, indien passend, rekening houden met de op grond van Richtlijn (EU) 2022/2557 van het Europees Parlement en de Raad⁸ uitgevoerde risicobeoordelingen. Om de voorspelbaarheid voor buitenlandse investeerders te waarborgen, moeten entiteiten, indien nodig na contact te hebben opgenomen met de bevoegde screeningautoriteit, kunnen nagaan of zij voor de toepassing van deze verordening als kritiek worden beschouwd.*

8

Richtlijn (EU) 2022/2557 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten en tot intrekking van Richtlijn 2008/114/EG van de Raad (PB L 333 van 27.12.2022, blz. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

Bovendien moeten de lidstaten regelmatig opnieuw beoordelen welke doelondernemingen in de Unie voor de toepassing van deze verordening als kritiek moeten worden beschouwd. Voorbeelden van te beoordelen entiteiten zijn, ten eerste, in de energiesector: energieopslagfaciliteit zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad⁹ en transmissiesysteembeheerder voor aardgas in de zin van Richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰; en ten tweede, in de vervoersector: luchthavens zoals gedefinieerd in Richtlijn 2009/12/EG van het Europees Parlement en de Raad¹¹, met inbegrip van de in Verordening (EU) 2024/1679¹² van het Europees Parlement en de Raad vermelde kernluchthavens en entiteiten die ondersteunende installaties in de luchthavens exploiteren, indien die installaties essentieel zijn voor de veiligheid en continuïteit van de activiteiten van die luchthavens, havenbeheerders zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad¹³, in verband met in Verordening (EU) 2024/1679 vermelde kernhavens, aanbieders van havendiensten zoals gedefinieerd in Verordening (EU) 2017/352, en andere entiteiten in de kernhavens indien die andere entiteiten essentieel zijn voor de veiligheid en continuïteit van de activiteiten van die kernhavens; en ten derde, in de sector digitale infrastructuur: aanbieders van clouddiensten en aanbieders van openbare netwerken voor elektronische communicatie.

⁹ Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU (PB L 158 van 14.6.2019, blz. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

¹⁰ Richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2023/1791 en tot intrekking van Richtlijn 2009/73/EG (PB L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹¹ Richtlijn 2009/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 inzake luchthavengelden (PB L 70 van 14.3.2009, blz. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/12/oj>).

¹² Verordening (EU) 2024/1679 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende richtsnoeren van de Unie voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnetwerk, tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1153 en Verordening (EU) nr. 913/2010 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1315/2013 (PB L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj>).

¹³ Verordening (EU) 2017/352 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2017 tot vaststelling van een kader voor het verrichten van havendiensten en gemeenschappelijke regels inzake de financiële transparantie van havens (PB L 57 van 3.3.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/352/oj>).

- (27) *Om de veiligheid en de openbare orde adequaat te beschermen en de doeltreffendheid van het samenwerkingsmechanisme te waarborgen, moeten alle lidstaten buitenlandse investeringen die binnen het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied vallen, vooraf screenen. Een vereiste van voorafgaande toestemming is van essentieel belang, aangezien veel risico's in verband met buitenlandse investeringen zich voordoen op het moment dat de buitenlandse investeerder een daadwerkelijke deelname in het bestuur of zeggenschap verkrijgt en niet doeltreffend kunnen worden beperkt na de voltooiing van de buitenlandse investeringen. Dat geldt met name voor de buitenlandse investeringen die binnen het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied vallen, aangezien dergelijke buitenlandse investeringen kunnen leiden tot het verlenen van onomkeerbare toegang tot gevoelige informatie, kritieke technologieën, essentiële infrastructuur of strategische activa. Ingrijpen achteraf zou in dergelijke omstandigheden onevenredig belastend zijn en in elk geval ondoeltreffend om de veiligheid en de openbare orde naar behoren te waarborgen.*

- (28) Er is sprake van greenfieldinvesteringen wanneer een buitenlandse investeerder of een dochteronderneming van een buitenlandse investeerder in de Unie nieuwe installaties of een nieuwe onderneming in de Unie opricht ***om een economische activiteit in de Unie uit te oefenen***. Greenfieldinvesteringen mogen niet binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. ***Deze verordening mag echter geen vereiste van voorafgaande toestemming opleggen met betrekking tot die investeringen. Het moet de lidstaten dus vrijstaan om te beslissen of*** zij dergelijke investeringen in het toepassingsgebied van ■ hun screeningmechanismen ■ opnemen.
- (29) Het in Verordening (EU) 2019/452 vastgestelde samenwerkingsmechanisme stelt de lidstaten in staat om samen te werken en elkaar te helpen wanneer een buitenlandse directe investering in één lidstaat gevolgen kan hebben voor de veiligheid of de openbare orde van andere lidstaten of voor projecten of programma's van Uniebelang. Dat samenwerkingsmechanisme is tot dusver zeer nuttig gebleken en moet derhalve worden gehandhaafd en versterkt ***door deze verordening teneinde een coherenter aanpak van buitenlandse investeringen in de hele Unie te waarborgen***.

- (30) Om ervoor te zorgen dat het samenwerkingsmechanisme uitsluitend gericht is op buitenlandse investeringen waarbij de kenmerken van de buitenlandse investeerder of de doelonderneming in de Unie waarschijnlijk *negatieve* gevolgen hebben voor de veiligheid of de openbare orde, is het dienstig risicogebaseerde voorwaarden vast te stellen voor de kennisgeving aan de andere lidstaten en de Commissie van buitenlandse investeringen die in een lidstaat worden gescreend. *Met name wanneer een buitenlandse investeerder of de dochteronderneming ervan in de Unie direct of indirect onder zeggenschap staat van een overheid van een derde land, is het waarschijnlijker dat die investeerder de beleidsdoelstellingen van dat derde land kan nastreven. Daarom is het passend dat de lidstaten buitenlandse investeringen van dergelijke buitenlandse investeerders ter kennis geven wanneer die binnen het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied van screeningmechanismen vallen. Directe of indirecte zeggenschap door een overheid van een derde land kan op verschillende manieren worden uitgeoefend en kan onder meer worden bepaald op basis van eigendomsstructuur, overheidsfinanciering, specifieke governanceregelingen zoals gouden aandelen, of andere kenmerken die op beïnvloeding van besluiten van het bestuur zijn gericht.*

Evenzo is het passend dat de lidstaten buitenlandse investeringen die binnen het gemeenschappelijke minimumtoepassingsgebied vallen, ter kennis geven wanneer de buitenlandse investeerder betrokken was bij buitenlandse investeringen die verboden waren, of toegestaan waren onder voorbehoud van risicobeperkende maatregelen die in aanzienlijke mate of herhaaldelijk niet werden gerespecteerd. Daarom zouden louter procedurele of formele gevallen van niet-naleving in de regel geen reden voor kennisgeving zijn. Evenzo moeten de lidstaten buitenlandse investeringen ter kennis geven wanneer zij besluiten een diepgaand onderzoek uit te voeren en de doelonderneming in de Unie verband houdt met projecten of programma's van Uniebelang of met andere lidstaten. Wanneer een buitenlandse investering niet aan de andere vastgestelde voorwaarden voor kennisgeving via het samenwerkingsmechanisme voldoet, moet de lidstaat waar de buitenlandse investering wordt gescreend de andere lidstaten en de Commissie in kennis stellen van die buitenlandse investering, ■ wanneer die lidstaat van oordeel is dat de buitenlandse investering negatieve gevolgen kan hebben voor de veiligheid of de openbare orde in ten minste één andere lidstaat. Dat zorgt ervoor dat alle buitenlandse investeringen die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid of de openbare orde, ter kennis worden gegeven via het samenwerkingsmechanisme en wordt er tegelijkertijd voor gezorgd dat de ontvangende lidstaat een beoordelingsmarge behoudt om te bepalen of aan de voorwaarden voor kennisgeving is voldaan. In dat geval moet de kennisgevende lidstaat de redenen voor de kennisgeving van die buitenlandse investering toelichten.

- (31) **Om** de efficiëntie en doeltreffendheid van het samenwerkingsmechanisme te waarborgen, moeten de termijnen en procedures op elkaar worden afgestemd *wanneer twee of meer* buitenlandse investeringen in verband met dezelfde bredere transactie in verschillende lidstaten worden gescreend. Bij dergelijke multinationale transacties *moeten* de *aanvragers ernaar streven de afzonderlijke meldingen op dezelfde dag te doen* in de betrokken lidstaten ■ . Die lidstaten moeten *ernaar streven die meldingen op dezelfde dag ter kennis te geven via* het samenwerkingsmechanisme. Om een efficiënte behandeling van *die* multinationale transacties te waarborgen, moeten de betrokken lidstaten samenwerken *via de screeningprocedure. Meer bepaald moeten zij onderling en met de Commissie bespreken, indien een lidstaat daarom verzoekt*, of de buitenlandse investeringen ■ ter kennis moeten worden gegeven. *Zij* moeten ook *hun screeningbesluiten bespreken en ernaar streven het tijdschema van hun respectieve procedures op elkaar af te stemmen, met inbegrip van de datum van vaststelling van hun screeningbesluiten. Wanneer* de betrokken lidstaten van plan zijn de buitenlandse investering *met toepassing van risicobeperkende maatregelen* toe te staan, moeten zij *bespreken of de voorgenomen screeningbesluiten* onderling verenigbaar zijn en *moeten zij de geïdentificeerde risico's adequaat aanpakken.*

- (32) Om ervoor te zorgen dat het waarschijnlijke negatieve effect van een buitenlandse *investering* op de veiligheid of de openbare orde van een of meer lidstaten **naar behoren wordt vastgesteld**, moeten de lidstaten opmerkingen kunnen indienen bij *en moet de Commissie advies kunnen uitbrengen aan een ontvangende* lidstaat **,** zelfs indien die lidstaat die buitenlandse investering niet screent of indien de buitenlandse investering wel *is* gescreend maar niet *via* het samenwerkingsmechanisme ter kennis is gegeven. De lidstaten moeten hun verzoeken om informatie, antwoorden en opmerkingen tegelijkertijd **aan de Commissie toezenden.**

■

- (33) *Indien het waarschijnlijke negatieve effect op* de veiligheid of de openbare orde **het** gevolg is van een buitenlandse investering in een doelonderneming in de Unie *die deel uitmaakt van of deelneemt aan een van de projecten of programma's van Uniebelang* die van kritiek belang zijn voor de Unie in haar geheel, moet de Commissie bovendien de mogelijkheid hebben een advies uit te brengen. **Alle** lidstaten moeten in kennis worden gesteld van een advies van de Commissie waarin de waarschijnlijke *negatieve gevolgen* voor projecten of programma's van Uniebelang worden vastgesteld om redenen van veiligheid of openbare orde.

- (34) Voorts moet de Commissie een tot alle lidstaten gericht advies kunnen **uitbrengen** **wanneer** zij twee of meer buitenlandse investeringen vaststelt die samen waarschijnlijk **negatieve gevolgen** zullen hebben voor de veiligheid of de openbare orde . Dat kan **met name** het geval zijn wanneer twee of meer buitenlandse investeringen vergelijkbare kenmerken vertonen, **bijvoorbeeld** wanneer de buitenlandse investeringen door dezelfde buitenlandse investeerder worden gedaan, of wanneer **twee of meer** buitenlandse investeerders vergelijkbare risico's **vertonen**, of wanneer twee of meer buitenlandse investeringen betrekking hebben op dezelfde doelonderneming in de Unie of dezelfde infrastructuur, **zoals** trans-Europese infrastructuur voor vervoer, energie **of** communicatie. De lidstaten en de Commissie **moeten** de analyse van de Commissie van de **in haar advies vastgestelde risico's** en de mogelijke manieren om **die** risico's aan te pakken, bespreken.

■

- (35) *De lidstaten mogen geen screeningbesluit vaststellen voordat de termijnen voor opmerkingen en adviezen zijn verstreken, tenzij belangen op het gebied van veiligheid of openbare orde, zoals het voorkomen van faillissement van de doelonderneming in de Unie, een eerder besluit vereisen. Dergelijke uitzonderlijke omstandigheden moeten ter kennis worden gebracht van de andere lidstaten en de Commissie, die respectievelijk hun opmerkingen met bekwame spoed moeten indienen of haar advies met bekwame spoed moet uitbrengen.*

■

■

- (36) Om het waarschijnlijke *negatieve* effect van een buitenlandse investering op de veiligheid of de openbare orde van een of meer lidstaten *adequaataan te pakken*, moet een lidstaat die naar behoren gemotiveerde opmerkingen van andere lidstaten of een advies van de Commissie ontvangt, *gepaste* aandacht besteden aan dergelijke opmerkingen of adviezen, ook wanneer hij van mening is dat zijn eigen veiligheid of openbare orde geen gevolgen ondervindt. *Die* lidstaat moet, *waar nodig*, overleg plegen met de Commissie en de betrokken lidstaten en hun *het dispositief* en de *samenvatting van de voornaamste redenen voor zijn* besluit verstrekken. *In die samenvatting moet worden aangegeven in welke mate de ontvangende lidstaat naar behoren rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de lidstaten of het advies van de Commissie, alsook, indien toepasselijk, de reden waarom hij het niet eens is met de opmerkingen van de lidstaten of het advies van de Commissie. Door die informatie te verstrekken, wordt gewaarborgd dat de lidstaten verantwoording afleggen over de wijze waarop zij naar behoren rekening houden met de bezorgdheid van andere lidstaten of de Commissie, waarbij het gevoelige karakter van screeningbesluiten en de daarin opgenomen vertrouwelijke informatie in aanmerking worden genomen.*

- (37) *Het is belangrijk rekening te houden met het feit dat buitenlandse investeringen die niet via het samenwerkingsmechanisme ter kennis zijn gegeven, een risico kunnen vormen voor de veiligheid of de openbare orde. Daarom moeten de lidstaten en de Commissie uiterlijk 15 maanden vanaf de voltooiing van een buitenlandse investering respectievelijk naar behoren gemotiveerde opmerkingen kunnen indienen bij of een advies kunnen uitbrengen aan de ontvangende lidstaat over een buitenlandse investering die niet via het samenwerkingsmechanisme ter kennis is gegeven. Om te voorkomen dat het samenwerkingsmechanisme overbelast raakt, moeten de lidstaten en de Commissie, alvorens respectievelijk opmerkingen in te dienen of een advies uit te brengen, nagaan of de ontvangende lidstaat reeds is begonnen met de screening van de buitenlandse investering of die heeft afgerond, en of hij van plan is de buitenlandse investering via het samenwerkingsmechanisme ter kennis te geven. De ontvangende lidstaat moet naar behoren rekening houden met de opmerkingen van de andere lidstaten en het advies van de Commissie en, op basis daarvan, de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en de Commissie in kennis te stellen indien hij niet van plan is de buitenlandse investering te screenen. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als de ontvangende lidstaat het niet eens is met de in de opmerkingen of het advies vastgestelde risico's.*

Evenzo zou de ontvangende lidstaat kunnen aangeven dat hij niet van plan is de buitenlandse investering te screenen omdat de buitenlandse investering niet binnen het toepassingsgebied van zijn screeningmechanisme valt of reeds is gescreend, hoewel die situaties idealiter hadden moeten worden opgehelderd voordat opmerkingen werden ingediend of een advies werd uitgebracht. Wanneer de ontvangende lidstaat aangeeft dat hij niet van plan is de buitenlandse investering te screenen, moet op verzoek van een lidstaat die opmerkingen heeft ingediend of op verzoek van de Commissie, indien de Commissie een advies heeft uitgebracht, een vergadering worden georganiseerd. De Commissie moet voor de vergadering worden uitgenodigd, ook al heeft zij geen advies uitgebracht. De lidstaten die opmerkingen hebben ingediend of de Commissie kunnen met name om een dergelijke vergadering verzoeken om de vastgestelde risico's nader toe te lichten of te bespreken. Wanneer de ontvangende lidstaat na de vergadering en ondanks de aanvullende toelichting van de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend of van de Commissie, besluit de buitenlandse investering niet te screenen, moet hij de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en de Commissie daarvan in kennis stellen en hun een schriftelijke toelichting verstrekken. Die schriftelijke toelichting kan deels overeenkomen met eerdergenoemde redenen, bijvoorbeeld die welke tijdens de gevraagde vergadering zijn aangehaald.

- (38) *Om de doeltreffendheid van het samenwerkingsmechanisme te waarborgen, moeten de door de lidstaten en de Commissie voor de toepassing van deze verordening opgezette contactpunten een passende plaats krijgen binnen de respectieve administratieve structuren. Die contactpunten moeten over gekwalificeerd personeel en over de nodige bevoegdheden beschikken om hun werkzaamheden in het kader van het samenwerkingsmechanisme uit te voeren en te zorgen voor een deugdelijke behandeling van vertrouwelijke informatie.*
- (39) Om een doeltreffende werking van het samenwerkingsmechanisme te waarborgen, moet **■** de lidstaat die de buitenlandse investering *via* het samenwerkingsmechanisme ter kennis geeft, *verplicht zijn* om in gestandaardiseerde vorm een minimale hoeveelheid informatie te verstrekken. Indien **■** een buitenlandse investering niet *via* het samenwerkingsmechanisme ter kennis is gegeven, moet de *ontvangende* lidstaat **■** ten minste dezelfde minimale reeks gegevens kunnen verstrekken. De Commissie en de lidstaten *moeten* de *ontvangende* lidstaat om aanvullende informatie *kunnen* verzoeken. Een **■** verzoek om aanvullende informatie moet naar behoren worden gemotiveerd, beperkt blijven tot de informatie die de lidstaten nodig hebben om opmerkingen in te dienen of op basis waarvan de Commissie een advies kan uitbrengen en in verhouding staan tot het doel van het verzoek, en mag niet onnodig belastend zijn voor de *ontvangende* lidstaat.

- (40) Om ervoor te zorgen dat samenwerking gebaseerd is op volledige en nauwkeurige informatie, moet de *ontvangende lidstaat* een buitenlandse investeerder *of elke andere natuurlijke persoon of rechtspersoon binnen de zeggenschapsketen van de buitenlandse investeerder of binnen de zeggenschapsketen van de doelonderneming* in de Unie *kunnen verzoeken informatie te verstrekken. Om de kwaliteit van de informatie te waarborgen, moeten de ontvangende lidstaten, wanneer zij redelijke twijfels hebben over de volledigheid en nauwkeurigheid van de informatie, redelijke maatregelen nemen om de door die buitenlandse investeerder of andere natuurlijke persoon of rechtspersoon aan hen verstrekte informatie te verifiëren. De ontvangende lidstaat moet bijvoorbeeld duidelijke tegenstrijdigheden en duidelijk onjuiste, misleidende of ontbrekende informatie vaststellen.* In uitzonderlijke omstandigheden, wanneer de *ontvangende* lidstaat ■ de door een andere lidstaat of de Commissie gevraagde informatie niet kan verkrijgen, moet hij die lidstaat of de Commissie daarvan onverwijld in kennis stellen. In dat geval moeten *de andere* lidstaten en de Commissie *hun opmerkingen respectievelijk hun advies kunnen baseren* op de informatie waarover zij beschikken.

- (41) *De ontvangende lidstaat en de Commissie zouden bij het verzamelen van relevante informatie van natuurlijke personen of rechtspersonen in andere lidstaten op belemmeringen kunnen stuiten. Wanneer bepaalde informatie strikt noodzakelijk is om te bepalen of de buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde, moeten de ontvangende lidstaat en de Commissie daarom een andere lidstaat kunnen verzoeken informatie te verzamelen van een natuurlijke persoon of rechtspersoon die op zijn grondgebied verblijft of gevestigd is. Bovendien kan een ontvangende lidstaat in een situatie terechtkomen waarin het twee of meer andere lidstaten moet verzoeken om bijstand bij het verzamelen van die informatie, wat een aanzienlijke last kan vormen, met name voor lidstaten met beperktere middelen. Om de doeltreffendheid van de bijstand bij het verzamelen van informatie te vergroten, moet een ontvangende lidstaat de Commissie kunnen verzoeken om bijstand bij dat proces en de informatie voor hem te verzamelen. Tegelijkertijd moet de lidstaat op het grondgebied waarvan de natuurlijke persoon of rechtspersoon van wie de informatie wordt gevraagd, verblijft of is gevestigd, binnen een redelijke termijn bezwaar kunnen maken tegen dat proces of kunnen aanbieden die informatie zelf te verstrekken. De mogelijkheid voor die lidstaat om bezwaar te maken, zorgt ervoor dat de lidstaten de controle behouden over het verzamelen van informatie op hun grondgebied. Daarom moet de Commissie die lidstaat voldoende informeren, onder meer over welke informatie door de ontvangende lidstaat wordt gevraagd. Een ontvangende lidstaat moet ervoor kunnen kiezen een andere lidstaat te verzoeken de nodige informatie te verzamelen of de Commissie om bijstand te verzoeken, afhankelijk van wat hij in een bepaalde situatie efficiënter of passender acht. In het kader van een verzoek om informatie kan de natuurlijke persoon of rechtspersoon van wie informatie wordt gevraagd, zelfs indirect, vertrouwelijke informatie ontvangen, zoals informatie over de voorgenomen buitenlandse investering. Daarom moet worden gespecificeerd dat een dergelijke natuurlijke persoon of rechtspersoon door hem ontvangen vertrouwelijke informatie, niet mag gebruiken voor andere doeleinden dan het beantwoorden van het verzoek om informatie en dat hij die informatie niet openbaar mag maken.*

- (42) De lidstaten en de Commissie **moeten** de vertrouwelijkheid van de informatie waarborgen die zij bij de toepassing van deze verordening verstrekken of ontvangen, overeenkomstig het nationale recht en het Unierecht. ***Informatie die naar aanleiding van de toepassing van deze verordening is ontvangen, mag slechts worden gebruikt voor het doel waarvoor zij werd verstrekt, met inbegrip van het gebruik van die informatie in het kader van de rechterlijke toetsing van screeningbesluiten.*** Wanneer de ongeoorloofde openbaarmaking van informatie de belangen van de ■ Unie of van een of meer van de lidstaten ■ zou kunnen schaden, moet de opsteller van de informatie de desbetreffende informatie rubriceren overeenkomstig het Unierecht en het nationale recht. Bij het beantwoorden van verzoeken om toegang tot documenten die bij de toepassing van deze verordening worden behandeld, dienen de lidstaten en de Commissie ten minste de mate van bescherming van de beschermde belangen die wordt geboden uit hoofde van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 ***van het Europees Parlement en de Raad***¹⁴, te coördineren en te bieden, teneinde het doel van onderzoeken te beschermen. De Commissie moet alle nodige maatregelen nemen om de bescherming van vertrouwelijke informatie te waarborgen, zulks met inachtneming van met name de ***Besluiten*** (EU, Euratom) 2015/443 van de Commissie¹⁵ en (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie¹⁶.

¹⁴ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

¹⁵ Besluit (EU, Euratom) 2015/443 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende veiligheid binnen de Commissie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

¹⁶ Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende de veiligheidsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

Voorts moeten de lidstaten en de Commissie alle nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de bescherming van in het belang van de Europese Unie uitgewisselde gerubriceerde informatie in acht wordt genomen¹⁷. Dat omvat met name het verbod gerubriceerde informatie een lagere rubriceringsgraad te geven of te derubriceren zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opsteller. Niet-gerubriceerde gevoelige informatie of informatie die op vertrouwelijke basis wordt verstrekt, moet door de autoriteiten als dusdanig worden behandeld. *De screeningautoriteit moet de entiteit die de informatie verstrekt, in de gelegenheid stellen aan te geven welke informatie zij als vertrouwelijk beschouwt. Dat kan bijvoorbeeld geschieden door middel van het formulier dat moet worden ingediend om voorafgaande toelating van de buitenlandse investering aan te vragen.*

¹⁷

PB C 202 van 8.7.2011, blz. 13.

- (43) *Om de vertrouwelijkheid en integriteit van de communicatie te waarborgen, moet de Commissie een beveiligd en versleuteld systeem opzetten en onderhouden dat voldoet aan de hoogste normen inzake gegevensbescherming en -beveiliging en dat monitoring- en auditcapaciteiten omvat om de naleving van de veiligheidsnormen te waarborgen. Alle inhoudelijke communicatie tussen de lidstaten onderling en tussen de lidstaten en de Commissie in het kader van deze verordening moet via dat systeem verlopen, tenzij de aard van de te verzenden informatie het gebruik van andere middelen vereist, zoals fysieke documenten. Inhoudelijke communicatie tussen de lidstaten en de Commissie moet met name betrekking hebben op kennisgevingen via het samenwerkingsmechanisme, informatie over het voornemen om opmerkingen in te dienen of een advies uit te brengen, verzoeken om informatie van de ontvangende lidstaat, antwoorden op die verzoeken, opmerkingen en adviezen, en substantiële nieuwe informatie na de kennisgeving van de buitenlandse investering. De instelling en het gebruik van het beveiligde en versleutelde systeem mogen geen gevolgen hebben voor de algemene communicatie tussen de screeningsautoriteiten en de Commissie, die met alle passende middelen mogelijk moet blijven.*

- (44) *Om de veilige en efficiënte indiening en verwerking van meldingen in verband met de screening van buitenlandse investeringen te waarborgen en de administratieve lasten te verlichten zowel voor natuurlijke personen en rechtspersonen die een melding doen als voor screeningautoriteiten, moet de Commissie op verzoek van ten minste negen lidstaten een online EU-portaal opzetten (het “online EU-portaal”). Het online EU-portaal moet een uniform mechanisme bieden voor natuurlijke personen en rechtspersonen om transacties elektronisch te melden bij de screeningautoriteiten. De Commissie moet het systeem zodanig ontwerpen dat het gebruiksvriendelijk is en voldoet aan alle toepasselijke voorschriften inzake gegevensbescherming en veiligheidsnormen. Het online EU-portaal mag, indien het is opgezet, alleen worden gebruikt in verband met buitenlandse investeringen in lidstaten die daarom hebben verzocht. Indien een lidstaat niet langer wenst deel te nemen aan dat online EU-portaal, mag het online EU-portaal niet langer worden gebruikt in verband met buitenlandse investeringen in die lidstaat, zonder dat dat gevolgen heeft voor het verdere gebruik van het online EU-portaal door de andere betrokken lidstaten.*

- (45) *Om de doeltreffendheid van het samenwerkingsmechanisme te waarborgen, moet de Commissie een beveiligde databank opzetten met informatie over de buitenlandse investeringen die sinds 12 oktober 2020 via het samenwerkingsmechanisme ter kennis zijn gegeven en de resultaten van de beoordelingen in het kader van de screeningmechanismen. Na de voltooiing van de nationale procedure, moeten de lidstaten bepaalde informatie over de buitenlandse investering uploaden naar de beveiligde databank. Zij kunnen ook aanvullende informatie verstrekken, waaronder eventuele relevante geverifieerde bedrijfsinformatie die is verkregen van commerciële verkopers, zoals aanbieders van risicoanalyses of screeningdiensten op het gebied van sancties en naleving. Het is passend dat dergelijke informatie via het samenwerkingsmechanisme wordt gedeeld maar alleen voor zover dat is toegestaan op grond van de contractuele afspraken over het gebruik en de openbaarmaking ervan. Voorts moeten de lidstaten in de beveiligde databank ook relevante informatie kunnen uploaden over gevallen waarin risicobeperkende maatregelen in aanzienlijke mate of herhaaldelijk niet zijn nageleefd, aangezien dergelijke informatie relevant kan zijn om te bepalen of andere buitenlandse investeringen via het samenwerkingsmechanisme ter kennis moeten worden gegeven of waarschijnlijk negatieve gevolgen zullen hebben voor de veiligheid of de openbare orde.*

- (46) *Om de lidstaten en de Commissie beter in staat te stellen potentiële risico's voor de veiligheid of de openbare orde als gevolg van buitenlandse investeringen vast te stellen, te beoordelen en te beperken, is het belangrijk dat zij beschikken over capaciteit op het gebied van hoogwaardige bedrijfsinformatie. Die capaciteit moet het mogelijk maken relevante informatie te verzamelen en te analyseren en aldus gecoördineerde risicobeoordelingen te vergemakkelijken. In het kader van de architectuur voor crisisparaatheid die is vastgesteld bij Verordening (EU) 2024/2747 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸, zal de Commissie elementen voor een dergelijke capaciteit ontwikkelen. Dat zou een aanvulling kunnen vormen op het samenwerkingsmechanisme in het kader van deze verordening, voor zover de uit hoofde van Verordening (EU) 2024/2747 verzamelde, verwerkte of geanalyseerde informatie betrekking heeft op potentiële risico's voor de veiligheid of de openbare orde.*
- (47) Om een consistente aanpak van de screening van **buitenlandse** investeringen in de hele Unie te waarborgen, is het voor **sommige** normen en criteria die worden gebruikt om de waarschijnlijke risico's voor de veiligheid en de openbare orde te beoordelen, **■** van essentieel belang dat zij op het niveau van de Unie worden vastgesteld. **Die normen en criteria** moeten rekening houden met **risico's die verband houden** met de buitenlandse investering **en met risico's die verband houden met de buitenlandse investeerder. ■**

¹⁸ *Verordening (EU) 2024/2747 van het Europees Parlement en de Raad van 9 oktober 2024 tot vaststelling van een kader van maatregelen in verband met noodsituaties op de interne markt en met de veerkracht van de interne markt en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2679/98 van de Raad (verordening inzake noodsituaties op de interne markt en veerkracht van de interne markt) (PB L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj>).*

- (48) *Buitenlandse investeringen vormen eerder een risico voor de veiligheid of de openbare orde wanneer zij gevolgen kunnen hebben voor bepaalde sectoren, activa of activiteiten die cruciaal zijn voor de veiligheid of voor vitale maatschappelijke functies. Daarom is het passend dat de lidstaten en de Commissie zich op die potentiële effecten richten wanneer zij bepalen of een investering negatieve gevolgen kan hebben voor de veiligheid of de openbare orde. Zij moeten met name het waarschijnlijke negatieve effect van een investering op de veiligheid, integriteit, weerbaarheid en werking van een kritieke entiteit zoals gedefinieerd in Richtlijn (EU) 2022/2557 beoordelen, in het licht van de kerntaken die door dergelijke entiteiten worden uitgevoerd en de gevolgen die de verstoring ervan zou hebben. Hetzelfde geldt voor buitenlandse investeringen die van invloed kunnen zijn op de beschikbaarheid van kritieke technologieën of de bescherming en beschikbaarheid van intellectuele eigendom of andere immateriële activa, zoals bedrijfsgeheimen, databanken, algoritmen of processen, aangezien het uitlekken of ontoegankelijk worden van dergelijke technologieën of activa de veiligheid kan ondermijnen. Het is evenzeer van belang voor de lidstaten en de Commissie te beoordelen in hoeverre een buitenlandse investering gevolgen kan hebben voor de voedselzekerheid, de volksgezondheid, met inbegrip van de levering en beschikbaarheid van kritieke geneesmiddelen, of de continuïteit van de levering van kritieke inputs, alsook voor de veiligheid van militaire voorzieningen en andere gevoelige openbare voorzieningen, gezien de essentiële rol die die sectoren en activa spelen bij het waarborgen van de maatschappelijke weerbaarheid en de continuïteit van vitale diensten.*

De lidstaten en de Commissie moeten ook rekening houden met de mogelijke gevolgen van buitenlandse investeringen voor gevoelige informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, met name wanneer het gaat om grootschalige datasets, vanwege het risico op misbruik of strategische exploitatie van dergelijke gegevens. Bovendien moet bijzondere aandacht worden besteed aan buitenlandse investeringen die gevolgen kunnen hebben voor projecten of programma's van Uniebelang, waarbij verstoringen of ongepaste beïnvloeding grensoverschrijdende gevolgen kunnen hebben voor de Unie als geheel. Tot slot moeten de lidstaten en de Commissie, om bescherming te bieden tegen mogelijke buitenlandse inmenging, rekening houden met de mogelijke gevolgen van buitenlandse investeringen voor de vrijheid en pluriformiteit van de media, met inbegrip van online- en socialemediaplatforms of hun bijbehorende extra functies, of andere digitale en interactieve omgevingen voor onderwijs- of recreatiedoeleinden. Ter wille van de duidelijkheid moet de lijst van projecten of programma's van Uniebelang in een bijlage worden opgenomen. Die moeten alle buitenlandse investeringen in de trans-Europese netwerken voor vervoer, energie en communicatie omvatten, alsook programma's voor de financiering van onderzoek en ontwikkeling voor activiteiten die relevant zijn voor de veiligheid of de openbare orde. Een lijst van technologiegebieden die relevant zijn voor risicobeoordelingen uit hoofde van deze verordening en een lijst van kritieke geneesmiddelen moeten in afzonderlijke bijlagen worden opgenomen.

- (49) *De lidstaten en de Commissie moeten ook rekening houden met de context en de omstandigheden van de buitenlandse investering. Daarbij moet met name worden nagegaan of de buitenlandse investeerder, een natuurlijke persoon of entiteit die zeggenschap heeft over de buitenlandse investeerder, de uiteindelijke begunstigde van de buitenlandse investeerder, een van de dochterondernemingen van de buitenlandse investeerder of een andere partij die eigendom is van of onder zeggenschap staat van, of handelt namens of op aanwijzing van die buitenlandse investeerder, waarschijnlijk beleidsdoelstellingen van een derde land zal nastreven of de ontwikkeling van de militaire vermogens van een derde land zal vergemakkelijken, alsook of die de buitenlandse investering zou kunnen gebruiken om ernstige schendingen van de mensenrechten of het internationaal humanitair recht te ondersteunen. Dergelijke ernstige schendingen kunnen de buitenlandse betrekkingen of de vreedzame co-existentie van de volkeren ernstig verstoren en aldus de veiligheid van de lidstaten aantasten. Voorts kunnen omstandigheden zoals eerdere afwijzingen van verzoeken om toelating of niet-naleving van risicobeperkende maatregelen, eerdere betrokkenheid bij activiteiten die negatieve gevolgen hebben voor de veiligheid of de openbare orde, illegale of criminele activiteiten, met inbegrip van omzeiling van beperkende maatregelen van de Unie die zijn vastgesteld op grond van artikel 29 VEU en artikel 215 VWEU, vestiging in een derde land waarvan is vastgesteld dat het aanzienlijke strategische tekortkomingen vertoont in zijn nationale regeling ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, een wettelijke verplichting om informatie te delen voor inlichtingendoeleinden of een ondoorzichtige eigendomsstructuur, risicofactoren vormen en moeten daarom ook worden beoordeeld. Daarnaast moeten de lidstaten en de Commissie onderzoeken of de buitenlandse investeerder een vehikel kan zijn voor een regering van een derde land of een niet-statelijke actor om indirect invloed op de doelonderneming in de Unie te verwerven en uit te oefenen. Een dergelijke invloed zou verder kunnen reiken dan de invloed die via bedrijfsstructuren of andere vennootschapsrechtelijke middelen wordt uitgeoefend en kan op allerlei manieren worden uitgeoefend door natuurlijke personen zoals de aandeelhouders of bestuurders van de investeerder. Dat geldt ook voor informele middelen, waaronder het benutten van persoonlijke relaties, het uitoefenen van persoonlijke of politieke druk en het gebruik van dreigementen en andere manipulatieve of misleidende praktijken.*

- (50) Wanneer de *ontvangende* lidstaat ■ van oordeel is dat een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde ■, is het dienstig die lidstaat ertoe te verplichten passende maatregelen te nemen om *dat risico* te beperken, en indien *adequate* maatregelen beschikbaar zijn, ■ daarbij *naar behoren* rekening te houden met door andere lidstaten ingediende opmerkingen en met *een* door de Commissie uitgebracht advies. Buitenlandse investeringen mogen alleen bij wijze van uitzondering worden verboden *of teruggedraaid*, ■ indien andere risicobeperkende maatregelen of maatregelen uit hoofde van het Unierecht of het nationale recht dan *die in het kader van* het screeningmechanisme, ontoereikend zijn om de *negatieve* gevolgen voor de veiligheid of de openbare orde te beperken.
- (51) Om de uitvoering van het samenwerkingsmechanisme te ondersteunen en de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten te bevorderen, moet de deskundigengroep inzake de screening van buitenlandse directe investeringen *als bedoeld in* Verordening (EU) 2019/452 in stand worden gehouden en *moeten zijn taken worden geactualiseerd overeenkomstig deze verordening*.

- (52) De lidstaten en de Commissie moeten worden aangespoord om met de bevoegde autoriteiten van gelijkgestemde derde landen samen te werken inzake vraagstukken in verband met de screening van buitenlandse investeringen *om redenen van* veiligheid of openbare orde. Die administratieve samenwerking moet ertoe strekken het kader voor het screenen van buitenlandse investeringen door de lidstaten en de samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie op grond van deze verordening doeltreffender te maken. *Het zou mogelijk moeten zijn dat die samenwerking de uitwisseling van informatie en beste praktijken omvatten, alsook technische bijstand en ondersteuning bij capaciteitsopbouw. In het kader van die samenwerking moet de Commissie de instelling van mechanismen stimuleren voor de screening van investeringen door derde landen, met name door die landen die kandidaat zijn voor toetreding tot de Unie en landen in het nabuurschap van de Unie. De Commissie moet ook de ontwikkelingen met betrekking tot screeningmechanismen in derde landen monitoren.* De Commissie moet op de hoogte worden gehouden van ■ contacten *met derde landen* voor zover die betrekking hebben op systemische kwesties in verband met de screening van investeringen. ■

- (53) *Om de transparantie voor buitenlandse investeerders te vergroten, moet de Commissie een publiekelijk toegankelijke lijst van alle screeningmechanismen bijhouden. Voorts moeten de lidstaten, voor zover niet reeds in het nationale recht vastgelegd, gedetailleerde richtsnoeren publiceren en regelmatig actualiseren over het toepassingsgebied van hun screeningmechanisme, de drempels en triggers voor kennisgevingsverplichtingen, en de toepasselijke termijnen en procedurele regels.*
- (54) De lidstaten moeten de Commissie in kennis stellen van hun screeningmechanismen en eventuele wijzigingen daarvan. De lidstaten moeten **een jaarverslag publiceren** over de toepassing van hun screeningmechanismen, relevante ontwikkelingen op wetgevingsgebied en de activiteiten van de screeningautoriteit, met inbegrip van geaggregeerde **en geanonimiseerde** gegevens over de gescreende transacties .

- (55) De Commissie moet een jaarverslag over de uitvoering van deze verordening opstellen en indienen bij het Europees Parlement en de Raad. Met het oog op transparantie moet *dat* verslag *ook* openbaar worden gemaakt. Het jaarverslag moet onder meer gebaseerd zijn op verslagen die door alle lidstaten op vertrouwelijke basis bij de Commissie zijn ingediend, met gepaste inachtneming van de noodzaak om de bescherming van de vertrouwelijkheid van bepaalde informatie te waarborgen, met name wanneer de bekendmaking van gegevens gevolgen kan hebben voor de veiligheid of de openbare orde van de Unie of de *anonimiteit van specifieke transacties* in gevaar kan brengen. *Het jaarverslag moet informatie bevatten over trends en cijfers met betrekking tot buitenlandse investeringen in de Unie, actuele informatie over relevante ontwikkelingen op wetgevingsgebied in de lidstaten, alsook informatie over inspanningen op het gebied van internationale samenwerking.*

- (56) Indien op grond van deze verordening persoonsgegevens worden verwerkt, moeten de toepasselijke voorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens in acht worden genomen. De verwerking van persoonsgegevens door de contactpunten en andere entiteiten binnen de lidstaten moet conform Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ verlopen. De verwerking van persoonsgegevens door de Commissie moet conform Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad²⁰ verlopen.
- Documenten en andere informatiebronnen die worden verwerkt met het oog op screening van investeringen kunnen persoonsgegevens bevatten. Die gegevens kunnen bestaan uit namen van natuurlijke personen die investeerders in doelondernemingen zijn, namen en contactgegevens van natuurlijke personen die betrokken zijn bij het bestuur van de investeerder of doelonderneming, of namen en functies van personen die betrokken zijn bij het beheer van contactpunten. Elke bevoegde nationale autoriteit van een lidstaat en de Commissie moeten afzonderlijk verantwoordelijk zijn voor de verwerking van persoonsgegevens bij gebruik van het samenwerkingsmechanisme.*

¹⁹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

²⁰ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- (57) *Overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 werd de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming geraadpleegd, en op 15 maart 2024 heeft hij een advies uitgebracht. De Commissie en de lidstaten moeten wat betreft de verwerking van persoonsgegevens worden beschouwd als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in de zin van Verordening (EU) 2018/1725 en Verordening (EU) 2016/679. Op 28 april 2022 hebben de Commissie en de vertegenwoordigers of autoriteiten van de lidstaten die deelnemen aan het samenwerkingsmechanisme in het kader van Verordening (EU) 2019/452 een overeenkomst inzake gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid ondertekend, die verenigbaar is met deze verordening. Daarom moeten de Commissie en de vertegenwoordigers of autoriteiten van de lidstaten die aan het mechanisme deelnemen, die regeling inzake gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid handhaven, die ook met betrekking tot deze verordening van toepassing moet blijven, en moeten verwijzingen in de regeling inzake gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid naar bepalingen van Verordening (EU) 2019/452 dan ook worden gelezen als verwijzingen naar de overeenkomstige bepalingen van deze verordening. Rekening houdend met Advies 13/2024 van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geoordeeld dat het niet passend zou zijn gemeenschappelijke bewaringstermijnen vast te stellen, aangezien in deze verordening alleen de minimumvereisten voor de screeningmechanismen worden vastgesteld en sommige lidstaten pas zijn begonnen met de ontwikkeling van hun screeningmechanismen.*

- (58) De Commissie moet het functioneren en de doeltreffendheid van deze verordening uiterlijk *vier jaar en zes maanden na* de datum van inwerkingtreding van deze verordening en daarna om de vijf jaar toetsen en een verslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad. Dat verslag *bevat een analyse van de ontwikkeling van buitenlandse investeringen in de Unie, alsook een beoordeling van de bijdrage van deze verordening aan de economische veiligheid van de Unie. Daarin wordt ook beoordeeld of een wijziging van het minimale gemeenschappelijke toepassingsgebied van screeningmechanismen gerechtvaardigd is, onder meer met betrekking tot buitenlandse investeringen in doelondernemingen in de Unie die kritieke geneesmiddelen vervaardigen of beschikken over een vergunning voor het in de handel brengen van kritieke geneesmiddelen. Daarnaast moet in dat verslag worden geëvalueerd welke risico's verbonden zijn aan buitenlandse investeringen in mediadiensten en hoe die het best kunnen worden aangepakt.* In *het* verslag moet *ook* worden beoordeeld of deze verordening gewijzigd moet worden. Wanneer het verslag *een voorstel tot wijziging* van deze verordening *bevat*, *moet de Commissie* een wetgevingsvoorstel *kunnen bijvoegen*.

- (59) De uitvoering van deze verordening door de Unie en de lidstaten moet voldoen aan de toepasselijke voorschriften voor het opleggen van beperkingsmaatregelen om redenen van veiligheid en openbare orde zoals vastgesteld in de **■** overeenkomsten *van de Wereldhandelsorganisatie*²¹, met name in artikel XIV, punt a), en artikel XIV bis van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten²². **De uitvoering van deze verordening moet ook** voldoen aan het Unierecht en sporen met de toezeggingen in het kader van andere handels- en investeringsovereenkomsten waarbij de Unie of lidstaten partij zijn **en ook met** handels- en investeringsregelingen waarbij de Unie of lidstaten zich hebben aangesloten.
- (60) **Indien** een buitenlandse investering een concentratie vormt die binnen het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad valt²³, moet de toepassing van deze verordening de toepassing van artikel 21, lid 4, van Verordening (EG) nr. 139/2004 onverlet laten. Deze verordening en artikel 21, lid 4, van Verordening (EG) nr. 139/2004 moeten op een consistente wijze worden toegepast. Voor zover bij de respectieve toepassingsgebieden van **beide** verordeningen sprake is van overlapping moeten de in deze verordening vastgestelde redenen voor screening en het begrip “gewettigde belangen” in de zin van artikel 21, lid 4, van Verordening (EG) nr. 139/2004 op een samenhangende wijze worden geïnterpreteerd, zonder vooruit te lopen op de beoordeling van de verenigbaarheid van de op de bescherming van die belangen gerichte nationale maatregelen met de algemene beginselen en de overige bepalingen van het Unierecht.

²¹ Besluit van de Raad van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap voor wat betreft de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-Ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten (PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1994/800/oj>).

²² PB L 336 van 23.12.1994, blz. 191, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/800\(15\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/800(15)/oj).

²³ Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (de "EG-concentratieverordening") (PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>).

- (61) Deze verordening mag geen gevolgen hebben voor de Unieregels inzake de prudentiële beoordeling van gekwalificeerde deelnemingen in de financiële sector, die zijn neergelegd in de Richtlijnen 2009/138/EG²⁴, 2013/36/EU²⁵ en 2014/65/EU²⁶ van het Europees Parlement en de Raad, die een afzonderlijke procedure met een specifieke doelstelling blijft.
- (62) De toepassing van deze verordening moet stroken met en mag geen afbreuk doen aan andere kennisgevings- en toelatingsprocedures van het Unierecht. De Commissie moet de door de lidstaten *in het kader van* het samenwerkingsmechanisme ter kennis gegeven informatie kunnen gebruiken om toezicht te kunnen houden op de toepassing van het recht van de Unie overeenkomstig artikel 17 VEU.

²⁴ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj>).

²⁵ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

²⁶ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

- (63) Om rekening te houden met de *vaststelling of wijziging van rechtshandelingen van de Unie tot vaststelling* van projecten of programma's, om de lijst aan te passen van *technologiegebieden* die relevant zijn voor risicobeoordelingen en *om rekening te houden met de vaststelling van rechtshandelingen tot vaststelling van de lijst van de Unie van kritieke geneesmiddelen*, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden verleend om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen ten aanzien van wijzigingen *van de desbetreffende bepalingen van* deze verordening *en de bijlagen daarbij*. De in *de betrokken* bijlage bij deze verordening opgenomen lijst van projecten en programma's van Uniebelang moet betrekking hebben op *bij het Unierecht ingestelde* projecten of programma's die voorzien in de ontwikkeling, het onderhoud of de verwerving van kritieke infrastructuur, kritieke technologieën of kritieke inputs die van *bijzonder* belang zijn voor de veiligheid of de openbare orde. De in *de betrokken* bijlage bij deze verordening opgenomen lijst van *technologiegebieden* ■ die relevant zijn voor risicobeoordelingen ■, moet betrekking hebben op gebieden waar een buitenlandse investering gevolgen kan hebben voor de veiligheid of de openbare orde in meer dan één lidstaat ■ via een doelonderneming in de Unie, die niet deelneemt aan of geen middelen ontvangt uit een project of programma van Uniebelang. *Wat kritieke geneesmiddelen betreft, is het van belang dat, wanneer de Commissie de lijst van de Unie van kritieke geneesmiddelen heeft opgesteld door middel van een uitvoeringshandeling die is vastgesteld op grond van een verordening tot vaststelling van procedures van de Unie voor het verlenen van vergunningen voor en het toezicht op geneesmiddelen voor menselijk gebruik en tot vaststelling van regels voor het Europees Geneesmiddelenbureau, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1394/2007 en (EU) nr. 536/2014 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 141/2000, (EG) nr. 726/2004 en (EG) nr. 1901/2006, de verwijzing naar de kritieke geneesmiddelen waarmee de lidstaten en de Commissie rekening moeten houden wanneer zij bepalen of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde, wordt geactualiseerd en vervangen door een verwijzing naar de lijst van de Unie van kritieke geneesmiddelen en latere wijzigingen daarvan, en dat de desbetreffende bijlage wordt geschrapt.* Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau ■ en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn

vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven²⁷. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

²⁷

PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, **ELI**: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (64) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, vooral met betrekking tot het formulier dat moet worden gebruikt om **■** informatie over buitenlandse investeringen te verstrekken, *de regelingen voor de werking van het beveiligde en versleutelde systeem en het online EU-portaal, de technische richtsnoeren voor de lidstaten met betrekking tot de beveiligde databank over de resultaten van beoordelingen in het kader van nationale screeningmechanismen, en het formulier dat de lidstaten moeten gebruiken voor hun jaarlijkse verslaglegging aan de Commissie*, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad²⁸.
- (65) Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel is het voor de verwezenlijking van de basisdoelstelling om ervoor te zorgen dat buitenlandse investeringen in de Unie geen negatieve gevolgen hebben voor de veiligheid of de openbare orde, noodzakelijk en passend om regels vast te stellen voor een Uniekader voor de screening door de lidstaten van buitenlandse investeringen op hun grondgebied om redenen van veiligheid of openbare orde en voor een samenwerkingsmechanisme om de lidstaten en de Commissie in staat te stellen relevante informatie over buitenlandse investeringen uit te wisselen, de mogelijke gevolgen ervan voor de veiligheid of de openbare orde te beoordelen en mogelijke problemen in kaart te brengen. Deze verordening gaat overeenkomstig artikel 5, lid 4, VEU niet verder dan nodig is om de beoogde doelstelling te verwezenlijken.

²⁸

Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (66) Verordening (EU) 2019/452 moet worden ingetrokken. Om de lidstaten en entiteiten voldoende tijd te geven om zich voor te bereiden op de uitvoering *van deze verordening*, moet deze verordening **18** maanden na de datum van inwerkingtreding ervan *van toepassing worden*. *Om rechtszekerheid en een vlotte samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie bij de screening van buitenlandse investeringen te waarborgen, en rekening houdend met de legitieme verwachtingen van buitenlandse investeerders, is het passend dat Verordening (EU) 2019/452 van toepassing blijft op buitenlandse directe investeringen die op de datum van toepassing van deze verordening worden gescreend of uiterlijk op die datum zijn voltooid. Dat omvat de mogelijkheid voor de lidstaten om opmerkingen in te dienen of voor de Commissie om een advies uit te brengen op grond van artikel 7, lid 8, van Verordening (EU) 2019/452. Deze verordening mag niet van toepassing zijn op buitenlandse directe investeringen waarop Verordening (EU) 2019/452 van toepassing blijft. Zij mag evenmin van toepassing zijn op andere buitenlandse investeringen die op de datum van toepassing van deze verordening worden gescreend, zoals investeringen binnen de Unie die reeds op grond van het nationale recht worden gescreend. Het is evenzeer passend te verduidelijken dat deze verordening niet van toepassing is op buitenlandse investeringen die uiterlijk op de datum van toepassing van deze verordening zijn voltooid,*

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Het doel van deze verordening is ervoor te zorgen dat buitenlandse investeringen in de Unie geen negatieve gevolgen hebben voor de veiligheid of de openbare orde.
2. Deze verordening strekt tot vaststelling van een Uniekader voor de screening door de lidstaten van buitenlandse investeringen op hun grondgebied om redenen van veiligheid of openbare orde.
3. Deze verordening stelt een samenwerkingsmechanisme in om de lidstaten en de Commissie in staat te stellen **relevante** informatie over buitenlandse investeringen uit te wisselen, de potentiële gevolgen ervan voor de veiligheid of de openbare orde te beoordelen en mogelijke bezorgdheden te identificeren **waarmee naar behoren rekening moet worden gehouden** door de **ontvangende** lidstaat (**het “samenwerkingsmechanisme”**).
4. Deze verordening doet geen afbreuk aan de uitsluitende verantwoordelijkheid die elke lidstaat heeft voor zijn nationale veiligheid, zoals bepaald in artikel 4, lid 2, VEU, noch aan het recht van elke lidstaat om zijn wezenlijke veiligheidsbelangen te verdedigen **overeenkomstig** artikel 346 VWEU.

I

5. *Deze verordening is niet van toepassing op:*

- a) *buitenlandse investeringen die worden gedaan op grond van de toepassing van een afwikkelingsinstrument of van afschrijvings- en omzettingsbevoegdheden zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 1, respectievelijk punt 19) en punt 66), van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad²⁹, van aanvullende instrumenten in de zin van artikel 37, lid 9, van die richtlijn, van een afwikkelingsinstrument of van bevoegdheden tot afschrijving en omzetting zoals gedefinieerd in artikel 3, lid 1, respectievelijk punt 9) en punt 44), van Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad³⁰, van een afwikkelingsinstrument zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 4), van Verordening (EU) 2021/23 van het Europees Parlement en de Raad³¹ en in artikel 2, punt 14), van Richtlijn (EU) 2025/1 van het Europees Parlement en de Raad³², van afschrijvings- en omzettingsbevoegdheden zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 56) van die richtlijn, of van aanvullende instrumenten in de zin van artikel 26, lid 7, van die richtlijn;*

²⁹ *Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).*

³⁰ *Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010 (PB L 225 van 30.7.2014, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/806/oj>).*

³¹ *Verordening (EU) 2021/23 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een kader voor het herstel en de afwikkeling van centrale tegenpartijen en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1095/2010, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 806/2014 en (EU) 2015/2365, en de Richtlijnen 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU en (EU) 2017/1132 (PB L 22 van 22.1.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/23/oj>).*

³² *Richtlijn (EU) 2025/1 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU en (EU) 2017/1132 en de Verordeningen (EU) nr. 1094/2010, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 806/2014 en (EU) 2017/1129 (PB L, 2025/1, 8.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1/oj>).*

- b) interne herstructureringen, tenzij een nieuwe juridische entiteit die gevestigd is in een derde land dat nog niet vertegenwoordigd is in de upstream-eigendomsketen van de doelonderneming in de Unie, in die keten wordt geïntroduceerd.*

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- 1) “buitenlandse investering”: *elk soort investering ■ die wordt uitgevoerd door een buitenlandse investeerder zelf of via een dochteronderneming van een buitenlandse investeerder in de Unie, die gericht is op het vestigen of handhaven van duurzame directe betrekkingen tussen de buitenlandse investeerder en een doelonderneming in de Unie, waaraan de buitenlandse investeerder kapitaal ter beschikking stelt om in een lidstaat een economische activiteit uit te oefenen, en zo de daadwerkelijke deelname aan het beheer van of de zeggenschap over die doelonderneming in de Unie mogelijk maakt;*
- 2) “greenfieldinvestering”: *een buitenlandse investering die wordt uitgevoerd door de oprichting van nieuwe installaties of van een onderneming voor het verrichten van een economische activiteit in de Unie;*
- 3) “interne herstructurering”: *een reorganisatie van een concern waartoe een doelonderneming in de Unie behoort, die niet leidt tot een wijziging van de uiteindelijke begunstigde van de doelonderneming in de Unie;*

- 4) “verzoek om toelating”: *een* indicning, in het kader van een ■ screeningmechanisme, van een verzoek tot toelating van een buitenlandse investering die aan *een vereiste van voorafgaande toelating* onderworpen is;
- 5) “buitenlandse investeerder”:
- a) een natuurlijke persoon *die niet de nationaliteit van een lidstaat bezit*; of
 - b) een naar het recht van een derde land opgerichte of anderszins georganiseerde onderneming of entiteit;
- 6) “uiteindelijke begunstigde”:
- a) *een of meer natuurlijke personen*:
 - i) *die direct of indirect eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over een buitenlandse investeerder of een doelonderneming in de Unie*;
 - ii) *die uiteindelijk voordeel halen uit de buitenlandse investering*; of
 - iii) *namens wie de buitenlandse investering wordt uitgevoerd of namens wie de zeggenschap over die buitenlandse investering wordt uitgeoefend*; of
 - b) *indien er geen natuurlijke personen zijn geïdentificeerd, een rechtspersoon, entiteit of trust die*:
 - i) *direct of indirect eigenaar is van of zeggenschap heeft over een buitenlandse investeerder of een doelonderneming in de Unie*; of
 - ii) *uiteindelijk voordeel haalt uit de buitenlandse investering*;

- 7) “dochteronderneming van een buitenlandse investeerder in de Unie”: een ■ onderneming die is opgericht naar het recht van een lidstaat ■ en die direct of indirect onder zeggenschap van een buitenlandse investeerder staat;
- 8) *“ondoorzichtige eigendomsstructuur”: een regeling waarin de eigendom van of de zeggenschap over een entiteit onduidelijk is, verhuld is of moeilijk vast te stellen is, onder meer als gevolg van het gebruik van complexe juridische structuren, meerdere eigendomslagen, gevolmachtigde aandeelhouders of andere mechanismen die de identiteit van de uiteindelijke begunstigde verhullen;*
- 9) “doelonderneming in de Unie”: een naar het recht van een lidstaat opgerichte *of op te richten* onderneming;
- 10) *“melding”: een eerste indiening bij de screeningautoriteit van alle informatie of documentatie die uit hoofde van het screeningmechanisme vereist is, met inbegrip van, indien van toepassing, een volledig verzoek om toelating;*
- 11) *“ontvangende lidstaat”: de lidstaat waarin een buitenlandse investering wordt gepland te zijn voltooid of is voltooid;*

- 12) “screening”: een procedure aan de hand waarvan een ontvangende lidstaat buitenlandse investeringen kan onderzoeken, beoordelen, toestaan, toestaan onder voorbehoud van risicobeperkende maatregelen, verbieden of terugdraaien om redenen van veiligheid of openbare orde;
- 13) “screeningmechanisme”: een algemeen toepasselijk rechtsinstrument en daarmee samenhangende administratieve voorschriften, uitvoeringsvoorschriften of richtsnoeren waarin de voorwaarden en procedures voor screening worden vastgesteld;
- 14) “screeningbesluit”: een maatregel die door een screeningautoriteit wordt vastgesteld op grond van een screeningmechanisme en die leidt tot de toelating, de toelating onder voorbehoud van risicobeperkende maatregelen, het verbod op of de terugdraaiing van een buitenlandse investering;

- 15) “screeningautoriteit” of “screeningautoriteiten”: de autoriteit of autoriteiten die door een lidstaat zijn aangewezen voor het uitvoeren van screenings;
- 16) “voltooiing”: het tijdstip waarop aan de laatste voorwaarde met betrekking tot een investeringsbesluit van de partijen bij een buitenlandse investeringstransactie is voldaan;
- 17) “kennisgevende lidstaat”: een lidstaat die een **buitenlandse** investering via het samenwerkingsmechanisme ter kennis heeft gegeven op grond van artikel 5;
- 18) “multinationale transactie”: een buitenlandse investering die in twee of meer lidstaten aan screeningmechanismen is onderworpen;
- 19) “multinationale kennisgeving”: een **kennisgeving** die **door elk van de betrokken** lidstaten **via** het samenwerkingsmechanisme **wordt verzonden met betrekking tot een multinationale transactie**;

- 20) “risicobeperkende maatregel”: elke voorwaarde die door een lidstaat wordt opgelegd om de waarschijnlijke negatieve gevolgen van een buitenlandse investering voor de veiligheid of de openbare orde weg te nemen;
- 21) “contactpunt”: de persoon of entiteit die door een lidstaat is aangewezen *voor het verzenden en ontvangen via* het samenwerkingsmechanisme *van alle communicatie, met inbegrip van kennisgevingen en informatie-uitwisselingen*, met betrekking tot onder deze verordening vallende buitenlandse investeringen ■ ;
- 22) “aanleggen van voorraden”: *het opslaan van een hoeveelheid van een bepaalde grondstof voor toekomstig gebruik, onder meer in afwachting van mogelijke tekorten.*

HOOFDSTUK 2

NATIONALE SCREENINGMECHANISMEN

Artikel 3

Instelling van screeningmechanismen

1. Elke lidstaat stelt overeenkomstig deze verordening een screeningmechanisme in. *De lidstaten kunnen daartoe nationale bepalingen vaststellen die een aanvulling vormen op of specifiekere zijn dan de bepalingen van deze verordening, mits die nationale bepalingen de doelstelling van deze verordening niet ondermijnen en daarmee in overeenstemming zijn.*

2. Elke lidstaat stelt de Commissie uiterlijk op... [**18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening**] in kennis van de op grond van de in lid 1 vastgestelde maatregelen.

De lidstaten stellen de Commissie vervolgens in kennis van elke wijziging van het screeningmechanisme binnen dertig dagen na de vaststelling van **die** wijziging.

Artikel 4

Minimumvereisten

1. De regels en procedures met betrekking tot screening moeten transparant zijn en mogen geen onderscheid maken tussen derde landen of tussen de lidstaten.

2. *Voor buitenlandse investeringen die binnen het toepassingsgebied van hun screeningmechanisme vallen en waarvoor een meldplicht geldt, zorgen de lidstaten ervoor dat* wordt voorzien in adequate procedures *en middelen* voor de screeningautoriteit om:
- a) binnen 45 kalenderdagen na de melding een eerste evaluatie van een buitenlandse investering uit te voeren om te beslissen of een diepgaand onderzoek nodig is om te bepalen of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde; en*
 - b) op basis van de resultaten van de eerste evaluatie, indien nodig, een diepgaand onderzoek uit te voeren om vast te stellen of die buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde.*
3. De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningautoriteiten de naleving van hun screeningmechanisme en screeningbesluiten monitoren en waarborgen, met name *door omzeiling ervan vast te stellen, te voorkomen en aan te pakken, en dat zij over voldoende middelen beschikken om die taken uit te voeren.*

4. De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningautoriteiten bevoegd zijn om op eigen initiatief buitenlandse investeringen *die binnen het toepassingsgebied van hun screeningmechanisme vallen en die niet aan een vereiste van voorafgaande toelating onderworpen zijn, te screenen en daarvoor een screeningbesluit vast te stellen* gedurende ten minste 15 maanden *en tot maximaal 5 jaar na* de voltooiing van die buitenlandse investering, indien de screeningautoriteit redenen heeft om aan te nemen dat die buitenlandse investering gevolgen voor de veiligheid of de openbare orde kan hebben.
5. De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningautoriteiten bevoegd zijn, *gedurende ten minste 24 maanden na de voltooiing van een buitenlandse investering, om die buitenlandse investering te screenen en daarvoor een screeningbesluit vast te stellen, op voorwaarde dat* die buitenlandse investering onderworpen is aan een vereiste van voorafgaande toelating en *niet is gemeld of pas is gemeld na de voltooiing ervan*.
6. Vertrouwelijke informatie ■ die met het oog op screening ter beschikking van een ontvangende lidstaat wordt gesteld, wordt beschermd. *De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningautoriteiten entiteiten die informatie ter beschikking stellen, de mogelijkheid bieden aan te geven welke informatie zij als vertrouwelijk beschouwen.*

7. De lidstaten zorgen ervoor dat ***de aan het*** screeningbesluit ***onderworpen partijen het recht*** hebben om tegen dat screeningbesluit een ***doeltreffende*** voorziening in rechte in te stellen.
8. Elke lidstaat zorgt ervoor dat er een jaarverslag openbaar wordt gemaakt dat informatie bevat over relevante ontwikkelingen op wetgevingsgebied in die lidstaat alsook geaggregeerde en geanonimiseerde gegevens over de gescreende buitenlandse investeringen, met inbegrip van het resultaat van screeningbesluiten, de nationaliteiten of de landen van vestiging, naargelang het geval, van partijen bij de buitenlandse investeringen die aan de screeningautoriteit ter kennis zijn gegeven, en de economische sectoren waarin die transacties hebben plaatsgevonden, ***met uitzondering van gegevens waarvoor volledige anonimisering onmogelijk is.***
9. De lidstaten zorgen ervoor dat een buitenlandse investering die aan een ***vereiste van voorafgaande toelating*** onderworpen is zoals bedoeld in lid 15, door de aanvrager van ***een*** toelating bij de screeningautoriteit wordt gemeld en wordt gescreend voordat de buitenlandse investering wordt voltooid.

10. *De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningautoriteiten, indien toepasselijk en zonder onnodige vertraging, de persoon die de melding heeft gedaan, in kennis stellen van de volledigheid van die melding.*
11. *De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningautoriteiten bevoegd zijn om doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties op te leggen aan buitenlandse investeerders die de vereisten van het screeningmechanisme niet naleven, waaronder het niet melden van de buitenlandse investering indien vereist of het niet naleven van risicobeperkende maatregelen.*
12. *De screeningautoriteiten van de lidstaten en de Commissie maken de contactgegevens openbaar via dewelke belanghebbenden op vertrouwelijke wijze informatie over buitenlandse investeringen kunnen indienen.*
13. Er wordt voorzien in adequate procedures voor de kennisgeving van *buitenlandse* investeringen via het samenwerkingsmechanisme op grond van artikel 5.
14. Voordat *de screeningautoriteit* besluit om een buitenlandse investering die onderworpen is aan risicobeperkende maatregelen toe te staan of om een buitenlandse investering te verbieden *of terug te draaien*, biedt zij *de partijen waarop het voorgenomen screeningbesluit betrekking heeft*, de mogelijkheid hun standpunt *doeltreffend* kenbaar te maken.

15. Elke lidstaat zorgt ervoor dat zijn screeningmechanisme ***een vereiste van voorafgaande toelating*** oplegt aan buitenlandse investeringen wanneer de op zijn grondgebied gevestigde doelonderneming in de Unie:
- a) ***producten ontwikkelt, produceert of in de handel brengt die zijn opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2021/821;***
 - b) ***goederen of technologie ontwikkelt, produceert of in de handel brengt die zijn opgenomen in de bijlage bij Richtlijn 2009/43/EG;***
 - c) ***halfgeleider- of kwantumtechnologieën als bedoeld in bijlage I bij deze verordening produceert, daarnaar onderzoek verricht of die ontwikkelt, of onderzoek verricht naar technologieën op het gebied van artificiële intelligentie als bedoeld in die bijlage of die ontwikkelt;***

- d) *actief is in de sectoren vervoer, energie of digitale infrastructuur en als kritiek wordt beschouwd op grond van een gerichte risicogebaseerde beoordeling die rekening houdt met de nationale veiligheid en vitale maatschappelijke functies in het licht van de essentiële diensten die door die doelonderneming in de Unie worden verleend, die wordt uitgevoerd door de lidstaat waarin die doelonderneming in de Unie is gevestigd;*
- e) *met betrekking tot de in afdeling I van bijlage I bij Verordening (EU) 2024/1252 vermelde strategische grondstoffen activiteiten verricht op het gebied van exploratie, winning, verwerking, recycling of terugwinning zoals gedefinieerd in artikel 2 van die verordening, of op het gebied van het aanleggen van voorraden;*

- f) een van de volgende entiteiten vormt:*
- i) een centrale tegenpartij (CTP) zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad³³;*
 - ii) een centrale effectenbewaarinstelling zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 1, punt 1), van Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad³⁴;*
 - iii) een exploitant van gereguleerde markten in de zin van artikel 4, lid 1, punten 18) en 21), van Richtlijn 2014/65/EU;*

³³ *Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende otc-derivaten, centrale tegenpartijen en transactieregisters (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).*

³⁴ *Verordening (EU) nr. 909/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstellingen en tot wijziging van Richtlijnen 98/26/EG en 2014/65/EU en Verordening (EU) nr. 236/2012 (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).*

- iv) *een exploitant van betalingssystemen in de zin van artikel 2, punt a), van Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁵, die als zodanig zijn aangewezen op grond van artikel 10, lid 1, van die richtlijn, met uitzondering van betalingssystemen die worden geëxploiteerd door centrale banken;*
- v) *andere systeemrelevante instellingen in de zin van artikel 131, lid 3, van Richtlijn 2013/36/EU;*
- vi) *een wereldwijde aanbieder van gespecialiseerde diensten op het gebied van financieel berichtenverkeer; of*

³⁵

Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen (PB L 166 van 11.6.1998, blz. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/26/oj>).

g) databanken voor kiezersregistratie, stelsystemen en andere informatiesystemen die specifiek zijn ontworpen voor het beheer van verkiezingsactiviteiten, zoals het tellen, controleren en weergeven van verkiezingsuitslagen, en voor verslaglegging na verkiezingen om de resultaten te certificeren en te valideren, bezit, ontwikkelt of beheert.

16. De lidstaten kunnen besluiten het screeningmechanisme toe te passen op andere dan de in lid 15 bedoelde buitenlandse investeringen die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen. Indien de lidstaten besluiten het screeningmechanisme op dergelijke buitenlandse investeringen toe te passen, is deze verordening van toepassing op de screening van die buitenlandse investeringen.

17. Lid 15 is niet van toepassing op greenfieldinvesteringen.

HOOFDSTUK 3

HET SAMENWERKINGSMECHANISME VOOR BUITENLANDSE INVESTERINGEN DIE WAARSCHIJNLIJK NEGATIEVE GEVOLGEN ZULLEN HEBBEN VOOR DE VEILIGHEID OF DE OPENBARE ORDE

AFDELING I

KENNISGEVING VAN BUITENLANDSE INVESTERINGEN

Artikel 5

Kennisgeving van buitenlandse investeringen

1. De lidstaten stellen de andere lidstaten en de Commissie via het samenwerkingsmechanisme in kennis van alle buitenlandse investeringen in een op hun grondgebied gevestigde doelonderneming in de Unie *waarop naast artikel 4, lid 15, ook één van de volgende criteria van toepassing is:*
 - a) de buitenlandse investeerder of de in de Unie gevestigde dochteronderneming van de buitenlandse investeerder staat direct of indirect onder zeggenschap van de overheid, met inbegrip van overheidsinstanties, regionale of lokale overheden of strijdkrachten, van een derde land, onder meer *door de* eigendomsstructuur, aanzienlijke financiering, speciale rechten of door de staat benoemde bestuurders of managers;

- b) de buitenlandse investeerder, een natuurlijke persoon of *een* entiteit die zeggenschap heeft over de buitenlandse investeerder, de uiteindelijke begunstigde van de buitenlandse investeerder, een van de dochterondernemingen van de buitenlandse investeerder of een andere partij die eigendom is van of onder zeggenschap staat van, of handelt namens of op aanwijzing van die buitenlandse investeerder, is onderworpen aan beperkende maatregelen van de Unie op grond van *artikel 29 VEU en artikel 215 VWEU*; ■
- c) de buitenlandse investeerder, *een natuurlijke persoon of een entiteit die zeggenschap heeft over de buitenlandse investeerder, de uiteindelijke begunstigde van de buitenlandse investeerder* of een van *de dochterondernemingen van de buitenlandse investeerder* was betrokken bij een buitenlandse investering die eerder door een lidstaat was gescreend en niet was toegestaan of ■ was toegestaan *op voorwaarde dat risicobeperkende maatregelen werden genomen, die in aanzienlijke mate of herhaaldelijk niet werden nageleefd*; om dat te bepalen, baseert de kennisgevende lidstaat zich op de informatie waarover hij beschikt, met inbegrip van de informatie in de beveiligde databank *als bedoeld in artikel 18* en de informatie die de buitenlandse investeerder daarover heeft verstrekt.

2. De lidstaten stellen de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke buitenlandse investering in een op hun grondgebied gevestigde doelonderneming in de Unie wanneer zij in het kader van hun screeningprocedures een diepgaand onderzoek starten, *wanneer aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:*
- a) de doelonderneming in de Unie is actief in een in bijlage II vermeld project of programma van Uniebelang;*
 - b) de doelonderneming in de Unie heeft een of meer dochterondernemingen in ten minste één andere lidstaat, of maakt deel uit van een groep die een of meer dochterondernemingen in ten minste één andere lidstaat heeft.*
3. *De lidstaten stellen de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke buitenlandse investering op hun grondgebied wanneer zij, in uitzonderlijke gevallen, van plan zijn zonder diepgaand onderzoek een risicobeperkende maatregel op te leggen of de transactie te verbieden of terug te draaien. De voorwaarden van lid 2, punten a) en b), zijn ook van toepassing op dit lid.*
4. *Van buitenlandse investeringen waarvan kennis is gegeven op grond van lid 1, wordt geen kennis gegeven op grond van lid 2 of lid 3.*

5. *Een ontvangende lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie in kennis van elke buitenlandse investering die binnen het toepassingsgebied van zijn screeningmechanisme, maar niet onder de leden 1, 2 of 3 van dit artikel, valt, indien hij van oordeel is dat de buitenlandse investering in ten minste één andere lidstaat negatieve gevolgen kan hebben voor de veiligheid of de openbare orde, met name wanneer de doelonderneming in de Unie aanzienlijke activiteiten in andere lidstaten heeft, of deel uitmaakt van een concern dat bestaat uit twee of meer entiteiten in verschillende lidstaten die onder artikel 4, lid 15, punten a) tot en met g), vallen. Een dergelijke kennisgeving wordt naar behoren gemotiveerd.*

Artikel 6

Inhoud en procedures voor de kennisgeving van buitenlandse investeringen

De lidstaten zorgen ervoor dat een kennisgeving op grond van artikel 5 de in artikel 15, lid 1, bedoelde informatie bevat en ■ naar de andere lidstaten en naar de Commissie wordt verzonden:

- a) binnen 15 kalenderdagen na *de melding* voor buitenlandse investeringen die voldoen aan ■ de criteria van artikel 5, lid 1 ■ ;
- b) binnen 45 kalenderdagen na *de melding* voor buitenlandse investeringen die aan de voorwaarden van artikel 5, lid 2, voldoen;
- c) *zonder onnodige vertraging indien artikel 5, lid 3, van toepassing is;*
- d) *zonder onnodige vertraging na het nemen van het besluit om van een buitenlandse investering kennis te geven overeenkomstig artikel 5, lid 5.*

Artikel 7

Specifieke regels voor multinationale transacties

Onverminderd artikel 6 zijn de volgende procedures van toepassing op multinationale transacties:

- a) de persoon die de melding doet, streeft ernaar dat in alle betrokken lidstaten op dezelfde dag te doen, en in elke melding wordt verwezen naar de andere meldingen;*
- b) wanneer een lidstaat een melding ontvangt die voldoet aan de vereisten van punt a) van dit artikel, bespreekt hij met de andere betrokken lidstaten onder meer of is voldaan aan de voorwaarden van artikel 5; op verzoek van een lidstaat kan de Commissie aan die besprekingen deelnemen;*
- c) indien de melding betrekking heeft op een buitenlandse investering die aan de voorwaarden van artikel 5, lid 1, 2 of 5, voldoet, streven de betrokken lidstaten ernaar hun kennisgevingen op dezelfde dag via het samenwerkingsmechanisme te verzenden;*
- d) de betrokken lidstaten werken gedurende het hele proces nauw samen en streven er met name naar de tijdschema's van hun respectieve screeningprocedures op elkaar af te stemmen, ook wat de vaststelling betreft van hun respectieve screeningbesluiten, en bespreken, indien passend, of hun respectieve screeningbesluiten met elkaar te verenigen zijn en of de vastgestelde risico's voor de veiligheid of de openbare orde er op adequate wijze mee worden aangepakt.*

AFDELING II

OPMERKINGEN VAN DE LIDSTATEN EN ADVIEZEN VAN DE COMMISSIE

Artikel 8

Opmerkingen ■ en adviezen ■ over ter kennis gegeven buitenlandse investeringen

1. Elke lidstaat kan naar behoren gemotiveerde opmerkingen indienen bij de kennisgevende lidstaat ■ indien hij:
 - a) van mening is dat *de ter kennis gegeven* buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor zijn veiligheid of openbare orde; of
 - b) over informatie beschikt die relevant is voor de screening van die buitenlandse investering.
2. De Commissie *brenkt indien passend* een met redenen omkleed advies aan de kennisgevende lidstaat ■ uit indien zij:
 - a) ■ van mening is dat *de ter kennis gegeven* buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde van meer dan één lidstaat;
 - b) ■ van mening is dat *de ter kennis gegeven* buitenlandse investering om redenen van veiligheid of openbare orde waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor *een project of een programma* van Uniebelang *zoals opgenomen in bijlage II*; of
 - c) ■ beschikt over *bijkomende* informatie die relevant is voor de screening van die buitenlandse investering. ■

De Commissie kan een advies uitbrengen, ongeacht of een lidstaat opmerkingen heeft ingediend.

3. *Wanneer de kennisgevende lidstaat om gegronde redenen van oordeel is dat de ter kennis gegeven buitenlandse investering waarschijnlijk gevolgen zal hebben voor zijn veiligheid of openbare orde, kan hij de Commissie verzoeken een advies uit te brengen of andere lidstaten verzoeken opmerkingen in te dienen.*
4. *Indien passend kunnen in het advies van de Commissie risicobeperkende maatregelen worden voorgesteld.*
5. De Commissie *brenkt indien passend* een met redenen omkleed advies ■ aan alle lidstaten uit indien zij van mening is dat twee of meer al dan niet voltooide buitenlandse investeringen samen *beschouwd* en gezien de kenmerken ervan, *negatieve* gevolgen zouden kunnen hebben voor de veiligheid of de openbare orde ■. Nadat de Commissie haar advies heeft uitgebracht, *bespreekt* zij indien passend met de lidstaten ■ hoe de vastgestelde risico's kunnen worden aangepakt.

Artikel 9

Voornemen om opmerkingen in te dienen of een advies uit te brengen

Voordat een lidstaat opmerkingen indient of de Commissie advies uitbrengt op grond van artikel 8, geldt de volgende procedure:

- a) die lidstaat deelt de kennisgevende lidstaat uiterlijk 15 kalenderdagen na ontvangst van **een** kennisgeving op grond van artikel 5, mee van plan te zijn opmerkingen in te dienen;
- b) de Commissie deelt de kennisgevende lidstaat uiterlijk 20 kalenderdagen na ontvangst van **een** kennisgeving op grond van artikel 5, mee van plan te zijn advies uit te brengen.

Artikel 10

Aanvullende informatie

1. Wanneer de lidstaten en de Commissie *de kennisgevende lidstaat op de hoogte brengen van hun voornemen om* opmerkingen in te dienen of een advies uit te brengen, kunnen zij de kennisgevende lidstaat om aanvullende informatie verzoeken *naast de informatie als bedoeld in artikel 15, lid 1.*
2. *De lidstaten en de Commissie kunnen om aanvullende informatie verzoeken indien die informatie nodig is om te reageren op een verzoek om advies op grond van artikel 8, lid 3 of op een door de kennisgevende lidstaat ingediende opmerking op grond van artikel 8, lid 3.*
3. Elk verzoek om aanvullende informatie:
 - a) *wordt naar behoren gemotiveerd;*
 - b) *blijft beperkt tot de informatie die de lidstaten nodig hebben om opmerkingen in te dienen op grond van artikel 8, lid 1, of in antwoord op een verzoek op grond van artikel 8, lid 3, of op basis waarvan de Commissie een advies kan uitbrengen op grond van artikel 8, lid 2, of artikel 8, lid 5, of in antwoord op een verzoek op grond van artikel 8, lid 3;*
 - c) *staat in verhouding tot het doel van het verzoek; en*
 - d) *is niet onnodig belastend voor de kennisgevende lidstaat.*

4. *Wanneer een lidstaat de kennisgevende lidstaat om aanvullende informatie verzoekt, zendt hij die verzoeken tegelijkertijd naar de Commissie.*
5. De kennisgevende lidstaat verstrekt zonder onnodige vertraging de ■ aanvullende informatie waarom de Commissie of andere lidstaten op grond van *lid 1 of* lid 2 hebben verzocht. Indien de kennisgevende lidstaat aanvullende informatie aan een lidstaat verstrekt, wordt die aanvullende informatie tegelijkertijd aan de Commissie toegezonden.
6. Indien de kennisgevende lidstaat twee of meer verzoeken om aanvullende informatie over dezelfde ter kennis *gegeven* buitenlandse investering ontvangt, *streeft* hij *ernaar* alle gevraagde aanvullende informatie gelijktijdig *te verstrekken*.
7. Indien twee of meer kennisgevende lidstaten verzoeken om aanvullende informatie over een ■ multinationale kennisgeving ontvangen, *streven zij ernaar alle gevraagde* informatie *gelijktijdig te verstrekken*.

Artikel 11

Het indienen van opmerkingen en het uitbrengen van adviezen

1. *De lidstaat die de opmerkingen indienen, zendt die opmerkingen tegelijkertijd toe aan de Commissie en stelt alle andere lidstaten ervan in kennis dat er opmerkingen zijn ingediend.*
2. *De Commissie:*
 - a) *zendt de in artikel 8, lid 2, punten a) en c), bedoelde adviezen toe aan alle lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en deelt de andere lidstaten mee dat een advies is uitgebracht;*
 - b) *zendt de in artikel 8, lid 2, punt b), en artikel 8, lid 5, bedoelde adviezen toe aan alle lidstaten.*
3. Voor het indienen van opmerkingen door de lidstaten en het uitbrengen van adviezen door de Commissie ■ gelden de volgende termijnen:
 - a) indien een lidstaat *zijn voornemen bekendmaakt* opmerkingen in te dienen over een ter kennis gegeven buitenlandse investering zonder de kennisgevende lidstaat om aanvullende informatie te verzoeken, worden de respectieve opmerkingen *binnen een redelijke termijn en in elk geval* uiterlijk **20** kalenderdagen na ontvangst van de ■ kennisgeving van de buitenlandse investering ■ bij de kennisgevende lidstaat ingediend;

- b) indien de Commissie *haar voornemen bekendmaakt* een advies uit te brengen over een ter kennis gegeven buitenlandse investering zonder de kennisgevende lidstaat om aanvullende informatie te verzoeken, wordt dat advies *binnen een redelijke termijn en in elk geval* uiterlijk **30** kalenderdagen na ontvangst van de **■** kennisgeving van de buitenlandse investering **■** aan de kennisgevende lidstaat uitgebracht;
- c) indien een lidstaat *zijn voornemen bekendmaakt* opmerkingen in te dienen over een ter kennis gegeven buitenlandse investering en de kennisgevende lidstaat om aanvullende informatie verzoekt, worden die opmerkingen *binnen een redelijke termijn en in elk geval* uiterlijk **15** kalenderdagen na ontvangst van de **■** aanvullende informatie **■** bij de kennisgevende lidstaat ingediend;
- d) indien de Commissie *haar voornemen bekendmaakt* een advies uit te brengen over een ter kennis gegeven buitenlandse investering en de kennisgevende lidstaat om aanvullende informatie verzoekt, wordt dat advies *binnen een redelijke termijn en in elk geval* uiterlijk **25** kalenderdagen na ontvangst van de **■** aanvullende informatie **■** aan de kennisgevende lidstaat uitgebracht.

4. De kennisgevende lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie ■ in kennis van alle belangrijke nieuwe informatie of omstandigheden die relevant zijn voor de beoordeling van een buitenlandse investering die reeds ter kennis is gegeven op grond van artikel 5. Indien *die* informatie of die omstandigheden vóór de *respectieve* in lid 3 van dit artikel vastgestelde termijn ter kennis worden gebracht, *kan* de kennisgevende lidstaat, *op een met redenen omkleed verzoek van een andere lidstaat of de Commissie, de desbetreffende termijnen met maximaal 20 kalenderdagen verlengen. De termijnen kunnen slechts eenmaal worden verlengd. De kennisgevende lidstaat stelt de andere lidstaten, de Commissie en de buitenlandse investeerder die de melding heeft gedaan, ervan in kennis dat de termijn is verlengd.*

5. De kennisgevende lidstaat stelt zijn screeningbesluit pas vast nadat de *relevante termijn zoals vastgesteld in lid 3*, punten a) tot en met d), *is* verstreken.
6. Indien de kennisgevende lidstaat als gevolg van uitzonderlijke omstandigheden van oordeel is dat zijn veiligheid of openbare orde vereist dat een screeningbesluit wordt vastgesteld vóór het verstrijken van de relevante termijnen zoals vastgesteld in lid 3, stelt hij de andere lidstaten en de Commissie van zijn voornemen in kennis en motiveert hij naar behoren waarom een onmiddellijk optreden noodzakelijk is. De andere lidstaten *dienen* met bekwame spoed opmerkingen in **■** en de Commissie brengt met bekwame spoed een advies uit. Die procedure mag niet worden toegepast om louter commerciële belangen van de aanvrager van een toelating te dienen.
7. Bij het indienen van opmerkingen of het uitbrengen van een advies op grond van dit artikel overwegen de lidstaten *of overweegt* de Commissie, naargelang het geval, of dergelijke opmerkingen of adviezen moeten worden beschermd als gerubriceerde informatie en welk rubriceringsniveau daarop moet worden toegepast, in overeenstemming met het Unierecht en het *toepasselijke* nationale recht inzake gerubriceerde informatie.

Artikel 12

Behandeling van opmerkingen en adviezen

1. Wanneer een *kennisgevende* lidstaat een opmerking van een andere lidstaat ontvangt op grond van *artikel 8*, lid 1, of een advies van de Commissie ontvangt op grond van *artikel 8*, lid 2, of *artikel 8*, lid 5, houdt hij *naar behoren* rekening met die opmerking of dat advies.
2. Na ontvangst van *opmerkingen of een advies, en op verzoek van een lidstaat die opmerkingen heeft ingediend of van de Commissie, indien die een advies heeft uitgebracht, organiseert de kennisgevende lidstaat een vergadering* ■ om te bespreken hoe de vastgestelde risico's het best kunnen worden aangepakt.

De in de eerste alinea bedoelde vergadering wordt georganiseerd met:

- a) de lidstaten *die opmerkingen hebben ingediend en de Commissie; of*
- b) *de Commissie, indien geen opmerkingen zijn ingediend.*

Indien de *opmerkingen of het advies betrekking hebben of heeft op* een multinationale transactie, *nodigt de kennisgevende lidstaat* de andere lidstaten die kennis hebben gegeven van de buitenlandse investering *uit voor de in de eerste alinea bedoelde vergadering.* ■

3. *Het screeningbesluit wordt vastgesteld door de lidstaat die de screening uitvoert.*
4. Na ontvangst van *opmerkingen op grond van artikel 8, lid 1, of een advies op grond van artikel 8, lid 2, of artikel 8, lid 5, stelt de kennisgevende lidstaat de betrokken lidstaten en de Commissie uiterlijk zeven kalenderdagen vanaf de datum van inwerkingtreding van het screeningbesluit in kennis van het dispositief van zijn screeningbesluit en verstrekt hij hun een samenvatting van de belangrijkste redenen daarvoor in het licht van de ingediende opmerkingen of het uitgebrachte advies, met inbegrip van:*
 - a) *de mate waarin hij naar behoren rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de lidstaten of het advies van de Commissie; en*
 - b) *indien toepasselijk, de reden waarom hij het niet eens is met de opmerkingen van de lidstaten of het advies van de Commissie.*

Artikel 13

Opmerkingen en adviezen over niet ter kennis gegeven buitenlandse investeringen

1. ***Elke lidstaat kan naar behoren gemotiveerde opmerkingen bij een ontvangende lidstaat indienen over een buitenlandse investering die niet via het samenwerkingsmechanisme ter kennis is gegeven, indien de lidstaat die die opmerkingen indient:***
 - a) ***van mening is dat die buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor zijn veiligheid of openbare orde; of***
 - b) ***beschikt over informatie die relevant is voor de screening van die buitenlandse investering.***

De lidstaat die de opmerkingen indient, zendt zijn opmerkingen tegelijkertijd toe aan de Commissie en stelt alle andere lidstaten ervan in kennis dat er opmerkingen zijn ingediend.
2. ***De Commissie kan een met redenen omkleed advies uitbrengen aan een ontvangende lidstaat over een buitenlandse investering die niet via het samenwerkingsmechanisme ter kennis is gegeven, indien de Commissie:***
 - a) ***van mening is dat de buitenlandse investering waarschijnlijk in meer dan één lidstaat negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde; of***

- b) van mening is dat de buitenlandse investering om redenen van veiligheid of openbare orde waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor projecten of programma's van Uniebelang zoals opgenomen in bijlage II; of*
- c) beschikt over informatie die relevant is voor de screening van die buitenlandse investering.*

3. De Commissie:

- a) zendt adviezen die voldoen aan de voorwaarden van lid 2, punten a) en c), toe aan alle lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en deelt de andere lidstaten mee dat een advies is uitgebracht;*
- b) zendt adviezen die voldoen aan de voorwaarden van lid 2, punt b), toe aan alle lidstaten.*

4. Alvorens respectievelijk opmerkingen in te dienen of een advies uit te brengen, gaan de lidstaten en de Commissie na of de ontvangende lidstaat reeds is begonnen met de screening van de buitenlandse investering of die heeft afgerond, en of hij van plan is de buitenlandse investering *via* het samenwerkingsmechanisme op grond van artikel 5 ter kennis te geven.

5. *Alvorens op grond van lid 1, punt a), en lid 2, punt a) of b), met betrekking tot een buitenlandse investering opmerkingen in te dienen of een advies uit te brengen, verzenden de lidstaten of verzendt de Commissie een verzoek om informatie naar de ontvangende lidstaat.*

6. ■ Elk verzoek om informatie op grond van ■ lid 5:

- a) wordt naar behoren gemotiveerd;*
- b) blijft beperkt tot de informatie die een lidstaat nodig heeft om opmerkingen in te dienen of die de Commissie nodig heeft om een advies uit te brengen;*
- c) staat in verhouding tot het doel van het verzoek; en*
- d) is niet onnodig belastend voor de ontvangende lidstaat.*

Wanneer het verzoek om informatie door een lidstaat wordt ingediend, zendt die lidstaat het verzoek tegelijkertijd toe aan de Commissie.

7. De *ontvangende* lidstaat ■ verstrekt zonder onnodige vertraging de ■ informatie waarom de andere lidstaten of de Commissie op grond van lid 5 hebben verzocht. Indien de *ontvangende* lidstaat ■ informatie aan een *andere* lidstaat verstrekt, *zendt de ontvangende lidstaat die* informatie tegelijkertijd *toe* aan de Commissie ■ .

8. *Op grond van lid 1, punt a), ingediende opmerkingen en op grond van lid 2, punt a) of b), uitgebrachte adviezen worden binnen een redelijke termijn, en in elk geval uiterlijk 20 kalenderdagen na ontvangst van de informatie op grond van lid 7, aan de ontvangende lidstaat toegezonden.*

Indien een lidstaat opmerkingen heeft ingediend op grond van lid 1, punt a), wordt de in de eerste alinea van dit lid vastgestelde termijn van de Commissie voor het uitbrengen van haar advies met nog eens 10 kalenderdagen verlengd.

9. *De ontvangende lidstaat houdt naar behoren rekening met de opmerkingen van de andere lidstaten en met het advies van de Commissie. Indien de ontvangende lidstaat op basis van de opmerkingen van de andere lidstaten en het advies van de Commissie niet van plan is de buitenlandse investering te screenen, stelt hij de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en de Commissie daarvan in kennis.*

10. *Indien een lidstaat die opmerkingen heeft ingediend naar aanleiding van de in lid 9 bedoelde inkennisstelling daarom verzoekt, belegt de ontvangende lidstaat een vergadering met de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en met de Commissie of, indien de Commissie daarom verzoekt, een vergadering met de Commissie alleen, wanneer er enkel een advies door de Commissie werd uitgebracht.*

11. *Wanneer de ontvangende lidstaat na een in lid 10 bedoelde vergadering besluit de buitenlandse investering niet te screenen, stelt hij de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en de Commissie daarvan in kennis en verstrekt hij hun een schriftelijke toelichting met daarin:*
- a) de redenen om de buitenlandse investering niet te screenen, indien toepasselijk met inbegrip van de redenen waarom hij het niet eens is met de ingediende opmerkingen of het uitgebrachte advies; en*
 - b) indien toepasselijk, alternatieve maatregelen die hij van plan is te nemen om de in de opmerkingen of het advies vastgestelde risico's aan te pakken.*
12. *Onverminderd artikel 5, leden 1, 2 en 3, geeft de ontvangende lidstaat, wanneer hij besluit de buitenlandse investering te screenen, kennis van de buitenlandse investering overeenkomstig artikel 5, lid 5.*
13. *Lidstaten kunnen opmerkingen op grond van lid 1 indienen en de Commissie kan een advies op grond van lid 2 uitbrengen tot uiterlijk 15 maanden vanaf de voltooiing van de buitenlandse investering.*

AFDELING III

VEREISTEN VOOR DOELTREFFENDE SAMENWERKING

Artikel 14

Algemene vereisten

1. De lidstaten *en de Commissie* voorzien in de nodige hulpbronnen en juridische en administratieve middelen om *de doelstelling van deze verordening efficiënt en doeltreffend te verwezenlijken, ook wat hun deelname aan het samenwerkingsmechanisme betreft.*
2. Elke lidstaat en de Commissie wijzen een contactpunt aan voor de toepassing van het samenwerkingsmechanisme.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat de in hun screeningmechanismen vastgestelde termijnen en procedures hen in staat stellen ■ antwoorden te geven op verzoeken om aanvullende informatie van de andere lidstaten of van de Commissie.
4. De lidstaten zorgen ervoor dat hun screeningmechanismen voldoende tijd en middelen bieden om de opmerkingen van andere lidstaten en de adviezen van de Commissie te beoordelen en er *naar behoren* rekening mee houden voordat een screeningbesluit wordt vastgesteld. Dat houdt in dat zij *in elk relevant instrument, met inbegrip van hun screeningmechanismen, over de* nodige juridische middelen en bevoegdheden moeten beschikken om ■ rekening te houden met door een andere lidstaat of de Commissie geuite bezorgdheid of door een andere lidstaat of de Commissie vastgestelde waarschijnlijke effecten. ■

5. De screeningautoriteiten zijn bevoegd om buitenlandse investeringen die *binnen het toepassingsgebied van hun screeningmechanisme vallen en op grond van artikel 13, lid 1 of lid 2, onder hun aandacht zijn gebracht*, te onderzoeken, te beoordelen, te monitoren en daarover een besluit te nemen.
6. *De lidstaten zorgen ervoor dat zij over de nodige juridische instrumenten en bevoegdheden beschikken om op hun grondgebied de gevolgen van niet-naleving van de in hun screeningbesluiten opgenomen risicobeperkende maatregelen doeltreffend aan te pakken.* Wanneer risicobeperkende maatregelen in een screeningbesluit naleving door in andere lidstaten gevestigde ondernemingen vereisen, *streven de lidstaat* die dat screeningbesluit *heeft* vastgesteld *en* de andere betrokken lidstaten ernaar met elkaar samen *te werken* bij de monitoring en uitvoering van het screeningbesluit *overeenkomstig hun nationale recht*.
7. *Indien een ontvangende lidstaat na vaststelling van een screeningbesluit over een buitenlandse investering die onderworpen was aan het samenwerkingsmechanisme, sancties oplegt overeenkomstig artikel 4, lid 11, stelt hij waar passend de Commissie en de lidstaten die opmerkingen over die buitenlandse investering hebben ingediend, daarvan binnen een redelijke termijn in kennis.*

Artikel 15

Vereisten voor de informatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de informatie die wordt verstrekt in de in artikel 5 bedoelde kennisgeving of *op grond van artikel 13, lid 7*, het volgende omvat:
 - a) de naam, *indien mogelijk zowel in het Latijnse schrift als, indien van toepassing, in het oorspronkelijke schrift, en het adres, het internetadres en de activiteiten van de buitenlandse investeerder, en, indien van toepassing, de naam, indien mogelijk zowel in het Latijnse schrift als, indien van toepassing, in het oorspronkelijke schrift, en het adres en het internetadres van de uiteindelijke begunstigde van de buitenlandse investeerder*;
 - b) de eigendomsstructuur van de *buitenlandse* investeerder en, indien toepasselijk, van het concern waarvan de *buitenlandse* investeerder deel uitmaakt
 - c) een uitgebreide beschrijving van de *buitenlandse* investering, de *geschatte* waarde ervan, **■** de financiering **■** en de bron ervan, op basis van de beste informatie waarover de lidstaat beschikt, *en de datum waarop de buitenlandse investering gepland te zijn voltooid of is voltooid*;

- d) de naam en het adres van de doelonderneming in de Unie, haar activiteiten en alternatieve aanbieders, *de uiteindelijke begunstigde van de doelonderneming in de Unie*, de eigendomsstructuur van de doelonderneming in de Unie *voor en na de buitenlandse investering* en, indien toepasselijk, van het concern waarvan de doelonderneming in de Unie deel uitmaakt, *voor en na de buitenlandse investering*;
- e) indien van toepassing, informatie over de in andere lidstaten gevestigde andere juridische entiteiten van hetzelfde concern als de doelonderneming in de Unie, *en over relevante ondernemingsactiviteiten die de doelonderneming in de Unie verricht in andere lidstaten*;
- f) *indien van toepassing, nadere gegevens over de deelname van de doelonderneming in de Unie aan projecten of programma's van Uniebelang, zoals vermeld in bijlage II*;
- g) *of aan de doelonderneming in de Unie in de voorgaande vijf jaar ten minste één subsidie van de Unie van 750 000 EUR of meer is toegekend*;
- h) *indien toepasselijk, aan welke van de voorwaarden van artikel 5 is voldaan.*

I

2. *Uiterlijk op... [18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie door middel van een uitvoeringshandeling het formulier vast dat moet worden gebruikt om de in lid 1 van dit artikel bedoelde informatie te verstrekken, en werkt zij dat formulier daarna zo nodig bij. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 29, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure.*

3. De ontvangende lidstaat kan de buitenlandse investeerder of een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon binnen de zeggenschapsketen van de buitenlandse investeerder of binnen de zeggenschapsketen van de doelonderneming in de Unie verzoeken de in lid 1 van dit artikel en in artikel 10, leden 1 en 2, bedoelde informatie te verstrekken. De gevraagde informatie wordt binnen 15 kalenderdagen na ontvangst van het verzoek aan de ontvangende lidstaat verstrekt. De ontvangende lidstaat kan die termijn verlengen met een termijn die hij passend acht in het licht van de complexiteit of de hoeveelheid van de gevraagde informatie.

4. Indien een lidstaat er in uitzonderlijke omstandigheden ondanks al zijn inspanningen niet in slaagt de in *lid 1* bedoelde informatie te verstrekken, stelt hij de andere betrokken lidstaten en de Commissie daarvan in kennis *en geeft hij daarbij de aard van die omstandigheden aan.*
5. Indien geen of onvolledige informatie wordt verstrekt, kunnen de door de lidstaten ingediende opmerkingen of kan het door de Commissie uitgebrachte advies worden gebaseerd op de informatie waarover zij beschikken.
6. Indien de in de leden 1 *en 3* bedoelde informatie afkomstig is van een *natuurlijke persoon of rechtspersoon* en *indien er redelijke gronden zijn om te twifelen aan de volledigheid en juistheid van die informatie, neemt* de lidstaat die de informatie ontvangt,, redelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat de informatie *volledig en* juist is alvorens die aan de andere lidstaten en de Commissie te verstrekken.

Artikel 16

Bijstand bij het verzamelen van informatie

1. *De ontvangende lidstaat en de Commissie kunnen een andere lidstaat verzoeken informatie te verzamelen van een op diens grondgebied verblijvende natuurlijke persoon of van een op diens grondgebied gevestigde rechtspersoon, mits de betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon waarschijnlijk over die informatie beschikt. De lidstaat die het verzoek om informatie ontvangt, tracht die informatie onverwijld te verzamelen en aan zowel de ontvangende lidstaat als de Commissie te verstrekken.*
2. *De ontvangende lidstaat kan de Commissie verzoeken informatie te verzamelen van een natuurlijke persoon die op het grondgebied van een andere lidstaat verblijft of van een rechtspersoon die op het grondgebied van een andere lidstaat gevestigd is, mits de betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon waarschijnlijk over die informatie beschikt. Op voorwaarde dat de lidstaat op wiens grondgebied de natuurlijke persoon verblijft of de rechtspersoon gevestigd is, door de Commissie in kennis is gesteld en niet binnen een redelijke termijn bezwaar maakt of aanbiedt die informatie zelf te verstrekken, streeft de Commissie ernaar die informatie onverwijld te verzamelen en aan zowel de ontvangende lidstaat als de andere lidstaat te verstrekken.*

3. *De op grond van lid 1 of lid 2 van dit artikel gevraagde informatie is relevant en strikt noodzakelijk voor de beoordeling van een buitenlandse investering op grond van artikel 19 en het verzoek om bijstand bij het verzamelen van informatie op grond van lid 1 of lid 2 van dit artikel wordt naar behoren gemotiveerd.*
4. *Indien de Commissie op grond van lid 2 om informatie van een natuurlijke persoon of rechtspersoon verzoekt, wordt in het verzoek van de Commissie:*
 - a) *de rechtsgrondslag en het doel ervan vermeld;*
 - b) *vermeld welke nationale autoriteit door de Commissie in kennis is gesteld;*
 - c) *de gevraagde informatie gespecificeerd; en*
 - d) *een passende termijn vastgesteld voor het verstrekken van die informatie.*
5. *Wanneer een natuurlijke persoon of rechtspersoon als gevolg van de toepassing van dit artikel vertrouwelijke informatie ontvangt van een lidstaat of de Commissie, gebruikt die natuurlijke persoon of rechtspersoon die informatie niet voor andere doeleinden dan het beantwoorden van het verzoek om informatie en maakt hij die niet openbaar.*
6. *Artikel 15, leden 4 en 6, zijn van overeenkomstige toepassing.*

■

Artikel 17

Vertrouwelijkheid van in het kader van het samenwerkingsmechanisme uitgewisselde informatie

1. *Informatie die naar aanleiding van de toepassing van deze verordening is ontvangen*, mag alleen worden gebruikt voor het doel waarvoor zij werd verstrekt, tenzij ■ de opsteller van de informatie uitdrukkelijk instemt met een ander gebruik.
2. De lidstaten en de Commissie waarborgen de vertrouwelijkheid van de informatie die zij uit hoofde van deze verordening verstrekken of ontvangen, overeenkomstig het Unierecht en het nationale recht. Bij de behandeling van verzoeken om toegang tot documenten die bij toepassing van deze verordening zijn verstrekt of ontvangen, maken de lidstaten en de Commissie geen informatie bekend die het doel van de op grond van deze verordening uitgevoerde onderzoeken zou ondermijnen.
3. De lidstaten en de Commissie zorgen ervoor dat uit hoofde van deze verordening verstrekte of uitgewisselde gerubriceerde informatie geen lagere rubriceringsgraad krijgt of gederubriceerd wordt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opsteller.

Artikel 18

Beveiligd en versleuteld systeem, online EU-portaal en beveiligde databank

1. *Uiterlijk op... [twaalf maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] zet de Commissie een beveiligd en versleuteld systeem op en onderhoudt dat, met als doel de uitwisseling van informatie tussen de contactpunten te ondersteunen. Alle belangrijke communicatie tussen de lidstaten onderling en tussen de lidstaten en de Commissie uit hoofde van deze verordening vindt uitsluitend via dat beveiligde en versleutelde systeem plaats tenzij de aard van de informatie vereist dat andere middelen, zoals fysieke documenten, worden gebruikt.*
2. *Als onderdeel van het beveiligde en versleutelde systeem zet de Commissie op verzoek van ten minste negen lidstaten een EU-onlineportaal op voor de elektronische melding van buitenlandse investeringen bij screeningautoriteiten en voor de communicatie tussen de natuurlijke personen of rechtspersonen die een melding doen en die autoriteiten (het “online EU-portaal”). Het online EU-portaal is uiterlijk twaalf maanden vanaf dat verzoek operationeel.*
3. *Het online EU-portaal wordt gebruikt in de lidstaten die op grond van lid 2 om het opzetten van dat portaal hebben verzocht. Het wordt ook gebruikt in lidstaten die na het opzetten van het online EU-portaal daarom verzoeken. Het online EU-portaal wordt niet langer in een bepaalde lidstaat gebruikt indien die daarom verzoekt. De Commissie publiceert en actualiseert een lijst van de lidstaten die gebruikmaken van het online EU-portaal.*

4. *Meldingen van buitenlandse investeringen in de lidstaten waar het online EU-portaal wordt gebruikt, worden alleen gedaan via een onlineformulier dat beschikbaar is op het online EU-portaal. Dat formulier bevat de uit hoofde van artikel 15, lid 1, vereiste informatie.*
5. *Uiterlijk twaalf maanden na het in lid 2 van dit artikel bedoelde verzoek stelt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen de regelingen voor de werking van het online EU-portaal vast en actualiseert zij die regelingen daarna indien nodig. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 29, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure.*
6. *Uiterlijk op... [twaalf maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] zet de Commissie een beveiligde databank op die voor alle lidstaten beschikbaar is, met informatie over de buitenlandse investeringen die via het samenwerkingsmechanisme ter kennis zijn gegeven en het resultaat van de beoordelingen van die buitenlandse investeringen in het kader van screeningmechanismen.*

7. *Na voltooiing van de nationale procedure uploaden de lidstaten de volgende informatie naar de beveiligde databank:*
- a) naam, adres of statutaire zetel en, indien van toepassing, nationaal registratienummer van de buitenlandse investeerder en, indien van toepassing, van de dochteronderneming van de buitenlandse investeerder in de Unie;*
 - b) naam, statutaire zetel en nationaal registratienummer van de doelonderneming in de Unie;*
 - c) naam, statutaire zetel en nationaal registratienummer van ondernemingen die gelieerd zijn aan de doelonderneming in de Unie;*

- d) resultaat van de nationale procedure ingedeeld in de volgende categorieën:*
- i) niet aan een nationaal screeningmechanisme onderworpen (niet in aanmerking komend);*
 - ii) toelating;*
 - iii) toelating op voorwaarde dat risicobeperkende maatregelen worden genomen;*
 - iv) verbod;*
 - v) intrekking van een melding;*
 - vi) overig;*
- e) de lidstaten die opmerkingen hebben ingediend en of de Commissie een advies heeft uitgebracht.*

De punten a) tot en met c) van de eerste alinea van dit lid zijn alleen van toepassing indien de in die punten bedoelde informatie niet eerder op grond van artikel 15, lid 1, is verstrekt of indien die sinds de kennisgeving is gewijzigd.

8. *De lidstaten kunnen relevante informatie over gevallen waarin de risicobeperkende maatregelen in aanzienlijke mate of herhaaldelijk niet zijn nageleefd, uploaden naar de beveiligde databank.*
9. *Uiterlijk op... [15 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] verstrekt de Commissie de lidstaten door middel van uitvoeringshandelingen technische richtsnoeren inzake de tenuitvoerlegging van de leden 7, 8 en 11 van dit artikel, en werkt zij die technische richtsnoeren daarna zo nodig bij. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 29, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure.*
10. *Uiterlijk op... [twaalf maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] uploadt de Commissie in de beveiligde databank de informatie waarover zij sinds 12 oktober 2020 beschikt op basis van de kennisgevingen die zijn verzonden door lidstaten die buitenlandse investeringen hebben gescreend op grond van Verordening (EU) 2019/452.*

11. *Uiterlijk op ... [18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] uploaden de lidstaten in de databank de hun ter beschikking staande informatie over de resultaten van hun screeningmechanismen in het kader van Verordening (EU) 2019/452. De lidstaten en de Commissie kunnen bovendien aanvullende informatie of toelichtingen verstrekken, indien toepasselijk met inbegrip van relevante bedrijfsinformatie van commerciële verkopers die zij hebben verworven en geverifieerd.*
12. *Uiterlijk op... [twaalf maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stelt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen de regelingen vast voor de werking van het in lid 1 van dit artikel bedoelde beveiligde en versleutelde systeem en de in lid 6 van dit artikel bedoelde beveiligde databank, en actualiseert zij die regelingen daarna indien nodig. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 29, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure.*

HOOFDSTUK 4

BUITENLANDSE INVESTERINGEN DIE WAARSCHIJNLIJK NEGATIEVE GEVOLGEN ZULLEN HEBBEN VOOR DE VEILIGHEID OF DE OPENBARE ORDE

Artikel 19

Bepaling van waarschijnlijkheid van negatieve gevolgen voor de veiligheid of de openbare orde

1. *Bij het beoordelen* of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde, *houden de lidstaten en de Commissie met het oog op het vaststellen van een screeningbesluit, het indienen van opmerkingen of het uitbrengen van een advies met name rekening met de mogelijke gevolgen ervan voor:*
 - a) *een in bijlage II vermeld project of programma van Uniebelang;*
 - b) *de beschikbaarheid, ook buiten de Unie als gevolg van de buitenlandse investering, van kritieke technologieën, met name de in bijlage III bedoelde technologieën, en de bescherming en beschikbaarheid van intellectuele eigendom of andere immateriële activa;*
 - c) *de veiligheid, de integriteit, de weerbaarheid en het functioneren van een kritieke entiteit of kritieke infrastructuur in de zin van artikel 2 van Richtlijn (EU) 2022/2557, met inbegrip van de grond en het vastgoed dat essentieel is voor het gebruik van dergelijke infrastructuur, alsook die van entiteiten die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad³⁶ vallen, rekening houdend met de relevante gecoördineerde veiligheidsrisicobeoordelingen op Unieniveau die zijn uitgevoerd overeenkomstig artikel 22 van Richtlijn (EU) 2022/2555;*
 - d) *de continuïteit van de levering van kritieke inputs, met inbegrip van diensten;*

³⁶

Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (NIS 2-richtlijn) (PB L 333 van 27.12.2022, blz. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

- e) *de bescherming van gevoelige informatie, met inbegrip van persoonsgegevens zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 1), van Verordening (EU) 2016/679, vooral met betrekking tot het vermogen van de buitenlandse investeerder om toegang tot dergelijke informatie te verkrijgen, die te controleren en die anderszins te verwerken;*
- f) *de vrijheid en pluriformiteit van de media, met inbegrip van onlineplatforms en socialemediaplatforms die kunnen worden gebruikt voor grootschalige desinformatie of criminele activiteiten;*
- g) *de bescherming van verkiezingsprocessen;*
- h) *de bescherming van de volksgezondheid, met inbegrip van de verstrekking en beschikbaarheid van de in bijlage IV vermelde kritieke geneesmiddelen;*
- i) *de bescherming van de voedselzekerheid, met inbegrip van landbouw wanneer de doelonderneming in de Unie meer dan 10 000 ha landbouwgrond bezit of exploiteert;*
- j) *de veiligheid van militaire voorzieningen en andere gevoelige openbare voorzieningen in de onmiddellijke geografische nabijheid van de doelonderneming in de Unie.*

2. Bij het beoordelen of een *buitenlandse* investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde, *met het oog op het vaststellen van een screeningbesluit, het indienen van opmerkingen of het uitbrengen van een advies*, houden de lidstaten *en* de Commissie ook rekening met informatie over de buitenlandse investeerder, waaronder:
- a) *of de buitenlandse investeerder, een natuurlijke persoon of entiteit die zeggenschap heeft over de buitenlandse investeerder, de uiteindelijke begunstigde van de buitenlandse investeerder, een van de dochterondernemingen van de buitenlandse investeerder of een andere partij die eigendom is van of onder zeggenschap staat van, of handelt namens of op aanwijzing van die buitenlandse investeerder:*
 - i) *waarschijnlijk de beleidsdoelstellingen van een derde land nastreeft, onder meer door de investering te gebruiken om een lidstaat of de Unie te dwingen de beëindiging, wijziging of vaststelling van een bepaalde handeling te voorkomen of te verkrijgen;*
 - ii) *waarschijnlijk de ontwikkeling van de militaire vermogens van een derde land vergemakkelijkt;*
 - iii) *de buitenlandse investering waarschijnlijk gebruikt ter ondersteuning van binnenlandse repressie in een derde land of het plegen van ernstige schendingen van de mensenrechten of het internationaal humanitair recht, met name wanneer de doelonderneming in de Unie producten ontwikkelt of produceert die zijn opgenomen in bijlage I bij Verordening (EU) 2021/821 of producten die zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2009/43/EG;*
 - iv) *een buitenlandse investering heeft gedaan die eerder door een lidstaat was gescreend en niet was toegestaan of slechts was toegestaan op voorwaarde dat risicobeperkende maatregelen werden genomen, die in aanzienlijke mate of herhaaldelijk niet werden nageleefd; om dat te bepalen, baseren de lidstaten en de Commissie zich op de informatie waarover zij beschikken, met inbegrip van de informatie in de beveiligde databank die op grond van artikel 18, lid 6, is opgezet en de informatie die de buitenlandse investeerder daarover heeft verstrekt;*
 - v) *reeds betrokken is geweest bij activiteiten die negatieve gevolgen hebben voor de veiligheid of de openbare orde in een lidstaat; of*

- vi) *betrokken is geweest bij illegale of criminele activiteiten, waaronder omzeiling van op grond van artikel 29 VEU en artikel 215 VWEU genomen beperkende maatregelen van de Unie;*

- b) indien toepasselijk, de redenen om de buitenlandse investeerder, een natuurlijke persoon of entiteit die zeggenschap heeft over de buitenlandse investeerder, de uiteindelijke begunstigde van de buitenlandse investeerder, een van de dochterondernemingen van de buitenlandse investeerder of een andere partij die eigendom is van of onder zeggenschap staat van, of handelt namens of op aanwijzing van de buitenlandse investeerder, te onderwerpen aan beperkende maatregelen ***die zijn genomen*** op grond van ***artikel 29 VEU en*** artikel 215 VWEU;

- c) *of de buitenlandse investeerder is gevestigd in een derde land dat is aangemerkt als een land met aanzienlijke strategische tekortkomingen in zijn nationale regeling voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering overeenkomstig artikel 29 van Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad³⁷;*
- d) *of de buitenlandse investeerder onderworpen is aan het recht van een derde land dat natuurlijke personen of rechtspersonen verplichtingen oplegt om informatie te delen voor inlichtingendoeleinden zonder eerlijke rechtsgang of toezichtmechanismen;*
- e) *of de buitenlandse investeerder een ondoorzichtige eigendomsstructuur heeft.*

³⁷

Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering (PB L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

3. *De Commissie stelt een risicobeoordelingsformulier ter beschikking dat de lidstaten kunnen gebruiken om de in de leden 1 en 2 genoemde elementen te beoordelen.*
4. *De Commissie kan risicobeoordelingen uitvoeren in verband met een specifieke sector, kritieke technologieën, buitenlandse investeerders of ondernemingen in de Unie. Die risicobeoordelingen worden ter beschikking gesteld in de op grond van artikel 18, lid 6, opgezette beveiligde databank, en kunnen in aanmerking worden genomen door de lidstaten wanneer zij bepalen of een buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde.*

Artikel 20

Screeningbesluiten over buitenlandse investeringen die waarschijnlijk negatieve gevolgen zullen hebben voor de veiligheid of de openbare orde

■

1. Wanneer de *ontvangende* lidstaat ■, rekening houdend met de criteria van artikel 19 *en eventuele aanvullende informatie of elementen die hij relevant acht voor de buitenlandse investering* en, indien toepasselijk, in het licht van opmerkingen die door andere lidstaten zijn ingediend ■ of een advies dat door de Commissie is uitgebracht, concludeert dat de buitenlandse investering waarschijnlijk negatieve gevolgen zal hebben voor de veiligheid of de openbare orde, ■ stelt hij een screeningbesluit vast om:
 - a) de buitenlandse investering met toepassing van risicobeperkende maatregelen toe te staan; of
 - b) de buitenlandse investering te verbieden *of te bevelen tot terugdraaiing ervan*.

Het in de eerste alinea bedoelde screeningbesluit *berust op een risicogebaseerde analyse* en houdt rekening met alle omstandigheden van de buitenlandse investering.

2. ■ De *ontvangende* lidstaat *gaat na of er* andere maatregelen op grond van het Unierecht of het nationale recht beschikbaar zijn en passend zijn om de *waarschijnlijke negatieve* gevolgen van de buitenlandse investering voor de veiligheid *of* de openbare orde aan te pakken ■.

3. *De ontvangende lidstaat stelt een screeningbesluit waarbij de buitenlandse investering verboden wordt of waarbij bevolen wordt de buitenlandse investering terug te draaien, alleen vast wanneer de waarschijnlijke negatieve gevolgen voor de veiligheid of de openbare orde niet adequaat met andere middelen kunnen worden aangepakt.*
4. *De in lid 1, eerste alinea, punt a), bedoelde risicobeperkende maatregelen zijn toereikend om de waarschijnlijke negatieve gevolgen van de buitenlandse investering voor de veiligheid of de openbare orde weg te nemen. Het kan daarbij gaan om de volgende maatregelen:*
 - a) *wijzigingen in de voorgestelde bestuursstructuur van de doelonderneming in de Unie;*
 - b) *wijzigingen van het aan de buitenlandse investeerder verleende stemrecht;*
 - c) *voorwaarden voor toegang tot gevoelige technologieën of informatie;*
 - d) *toezeggingen om te zorgen voor een specifieke levering en/of levering aan een specifieke klant;*
 - e) *maatregelen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen;*
 - f) *vereisten om kritieke onderdelen te verwerven bij veilige en betrouwbare leveranciers;*
 - g) *invoering van cyberbeveiligingsprotocollen om bescherming te bieden tegen potentiële dreigingen;*
 - h) *een verplichting om specifieke gegevens binnen de Unie op te slaan en te verwerken.*

HOOFDSTUK 5

SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 21

Deskundigengroep inzake de screening van buitenlandse investeringen in de Unie

1. *De deskundigengroep inzake de screening van buitenlandse investeringen in de Unie (de “deskundigengroep”), die de Commissie van advies en deskundigheid voorziet, blijft deelnemen aan besprekingen over de screening van buitenlandse investeringen. De deskundigengroep deelt beste praktijken en geleerde lessen, en wisselt van gedachten over nieuwe ontwikkelingen en onderwerpen van gemeenschappelijk belang in verband met buitenlandse investeringen. De Commissie vraagt de deskundigengroep om advies over systemische vraagstukken in verband met de uitvoering van deze verordening. De deskundigengroep beoordeelt en vergelijkt ook verschillende databanken en bronnen van markt- en bedrijfsinformatie.*
2. *De in de deskundigengroep gevoerde besprekingen worden vertrouwelijk gehouden.*

Artikel 22

Internationale samenwerking

De lidstaten en de Commissie kunnen met de bevoegde autoriteiten van derde landen samenwerken **en bilateraal en multilateraal overleg voeren** op het gebied van vraagstukken in verband met de screening van investeringen om redenen van veiligheid of openbare orde.

Artikel 23

Vereisten inzake openbare transparantie

1. *De Commissie maakt een lijst van de screeningmechanismen van de lidstaten bekend, uiterlijk drie maanden vanaf de in artikel 3, lid 2, eerste alinea, vastgestelde termijn. Die lijst bevat de in artikel 4, lid 12, bedoelde contactgegevens en, indien beschikbaar, relevante links naar informatie over de screeningmechanismen, met inbegrip van de in lid 2 van dit artikel bedoelde richtsnoeren. Die lijst wordt door de Commissie geactualiseerd.*
2. *Voor zover dat niet in het nationale recht is vastgelegd, publiceren de lidstaten gedetailleerde richtsnoeren over het toepassingsgebied van hun screeningmechanisme, de drempels en triggers voor meldplichten en de toepasselijke tijdschema's en procedureregels, en werken zij die regelmatig bij.*

Artikel 24

Jaarlijkse verslaglegging op het niveau van de Unie

1. Uiterlijk op 31 maart van elk jaar vanaf... [***het kalenderjaar volgend op het jaar waarin deze verordening van toepassing wordt***] brengen de lidstaten op vertrouwelijke basis aan de Commissie verslag uit over hun activiteiten in het kader van hun screeningmechanisme en het samenwerkingsmechanisme voor het vorige kalenderjaar. Dat verslag bevat informatie over:
 - a) het aantal buitenlandse investeringen dat is gescreend ■ ;
 - b) het aantal buitenlandse investeringen dat ***is toegestaan of toegestaan op voorwaarde dat risicobeperkende maatregelen worden genomen***;
 - c) het aantal verboden, ***ingetrokken of teruggedraaide*** buitenlandse investeringen;
 - d) het aantal investeringen dat via het samenwerkingsmechanisme ter kennis is gegeven; ■

- e) *het aantal opmerkingen dat door de betrokken lidstaat is ingediend;*
- f) *de herkomst van de buitenlandse investeerders en hun uiteindelijke begunstigden, en de activiteitensector van de doelondernemingen van de buitenlandse investeringen die respectievelijk zijn gescreend, zijn toegestaan, zijn onderworpen aan risicobeperkende maatregelen, zijn verboden of zijn teruggedraaid;*
- g) *een geaggregeerde presentatie van de risico's en kwetsbaarheden die zijn vastgesteld in de buitenlandse investeringen die tot een screeningbesluit hebben geleid;*
- h) *het aantal op grond van artikel 13, lid 1, ingediende opmerkingen en het aantal screeningprocedures dat is ingeleid na ontvangst van opmerkingen van andere lidstaten op grond van artikel 13, lid 1, of adviezen van de Commissie op grond van artikel 13, lid 2.*

2. *Uiterlijk op... [1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de verordening in werking treedt] stelt de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen het formulier vast dat moet worden gebruikt om de in lid 1 van dit artikel bedoelde informatie te verstrekken, en werkt zij dat formulier daarna zo nodig bij. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 29, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure.*

3. De Commissie dient op basis van de overeenkomstig lid 1 ontvangen informatie, ***van haar uitvoeringspraktijk en*** van haar beoordeling van trends en ontwikkelingen, jaarlijks een verslag over de uitvoering van deze verordening ***in het voorgaande jaar*** in bij het Europees Parlement en de Raad, ***en wel uiterlijk op 31 oktober van elk jaar, te beginnen in ... [het kalenderjaar volgend op het jaar waarin deze verordening van toepassing wordt].*** Dat verslag wordt openbaar gemaakt ***met een mate van gedetailleerdheid die de anonimiteit van specifieke transacties waarborgt.***
4. ***Het jaarverslag van de Commissie bevat een overzicht van de in lid 1 bedoelde informatie, de cijfers over en een beoordeling van de ontwikkelingen met betrekking tot buitenlandse investeringen in de Unie, relevante ontwikkelingen op wetgevingsgebied in de lidstaten en internationale samenwerkingsinitiatieven.***

Artikel 25

Verwerking van persoonsgegevens

1. Elke verwerking van persoonsgegevens op grond van deze verordening wordt uitgevoerd in overeenstemming met Verordening (EU) 2016/679 en Verordening (EU) 2018/1725, en slechts *voor zover* dat noodzakelijk is voor het screenen van buitenlandse investeringen door de lidstaten en voor het waarborgen van de doeltreffendheid van *het samenwerkingsmechanisme*.
2. *De nationale screeningautoriteiten van de lidstaten en de Commissie worden voor de verwerking van operationele persoonsgegevens in het kader van deze verordening beschouwd als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 en Verordening (EU) 2018/1725.*
3. *Persoonsgegevens die verband houden met buitenlandse investeringen die worden verwerkt op grond van deze verordening worden niet langer bewaard dan nodig is om de doeleinden waarvoor die gegevens werden verzameld, te verwezenlijken.*

Artikel 26

Evaluatie

1. De Commissie toetst het functioneren en de doeltreffendheid van deze verordening uiterlijk... [vier jaar en zes maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] en daarna om de vijf jaar en dient een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad. De lidstaten worden *betrokken bij dat evaluatieproces* en verstrekken de Commissie indien nodig extra informatie voor de opstelling van dat verslag. *Dat verslag bevat een analyse van de ontwikkeling van buitenlandse investeringen in de Unie, alsook een beoordeling van de bijdrage van deze verordening aan de economische veiligheid van de Unie. In het verslag wordt ook beoordeeld of artikel 4, lid 15, moet worden gewijzigd, onder meer met betrekking tot buitenlandse investeringen in doelondernemingen in de Unie die kritieke geneesmiddelen vervaardigen of beschikken over een vergunning voor het in de handel brengen van kritieke geneesmiddelen. In het verslag worden ook de nalevingskosten beoordeeld waarmee bedrijven worden geconfronteerd.*
2. Wanneer in het verslag van de Commissie wordt aanbevolen deze verordening te wijzigen, kan het vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel.

Artikel 27

Gedelegeerde handelingen

1. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 28 gedelegeerde handelingen vast te stellen om, indien nodig, de in bijlage **II** opgenomen lijst van projecten of programma's van Uniebelang te wijzigen teneinde rekening te houden met de vaststelling *of* wijziging van ***rechtshandelingen van de Unie waarmee projecten of programma's worden vastgesteld die voorzien in de ontwikkeling, het onderhoud of de aankoop van kritieke infrastructuur, technologieën, inputs of vermogens die van bijzonder belang is of zijn voor de veiligheid of de openbare orde.***
2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 28 gedelegeerde handelingen vast te stellen om, indien nodig, de in bijlage **III** opgenomen lijst van ***technologiegebieden*** te wijzigen teneinde rekening te houden met veranderingen in de omstandigheden die relevant zijn voor de veiligheid of de openbare orde. Die overwegingen omvatten met name het volgende:
 - a) de weerbaarheid van toeleveringsketens die van bijzonder belang zijn voor de veiligheid of de openbare orde;
 - b) de weerbaarheid van infrastructuur die van bijzonder belang is voor de veiligheid of de openbare orde;
 - c) ***de resultaten van relevante risicobeoordelingen die zijn uitgevoerd door de Commissie en de lidstaten;***

- d) de vooruitgang van technologieën die van bijzonder belang zijn voor de veiligheid of de openbare orde;
- e) *het risico van uitlekken of misbruik van technologieën die van bijzonder belang zijn voor de veiligheid of de openbare orde;*
- f) het ontstaan van kwetsbaarheden in verband met de toegang tot of andere vormen van verwerking van gevoelige informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, voor zover zij waarschijnlijk negatieve gevolgen zullen hebben voor de veiligheid of de openbare orde;
- g) het ontstaan van een geopolitieke situatie die van bijzonder belang is voor de veiligheid of de openbare orde van de Unie; **en**
- h) *of het technologiegebied potentieel heeft voor tweërlei gebruik.*

3. *De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 28 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van deze verordening teneinde bijlage IV te schrappen en tegelijkertijd de verwijzing naar die bijlage in artikel 19, lid 1, punt h), te vervangen door een verwijzing naar de lijst van de Unie van kritieke geneesmiddelen en de rechtshandelingen tot vaststelling daarvan, wanneer die lijst door de Commissie wordt opgesteld op grond van de verordening tot vaststelling van procedures van de Unie voor het verlenen van vergunningen voor en het toezicht op geneesmiddelen voor menselijk gebruik en tot vaststelling van regels voor het Europees Geneesmiddelenbureau, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1394/2007 en (EU) nr. 536/2014 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 141/2000, (EG) nr. 726/2004 en (EG) nr. 1901/2006.*

Artikel 28

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De *in artikel 27 bedoelde* bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor *een periode van vijf jaar met ingang van... [de datum van inwerkingtreding van deze verordening]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de periode van vijf jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met perioden van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke periode tegen die verlenging verzet.*
3. De *in artikel 27 bedoelde* bevoegdheidsdelegatie kan te allen tijde door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een op grond van artikel 27 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 29

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 30

Intrekking van Verordening (EU) 2019/452 en overgangsbepalingen

1. Verordening (EU) 2019/452 wordt ingetrokken met ingang van... *[18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening]*. *Onverminderd de leden 2 en 3 van dit artikel gelden verwijzingen naar de ingetrokken verordening als verwijzingen naar deze verordening.*

- I**
2. *Verordening (EU) 2019/452 blijft van toepassing op buitenlandse directe investeringen die worden gescreend, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 5), van Verordening (EU) 2019/452, op... [18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening] en op buitenlandse directe investeringen, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van die verordening, die zijn voltooid op... [18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening].*

3. *Deze verordening is niet van toepassing op de in lid 2 van dit artikel bedoelde buitenlandse directe investeringen, noch op buitenlandse investeringen zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1), van deze verordening, die worden gescreend op... [18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening], of die zijn voltooid op... [18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening].*
4. *Bij het opstellen van het eerste verslag op grond van artikel 24, lid 1, nemen de lidstaten en de Commissie ook informatie op over buitenlandse investeringen die nog niet zijn behandeld in een eerder verslag op grond van artikel 5 van Verordening (EU) 2019/452.*

Artikel 31

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van... [*18 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening*].

Artikel 3, lid 2, artikel 15, lid 2, artikel 18, leden 1 tot en met 6 en 9 tot en met 12, en de artikelen 27, 28 en 29 zijn echter van toepassing vanaf... [de datum van inwerkingtreding van deze verordening].

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

Bijlage I

*Technologiegebieden die relevant zijn voor het gemeenschappelijk minimumtoepassingsgebied
op grond van artikel 4, lid 15*

1. **■** *Halfgeleidertechnologieën, dat wil zeggen elke technologie of knowhow in verband met:*
■
 - a) *het ontwerp van geïntegreerde schakelingen en andere halfgeleiders, met inbegrip van microprocessoren, cryogene componenten, grafische processoren, microcontrollers, logische chips, geheugenchips, radiofrequentiechips, fotonische chips, analoge chips, kwantumchips, optische halfgeleiders, vermogenshalfgeleiders, discretes, micro-elektromechanische systemen (MEMS), sensoren en microsystemen, alsook de gerelateerde kern van de intellectuele eigendom van halfgeleiders;*
 - b) *software voor elektronische ontwerpautomatisering (EDA) voor het ontwerp van geïntegreerde schakelingen en andere halfgeleiders, of voor het ontwerp van geavanceerde behuizingen;*
 - c) *front-end fabricage van geïntegreerde schakelingen en andere halfgeleiders;*

- d) de assemblage, het testen en de behuizing van geïntegreerde schakelingen en andere halfgeleiders, met inbegrip van geavanceerde printplaten en geavanceerde behuizingstechnologieën;*
- e) apparatuur voor de fabricage van halfgeleiders, voor zowel de front-end als de back-end fabricage van geïntegreerde schakelingen en andere halfgeleiders, met inbegrip van etsen, depositie, epitaxy, lithografie, geavanceerde behuizings-, test- of meetinstrumenten;*
- f) kerncomponenten of software van apparatuur voor de fabricage van halfgeleiders;*
- g) materialen die worden gebruikt bij de vervaardiging van geïntegreerde schakelingen en andere halfgeleiders, met name speciale chemicaliën, zeldzame gassen, substraten of wafers.*

2. *Kwantumtechnologieën, dat wil zeggen elke technologie of knowhow in verband met:*

- a) kwantumcomputing;*
- b) kwantumcommunicatie;*
- c) kwantumdetectie.*

3. *Artificiële-intelligentietechnologieën (AI), dat wil zeggen elke technologie of knowhow die specifiek verband houdt met een geautomatiseerd systeem dat is ontworpen om met verschillende niveaus van autonomie te werken en dat na het inzetten ervan aanpassingsvermogen kan vertonen, en dat, voor expliciete of impliciete doelstellingen, uit de ontvangen input afleidt hoe output te genereren zoals voorspellingen, inhoud, aanbevelingen of beslissingen die van invloed kunnen zijn op fysieke of virtuele omgevingen (“AI-systeem”), die worden gebruikt voor:*
- a) AI-modellen voor algemene doeleinden zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 63), van Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad¹ of AI-systemen die op dergelijke modellen zijn gebaseerd en die geschikt zijn voor de ontwikkeling van ruimtevaart- of defensietoepassingen; of*
 - b) AI-modellen voor algemene doeleinden met een systeemrisico in de zin van artikel 51 van Verordening (EU) 2024/1689 of AI-systemen die op dergelijke modellen zijn gebaseerd.*

¹ Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie) (PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

Bijlage II

Projecten of programma's van Uniebelang

1. Voorbereidende actie inzake de voorbereiding van het nieuwe EU-Govsatcom-programma

Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, en met name artikel 58, lid 2, punt b) (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

2. Ruimtevaartprogramma

Verordening (EU) 2021/696 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie, tot oprichting van het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 en (EU) nr. 377/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

3. Programma van de Unie voor beveiligde connectiviteit

Verordening (EU) 2023/588 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2023 tot vaststelling van het programma van de Unie voor beveiligde connectiviteit voor de periode 2023-2027 (PB L 79 van 17.3.2023, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

4. Horizon 2020, met inbegrip van onderzoek- en ontwikkelingsprogramma's op grond van artikel 185 VWEU alsook gemeenschappelijke ondernemingen of andere structuren die zijn opgezet op grond van artikel 187 VWEU

Verordening (EU) nr. 1291/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van Horizon 2020 – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014 -2020) en tot intrekking van Besluit nr. 1982/2006/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 104, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

5. Horizon Europa, met inbegrip van onderzoek- en ontwikkelingsprogramma's op grond van artikel 185 VWEU alsook gemeenschappelijke ondernemingen of andere structuren die zijn opgezet op grond van artikel 187 VWEU

Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

6. Onderzoeks- en opleidingsprogramma van Euratom (2021-2025)

Verordening (Euratom) 2025/1304 van de Raad van 23 juni 2025 tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2026-2027 ter aanvulling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2021/765 (PB L, 2025/1304, 3.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1304/oj>).

7. Trans-Europese vervoersnetwerken (TEN-T)

Verordening (EU) **2024/1679** van het Europees Parlement en de Raad van **13 juni 2024** betreffende richtsnoeren van de Unie voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnetwerk, *tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1153 en Verordening (EU) nr. 913/2010* en tot intrekking van *Verordening (EU) nr. 1315/2013* (PB L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj>).

8. Trans-Europese energienetwerken (TEN-E)

Verordening (EU) 2022/869 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende richtsnoeren voor trans-Europese energie-infrastructuur, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943 en Richtlijnen 2009/73/EG en (EU) 2019/944, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013 (PB L 152 van 3.6.2022, blz. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

9. Trans-Europese telecommunicatienetwerken¹

Verordening (EU) nr. 283/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 betreffende richtsnoeren voor trans-Europese netwerken op het gebied van telecommunicatie-infrastructuur en tot intrekking van Beschikking nr. 1336/97/EG (PB L 86 van 21.3.2014, blz. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/283/oj>).

10. Connecting Europe Facility

Verordening (EU) 2021/1153 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot vaststelling van de Connecting Europe Facility en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014 (PB L 249 van 14.7.2021, blz. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

11. Programma Digitaal Europa

Verordening (EU) 2021/694 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het programma Digitaal Europa en tot intrekking van Besluit (EU) 2015/2240 (PB L 166 van 11.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

¹ Verordening (EU) nr. 283/2014 is in deze bijlage behouden in het licht van artikel 27, lid 2, van Verordening (EU) 2021/1153 tot vaststelling van de Connecting Europe Facility en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1316/2013 en (EU) nr. 283/2014.

12. Industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie

Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

13. Vorbereidende actie inzake defensieonderzoek

Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, en met name artikel 58, lid 2, punt b).

14. Europees Defensiefonds

Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

15. Verordening ter ondersteuning van de productie van munitie (ASAP)

Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 2023 betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (ASAP) (PB L 185 van 24.7.2023, blz. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

16. Verordening voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen

Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (Edirpa) (PB L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

17. Permanente gestructureerde samenwerking (PESCO)

Besluit (GBVB) 2018/340 van de Raad van 6 maart 2018 tot vaststelling van de lijst van projecten die in het kader van de PESCO zullen worden ontwikkeld (PB L 65 van 8.3.2018, blz. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/340/oj>).

Besluit (GBVB) 2023/995 van de Raad van 22 mei 2023 tot wijziging en actualisering van Besluit (GBVB) 2018/340 tot vaststelling van de lijst van projecten die in het kader van de PESCO zullen worden ontwikkeld (PB L 135 van 23.5.2023, blz. 123, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/995/oj>).

18. *Programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP)*

Verordening (EU) 2025/2643 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2025 tot vaststelling van het programma voor de Europese defensie-industrie en van een kader van maatregelen ter waarborging van de tijdige beschikbaarheid en levering van defensieproducten (“EDIP-verordening”) (PB L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

19. Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER

Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad van 27 maart 2007 tot oprichting van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie en tot toekenning van gunsten daaraan (PB L 90 van 30.3.2007, blz. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

20. EU4Health-programma

Verordening (EU) 2021/522 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 tot vaststelling van een actieprogramma voor de Unie op het gebied van gezondheid (“EU4Health-programma”) voor de periode 2021-2027, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 282/2014 (PB L 107 van 26.3.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

21. Belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI)

Projecten die de Commissie, in een op grond van artikel 108 VWEU vastgesteld besluit, heeft aangemerkt als een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang in de zin van artikel 107, lid 3, punt b), VWEU. ■

22. ***Projecten van gemeenschappelijk belang en projecten van wederzijds belang***

Gedelegeerde Verordening (EU) 2024/1041 van de Commissie van 28 november 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de Unielijst van projecten van gemeenschappelijk belang en projecten van wederzijds belang (PB L, 2024/1041, 8.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1041/oj).

Bijlage III

Technologiegebieden die relevant zijn voor risicobeoordelingen op grond van artikel 19

- a. Biotechnologieën:
 - genmodificatietechnieken
 - nieuwe genomische technieken
 - gendruk (gene-drive)
 - synthetische biologie
- b. Geavanceerde connectiviteits-, navigatie- en digitale technologieën:
 - beveiligde digitale communicatie en connectiviteit, zoals RAN & Open RAN (radiotoegangsnetwerk) en 6G
 - cyberbeveiligingstechnologieën, met inbegrip van cyberbewakings-, ***encryptie***-, beveiligings- en ***inbraakpreventie- en detectiesystemen***, digitaal forensisch onderzoek
 - Internet der dingen en virtuele realiteit
 - distributed ledger- en digitale-identiteitstechnologieën
 - ***geavanceerde*** begeleidings-, navigatie- en controletechnologieën, met inbegrip van avionica en mariene lokalisering

- c. ***Onderzeese glasvezelkabels***
- d. Geavanceerde detectietechnologieën:
- elektro-optische, radar-, chemische, biologische, stralingsdetectietechnologieën en “distributed sensing”
 - magnetometers, magnetische gradiëntmeters
 - sensoren voor het meten van elektrische velden onder water
 - zwaartekrachtmeters en -gradiëntmeters
- e. Ruimtevaart- ***en*** voortstuwingstechnologieën:
- technologieën die speciaal op de ruimtevaart zijn gericht, variërend van component- tot systeemniveau
 - technologieën voor bewaking vanuit de ruimte en aardobservatie
 - plaatsbepaling, navigatie en tijdsbepaling (PNT)
 - beveiligde communicatie, met inbegrip van LEO-connectiviteit (LEO: Low Earth Orbit – lage omloopbaan)
 - voortstuwingstechnologieën, met inbegrip van hypersonica en onderdelen voor militair gebruik
- f. ***Lucht- en ruimtevaarttechnologieën***

- g. Energietechnologieën:
- kernfusietechnologieën en -reactoren en elektriciteitsopwekking met kernfusie, radiologische conversie-/verrijkings-/recyclingtechnologieën
 - waterstof en nieuwe brandstoffen
 - nettonultechnologieën, met inbegrip van fotonvoltaïsche energie
 - slimme netwerken en energieopslag, batterijen
- h. Robotica en autonome systemen:
- drones, (land)voertuigen en vaartuigen (in de lucht en op en onder water)
 - robots en robotgestuurde precisiesystemen
 - exoskeletten
 - Op AI gebaseerde systemen
- i. Geavanceerde materialen, geavanceerde fabricage- en recyclingtechnologieën:
- technologieën voor nanomaterialen, slimme materialen, geavanceerde keramische materialen, “stealth”-materialen, veilige en inherent duurzame materialen
 - additieve productie, ook in het veld
 - digitaal gestuurde microprecisieproductie en kleinschalige laserbewerking/lassen

Bijlage IV

Lijst van kritieke geneesmiddelen

<i>ATC-niveau 5</i>	<i>ATC-omschrijving¹</i>	<i>Toedieningsweg</i>
	<i>A – Spijsverteringskanaal en stofwisseling</i>	
	<i>A02B – Geneesmiddelen tegen maagzweer en gastro-oesofageale refluxziekte (GORZ)</i>	
<i>A02B C05</i>	<i>ESOMEPRAZOL</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>A03B – Belladonna en derivaten, puur</i>	
<i>A03B A01</i>	<i>ATROPINE</i>	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	<i>A03F – Prokinetica</i>	
<i>A03F A01</i>	<i>METOCLOPRAMIDE</i>	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	<i>A07A – Intestinale anti-infectiemiddelen</i>	
<i>A07A A12</i>	<i>FIDAXOMICINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
	<i>A07B – Intestinale adsorbentia</i>	
<i>A07B A01</i>	<i>ACTIEVE KOOL</i>	<i>oraal gebruik</i>
	<i>A10A – Insuline en analogen</i>	
<i>A10A B01</i>	<i>INSULINE HUMAAN (snelwerkend)</i>	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
<i>A10A B05</i>	<i>INSULINE ASPART</i>	<i>intraveneus, subcutaan gebruik</i>
<i>A10A C01</i>	<i>INSULINE HUMAAN (intermediaire werkingsduur)</i>	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
<i>A10A D01</i>	<i>INSULINE HUMAAN (intermediair of langwerkend in combinatie met snelwerkend)</i>	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
<i>A10A E06</i>	<i>INSULINE DEGLUDEC</i>	<i>subcutaan gebruik</i>
	<i>A12C – Overige mineraalstoffen</i>	

¹ Anatomisch Therapeutisch Chemische Classificatie (ATC-code): een unieke code die aan een geneesmiddel wordt toegekend op basis van het orgaan of systeem waarop het een uitwerking heeft, en hoe het werkt. Het classificatiesysteem wordt bijgehouden door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

A12C C02	MAGNESIUMSULFAAT	<i>intraveneus, intramusculair gebruik</i>
	<i>A16A – Overige middelen voor het spijsverteringssysteem en de stofwisseling</i>	
A16A B02	IMIGLUCERASE	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>B – Bloed en bloedvormende organen</i>	
	<i>B01A – Antitrombotica</i>	
B01A A03	WARFARINE	<i>oraal gebruik</i>
B01A B01	HEPARINE	<i>hemodialyse, intra-arterieel, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
B01A B02	ANTITROMBINE III	<i>intraveneus gebruik</i>
B01A C04	CLOPIDOGREL	<i>oraal gebruik</i>
B01A C16	EPTIFIBATIDE	<i>intraveneus gebruik</i>
B01A D02	ALTEPLASE	<i>intraveneus gebruik</i>
B01A D11	TENECTEPLASE	<i>intraveneus gebruik</i>
B01A E07	DABIGATRAN	<i>oraal gebruik</i>
	<i>B02A – Antifibrinolytica</i>	
B02A A02	TRANEXAMINEZUUR	<i>oraal, intraveneus gebruik</i>
	<i>B02B – Vitamine K en andere hemostatica</i>	
B02B A01	FYTOMENADION	<i>intramusculair, intraveneus, oraal gebruik</i>
B02B B01	FIBRINOGEEN, HUMAAN	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B D01	MENSELIJK PROTROMBINECOMPLEX	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B D02	HUMANE STOLLINGSFACTOR VIII	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B D03	FACTOR VIII-INHIBITOR BYPASSACTIVITEIT	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B D04	HUMANE STOLLINGSFACTOR IX	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B D05	HUMANE STOLLINGSFACTOR VII	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B D07	HUMANE STOLLINGSFACTOR XIII	<i>intraveneus gebruik</i>
B02B	EPTACOG ALFA	<i>intraveneus gebruik</i>

D08		
	B03B – Vitamine B12 en foliumzuur	
B03B A03	HYDROXOCOBALAMINE	<i>intraveneus, intramusculair, subcutaan, oraal gebruik</i>
	B05A – Bloed en aanverwante producten	
B05A A01	ALBUMINE	<i>intraveneus gebruik</i>
B05A A02	PLASMAPROTEÏNEDISTILLAAT	<i>intraveneus gebruik</i>
	B05B – Oplossingen voor infusie	
B05B B01	KALIUMCHLORIDE	<i>intraveneus gebruik</i>
B05B C01	MANNITOL	<i>intraveneus gebruik</i>
	B05X – Additieven voor oplossing voor infusie	
B05X A01	KALIUMCHLORIDE	<i>intraveneus gebruik</i>
B05X A05	MAGNESIUMSULFAAT	<i>intraveneus gebruik</i>
	B06A – Overige hematologische middelen	
B06A B01	HUMAAN HEMINE	<i>intraveneus gebruik</i>
B06A C01	COMPLEMENT-C1-ESTERASEREMMER C – Cardiovasculair systeem	<i>intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	C01A – Hartglycosiden	
C01A A05	DIGOXINE	<i>oraal, intraveneus gebruik</i>
	C01B – anti-aritmica, klasse I en III	
C01B B01	LIDOCAÏNE	<i>parenteraal gebruik</i>
C01B B02	MEXILETINE	<i>oraal gebruik</i>
C01B C04	FLECAÏNIDE	<i>oraal gebruik</i>
C01B D01	AMIODARON	<i>intraveneus gebruik</i>
	C01C – Cardiotonicum, m.u.v. hartglycosiden	
C01C A02	ISOPRENALINE	<i>intraveneus gebruik</i>
C01C	NOREPINEFRINE	<i>intraveneus gebruik</i>

<i>A03</i>		
<i>C01C A04</i>	<i>DOPAMINE</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>C01C A07</i>	<i>DOBUTAMINE</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>C01C A24</i>	<i>EPINEFRINE</i>	<i>endotracheopulmonair, intracardiaal, intraossaal, intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
<i>C01C A26</i>	<i>EFEDRINE</i>	<i>intraveneus, intramusculair, subcutaan gebruik</i>
<i>C01C E02</i>	<i>MILRINON</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>C01D – Vasodilatoria voor gebruik bij hartziekten</i>	
<i>C01D A02</i>	<i>GLYCEROLTRINITRAAT</i>	<i>intraveneus, sublinguaal gebruik</i>
	<i>C01E – Overige cardiovasculaire preparaten</i>	
<i>C01E B10</i>	<i>ADENOSINE</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>C02A – Antihypertensiva, centraal werkend</i>	
<i>C02A B01</i>	<i>Methyldopa (linksdraaiend)</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>C02A B02</i>	<i>Methyldopa (racemisch)</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>C02A C01</i>	<i>CLONIDINE</i>	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan, oraal gebruik</i>
<i>C02D D01</i>	<i>C02D – Middelen met werking op de gladde spieren van de arteriolen</i> <i>NATRIUMNITROPRUSSIDE</i> <i>C03C – High-ceiling-diuretica</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>C03C A01</i>	<i>FUROSEMIDE</i>	<i>intraveneus, intramusculair gebruik</i>
	<i>C07A – Bètablokkers</i>	
<i>C07A A05</i>	<i>PROPRANOLOL</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>C07A G01</i>	<i>LABETALOL</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>C08C – Selectieve calciumantagonisten met voornamelijk op de vaten gerichte werking</i>	
<i>C08C A06</i>	<i>NIMODIPINE</i>	<i>intraveneus, intracisternaal gebruik</i>
	<i>C08D – Selectieve</i>	

	<i>calciumantagonisten met direct op het hart gerichte werking</i>	
C08D A01	VERAPAMIL	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>G – Urogenitale stelsel en geslachtshormonen</i>	
	<i>G02A – Weeënopwekkers</i>	
G02A B01	METHYLERGOMETRINE	<i>intramusculair, intra-uterien, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	<i>G03X – Overige geslachtshormonen en modulatoren van de voorplantingsfunctie</i>	
G03X B01	MIFEPRISTON	<i>oraal gebruik</i>
	<i>H – Systemische hormoonpreparaten, m.u.v. geslachtshormonen en insulinen</i>	
	<i>H01B – Hypofyse-achterkwab-hormonen</i>	
H01B A01	ARGIPRESSINE	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
H01B A02	DESMOPRESSINE	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
H01B B02	OXYTOCINE	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
H01B B03	CARBETOCINE	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	<i>H02A – Corticosteroïden voor systemisch gebruik, puur</i>	
H02A A02	FLUDROCORTISON	<i>oraal gebruik</i>
H02A B04	METHYLPREDNISOLON	<i>intra-articulair, intrabursaal, intradermaal, intralaesionaal, intramusculair, intraveneus, peri-articulair, rectaal gebruik</i>
H02A B06	PREDNISOLON	<i>oraal gebruik</i>
H02A B09	HYDROCORTISON	<i>intra-articulair, intramusculair, intraveneus, oraal gebruik</i>
	<i>H03B – Thyreostatica</i>	
H03B A02	PROPYLTHIOURACIL	<i>oraal gebruik</i>
H03B B01	CARBIMAZOL	<i>oraal gebruik</i>
H03B B02	THIAMAZOL	<i>oraal gebruik</i>
	<i>H04A – Glycogenolytische hormonen</i>	
H04A	GLUCAGON	<i>intramusculair, intraveneus, nasaal,</i>

A01		subcutaan gebruik
	J – Antibacteriële middelen voor systemisch gebruik	
	J01A – Tetracyclines	
J01AA 02	DOXYCYCLINE	oraal gebruik
	J01C – Bètalactamantibiotica, penicillinen	
J01CA 01	AMPICILLINE	intramusculair, intraveneus gebruik
J01CA 04	AMOXICILLINE	oraal, intraveneus, intramusculair gebruik
J01CE 01	BENZYL PENICILLINE	intra-articulair, intramusculair, intrapleuraal, intrathecaal, intraveneus gebruik
J01CE 02	FENOXYMETHYLPENICILLINE	oraal gebruik
J01CE 08	BENZATHINEBENZYL PENICILLINE	intramusculair gebruik
J01CF 02	CLOXACILLINE	intraveneus, intramusculair gebruik
J01CF 05	FLUCLOXACILLINE	inhalatie, intra-articulair, intramusculair, intrapleuraal, intraveneus, oraal gebruik
J01CR 02	AMOXICILLINE, CLAVULAANZUUR	oraal, intraveneus gebruik
J01CR 05	PIPERACILLINE, TAZOBACTAM	intraveneus gebruik
	J01D – Overige bètalactamantibiotica	
J01D C02	CEFUROXIME	oraal gebruik
J01D D01	CEFOTAXIME	intramusculair, intraveneus gebruik
J01D D02	CEFTAZIDIME	intramusculair, intraveneus gebruik
J01D D04	CEFTRIAXON	intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik
J01D D08	CEFIXIME	oraal gebruik
J01D D52	CEFTAZIDIME, AVIBACTAM	intraveneus gebruik
J01D F01	AZTREONAM	intramusculair, intraveneus gebruik
J01D H56	CILASTATINE-NATRIUM, IMIPENEM, RELEBACTAM	intraveneus gebruik
J01DI 54	TAZOBACTAM, CEFTOLOZAAN	intraveneus gebruik
	J01E – Sulfonamiden en trimethoprim	
J01EA	TRIMETHOPRIM	oraal gebruik

01		
J01EE 01	CO-TRIMOXAZOL	<i>oraal, intraveneus gebruik</i>
	J01F – Macroliden, lincosamiden en streptograminen	
J01FA 01	ERYTHROMYCINE	<i>intraveneus gebruik</i>
J01FA 09	CLARITHROMYCINE	<i>intraveneus gebruik</i>
J01FA 10	AZITHROMYCINE	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
J01FF 01	CLINDAMYCINE	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	J01G – Aminoglycoside antibacteriële middelen	
J01G B01	TOBRAMYCINE	<i>inhalatie, intramusculair, intraveneus gebruik</i>
J01G B03	GENTAMICINE	<i>intramusculair, intraveneus, subconjunctivaal gebruik</i>
J01G B06	AMIKACINE	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	J01M – Antibacteriële chinolonmiddelen	
J01M A02	CIPROFLOXACINE	<i>intraveneus gebruik</i>
J01M A12	LEVOFLOXACINE	<i>intraveneus gebruik</i>
	J01X – Overige antibacteriële middelen	
J01XA 01	VANCOMYCINE	<i>intraperitoneaal, intraveneus, oraal gebruik</i>
J01XA 02	TEICoplanine	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
J01XB 01	COLISTINE	<i>inhalatie, intrathecaal, intraveneus gebruik</i>
J01X D01	METRONIDAZOL	<i>intraveneus gebruik</i>
J01XX 01	FOSFOMYCINE	<i>intraveneus gebruik</i>
	J02A – Antimycotica voor systemisch gebruik	
J02AA 01	AMFOTERICINE B	<i>intraveneus gebruik</i>
J02AC 01	FLUCONAZOL	<i>intraveneus gebruik</i>
J02AC 04	POSACONAZOL	<i>intraveneus gebruik</i>
J02AC 05	ISAVUCONAZOL	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>

	<i>J04A – Geneesmiddelen voor de behandeling van tuberculose</i>	
<i>J04AB 02</i>	<i>RIFAMPICINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J04AB 04</i>	<i>RIFABUTINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J04AC 01</i>	<i>ISONIAZIDE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J04AK 01</i>	<i>PYRAZINAMIDE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J04AK 02</i>	<i>ETHAMBUTOL</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J04AK 05</i>	<i>BEDAQUILINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J04A M02</i>	<i>ISONIAZIDE, RIFAMPICINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
	<i>J04B – Geneesmiddelen voor de behandeling van lepra</i>	
<i>J04BA 02</i>	<i>DAPSON</i>	<i>oraal gebruik</i>
	<i>J05A – Direct werkende antivirale agentia</i>	
<i>J05AB 01</i>	<i>ACICLOVIR</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>J05AB 06</i>	<i>GANCICLOVIR</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>J05AB 14</i>	<i>VALGANCICLOVIR</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J05A D01</i>	<i>FOSCARNET</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>J05AF 01</i>	<i>ZIDOVUDINE</i>	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
<i>J05AF 05</i>	<i>LAMIVUDINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J05AF 06</i>	<i>ABACAVIR</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J05AF 09</i>	<i>EMTRICITABINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J05A G01</i>	<i>NEVIRAPINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>J05AR 02</i>	<i>ABACAVIR, LAMIVUDINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
	<i>J06B – Immunoglobulinen</i>	
<i>J06BA 01</i>	<i>NORMAAL HUMAAN IMMUNOGLOBULINE</i>	<i>intraveneus, subcutaan gebruik</i>
<i>J06BA 02</i>	<i>NORMAAL HUMAAN IMMUNOGLOBULINE</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>J06BB</i>	<i>HUMAAN ANTI-D</i>	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>

01	IMMUNOGLOBULINE	
J06BB 02	HUMAAN TETANUSIMMUNOGLOBULIN E	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J06BB 04	HUMAAN HEPATITIS B- IMMUNOGLOBULINE	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
J06BB 05	HUMAAN RABIËSIMMUNOGLOBULINE	<i>intramusculair gebruik</i>
	J07A – Bacteriële vaccins	
J07AE 01	CHOLERAVACCIN (geïnactiveerd)	<i>oraal gebruik</i>
J07A H07	MENINGOKOKKEN C-VACCIN	<i>intramusculair gebruik</i>
J07A H09	MENINGOKOKKEN B-VACCIN	<i>intramusculair gebruik</i>
J07AJ 51	DIFTERIE-TETANUS- PERTUSSISVACCIN (geïnactiveerd, hele cel)	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07AJ 52	DIFTERIE-TETANUS- PERTUSSISVACCIN (gezuiverd antigeen)	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07A M51	DIFTERIE-TETANUSVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07AP 03	BUIKTYFUSVACCIN (polysaccharide)	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
	J07B – Virale vaccins	
J07BA 02	ENCEFALITIS (Japanse, volledige virus, geïnactiveerd)	<i>intramusculair gebruik</i>
J07BB 01	INFLUENZAVACCIN (verschillende vormen, stammen)	<i>intramusculair gebruik</i>
J07BB 02	INFLUENZAVACCIN (verschillende vormen, stammen)	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07BC 01	HEPATITIS B-VACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07BC 02	HEPATITIS A-VACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07BC 20	HEPATITIS A- EN B-VACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07B D52	MAZELEN-BOF- RUBELLAVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07B D54	MAZELEN-, BOF-, RUBELLA- EN VARICELLAVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07BF 03	POLIOMYELITISVACCIN (trivalent)	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07B G01	RABIËSVACCIN	<i>intradermaal, intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07B H02	ROTAVIRUSVACCIN (pentavalent)	<i>oraal gebruik</i>
J07BK	VARICELLAVACCIN (levend)	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>

01		
J07BL 01	GELE KOORTSVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07B M01	PAPILLOMAVIRUSVACCIN	<i>intramusculair gebruik</i>
J07B M02	PAPILLOMAVIRUSVACCIN	<i>intramusculair gebruik</i>
J07B M03	HUMAAN PAPILLOMAVIRUSVACCIN (9- valent)	<i>intramusculair gebruik</i>
	J07C – Bacteriële en virale vaccins, gecombineerd	
J07CA 01	DIFTERIE-, TETANUS-, POLIOMYELITISVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07CA 02	DIFTERIE-, TETANUS-, PERTUSSIS-, POLIOMYELITISVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07CA 06	DIFTERIE-, TETANUS-, PERTUSSISVACCIN	<i>intramusculair, subcutaan gebruik</i>
J07CA 12	DIFTERIE-, TETANUS-, PERTUSSIS-, POLIOMYELITIS-, HEPATITIS B-VACCIN	<i>intramusculair gebruik</i>
	L – Antineoplastische en immunomodulerende middelen	
	L01A – Antineoplastische middelen	
L01A A01	CYCLOFOSFAMIDE	<i>intramusculair, intraveneus, oraal gebruik</i>
L01A A02	CHLOORAMBUCIL	<i>oraal gebruik</i>
L01A A03	MELFALAN	<i>intra-arterieel, intraveneus, oraal gebruik</i>
L01A A06	IFOSFAMIDE	<i>intra-arterieel, intraveneus gebruik</i>
L01A B01	BUSULFAN	<i>intraveneus, oraal, subcutaan gebruik</i>
L01A B02	TREOSULFAN	<i>intraveneus gebruik</i>
L01A C01	THIOTEPA	<i>intramusculair, intrapericardiaal, intraperitoneaal, intrapleuraal, intravasculair, intraveneus gebruik</i>
L01A X04	DACARBAZINE	<i>intraveneus gebruik</i>
	L01B – Antimetaboliëten	
L01B A01	METHOTREXAAT	<i>epiduraal, intra-arterieel, intra-articulair, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intrathecaal, intraveneus, oraal, peri-articulair, perineuraal, rectaal,</i>

		<i>retrobulbair, subconjunctivaal, subcutaan, transdermaal gebruik</i>
L01B B02	MERCAPTOPURINE	<i>oraal gebruik</i>
L01B B03	TIOGUANINE	<i>oraal gebruik</i>
L01B B05	FLUDARABINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, oraal, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01B C01	CYTARABINE	<i>intramusculair, intrathecaal, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
L01B C02	FLUOROURACIL	<i>intra-arterieel, intra-articulair, intramusculair, intraperitoneaal, intrapleuraal, intraveneus gebruik</i>
L01B C05	GEMCITABINE	<i>intraveneus gebruik</i>
	L01C – Plantaardige alkaloiden en andere natuurlijke middelen	
L01C A01	VINBLASTINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01C A02	VINCRISTINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01C B01	ETOPOSIDE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, oraal, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01C D01	PACLITAXEL	<i>intraveneus gebruik</i>
L01C E01	TOPOTECAN	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
	L01D – Cytotoxische antibiotica en verwante stoffen	
L01D B01	DOXORUBICINE	<i>intraveneus, intravesicaal gebruik</i>
L01D B02	DAUNORUBICINE	<i>intraveneus gebruik</i>
L01D B03	EPIRUBICINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, intravesicaal, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01D B06	IDARUBICINE	<i>intraveneus gebruik</i>
L01D B07	MITOXANTRON	<i>intrapleuraal, intraveneus gebruik</i>
L01D C01	BLEOMYCINE	<i>intra-arterieel, intramusculair, intraperitoneaal, intrapleuraal, intratumoraal, intraveneus, subcutaan gebruik</i>

L01D C03	MITOMYCINE	<i>intraveneus, intravesicaal gebruik</i>
	L01E – Proteïnekinaseremmers	
L01E A03	NILOTINIB	<i>oraal gebruik</i>
L01E C02	DABRAFENIB	<i>oraal gebruik</i>
L01E C03	ENCORAFENIB	<i>oraal gebruik</i>
L01E E01	TRAMETINIB	<i>oraal gebruik</i>
L01E L01	IBRUTINIB	<i>oraal gebruik</i>
	L01F – Monoklonale antilichamen en antilichaam-geneesmiddelconjugaten	
L01FA 03	OBINUTUZUMAB	<i>intraveneus gebruik</i>
L01F B01	INOTUZUMAB OZOGAMICINE	<i>intraveneus gebruik</i>
L01F C01	DARATUMUMAB	<i>intraveneus, subcutaan gebruik</i>
L01F F01	NIVOLUMAB	<i>intraveneus, subcutaan gebruik</i>
L01F F02	PEMBROLIZUMAB	<i>intraveneus gebruik</i>
L01F F03	DURVALUMAB	<i>intraveneus gebruik</i>
L01F X02	GEMTUZUMAB OZOGAMICINE	<i>intraveneus gebruik</i>
L01F X05	BRENTUXIMAB VEDOTIN	<i>intraveneus gebruik</i>
L01F X17	SACITUZUMAB GOVITECAN	<i>intraveneus gebruik</i>
	L01X – Overige antineoplastische stoffen	
L01X A01	CISPLATINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01X A02	CARBOPLATINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01X A03	OXALIPLATINE	<i>epiduraal, intrabursaal, intracoronair, intradiscaal, intramusculair, intraveneus, perineuraal, retrobulbair gebruik</i>
L01X B01	PROCARBAZINE	<i>oraal gebruik</i>
L01X F01	TRETINOÏNE	<i>oraal gebruik</i>

L01XJ 01	VISMODEGIB	<i>oraal gebruik</i>
L01X X05	HYDROXYCARBAMIDE	<i>oraal gebruik</i>
L01X X23	MITOTAAN	<i>oraal gebruik</i>
L01X X24	PEGASPARGASE	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	L02B – Hormoonantagonisten en verwante middelen	
L02B A01	TAMOXIFEN	<i>oraal gebruik</i>
	L03A – Immunostimulantia	
L03A B11	PEGINTERFERON-ALFA-2A	<i>subcutaan gebruik</i>
L03A X03	BCG-VACCIN (verschillende vormen)	<i>intravesicaal gebruik</i>
L03A X13	GLATIRAMEERACETAAT	<i>intra-articulair, intraveneus, peri-articulair, subcutaan, transdermaal gebruik</i>
L03A X16	PLERIXAFOR	<i>subcutaan gebruik</i>
	L04A – Immunosuppressiva	
L04A A03	ANTILYMFOCYTEN IMMUNOGLOBULINE (PAARD)	<i>intraveneus gebruik</i>
L04A A04	ANTITHYMOCYTEN IMMUNOGLOBULINE (KONIJN)	<i>intraveneus gebruik</i>
L04A C02	BASILIXIMAB	<i>intraveneus gebruik</i>
L04A C03	ANAKINRA	<i>subcutaan gebruik</i>
L04A D01	CICLOSPORINE	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
L04A D02	TACROLIMUS	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
L04A H01	SIROLIMUS	<i>oraal gebruik</i>
L04A X02	THALIDOMIDE	<i>oraal gebruik</i>
L04A X03	METHOTREXAAT	<i>oraal gebruik</i>
	M – Musculoskeletale stelsel	
	M01C – Specifieke antireumatische middelen	
M01C C01	PENICILLAMINE	<i>oraal gebruik</i>

	<i>M03A – Spierrelaxantia, perifeer werkende stoffen</i>	
<i>M03A B01</i>	<i>SUXAMETHONIUM</i>	<i>intramusculair, intraossaal, intraveneus gebruik</i>
<i>M03A C04</i>	<i>ATRACURIUM</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>M03A C09</i>	<i>ROCURONIUM</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>M03A C11</i>	<i>CISATRACURIUM</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>M03C – Spierrelaxantia, direct werkende middelen</i>	
<i>M03C A01</i>	<i>DANTROLEEN</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>N – Zenuwstelsel</i>	
	<i>N01A – Anesthetica, algemeen</i>	
<i>N01A H01</i>	<i>FENTANYL</i>	<i>epiduraal, intramusculair, intraveneus gebruik</i>
<i>N01A H03</i>	<i>SUFENTANIL</i>	<i>epiduraal, intraveneus gebruik</i>
<i>N01A H06</i>	<i>REMIFENTANIL</i>	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
<i>N01A X03</i>	<i>KETAMINE</i>	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
<i>N01A X10</i>	<i>PROPOFOL</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
<i>N01A X14</i>	<i>ESKETAMINE</i>	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	<i>N02A – Opioïden</i>	
<i>N02A A01</i>	<i>MORFINE</i>	<i>epiduraal, intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	<i>N02B – Overige analgetica en antipyretica</i>	
<i>N02B E01</i>	<i>PARACETAMOL</i>	<i>intraveneus gebruik</i>
	<i>N03A – Anti-epileptica</i>	
<i>N03A A02</i>	<i>FENOBARBITAL</i>	<i>intramusculair, intraveneus, oraal gebruik</i>
<i>N03A B02</i>	<i>FENYTOÏNE</i>	<i>intramusculair, intraveneus, oraal gebruik</i>
<i>N03A D01</i>	<i>ETHOSUXIMIDE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>N03A E01</i>	<i>CLONAZEPAM</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>N03A F01</i>	<i>CARBAMAZEPINE</i>	<i>oraal gebruik</i>
<i>N03A</i>	<i>VALPROAAT</i>	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>

G01		
N03A G04	VIGABATRINE	<i>oraal gebruik</i>
	N04A – Anticholinergica	
N04A A02	BIPERIDEEN	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	N05A – Antipsychotica	
N05A D01	HALOPERIDOL	<i>intra-articulair, intramusculair, intravasculair, intraveneus, oraal gebruik</i>
N05A H03	OLANZAPINE	<i>intramusculair gebruik</i>
N05A N01	LITHIUM	<i>oraal gebruik</i>
	N05B – Anxiolytica	
N05B A01	DIAZEPAM	<i>intramusculair, intraveneus, rectaal gebruik</i>
N05B A06	LORAZEPAM	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	N05C – Hypnotica en sedativa	
N05C D08	MIDAZOLAM	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan, rectaal gebruik</i>
N05C M18	DEXMEDETOMIDINE	<i>intraveneus, subcutaan gebruik</i>
N06A X27	N06A – Antidepressiva ESKETAMINE	<i>nasaal gebruik</i>
N06B C01	N06B – Psychostimulantia, middelen voor de behandeling van ADHD, en noötropica CAFEÏNE N07A – Parasympathicomimetica	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
N07A A01	NEOSTIGMINE	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	N07X – Overige geneesmiddelen werkzaam op het zenuwstelsel	
N07X X02	RILUZOL	<i>oraal gebruik</i>
	P – Antiparasitaire middelen, insecticiden en repellentia	
	P01A – Middelen tegen amoebiasis en andere protozoale ziekten	
P01A B01	METRONIDAZOL	<i>intraveneus gebruik</i>
	P01C – Middelen tegen	

	<i>leishmaniasis en trypanosomiasis</i>	
P01C X01	PENTAMIDINE	<i>inhalatie, intramusculair, intraveneus gebruik</i>
	P02C – Nematodenmiddelen	
P02C A03	ALBENDAZOL	<i>oraal gebruik</i>
	R – Middelen voor het ademhalingsstelsel	
	R03A – Adrenergica, inhalatiemedicatie	
R03A C02	SALBUTAMOL	<i>inhalatie, nasaal, oraal gebruik</i>
	R03B – Andere geneesmiddelen voor obstructieve luchtwegaandoeningen, inhalatiemedicatie	
R03B B01	IPRATROPIUM	<i>inhalatie, oraal gebruik</i>
	R03C – Adrenergica voor systemisch gebruik	
R03C A02	EFEDRINE	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
R03C C02	SALBUTAMOL	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	R05C – Expectoranten, m.u.v. combinaties met hoestprikkeldepressieve geneesmiddelen	
R05C B01	ACETYLCYSTEÏNE	<i>intraveneus gebruik</i>
R05C B13	DORNASE ALFA (DESOXYRIBONUCLEASE)	<i>inhalatie</i>
	S – Zintuiglijke organen	
	S01E – Glaucommiddelen en miotica	
S01E B01	PILOCARPINE	<i>oculair gebruik</i>
S01E B09	ACETYLCHOLINE	<i>intraoculair gebruik</i>
S01E C01	ACEETAZOLAMIDE	<i>oraal gebruik</i>
	S01F – Mydriatica en cycloplegica	
S01FA 04	CYCLOPENTOLAT	<i>oculair gebruik</i>
S01LA	S01L – Middelen tegen vasculaire oogaandoeningen VERTEPORFINE	<i>intraveneus gebruik</i>

01		
	S02A – Anti-infectiva	
S02A A15	CIPROFLOXACINE	<i>oraal gebruik</i>
	S03A – Anti-infectiva	
S03A A07	CIPROFLOXACINE	<i>oraal gebruik</i>
	V – Diverse	
	V03A – Alle overige therapeutische middelen	
V03A B06	NATRIUMTHIOSULFAAT	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B14	PROTAMINE	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B15	NALOXON	<i>intramusculair, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
V03A B17	METHYLTHIONINIUM	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B23	ACETYLCYSTEÏNE	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B25	FLUMAZENIL	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B33	HYDROXOCOBALAMINE	<i>intramusculair, intraveneus, oraal, subcutaan gebruik</i>
V03A B34	FOMEPIZOL	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B35	SUGAMMADEX	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A B37	IDARUCIZUMAB	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A C01	DEFEROXAMINE	<i>intramusculair, intraperitoneaal, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
V03A E01	POLYSTYREENSULFONAAT	<i>oraal gebruik</i>
V03A F01	MESNA	<i>intraveneus, oraal gebruik</i>
V03A F02	DEXRAZOXAN	<i>intraveneus gebruik</i>
V03A F03	CALCIUMFOLINAAT	<i>intramusculair, intraveneus gebruik</i>
V03A F07	RASBURICASE	<i>intraveneus gebruik</i>
	V04C – Overige diagnostica	
V04C F01	TUBERCULINE	<i>intradermaal gebruik</i>
	V09G – Cardiovasculair systeem	
V09G	ALBUMINE (Technetium,	<i>intraveneus gebruik</i>

<i>A04</i>	99mTc)	
<i>V09G B02</i>	ALBUMINE (Jodium, 125I)	<i>intradermaal. intratumoraal, intraveneus, subcutaan gebruik</i>
	V10X – Andere radiofarmaca voor therapie	
<i>V10X X03</i>	RADIUM (Ra-223) DICHLORIDE	<i>intraveneus gebruik</i>

Met betrekking tot deze verordening is een verklaring afgelegd, die te vinden is in PB C,..., ELI:...⁺.

PB: Gelieve de PB-verwijzing van de verklaring van de Commissie op te nemen, met inbegrip van de ELI.

Gemeenschappelijke verklaring van het Europees Parlement en de Commissie over de noodzaak van verdere maatregelen op het gebied van buitenlandse investeringen en economische veiligheid¹

Het Europees Parlement en de Commissie zijn het erover eens dat de Unie een aantrekkelijke plaats moet blijven om zaken te doen en dat ervoor gezorgd moet worden dat buitenlandse investeringen, met name in strategische sectoren, bijdragen tot economische groei en concurrentievermogen.

De twee instellingen erkennen echter dat bepaalde investeringen een risico inhouden dat strategische afhankelijkheid ontstaat en de veerkracht van de interne markt wordt ondermijnd. Deze ontwikkelingen dreigen de economische veiligheid van de Unie te verzwakken en kunnen de Unie ondermijnen in haar technologische kracht, economische veerkracht en het vermogen om banen te scheppen.

Tegen deze achtergrond beschouwen de twee instellingen het als een prioriteit om op het niveau van de Unie de nodige verdere maatregelen te beoordelen en te nemen om dergelijke risico's aan te pakken en de economische veiligheid van de Unie te waarborgen, teneinde ervoor te zorgen dat buitenlandse investeringen in de Unie geen toename van strategische afhankelijkheden of technologische kloven tot gevolg hebben.

De Commissie is voornemens het initiatief te nemen om gerichte voorwaarden vast te stellen voor inkomende buitenlandse investeringen in zorgvuldig in kaart gebrachte strategische sectoren, in overeenstemming met de internationale verbintenissen van de Unie, teneinde het concurrentievermogen van de industrie van de Unie te stimuleren en de bovengenoemde risico's te adresseren.

Het Europees Parlement erkent deze toezegging en staat paraat zijn rol als medewetgever ten volle uit te oefenen en een dergelijk voorstel tijdig in behandeling te nemen.

¹ Deze verklaring is overeengekomen in de context van de vaststelling van Verordening (EU) 2026/XXXX van het Europees Parlement en de Raad van [datum] inzake de screening van buitenlandse investeringen in de Unie en tot intrekking van Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad (PB L ..., ELI ...).

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0188

Rechten, ondersteuning en bescherming van slachtoffers van strafbare feiten

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 21 mei 2026 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (COM(2023)0424 – C9-0303/2023 – 2023/0250(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2023)0424),
- gezien artikel 294, lid 2, en artikel 82, lid 2, punt c), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C9-0303/2023),
- gezien artikel 294, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 14 december 2023¹,
- gezien het overeenkomstig artikel 75, lid 4, van zijn Reglement door de bevoegde commissies goedgekeurde voorlopig akkoord en de door de vertegenwoordiger van de Raad bij brief van 18 februari 2026 gedane toezegging om het standpunt van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie goed te keuren,
- gezien artikel 60 van zijn Reglement,
- gezien de gezamenlijke beraadslagingen van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid overeenkomstig artikel 59 van het Reglement,

¹ PB C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj>.

- gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid (A9-0157/2024),
 1. stelt onderstaand standpunt in eerste lezing vast;
 2. verzoekt de Commissie om hernieuwde voorlegging aan het Parlement indien zij haar voorstel vervangt, ingrijpend wijzigt of voornemens is het ingrijpend te wijzigen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 21 mei 2026 met het oog op de vaststelling van Verordening (EU) 2026/... van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 82, lid 2, punt c),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

¹ PB C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj>.
² Standpunt van het Europees Parlement van 21 mei 2026.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om ervoor te zorgen dat slachtoffers van strafbare feiten passende informatie, ondersteuning en bescherming krijgen en kunnen deelnemen aan strafprocedures, heeft de Unie Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad vastgesteld³.
- (2) In de werkdokument van de diensten van de Commissie van 28 juni 2022 over de evaluatie van Richtlijn 2012/29/EU, heeft de Commissie geconcludeerd dat Richtlijn 2012/29/EU weliswaar in grote lijnen de beoogde voordelen heeft opgeleverd en een positief effect heeft gehad op de rechten van slachtoffers, maar dat er nog altijd specifieke problemen bestaan met betrekking tot de rechten van slachtoffers uit hoofde van die richtlijn. De vastgestelde tekortkomingen omvatten onder meer onvoldoende toegang tot informatie, onvoldoende toegang tot ondersteuning en bescherming die aansluiten bij de individuele behoeften van elk slachtoffer, onvoldoende deelname aan de strafprocedure en onvoldoende verkrijging van een beslissing inzake schadevergoeding door de dader tijdens strafprocedures. Deze herziening van Richtlijn 2012/29/EU is **bedoeld als** reactie op de tekortkomingen die tijdens bovengenoemde evaluatie en bij talrijke raadplegingen zijn vastgesteld.

³ Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57, **ELI**: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

- (3) *Slachtoffers die te maken hebben met intersectionele discriminatie, lopen een verhoogd risico op schade als gevolg van secundaire en herhaalde victimisatie. Daarom is het belangrijk dat de lidstaten bij de uitvoering van Richtlijn 2012/29/EU beantwoorden aan de specifieke behoeften van slachtoffers van intersectionele discriminatie.*

I

- (4) Om te zorgen voor uitgebreide communicatiekanalen waarbij rekening wordt gehouden met de complexiteit van de behoeften van slachtoffers met betrekking tot hun recht op toegang tot informatie, moeten alle slachtoffers, ongeacht waar in de Unie en onder welke omstandigheden het strafbare feit heeft plaatsvonden, toegang hebben tot hulplijnen voor slachtoffers via het Uniebrede telefoonnummer 116 006. *De invoering van dat Uniebrede telefoonnummer mag geen afbreuk doen aan bestaande nationale telefoonnummers, waaronder nummers voor hulplijnen van niet-gouvernementele organisaties. Naast telefonische toegang moeten hulplijnen voor slachtoffers toegankelijk worden gemaakt via andere informatie- en communicatietechnologieën, waaronder onlinetoepassingen en websites. Dergelijke diensten kunnen ook toegankelijk worden gemaakt via chatboxen. Op websites verstrekte informatie moet ook de in deze richtlijn gespecificeerde informatie over bewustmaking van en communicatie over de rechten van slachtoffers omvatten, wat de op websites verstrekte informatie zou stroomlijnen en de duplicatie zou voorkomen van websites met informatie over rechten van slachtoffers.*

Via hulplijnen moeten slachtoffers informatie over hun rechten kunnen inwinnen, emotionele ondersteuning kunnen krijgen en, indien nodig, kunnen worden doorverwezen naar de politie of andere diensten, waaronder andere, *gespecialiseerde* hulplijnen. Emotionele ondersteuning kan worden opgevat als *een empathische benadering van slachtoffers om hen in staat te stellen zich aanvaard en veilig te voelen en zich vrij te uiten*. Via de hulplijnen moeten slachtoffers ook worden doorverwezen naar andere, *gespecialiseerde* hulplijnen, die zijn bedoeld in Besluit 2007/116/EG van de Commissie⁴, zoals de geharmoniseerde nummers voor de kindershulplijn (116 111), het meldpunt voor vermiste kinderen (116 000) en de hulplijn voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen (116 016). *De via hulplijnen verleende diensten moeten beschikbaar zijn in de officiële taal of talen van de lidstaat, zoals vastgelegd in hun nationale recht. In het geval van diensten die via hulplijnen worden verleend, moeten de lidstaten zich inzetten om ervoor te zorgen dat die diensten worden verleend in ten minste één andere taal die in de betrokken lidstaat algemeen wordt begrepen. In dit geval is het aan de lidstaat om op basis van objectieve criteria te beslissen welke aanvullende taal moet worden gekozen. Een taal die algemeen wordt begrepen, is een taal die in de lidstaat naast de officiële taal of talen wordt gebruikt en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat het slachtoffer deze begrijpt. Een algemeen begrepen taal kan bijvoorbeeld een minderheidstaal in een lidstaat zijn, de taal van een bijzonder kwetsbare bevolkingsgroep of een taal die internationaal op grote schaal wordt gebruikt.*

⁴ Beschikking 2007/116/EG van de Commissie van 15 februari 2007 inzake het reserveren van de nationale nummerreeks die begint met “116” voor geharmoniseerde nummers voor geharmoniseerde diensten met een maatschappelijke waarde (PB L 49 van 17.2.2007, blz. 30, *ELI*: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

De lidstaten moeten ervoor zorgen dat diensten die via hulplijnen worden verleend en die aan slachtoffers door middel van informatie- en communicatietechnologieën de in deze richtlijn gespecificeerde informatie verstrekken of hen doorverwijzen naar relevante diensten of gespecialiseerde hulplijnen, worden verleend in een taal die slachtoffers kunnen begrijpen, op voorwaarde dat dit ten minste mogelijk is door middel van vertaal- en tolktechnologieën. Bij de werking van hulplijnen moet beveiliging in acht worden genomen om ervoor te zorgen dat informatie, en met name gegevens, niet wordt uitgewisseld op een wijze die toegang zonder de vereiste toestemming mogelijk maakt. Onverminderd nationale procedures is het belangrijk dat passende beveiligingsmaatregelen worden getroffen om ongeoorloofde toegang te voorkomen. Het is van belang dat hulplijnen niet alleen bereikbaar zijn via binnenlandse oproepen via het Uniebrede nummer 116 006, maar ook dat ze vanuit een andere lidstaat kunnen worden gebeld, met name door slachtoffers die schade hebben geleden in een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf. Dit moet worden gewaarborgd door bijvoorbeeld te voorzien in een aanvullend nummer dat vanuit een andere lidstaat kan worden gebeld, waarna het slachtoffer kan worden doorverbonden met de hulplijn die het slachtoffer moet bereiken om om passende bijstand te kunnen vragen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de steun die door hulplijnen wordt verleend, geen afbreuk doet aan het recht van slachtoffers om informatie over hun rechten en hun zaak te ontvangen en om door middel van passende communicatie- en informatietechnologieën met bevoegde autoriteiten en algemene of gespecialiseerde slachtofferhulporganisaties te communiceren. De hulplijnen moeten worden bemand door daartoe naar behoren opgeleide personen, met inbegrip van vrijwilligers, om een hoog niveau van dienstverlening en de toepassing een slachtoffervriendelijke werkwijze te waarborgen, in lijn met de bestaande normen voor hoogwaardige ondersteuning. De hulplijnen moeten werken overeenkomstig de algemene regels van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, voor slachtofferhulporganisaties en handelen in het belang van slachtoffers, en moeten vertrouwelijk en kosteloos zijn..

- (5) Het doen van aangifte van een strafbaar feit moet in de Unie worden verbeterd om straffeloosheid te bestrijden, herhaalde victimisatie te voorkomen en te zorgen voor veiligere samenlevingen. *Soms zijn slachtoffers, bijvoorbeeld slachtoffers van cybercriminaliteit, zich er niet van bewust dat zij het slachtoffer zijn van een strafbaar feit, terwijl zij wel degelijk schade lijden.* Het is noodzakelijk ongevoeligheid onder het publiek voor criminaliteit tegen te gaan *door het bewustzijn van het publiek te vergroten*, slachtoffers te helpen, *belemmeringen voor het doen van aangifte te beperken* en **I** een veiligere omgeving te creëren waar slachtoffers aangifte kunnen doen. *Dit is met name relevant voor die slachtoffers die het minst geneigd zijn om aangifte te doen van een strafbaar feit, die doorgaans het meest behoefte hebben aan bescherming. Om onderaangifte aan te pakken, is het eveneens belangrijk om het voor personen die weten of te goeder trouw vermoeden dat er een strafbaar feit is gepleegd, gemakkelijker te maken om daarvan aangifte te doen bij de bevoegde autoriteiten.*

I

- (6) *Indien geen of onderaangifte wordt gedaan van strafbare feiten, heeft dit gevolgen voor de hele Unie en belemmert dit de goede werking van de Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Het proces van het doen van aangifte van strafbare feiten omvat verschillende stappen die zijn vastgesteld in de toepasselijke procedureregels die in het nationale recht zijn neergelegd. Die stappen omvatten, in voorkomend geval en indien van toepassing, het indienen van een klacht of het ambtshalve optreden door bevoegde autoriteiten. Het proces van het doen van aangifte van strafbare feiten moet doeltreffender worden gemaakt om de preventie van criminaliteit te verbeteren en potentiële daders af te schrikken. Daarom moet Richtlijn 2012/29/EU worden gewijzigd, om het doen van aangifte van strafbare feiten te vergemakkelijken door middel van gemakkelijk toegankelijke en gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën.*

- (7) *Om daadwerkelijke toegang tot de rechter voor slachtoffers te waarborgen, moeten de lidstaten voorzien in kosteloze, toegankelijke, gebruiksvriendelijke, veilige en gemakkelijk beschikbare kanalen voor het doen van aangifte van strafbare feiten. Het in persoon doen van aangifte van strafbare feiten kan passender worden geacht, onder meer, in dringende gevallen, bijvoorbeeld in gevallen waarin sprake is van een onmiddellijke dreiging, in gevallen waarin onmiddellijke opvolging nodig is, in gevallen waarin onverwijld bewijsmateriaal moet worden veiliggesteld, of in gevallen waarin persoonlijk contact nodig is om de doeltreffendheid van het strafrechtelijk onderzoek te garanderen. Het doen van aangifte van strafbare feiten door middel van informatie- en communicatietechnologieën kan onder meer passend worden geacht in bepaalde niet-dringende gevallen en voor geweldloze strafbare feiten. Gewelddadige gevallen omvatten lichamelijk of psychisch geweld. Bij het bepalen van de beschikbaarheid van een dergelijke aangifte, moeten de lidstaten de belangen van het slachtoffer in acht nemen, rekening houdend met de vraag of onlineaangifte de tijdige verificatie, beoordeling of verwerking van de aangifte door de bevoegde autoriteit zou waarborgen, of een risico op verlies of verslechtering van bewijsmateriaal met zich mee zou brengen, en of een vertraagd of ontoereikend verhoor van het slachtoffer negatieve gevolgen zou hebben voor de zaak.*

- (8) *De lidstaten moeten aangifte door derden vergemakkelijken. Aangifte door derden kan een alternatief vormen voor rechtstreekse aangifte bij de bevoegde autoriteiten en stelt slachtoffers in staat om te goeder trouw een daartoe naar behoren opgeleide derde, zoals een maatschappelijke organisatie of een niet-gouvernementele organisatie, van een strafbaar feit in kennis te stellen. De derde stelt vervolgens, indien uitvoerbaar met toestemming van het slachtoffer, de bevoegde autoriteiten op de hoogte. Aangifte door derden kan de toegang van slachtoffers tot de rechter in bepaalde omstandigheden vergemakkelijken, bijvoorbeeld wanneer zij vrezen voor vergelding. Dit helpt ook de onderaangifte van strafbare feiten aan te pakken. De lidstaten kunnen aangifte door derden ondersteunen en vergemakkelijken door nauwere samenwerking en dialoog te bevorderen tussen bevoegde autoriteiten en maatschappelijke organisaties waarvan het waarschijnlijk is dat zij door slachtoffers in kennis worden gesteld van strafbare feiten. Die samenwerking en dialoog kunnen de autoriteiten in staat stellen een nauwkeurig beeld te krijgen van de incidentie van criminaliteit op lokaal of maatschappelijk niveau. Aangifte door derden doet geen afbreuk aan nationale procedureregels voor het formaliseren van de aangifte en de indiening van bewijsmateriaal. Dergelijke aangifte verschilt van vertegenwoordiging door derden van slachtoffers in strafprocedures en doet geen afbreuk aan de regels die in de lidstaten van toepassing zijn op de procedure die bevoegde autoriteiten moeten volgen wanneer zij beslissen of in een bepaalde zaak formeel een onderzoek moet worden ingesteld.*

- (9) *Maatregelen die worden getroffen om slachtoffers te beschermen voordat de dader ervan in kennis wordt gesteld dat aangifte is gedaan van een strafbaar feit, doen geen afbreuk aan de artikelen 3 en 6 van Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵.*
- (10) *De lidstaten moeten ervoor zorgen dat personen wier vrijheid is ingeperkt, op doeltreffende wijze aangifte kunnen doen van strafbare feiten die worden gepleegd in faciliteiten zoals instellingen voor geestelijke gezondheidszorg, socialezorginstellingen, weeshuizen, bejaardentehuizen of andere openbare of particuliere gesloten omgevingen die onder toezicht staan van gerechtelijke, bestuurlijke of andere openbare autoriteiten, of in particuliere instellingen die de betreffende personen niet mogen verlaten of niet naar eigen goeddunken kunnen verlaten.*

⁵

Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PB L 142 van 1.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).

- (11) *Het is belangrijk dat alle lidstaten doeltreffendere mechanismen ontwikkelen om de slachtoffers te bereiken van strafbare feiten waarvan geen aangifte wordt gedaan. Niet-aangegeven criminaliteit vormt een aanzienlijk groot probleem. Uit de enquête van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten van 2021 getiteld “Crime, Safety and Victims’ Rights” is gebleken dat slachtoffers in de meeste gevallen geen aangifte doen van strafbare feiten. Dit is met name zorgwekkend voor bepaalde vormen van criminaliteit, zoals huiselijk geweld, en voor bepaalde categorieën slachtoffers, met name de meest kwetsbare. Om onderaangifte aan te pakken, moeten de lidstaten ertoe worden aangespoord beste praktijken uit te wisselen en innovatieve maatregelen te overwegen om de aangifte van strafbare feiten te bevorderen. In dit verband hebben enkele lidstaten beleid ingevoerd dat stoelt op de “free in, free out”-aanpak, waarbij personen in staat worden gesteld ongeacht hun verblijfsstatus en zonder vrees voor vergelding ingeval hun irreguliere status wordt openbaar gemaakt, aangifte te doen van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten. De bevoegde autoriteiten moeten voldoen aan toepasselijke regels van de Unie inzake gegevensbescherming, en met name aan het beginsel dat persoonsgegevens niet mogen worden verwerkt voor een ander doel dan dat waarvoor zij zijn verzameld, tenzij er een rechtsgrond bestaat uit hoofde van het Unierecht of het nationale recht en wanneer de verwerking voor een dergelijk ander doel noodzakelijk en evenredig is in een democratische samenleving. Afhankelijk van het doel van de verwerking moeten de bevoegde autoriteiten het gepaste kader voor gegevensbescherming toepassen, ook wanneer persoonsgegevens tussen verschillende autoriteiten worden doorgegeven.*

- (12) *De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de kennisgeving aan slachtoffers over hun recht om informatie over de strafprocedure te ontvangen en het verzoek van slachtoffers om dergelijke informatie te ontvangen, naar behoren worden geregistreerd.*
- (13) *Er moeten gerichte en geïntegreerde hulpdiensten beschikbaar zijn voor een breed scala aan slachtoffers met specifieke behoeften. Daarbij kan het niet alleen gaan om slachtoffers van seksueel geweld en slachtoffers van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, maar ook om slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers met een handicap, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van foltering, slachtoffers van gedwongen verdwijningen en slachtoffers van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden of het misdrijf agressie zoals gedefinieerd in de artikelen 6, 7, 8 en 8 bis van het statuut van het Internationaal Strafhof. Als onderdeel van de gerichte en geïntegreerde respons op slachtoffers van seksueel geweld kunnen diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, indien deze in de betrokken lidstaat wettelijk beschikbaar zijn overeenkomstig het nationale recht, met inbegrip van constitutionele wetten en bepalingen, noodanticonceptie, profylaxe na blootstelling, tests op seksueel overdraagbare aandoeningen en toegang tot abortus omvatten. Dit moet gebeuren met volledige eerbiediging van de verantwoordelijkheden van de lidstaten met betrekking tot de bepaling van hun gezondheidsbeleid, alsmede tot de organisatie en de verstrekking van gezondheidsdiensten en geneeskundige verzorging overeenkomstig artikel 168, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).*

- (14) *Algemene hulporganisaties zijn organisaties die zijn opgericht om steun te verlenen aan alle slachtoffers van strafbare feiten. Gespecialiseerde hulporganisaties zijn diensten die zijn toegespitst op specifieke groepen slachtoffers of zijn een specifiek soort dienst. Dergelijke gespecialiseerde hulpdiensten kunnen worden verleend aan specifieke groepen slachtoffers, bijvoorbeeld op basis van het soort strafbaar feit waarvan zij het slachtoffer zijn geworden of de persoonlijke kenmerken van het slachtoffer.*
- (15) *Algemene en gespecialiseerde hulpdiensten moeten vóór, tijdens en gedurende een passende periode na de strafprocedure gemakkelijk toegankelijk zijn voor slachtoffers op niet-discriminerende basis. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat diensten voor slachtoffers voldoende geografisch gespreid zijn en moeten bijvoorbeeld waarborgen dat ook in plattelands-, afgelegen en dunbevolkte gebieden diensten worden verleend, rekening houdend met de geografische en demografische samenstelling van de betrokken lidstaat, passende openingstijden en verlening van diensten via meerdere kanalen. Zij moeten daarnaast zorgen voor passende openingstijden en dienstverlening via verschillende kanalen. Algemene en gespecialiseerde hulpdiensten moeten worden gecoördineerd, met name door middel van doorverwijzing op basis van de specifieke behoeften van het slachtoffer, moeten kosteloos en vertrouwelijk zijn en moeten onder meer terdege worden beschermd tegen ongeoorloofde openbaarmaking.*

- (16) *In tijden van crisis kan het bijzonder noodzakelijk zijn ervoor te zorgen dat slachtoffers van strafbare feiten toegang hebben tot hulpdiensten die aansluiten bij hun individuele behoeften. Vanwege de crisissituatie kan het voor de lidstaten moeilijk zijn om te waarborgen dat alle diensten die gewoonlijk aan slachtoffers worden verleend, volledig functioneren. In geval van een crisis moeten de lidstaten ervoor zorgen dat ten minste in de individuele basisbehoeften van slachtoffers wordt voorzien. Dergelijke individuele basisbehoeften kunnen noodhulp, opvang en maatregelen voor fysieke bescherming en psychologische ondersteuning omvatten.*
- (17) *Slachtoffers die daaraan behoefte hebben, moeten zo lang als nodig aanvullende psychologische ondersteuning kunnen krijgen naargelang van hun individuele behoeften, indien uit een individuele beoordeling op grond van deze richtlijn een bijzondere behoefte aan psychologische ondersteuning is vastgesteld.*

- (18) Om ernstige gevolgen van victimisatie op jonge leeftijd te vermijden, die een negatief effect zouden kunnen hebben op het hele leven van slachtoffers, is het essentieel ervoor te zorgen dat alle kindslachtoffers, *onder wie kinderen die schade hebben geleden omdat zij getuige zijn geweest van een strafbaar feit*, de hoogste ondersteuning en bescherming krijgen. *Alle bevoegde autoriteiten moeten een kindvriendelijke aanpak volgen. Bovendien is het belangrijk dat* de meest kwetsbare kindslachtoffers *naargelang van hun individuele behoeften* gebruik kunnen maken van de gerichte en geïntegreerde ondersteunings- en beschermingsdiensten, die een gecoördineerde en samenwerkende aanpak van gerechtelijke *instanties* en sociale diensten *omvatten. Onverminderd de bestaande nationale hulpverleningssystemen worden de lidstaten ertoe aangespoord dergelijke ondersteunings- en beschermingsdiensten* binnen hetzelfde gebouw *te verlenen indien dit de toegankelijkheid, de coördinatie en het algemene welzijn van het kind kan bevorderen.*

- (19) *Deelname aan een terechtzitting kan voor slachtoffers vanuit emotioneel oogpunt een moeilijke en uitdagende ervaring zijn. Daarom is het belangrijk dat slachtoffers die zich in het gerechtsgebouw bevinden, worden bijgestaan en actief aan de strafprocedure kunnen deelnemen, overeenkomstig de rol die zij daarin spelen. Om deze reden moeten alle slachtoffers die informatie of emotionele ondersteuning nodig hebben in het gerechtsgebouw waar de strafprocedure plaatsvindt, en met name slachtoffers van ernstige strafbare feiten, praktische informatie krijgen over de organisatorische aspecten van gerechtelijke strafprocedures, alsook emotionele ondersteuning. Emotionele ondersteuning kan bijvoorbeeld worden aangeboden door gerechtelijk personeel, opgeleide vrijwilligers, slachtofferhulporganisaties of bevoegde autoriteiten, zoals bepaald door de lidstaten. Voor dergelijke bijstand hoeft in gerechtsgebouwen niet te worden voorzien in aanvullende faciliteiten, noch hoeven slachtofferhulporganisaties daar permanent aanwezig te zijn.*

I

- (20) **■** Alle slachtoffers in de Unie moeten, *overeenkomstig* hun status in de strafprocedure, *in kennis worden gesteld van* beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen en hen rechtstreeks raken. Dergelijke beslissingen moeten ten minste beslissingen over vertolking en vertaling tijdens de terechtzitting en beslissingen *betreffende* speciale beschermingsmaatregelen die beschikbaar zijn voor slachtoffers met specifieke beschermingsbehoeften, omvatten. *Slachtoffers moeten ook het recht hebben om te* verzoeken om toetsing van beslissingen betreffende *hun recht op vertolking en vertaling, hun recht om te worden gehoord en hun recht op rechtsbijstand, indien* dergelijke beslissingen *worden genomen* tijdens terechtzittingen. *Het recht om te verzoeken om toetsing* moet worden *uitgeoefend overeenkomstig de procedures van* het nationale recht *en de status van het slachtoffer in de strafprocedure. Dat recht verplicht de lidstaten er niet toe te* voorzien in *een afzonderlijk of nieuw mechanisme of een afzonderlijke of nieuwe procedure waarmee de beslissing kan worden aangevochten indien een dergelijk mechanisme of een dergelijke procedure reeds bestaat, en mag niet leiden niet tot een onredelijke* verlenging *of tot opschorting van* de strafprocedure. *De toetsing van een beslissing moet binnen dezelfde instantie kunnen worden uitgevoerd, en mogelijk door dezelfde autoriteit. Het moet bovendien mogelijk zijn de toetsing mondeling tijdens de gerechtelijke procedure uit te voeren, met inachtneming van het recht van het slachtoffer op vertolking en vertaling.*

- (21) *De lidstaten moeten ervoor zorgen dat persoonsgegevens met betrekking tot de verblijfplaats of andere, gelijkwaardige contactgegevens van het slachtoffer niet aan de dader openbaar worden gemaakt. In uitzonderlijke gevallen waarin dergelijke gegevens aan de dader moeten worden verstrekt, moet de bevoegde autoriteit bij het beoordelen van de vraag of het nodig is dergelijke gegevens openbaar te maken, rekening houden met de uitoefening van de rechten van de verdediging, met inachtneming van artikel 7 van Richtlijn 2012/13/EU, om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de rechten van de verdediging en elk rechtmatig belang bij openbaarmaking dat zwaarder zou kunnen wegen dan het recht van het slachtoffer op bescherming van persoonsgegevens. In uitzonderlijke gevallen waarin dergelijke gegevens openbaar moeten worden gemaakt, is het van belang dat de bevoegde autoriteiten overwegen passende beschermingsmaatregelen te treffen om een mogelijk risico op psychologische of lichamelijke schade voor het slachtoffer te beperken. Deze richtlijn laat het nationale recht inzake transparantie en toegang van het publiek tot informatie, die stoelt op de constitutionele tradities van de lidstaten, onverlet.*

- (22) *Het recht op rechtsbijstand is van essentieel belang om te zorgen voor universele toegang tot de rechter en doeltreffende deelname van slachtoffers aan de strafprocedure en de toegang tot rechtsbijstand moet daarom beschikbaar worden gesteld aan slachtoffers die het recht hebben partij te worden in de strafprocedure. Dit moet slachtoffers omvatten die op het moment dat een verzoek om rechtsbijstand wordt ingediend, de status van partij hebben, alsook slachtoffers van wie de formele status als partij in een later stadium van de procedure zal worden bepaald, bijvoorbeeld in een situatie waarin de status van partij pas wordt toegekend na een beslissing tot vervolging van de dader. Rechtsbijstand moet de kosten en uitgaven dekken in verband met de bijstand van een advocaat tijdens een strafprocedure, met inbegrip van de kosten die zijn gemaakt voordat de status van partij was toegekend. Indien reeds een individuele beoordeling op grond van deze richtlijn is uitgevoerd, worden de lidstaten ertoe aangespoord bij het uitvoeren van een gegrondheidstoets rekening te houden met de resultaten van deze beoordeling. Bepaalde slachtoffers, bijvoorbeeld slachtoffers met een handicap, kindslachtoffers of slachtoffers van bepaalde strafbare feiten, en met name kwetsbare slachtoffers, die het recht hebben partij te worden in de strafprocedure, moeten rechtsbijstand krijgen indien zij niet over voldoende middelen beschikken. Die categorieën moeten gedefinieerd worden door de lidstaten in het nationale recht. Deze richtlijn verleent niet het recht om partij te worden in een strafprocedure. De lidstaten worden ertoe aangespoord rechtsbijstand te verstrekken aan slachtoffers van gendergerelateerd geweld, terrorisme en mensenhandel, ongeacht of de draagkracht of gegrondheid wordt getoetst.*

- (23) Alle slachtoffers moeten tijdig, adequaat, efficiënt en evenredig worden beoordeeld, *overeenkomstig deze richtlijn en de nationale procedures die relevant zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze richtlijn. Nationale procedures zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat ondersteunings- en beschermingsmaatregelen zijn afgestemd op de individuele behoeften van het slachtoffer en op de omstandigheden en dat de bevoegde autoriteiten op nationaal, regionaal of lokaal niveau kunnen bepalen hoe beoordelingen in de praktijk moeten worden georganiseerd en welke instellingen of organen het meest geschikt zijn om deze uit te voeren.* Het is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat slachtoffers ondersteuning en bescherming krijgen die aansluiten bij hun individuele behoeften. De individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming moet *zo lang als nodig duren, afhankelijk van de individuele behoeften van elk slachtoffer Dit betekent dat een beoordeling in fasen kan worden uitgevoerd, bijvoorbeeld dat bepaalde slachtoffers alleen contact hebben met een politiedienst, terwijl andere slachtoffers verdere fasen van een individuele beoordeling zullen ondergaan.* Alle slachtoffers moeten *in een zo vroeg mogelijk stadium worden beoordeeld, bijvoorbeeld bij het eerste contact met de bevoegde autoriteiten, zoals rechtshandavings- en vervolgingsinstanties, waarvan het personeel daartoe naar behoren moet zijn opgeleid,* om ervoor te zorgen dat al in een zeer vroeg stadium van de procedure wordt vastgesteld welke slachtoffers het kwetsbaarst zijn.

Slachtoffers die een uitgebreidere beoordeling nodig hebben, *moeten indien passend* worden beoordeeld *in samenwerking of coördinatie met relevante instellingen en organen, alsook met algemene en gespecialiseerde* hulporganisaties, *onder meer door middel van doorverwijzing naar dergelijke organisaties, afhankelijk van de individuele behoeften van het slachtoffer en de fase van de procedure.* Dergelijke organisaties *en rechtshandavingsinstanties* zijn het best geplaatst om het welzijn van het slachtoffer te beoordelen. *Contact met hulplijnen wordt niet beschouwd als het eerste contact met de bevoegde autoriteiten. Tot relevante instellingen en organen kunnen bevoegde gerechtelijke en rechtshandavingsinstanties behoren die met slachtoffers werken, alsook entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het treffen van beschermingsmaatregelen.* Bij de individuele beoordeling van de behoeften van een slachtoffer moet niet alleen worden gekeken naar de behoefte van het slachtoffer aan bescherming, maar ook naar diens behoefte aan ondersteuning. Het is van essentieel belang om vast te stellen welke slachtoffers speciale ondersteuning nodig hebben, zodat gerichte ondersteuning, zoals **■** psychologische *ondersteuning*, wordt verleend aan degenen die daaraan behoefte hebben. *Bij de beoordeling van de ondersteunings- en beschermingsbehoeften van slachtoffers moet de aandacht hoofdzakelijk gericht zijn op het waarborgen van de veiligheid van het slachtoffer en het verlenen van gerichte ondersteuning en bescherming, rekening houdend met de individuele omstandigheden van het slachtoffer, de impact van het strafbare feit en de specifieke kwetsbaarheden van het slachtoffer.*

Bij de individuele beoordeling moet met name rekening worden gehouden met de persoonlijke kenmerken van slachtoffers, waaronder relevante ervaringen met discriminatie, ook discriminatie gebaseerd op intersectionele gronden, zoals gender, met inbegrip van genderidentiteit, leeftijd, handicap, verblijfsstatus, godsdienst of overtuiging, taal, ras, sociale of etnische afkomst, en seksuele gerichtheid. Bij de individuele beoordeling moet op basis van de beschikbare informatie ook rekening worden gehouden met de risico's die uitgaan van de dader, die mogelijk een geschiedenis van geweldpleging heeft, wapens gebruikt of misbruik maakt van drugs, en dus een hoger risico voor slachtoffers met zich meebrengt, alsook met situaties waarin het slachtoffer afhankelijk is van de dader, bijvoorbeeld op financieel vlak. De individuele beoordeling moet worden uitgevoerd in het belang van het slachtoffer om zo secundaire of herhaalde victimisatie te voorkomen. In voorkomend geval en waar passend moet bij de individuele beoordeling terdege rekening worden gehouden met de ondersteunings- en beschermingsbehoeften van de familieleden van het slachtoffer.

- (24) De **I** beoordeling van de behoefte van slachtoffers aan bescherming moet ertoe leiden dat slachtoffers die fysieke bescherming nodig hebben, *en met name slachtoffers die in een levensbedreigende situatie verkeren*, fysieke bescherming kunnen krijgen die aansluit bij hun specifieke situatie. Maatregelen voor fysieke bescherming moeten onder meer de aanwezigheid van rechtshandavingsinstanties of *van andere organen die fysieke bescherming bieden*, omvatten, *maatregelen om de dader uit de buurt van het slachtoffer te houden*, op basis van nationale *locatieverboden, gebieds- of contactverboden, of* beschermingsbevelen, *of doorverwijzingen naar opvanghuizen of andere tussentijdse opvang*. Dergelijke maatregelen kunnen van strafrechtelijke, bestuursrechtelijke of civielrechtelijke aard zijn. *De lidstaten moeten het bewustzijn van de bevoegde autoriteiten vergroten met betrekking tot de beschikbaarheid van dergelijke beschermingsmaatregelen, en ervoor zorgen dat slachtoffers in kennis worden gesteld van zowel de beschikbaarheid van dergelijke maatregelen als hun recht om daarom te verzoeken. Opvanghuizen en andere passende tussentijdse opvang voor slachtoffers spelen een cruciale rol bij de bescherming van slachtoffers tegen geweld. Zij bieden veilige en noodopvang aan slachtoffers van geweld, evenals steun, zodat zij weer een leven zonder geweld kunnen opbouwen. De lidstaten zijn bovendien gebonden door Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad⁶ en moeten bijgevolg beschikken over specifieke opvanghuizen en andere passende tussentijdse opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld en seksueel geweld, aangezien zij essentiële diensten voor deze slachtoffers vormen.*

I

⁶ *Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).*

- (25) *Zodra in de loop van de strafprocedure een beslissing inzake schadevergoeding voor het slachtoffer is genomen, moet de toegekende schadevergoeding zonder onnodige vertraging door de dader worden betaald. De vertraging wordt berekend vanaf het verstrijken van de laatste dag van de termijn voor de eindbetaling en wordt als “onnodig” beschouwd wanneer zij groter is dan redelijkerwijs kan worden verwacht gezien de omstandigheden van de zaak. De in deze richtlijn bedoelde toegekende schadevergoeding is de schadevergoeding die wordt toegekend na een definitieve beslissing inzake schadevergoeding. De lidstaten moeten beschikken over passende uitvoerings- of handhavingsmaatregelen om slachtoffers te helpen bij het verkrijgen van die toegekende schadevergoeding. Dergelijke uitvoerings- of handhavingsmaatregelen kunnen onder meer betrekking hebben op de inbeslagneming van vermogensbestanddelen, handhaving door gerechtsdeurwaarders, derdenbeslag op inkomsten of overheidssteun, of andere civielrechtelijke of strafrechtelijke procedures die de uitvoering van de definitieve beslissing inzake schadevergoeding waarborgen. Het staat de lidstaten vrij om de toegekende schadevergoeding in haar geheel of gedeeltelijk aan het slachtoffer voor te schieten overeenkomstig het nationale recht. Het voorschieten van schadevergoeding verplicht de lidstaten er niet toe nieuwe schadeloosstellingsmechanismen in te stellen of op te treden als de primaire betaler van de schadevergoeding.*

- (26) *De bevoegde autoriteiten behouden de volledige beoordelingsvrijheid bij de bepaling van de passende maatregelen om de moeilijkheden voor slachtoffers die inwoners zijn van een andere lidstaat dan die waar het strafbare feit is gepleegd, tot een minimum te beperken.*
- (27) *Het verheerlijken van ernstige strafbare feiten zoals gedefinieerd in het nationale recht, zoals het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf zoals gedefinieerd in artikel 5 van Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad⁷, of het huldigen van de dader van een ernstig strafbaar feit, kan slachtoffers hun waardigheid ontnemen en hun aanvullend lijden of schade berokkenen. Die slachtoffers moeten toegang hebben tot de ondersteunings- en beschermingsmaatregelen waarin deze richtlijn voorziet. Dergelijke strafbare feiten kunnen slachtoffers bijzonder gevoelig maken voor secundaire en herhaalde victimisatie, intimidatie en vergelding. Het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf omvat onder meer het verheerlijken van terroristische daden en is een strafbaar feit uit hoofde van Richtlijn (EU) 2017/541. Daarnaast zijn het publiekelijk aanzetten tot racisme of vreemdelingenhaat en het publiekelijk vergoelijken, ontkennen of verregaand bagatelliseren van genocide, misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden strafbare feiten uit hoofde van Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad⁸.*

⁷ *Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad (PB L 88 van 31.3.2017, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).*

⁸ *Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht (PB L 328 van 6.12.2008, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj).*

Deze richtlijn verplicht de lidstaten er niet toe de verheerlijking van ernstige strafbare feiten, of haatzaaiende uitslatingen of haatmisdrijven strafbaar te stellen. De conclusies van de Raad van 4 december 2023 over het verbeteren van de ondersteuning en erkenning van slachtoffers van terrorisme bevatten een waardevolle lijst van beste praktijken en maatregelen om slachtoffers van een dergelijk misdrijf beter te beschermen. Het is belangrijk dat de lidstaten ook maatregelen nemen ter ondersteuning van slachtoffers van andere soorten strafbare feiten, zoals slachtoffers van seksueel geweld, die niet alleen een hoog risico lopen op secundaire victimisatie, maar aan wie bovendien aanvullende schade kan worden berokkend en wier waardigheid kan worden ontnomen als gevolg van de verheerlijking van dergelijke strafbare feiten.

- (28) *Maatregelen die slachtoffers en hun familieleden in staat stellen contact met de dader uit de weg te gaan, kunnen onder meer de beschikbaarheid van mobiele schermen in rechtszalen zijn.*

I

- (29) *Functionarissen van wie het waarschijnlijk is dat zij persoonlijk in contact zullen komen met slachtoffers moeten toegang hebben tot en deelnemen aan regelmatige en voldoende opleiding, op een niveau dat is aangepast aan hun contact met de slachtoffers, over de toepassing van Richtlijn 2012/29/EU. Dergelijke opleiding is met name van belang voor politiefunctionarissen, gerechtelijk personeel, rechters, aanklagers, advocaten en personen die slachtofferhulpdiensten en herstelrechtvoorzieningen aanbieden, alsook voor gezondheidswerkers, voor zover zij in contact komen met slachtoffers. Opleidingen voor bevoegde autoriteiten moeten doeltreffend en interdisciplinair zijn en moeten erop gericht zijn gebruik te maken van nieuwe technologieën voor het bevorderen van de betrokkenheid en interactie. Het is belangrijk dat opleidingsprogramma's betrekking hebben op zaken als de vaststelling van het soort schade dat slachtoffers hebben geleden, de preventie van secundaire en herhaalde victimisatie, slachtoffervriendelijke en empathische communicatie, de keuze van passende ondersteunings- en beschermingsmaatregelen, en doeltreffende coördinatie en doorverwijzing naar slachtofferhulporganisaties. Opleidingen moeten op kindvriendelijke en gender-, handicap- en traumabewuste wijze worden verzorgd. De doeltreffendheid van opleidingen kan verder worden bevorderd door middel van samenwerking met niet-gouvernementele organisaties, met inbegrip van slachtofferorganisaties en maatschappelijke organisaties. Het is belangrijk om wederzijdse opleiding en uitwisseling van goede praktijken tussen nationale autoriteiten, met inbegrip van gerechtelijke en rechtshandavingsinstanties, en slachtofferhulporganisaties te bevorderen om een betere ondersteuning en bescherming van slachtoffers en coördinatie tussen de betrokken instanties en organisaties te waarborgen. Specifieke richtsnoeren en checklists voor rechtshandavingsfunctionarissen worden als een goede praktijk beschouwd. Bij de opleidingen moet tevens aandacht uitgaan naar cybercriminaliteit, om personen die in contact komen met slachtoffers van cybercriminaliteit in staat te stellen op de specifieke behoeften van deze slachtoffers in te spelen.*

I

- (30) *Hoewel sinds de inwerkingtreding van Richtlijn 2012/29/EU aanzienlijke vooruitgang is geboekt, blijkt dat slachtoffers zich vaak nog altijd onvoldoende bewust zijn van hun rechten, waardoor de doeltreffendheid van die richtlijn wordt ondergraven en slachtoffers worden ontmoedigd om aangifte van strafbare feiten te doen. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat de lidstaten doeltreffende bewustmakingscampagnes opzetten om slachtoffers bewuster te maken van hun rechten uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, en, in voorkomend geval, van andere rechten uit hoofde van het nationale recht. De lidstaten moeten ook passende maatregelen nemen om het bewustzijn onder de bevolking in het algemeen te vergroten, onder meer op scholen. Dergelijke campagnes kunnen worden gevoerd met behulp van verschillende communicatiemethoden, waaronder media, met inbegrip van sociale media, posters in het openbaar vervoer, brochures in rechtbanken, ziekenhuizen en politiebureaus, en mobiele applicaties. Bovendien moeten de lidstaten de identificatie verbeteren van locaties waar slachtoffers terecht kunnen voor hulp bij de uitoefening van hun rechten uit hoofde van deze richtlijn, bijvoorbeeld door middel van bewegwijzering of het opzetten van openbare lijsten of registers van bijvoorbeeld geaccrediteerde hulporganisaties of advocaten. Het is belangrijk dat lidstaten ernaar streven dergelijke maatregelen voor alle soorten strafbare feiten gelijkelijk te ontwikkelen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat verscherpte maatregelen beantwoorden aan de behoeften van slachtoffers voor wie belemmeringen op het vlak van communicatie groter zijn dan voor andere slachtoffers, met inbegrip van slachtoffers die inwoners zijn van een andere lidstaat dan die waar het strafbare feit is gepleegd, slachtoffers met een handicap en kindslachtoffers.*

- (31) *Slachtoffers kunnen hun recht op informatie, ondersteuning en bescherming naargelang van hun individuele behoeften niet effectief uitoefenen indien er sprake is van onvoldoende samenwerking en coördinatie in hun nationale rechtsstelsels tussen diegenen die met de slachtoffers in contact komen. Zonder nauwe samenwerking en coördinatie tussen belanghebbenden, zoals centrale autoriteiten in overeenstemming met de interne structuur van, en de verdeling van bevoegdheden in, de lidstaten, rechtshandavingsinstanties, openbaar ministeries, gerechtelijke instanties, detentieautoriteiten, herstelrechtvoorzieningen en slachtofferhulporganisaties, in overleg met professionele organisaties die actief zijn op dit gebied en maatschappelijke organisaties, is het voor slachtoffers moeilijk om hun rechten uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU effectief uit te oefenen. Andere instanties, zoals instanties die actief zijn op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en sociale diensten, en niet-gouvernementele organisaties worden ertoe aangemoedigd aan deze samenwerking en coördinatie deel te nemen. Dit is met name van belang waar het kindslachtoffers betreft.*
- (32) *Als reactie op de tekortkomingen die in de evaluatie van Richtlijn 2012/29/EU zijn vastgesteld, moeten de lidstaten specifieke protocollen of richtsnoeren opstellen en uitvoeren. Deze protocollen of richtsnoeren zijn essentieel om ervoor te zorgen dat slachtoffers informatie krijgen over hun rechten en hun zaak, en dat slachtoffers terdege worden beoordeeld zodat zij ondersteuning en bescherming kunnen krijgen die aansluiten bij hun individuele behoeften, die in de loop der tijd zouden kunnen veranderen. Protocollen of richtsnoeren kunnen van bindende of niet-bindende aard zijn en kunnen worden vastgesteld op een manier die het best past bij de nationale rechtsorde en de organisatie van de rechterlijke macht in de lidstaten.*

Protocollen of richtsnoeren moeten worden gevolgd door degenen tot wie zij gericht zijn wanneer zij worden uitgevoerd. Die protocollen of richtsnoeren moeten betrekking hebben op de organisatie van diensten en acties uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, van de bevoegde autoriteiten en personen die in contact komen met slachtoffers met betrekking tot het verstrekken van informatie aan slachtoffers, het vergemakkelijken van het doen van aangifte voor de meest kwetsbare slachtoffers, onder wie slachtoffers die zich in detentie of in gesloten omgevingen, zoals zorginstellingen, bevinden, alsook op de individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers en samenwerking tussen hulporganisaties. Wat de verstrekking van informatie aan slachtoffers betreft, is het belangrijk ervoor te zorgen dat de informatie eenvoudig en gemakkelijk te begrijpen is, en tijdig, herhaaldelijk en in verschillende vormen, waaronder mondeling, schriftelijk en digitaal, wordt verstrekt. Wat de aangifte van strafbare feiten betreft, ook voor personen die van hun vrijheid zijn beroofd of wier vrijheid is ingeperkt, moeten de protocollen of richtsnoeren betrekking hebben op de toegang van slachtoffers tot informatie over hun rechten en tot ondersteuning en bescherming naargelang van hun behoeften, alsook op methoden voor het aangifte doen van strafbare feiten. De protocollen of richtsnoeren moeten algemene instructies bevatten, op alomvattende wijze zonder echter in te gaan op individuele gevallen, over de organisatie van diensten, met inbegrip van algemene en gespecialiseerde hulpdiensten, en van acties uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, op alomvattende wijze, zonder echter in te gaan op individuele gevallen. De protocollen of richtsnoeren kunnen voortbouwen op bestaande methoden voor samenwerking en coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten en andere personen die in contact komen met slachtoffers in de lidstaten.

- (33) *Om slachtoffers naadloze en moderne middelen te bieden voor het uitoefenen van hun rechten, moeten de lidstaten het voor slachtoffers mogelijk maken om elektronisch met de nationale bevoegde autoriteiten te communiceren door middel van informatie- en communicatietechnologieën. Dergelijke informatie- en communicatietechnologieën kunnen bijvoorbeeld bestaan uit e-mails, livechats, videogesprekken en onlineportals waar geregistreerde gebruikers informatie kunnen raadplegen. De lidstaten kunnen zelf beslissen welke communicatiemiddelen het meest geschikt zijn voor de verschillende bepalingen van deze richtlijn. Slachtoffers moeten de mogelijkheid hebben informatie- en communicatietechnologieën te gebruiken om contact op te nemen met hulplijnen voor slachtoffers, om een schriftelijke bevestiging van hun formele klacht te ontvangen, om online aangifte te doen van een strafbaar feit onder de voorwaarden van deze richtlijn, en, indien uitvoerbaar, om bewijsmateriaal in te dienen. Daarnaast moeten slachtoffers de mogelijkheid hebben om, indien beschikbaar, toegankelijke, beveiligde en gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën te gebruiken om met de bevoegde autoriteiten en met hulporganisaties te communiceren. Zij moeten met name dergelijke technologieën kunnen gebruiken, indien beschikbaar, om informatie over hun rechten vanaf het eerste contact met de bevoegde autoriteiten en informatie over hun zaak te ontvangen, onder meer zodat zij in kennis kunnen worden gesteld van de vrijlating of ontsnapping van de dader uit detentie, en om op verzoek een vertaling van de schriftelijke bevestiging van hun formele klacht te ontvangen.*

De informatie vanaf het eerste contact met een bevoegde autoriteit kan elektronisch worden verstrekt in een standaardvorm. Slachtoffers moeten tussen de beschikbare communicatiemethoden kunnen kiezen en, in voorkomend geval, moeten de lidstaten dergelijke informatie- en communicatietechnologieën aanbieden als alternatief voor de interpersoonlijke communicatiemethode, zonder deze echter te vervangen. De interpersoonlijke communicatiemethode, onder meer met de bevoegde autoriteiten en de hulporganisaties, moet beschikbaar blijven voor slachtoffers die daarvan willen gebruikmaken. Indien de systemen van de lidstaten het gebruik van specifieke elektronische identificatie- en ondertekeningsmethoden vereisen, moeten slachtoffers die inwoners zijn van een andere lidstaat gelijke toegangsmogelijkheden tot die systemen hebben overeenkomstig Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad⁹.

⁹ *Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).*

- (34) *Slachtoffers van strafbare feiten die in een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf zijn gepleegd, zijn mogelijk niet in staat om toestemming te geven voor de verwerking van hun persoonsgegevens, bijvoorbeeld in situaties waarin het slachtoffer ernstig gewond is geraakt of in de onmiddellijke nasleep van een terroristische aanslag. In dergelijke gevallen moet de lidstaat waar het strafbare feit is gepleegd de persoonsgegevens van het slachtoffer kunnen verwerken, inclusief het doorgeven van die persoonsgegevens aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van verblijf van het slachtoffer, zonder toestemming van het slachtoffer, overeenkomstig het toepasselijke Unierecht, en met name artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰. Ten behoeve van de rechtshandhaving is Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad¹¹ van toepassing.*

¹⁰ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹¹ Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (35) De lidstaten moeten *zorgen voor* voldoende personele en financiële middelen *met het oog op de* doeltreffende *toepassing van* de maatregelen van *deze* richtlijn **■** . Er moet speciale aandacht worden besteed aan de opzet van hulplijnen voor slachtoffers, het waarborgen van de soepele werking van *algemene en* gespecialiseerde hulpdiensten, *de verstrekking van rechtsbijstand*, en de individuele beoordeling van de ondersteunings- en beschermingsbehoeften van slachtoffers, ook wanneer dergelijke diensten worden verleend door niet-gouvernementele organisaties.
- (36) De Unie en de lidstaten zijn partijen bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap¹² (het “VN-Verdrag”) en gebonden aan de verplichtingen van het VN-Verdrag, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden. Uit hoofde artikel 13 van het VN-Verdrag zijn de staten die partij zijn ertoe verplicht effectieve toegang tot rechterlijke instanties voor personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen te waarborgen, waaruit de noodzaak volgt de toegankelijkheid te waarborgen en redelijke aanpassingen *evenals procedurele voorzieningen* te bieden, zodat slachtoffers met een handicap hun rechten als slachtoffer op voet van gelijkheid met anderen kunnen uitoefenen. *In artikel 2 van het VN-Verdrag worden “redelijke aanpassingen” gedefinieerd als “noodzakelijke en passende wijzigingen, en aanpassingen die geen disproportionele of onevenredige, of onnodige last opleggen, indien zij in een specifiek geval nodig zijn om te waarborgen dat personen met een handicap alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid met anderen kunnen genieten of uitoefenen”.*

¹² PB L 23 van 27.1.2010, blz. 37.

De toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad¹³, kunnen de uitvoering van het VN-Verdrag vergemakkelijken en ervoor zorgen dat de rechten van slachtoffers zoals neergelegd in Richtlijn 2012/29/EU toegankelijk zijn voor personen met een handicap. *In artikel 13 van het VN-Verdrag wordt verwezen naar het bieden van “procedurele voorzieningen” als middel om de effectieve deelname van personen met een handicap in strafprocedures te faciliteren, maar wordt geen definitie van het begrip gegeven. Nuttige richtsnoeren in dit verband zijn te vinden in de internationale beginselen en richtsnoeren inzake toegang tot de rechter voor personen met een handicap (“International Principles and Guidelines on Access to ^{5.1.2.e} for Persons with Disabilities”) van 2020 van het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap. Overeenkomstig die richtsnoeren moeten onder “procedurele voorzieningen” alle noodzakelijke en gepaste wijzigingen en aanpassingen met het oog op toegang tot rechterlijke instanties worden verstaan, indien nodig in een specifiek geval, om de deelname van personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen te waarborgen. Hierbij kan het gaan om tussenpersonen of bemiddelaars, procedurele voorzieningen en communicatieondersteuning. Procedurele voorzieningen worden niet beperkt door het begrip “disproportionele of onevenredige, of onnodige last”.*

¹³ Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70, *ELI*: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

- (37) Eurojust moet ervoor zorgen dat verzoeken betreffende de rechten van slachtoffers naar behoren worden behandeld overeenkomstig zijn mandaat uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴.
- (38) De verzameling van correcte en samenhangende gegevens en de tijdige bekendmaking van verzamelde gegevens en statistieken zijn van fundamenteel belang om volledige kennis te hebben van de rechten van slachtoffers in de Unie **en om de uitvoering van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, te monitoren**. De invoering van de vereiste voor de lidstaten om eens in de drie jaar op geharmoniseerde wijze gegevens over slachtoffers van strafbare feiten te verzamelen **die op centraal niveau beschikbaar zijn, uitgesplitst naar geslacht, leeftijdsgroep en, indien mogelijk en van toepassing, de verhouding tussen het slachtoffer en de dader en het soort strafbaar feit**, en daarover verslag uit te brengen aan de Commissie, zal naar verwachting de vaststelling van op gegevens gebaseerde beleidsmaatregelen en strategieën een belangrijke stap dichterbij brengen. **Gegevens over de verhouding tussen het slachtoffer en de dader en het soort strafbaar feit zijn nuttig om onderliggende patronen in kaart te brengen, het inzicht in de risicodynamiek te verbeteren en kwetsbare groepen te identificeren**. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten blijft de Commissie en de lidstaten helpen bij het verzamelen, produceren en verspreiden van beschikbare statistieken met betrekking tot slachtoffers, alsook bij het rapporteren van gegevens **die op centraal niveau beschikbaar zijn** over de wijze waarop slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die zijn vastgelegd in Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn.

I

¹⁴ Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138, **ELI**: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- (39) *De lidstaten hebben het feit erkend dat de Commissie, om de consistentie en doeltreffendheid te waarborgen van acties die verband houden met het beleid inzake de rechten van slachtoffers, dat veel verschillende beleidsterreinen beslaat, een coördinator voor de rechten van slachtoffers heeft benoemd, die zorg draagt voor de soepele werking van het platform voor de rechten van slachtoffers, en hebben toegezegd constructief met die coördinator te zullen samenwerken.*
- (40) *Overeenkomstig artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moet een doeltreffende voorziening in rechte beschikbaar zijn wanneer de rechten uit hoofde van deze richtlijn worden geschonden. Bovendien mag het nationale procesrecht, ingevolge het beginsel van doeltreffendheid van het Unierecht, de handhaving van rechten uit hoofde van het Unierecht niet onmogelijk of buitensporig moeilijk maken.*
- (41) *Deze richtlijn is van toepassing op alle slachtoffers van alle strafbare feiten, en laat specifiekere bepalingen uit andere rechtshandelingen van de Unie die beantwoorden aan de specifieke behoeften van bepaalde categorieën van slachtoffers, zoals slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van seksueel misbruik, kindslachtoffers van seksuele uitbuiting, onder wie kindslachtoffers van pornografisch materiaal, slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, en slachtoffers van terrorisme, onverlet.*

- (42) Daar de doelstellingen van deze richtlijn niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, omdat de justitiële samenwerking in strafzaken moet worden vergemakkelijkt door te zorgen voor vertrouwen in gelijke toegang tot de rechten van slachtoffers, ongeacht waar in de Unie het strafbare feit heeft plaatsgevonden, maar vanwege de omvang en de gevolgen van de geplande maatregelen beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (*VEU*) neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.
- (43) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het *VEU* en het *VWEU*, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn; deze is bijgevolg niet bindend voor, noch van toepassing op Denemarken.

- (44) ■ Overeenkomstig artikel 3 en artikel 4 bis, lid 1, van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het *VEU* en het *VWEU*, heeft Ierland ■ bij ■ brief van **27 oktober 2023** te kennen gegeven ***dat het*** aan de vaststelling en toepassing van deze richtlijn ***wenst deel te nemen.*** ■
- (45) Overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad¹⁵ ***is de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming geraadpleegd.***
- (46) Richtlijn 2012/29/EU moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

¹⁵ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, **ELI:** <http://data.europa.eu/eli/rcg/2018/1725/oj>).

Artikel 1

Wijzigingen van Richtlijn 2012/29/EU

Richtlijn 2012/29/EU wordt als volgt gewijzigd:

- 1) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 3 bis
Hulplijnen voor slachtoffers

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om toegankelijke, gebruiksvriendelijke, **veilige**, kosteloze en vertrouwelijke hulplijnen voor slachtoffers op te zetten. Die hulplijnen:
- a) verstrekken slachtoffers de in artikel 4, lid 1, bedoelde informatie,
 - b) bieden emotionele ondersteuning,
 - c) verwijzen slachtoffers indien nodig door naar **relevante diensten, met inbegrip van algemene en gespecialiseerde** hulpdiensten of **gespecialiseerde** hulplijnen.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde hulplijnen telefonisch *bereikbaar* zijn *via* een Uniebreed telefoonnummer voor binnenlandse oproepen, namelijk “116 006”, *naast eventuele bestaande nationale telefoonnummers. De lidstaten zorgen er ook voor dat dergelijke diensten worden verleend* door middel van andere *veilige en toegankelijke* informatie- en communicatietechnologieën, ■ waaronder *onlinetoepassingen en websites*.
3. *De lidstaten zorgen ervoor dat de hulplijnen, naast het Uniebrede nummer, via een specifiek nummer voor internationale oproepen bereikbaar zijn voor slachtoffers die schade hebben geleden in een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf. Dergelijke internationale oproepen hoeven niet kosteloos te zijn.*
4. De lidstaten ■ zorgen ervoor dat de diensten die door hun in lid 1 bedoelde hulplijnen worden verleend, beschikbaar zijn in ■ hun *officiële taal of* talen, *zoals vastgelegd in het nationale recht. De lidstaten zetten zich in om ervoor te zorgen dat deze diensten worden verleend in ten minste één andere taal die in de betrokken lidstaat algemeen wordt begrepen.*

5. *Wanneer de in lid 1, punten a) en c), bedoelde diensten worden verleend door middel van informatie- en communicatietechnologieën, zorgen de lidstaten ervoor dat die diensten beschikbaar zijn in een taal die het slachtoffer kan begrijpen, bijvoorbeeld door middel van vertaal- en vertolkings technologieën.*
6. Hulplijnen kunnen als openbare of niet-gouvernementele organisaties worden opgericht en op professionele of vrijwillige basis worden georganiseerd.
7. *De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hulplijnen hoogwaardige en toegankelijke ondersteuning bieden aan slachtoffers tijdens adequate openingstijden.*
8. *De lidstaten zorgen ervoor dat hulplijnen worden bemand door daartoe naar behoren opgeleide personen.”;*

2) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel

5

bis

Aangifte doen van strafbare feiten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers via *kosteloze, toegankelijke, gebruiksvriendelijke, veilige en onmiddellijk beschikbare kanalen* aangifte kunnen doen van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten.

Naast de mogelijkheid om aangifte te doen van strafbare feiten in persoon, zorgen de lidstaten ervoor dat er aangifte van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten kan worden gedaan door middel van kosteloze, toegankelijke, veilige en gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën, ten minste voor niet-dringende gevallen en geweldloze strafbare feiten, mits een dergelijke aangifte in het belang van het slachtoffer is.

Indien een lidstaat voorziet in de mogelijkheid om door middel van informatie- en communicatietechnologieën aangifte te doen van een strafbaar feit, omvat die mogelijkheid, indien uitvoerbaar, het indienen van bewijs.

Het doen van aangifte van een strafbaar feit door middel van informatie- en communicatietechnologieën *laat nationale procedurele regels inzake het formaliseren van een dergelijke aangifte en de indiening van bewijsmateriaal onverlet.*

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om *het voor een natuurlijke of rechtspersoon die weet ■ of te goeder trouw vermoedt* dat er strafbare feiten zijn gepleegd of dat ■ daden van geweld te verwachten zijn, *gemakkelijker te maken* om daarvan aangifte te doen bij de bevoegde autoriteiten *overeenkomstig nationale procedurevoorschriften*.
3. *Teneinde het voor maatschappelijke organisaties die wellicht informatie over strafbare feiten ontvangen, gemakkelijker te maken om als derden aangifte te doen, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten en dergelijke organisaties mogelijk te maken.*
4. *Wanneer een andere persoon dan het slachtoffer aangifte doet van een strafbaar feit, zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde autoriteiten, indien nodig en in overeenstemming met het nationale recht, passende maatregelen nemen om het slachtoffer te beschermen voordat de dader ervan in kennis wordt gesteld dat aangifte is gedaan van een strafbaar feit.*

5. De lidstaten zorgen ervoor dat *eenieder die van de vrijheid is beroofd of van wie de vrijheid is beperkt*, daadwerkelijk aangifte kan doen van *een strafbaar feit* dat is gepleegd in de detentie- of *accommodatiecentra die deze persoon niet mag verlaten of niet naar eigen goeddunken kan verlaten of op plaatsen waar de bewegingsvrijheid van die persoon is beperkt*. Tot dergelijke centra behoren *ten minste*:
- a) gevangenissen, *detentiecentra* en cellencomplexen voor verdachten en beklaagden;
 - b) gespecialiseerde detentie- en accommodatiecentra *voor illegaal in de betrokken lidstaat verblijvende onderdanen van derde landen, onder meer ter voorbereiding van hun terugkeer en verwijdering*;
 - c) *centra* voor personen die om internationale bescherming hebben verzocht of deze bescherming reeds genieten;
 - d) *elke andere vorm van openbare of particuliere instelling die het slachtoffer niet mag verlaten of niet naar eigen goeddunken kan verlaten, zoals gespecialiseerde opvangcentra voor personen met een handicap, kinderen en ouderen*.

6. Wanneer kinderen *contact opnemen met bevoegde autoriteiten om* aangifte te doen van strafbare feiten, zorgen de lidstaten ervoor dat de aangifteprocedures veilig zijn, *overeenkomstig het nationale recht op een vertrouwelijke manier worden uitgevoerd*, en qua opzet, toegankelijkheid en taalgebruik kindvriendelijk zijn, dat wil zeggen die geschikt zijn voor hun leeftijd en maturiteit.

Wanneer een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, bij een strafbaar feit betrokken is en er sprake is van een belangenconflict tussen het kindslachtoffer en de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, zorgen de lidstaten ervoor dat het kindslachtoffer het strafbare feit kan aangeven zonder dat daarvoor de toestemming nodig is van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten de nodige maatregelen nemen om de veiligheid van het kind te beschermen voordat zij de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, ervan in kennis stellen dat aangifte is gedaan van een strafbaar feit.

7. De lidstaten *nemen de nodige maatregelen om* ervoor te zorgen dat *slachtoffers die onderdaan zijn van een derde land, ongeacht hun verblijfsstatus, niet worden ontmoedigd om aangifte te doen van een strafbaar feit en dat zij op niet-discriminerende wijze worden behandeld. De lidstaten zorgen er met name voor dat geen slachtoffers, ongeacht de verblijfsstatus, worden belet hun rechten uit hoofde van deze richtlijn uit te oefenen, met inbegrip van het recht om te worden gehoord op grond van artikel 10 en het recht op een individuele beoordeling uit hoofde van artikel 22.*

De lidstaten kunnen, overeenkomstig het nationale recht, te allen tijde een autonome verblijfsvergunning of een andere toestemming tot verblijf verlenen aan een onderdaan van een derde land die illegaal op hun grondgebied verblijft.

8. *De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers op het moment dat aangifte wordt gedaan van een strafbaar feit:*
- a) in kennis worden gesteld van de mogelijkheid dat hun persoonsgegevens overeenkomstig artikel 21, lid 3, aan de dader zouden kunnen worden verstrekt om de dader in staat te stellen zijn rechten van verdediging uit te oefenen, en*
 - b) in de gelegenheid worden gesteld hun mening over die mogelijkheid te geven.”;*

3) *artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:*

I

a) in lid 1 worden de volgende punten toegevoegd:

“c) een beslissing om de dader te vervolgen;

d) de beschikbaarheid van beschermingsmaatregelen, met inbegrip van beschermingsbevelen;

e) de rol van het slachtoffer in strafrechtelijke procedures overeenkomstig de nationale regels, met inbegrip van, in voorkomend geval, de mogelijkheid om partij te worden in dergelijke procedures;

f) de toepasselijke regels voor het vorderen en verkrijgen van schadevergoeding.”;

I

b) *lid 5 wordt vervangen door:*

“5. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers de mogelijkheid krijgen zich zonder onnodige vertraging ervan op de hoogte te laten stellen dat de persoon die zich wegens het gepleegde strafbare feit dat hen betreft in voorlopige hechtenis bevindt, vervolgd wordt of veroordeeld is, in vrijheid wordt gesteld – ook wanneer dat onder gerechtelijk toezicht plaatsvindt – of uit de gevangenis is ontsnapt. Tevens zorgen de lidstaten ervoor dat slachtoffers in kennis wordt gesteld van de maatregelen die te hunner bescherming genomen zijn in het geval van vrijlating of ontsnapping van de dader.”;

c) *het volgende lid wordt toegevoegd:*

“7. De lidstaten zorgen ervoor dat het feit dat slachtoffers in kennis worden gesteld van hun recht om informatie over de strafprocedure te ontvangen, alsook het verzoek van slachtoffers om informatie te ontvangen op grond van dit artikel, naar behoren worden geregistreerd overeenkomstig de registratieprocedure uit hoofde van het nationale recht.”;

- 4) *in artikel 7 worden de leden 6 en 7 vervangen door:*

- “6. Niettegenstaande de leden 1 en 3, kan, in plaats van een schriftelijke vertaling, een mondelinge vertaling of samenvatting van de essentiële documenten worden verstrekt, op voorwaarde dat de mondelinge vertaling of samenvatting de eerlijke procesvoering onverlet laat en geen afbreuk doet aan het vermogen van het slachtoffer om zijn rechten uit te oefenen, met inbegrip van het vermogen om aan de strafprocedure deel te nemen in overeenstemming met de rol van het slachtoffer daarin.*
- 7. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteit beoordeelt of het slachtoffer vertolking of vertaling als bedoeld in de leden 1 en 3 van dit artikel nodig heeft. Het slachtoffer kan bezwaar maken tegen de beslissing geen vertolking of vertaling te verstrekken. De procedureregels voor een dergelijk bezwaar worden door het nationale recht bepaald. De bepalingen van artikel 10 ter, lid 2, zijn van toepassing op tijdens de terechtzitting genomen beslissingen om geen vertolking of vertaling te verstrekken.”;*

5) artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 2 en 3 worden vervangen door:

- “2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers *zonder onnodige vertraging* worden gecontacteerd door de relevante algemene of *gespecialiseerde* hulporganisaties als op grond van de individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22 is vastgesteld dat er behoefte is aan ondersteuning, en *op voorwaarde dat* het slachtoffer, *dat op de hoogte is gesteld van de beschikbare hulporganisaties*, ermee instemt dat hulporganisaties contact opnemen, of als het slachtoffer om hulp vraagt. █
3. *De lidstaten nemen maatregelen om naast of als geïntegreerd deel van algemene slachtofferhulporganisaties kosteloze en gespecialiseerde hulporganisaties die vertrouwelijk handelen op te richten, of om slachtofferhulporganisaties in staat te stellen een beroep te doen op bestaande gespecialiseerde instanties die dergelijke gespecialiseerde hulp verstrekken. Het slachtoffer heeft toegang tot die organisaties overeenkomstig zijn specifieke behoeften en zijn familieleden hebben toegang overeenkomstig hun specifieke behoeften en de mate waarin hen als gevolg van het tegen het slachtoffer gepleegde strafbare feit schade is berokkend. Wanneer gespecialiseerde hulpdiensten niet als geïntegreerd deel van algemene slachtofferhulpdiensten worden aangeboden, worden algemene en gespecialiseerde hulpdiensten op elkaar afgestemd.”;*

b) *de volgende leden worden toegevoegd:*

- “6. *De lidstaten stellen zich tot doel ervoor te zorgen dat gespecialiseerde hulporganisaties ■ in tijden van crisis, zoals gezondheidscrisis, humanitaire situaties of andere noodtoestanden, volledig operationeel blijven voor slachtoffers. ■*
7. *Slachtofferhulporganisaties zijn beschikbaar en gemakkelijk toegankelijk, ook online of via andere passende middelen, zoals informatie- en communicatietechnologieën. De lidstaten zorgen ervoor dat de geografische spreiding en de capaciteit van de in dit artikel en in artikel 9 bis bedoelde slachtofferhulporganisaties toereikend zijn, rekening houdend met de geografische en demografische samenstelling van de betrokken lidstaat.”;*

■

6) artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) punt a) wordt vervangen door:

a) informatie, advies en ondersteuning die relevant is voor de rechten van slachtoffers, onder meer inzake toegang tot nationale stelsels voor vergoeding van schade als gevolg van strafbare feiten, toegang tot juridisch advies, met inbegrip van rechtsbijstand, en inzake hun rol in de strafprocedure, onder meer ter voorbereiding op het bijwonen van de terechtzitting;”;

ii) punt c) wordt vervangen door:

“c) emotionele ondersteuning;

c bis) psychologische ondersteuning of, indien geen psychologische ondersteuning beschikbaar is, doorverwijzing naar diensten die psychologische ondersteuning kunnen bieden;”;

iii) de volgende alinea wordt toegevoegd:

“Voor de toepassing van de eerste alinea, punt c bis), wordt, indien op grond van een individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22 is vastgesteld dat er een bijzondere behoefte aan psychologische ondersteuning bestaat, zolang als nodig *aanvullende* psychologische ondersteuning beschikbaar gesteld aan het slachtoffer dat dergelijke ondersteuning nodig heeft, *in overeenstemming met de individuele behoeften van het slachtoffer en de relevante nationale gezondheidszorg- of sociale stelsels die de toegang tot psychologische ondersteuning regelen.*■”;

b) lid 2 wordt vervangen door:

“2. *De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat slachtofferhulporganisaties bijzondere aandacht schenken aan de specifieke behoeften van slachtoffers die aanzienlijke schade hebben geleden als gevolg van de ernst van het strafbare feit.*”;

c) in lid 3 wordt punt b) vervangen door:

“b) gerichte en geïntegreerde ondersteuning, *alsook informatie over en, in voorkomend geval, doorverwijzing naar diensten die medisch en forensisch onderzoek verrichten, die ook uitgebreide diensten inzake medische zorg kunnen omvatten, met inbegrip van diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, in overeenstemming met het nationale recht, en informatie over en, in voorkomend geval, doorverwijzing naar sociale en psychologische begeleiding*, met inbegrip van *traumazorg*, voor slachtoffers met specifieke behoeften, zoals slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad vallen, slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers met een handicap, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van *foltering, slachtoffers van gedwongen verdwijning, en slachtoffers van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdrijven of het misdrijf agressie zoals gedefinieerd in de artikelen 6, 7, 8 en 8 bis van het Statuut van het Internationaal Strafhof*. ■

* Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024, <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).”;

d) *de volgende leden worden toegevoegd:*

- “4. De lidstaten bieden slachtoffers van seksueel geweld tijdig toegang tot gezondheidszorgdiensten, met inbegrip van diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, overeenkomstig Richtlijn (EU) 2024/1385 en het nationale recht.***
5. De lidstaten zorgen voor de nodige beschermingsdiensten en gespecialiseerde hulpdiensten om ■ tegemoet te komen aan de meervoudige behoeften van slachtoffers met specifieke behoeften, overeenkomstig de in artikel 26 bis, lid 1, punt *d*), bedoelde protocollen of richtsnoeren.
6. *De lidstaten zorgen ervoor dat de in dit artikel en in artikel 9 bis bedoelde hulpdiensten voldoen aan de geldende normen inzake de kwaliteit van die diensten. De door de hulporganisaties verleende diensten worden indien passend getoetst en zo nodig dienovereenkomstig aangepast. Toetsing van die diensten mag geen onnodige belasting vormen voor organisaties die die diensten verlenen.”;*

7) het volgende artikel wordt ingevoegd in hoofdstuk II:

“Artikel

9

bis

Gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat er kindvriendelijke gerichte en geïntegreerde *hulp*diensten voor kindslachtoffers beschikbaar zijn, die voorzien **■** in de op de leeftijd afgestemde ondersteuning en bescherming die nodig is om op alomvattende wijze tegemoet te komen aan de meervoudige behoeften van kindslachtoffers, *waaronder kinderen die schade hebben geleden doordat zij getuige zijn geweest van een strafbaar feit.*
2. *De in lid 1 bedoelde* gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers zorgen voor een gecoördineerd mechanisme met meerdere instanties dat de volgende diensten omvat:
 - a) *de in artikel 4 bedoelde* informatieverstrekking;
 - b) medische onderzoeken;
 - c) emotionele, *sociale* en psychologische ondersteuning;

- d) *administratieve bijstand;*
 - e) aangifte doen van een strafbaar feit;
 - f) de in artikel 22 bedoelde individuele beoordeling;
 - g) de in artikel 24, lid 1, punt a), bedoelde video-opnames van ondervragingen.
3. *De lidstaten nemen in overweging ervoor te zorgen dat de in lid 2 bedoelde diensten binnen dezelfde gebouwen worden verleend, met bijzondere aandacht voor de belangen van kindslachtoffers, inclusief voor de ernst van de schade die kindslachtoffers als gevolg van een strafbaar feit hebben geleden.*
 4. *De in dit artikel bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers kunnen worden opgericht als openbare of niet-gouvernementele organisaties.”;*

8) de volgende artikelen worden ingevoegd:

“Artikel 10 bis

Recht op bijstand *in het gerechtsgebouw*

De lidstaten nemen de nodige maatregelen *om ervoor te zorgen dat slachtoffers emotionele ondersteuning en praktische informatie krijgen over de organisatorische aspecten van de gerechtelijke strafprocedure*, in de gerechtsgebouwen en naargelang van hun individuele behoeften.

Artikel 10 ter

Recht op *informatie over* tijdens de gerechtelijke procedure genomen *beslissingen en recht op toetsing*

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, *overeenkomstig hun status in de strafprocedure volgens het nationale recht*, onverwijld in kennis worden gesteld van *beslissingen met betrekking tot hun recht op vertolking en vertaling tijdens de terechtzitting uit hoofde van artikel 7, leden 1 en 3, en van beslissingen met betrekking tot maatregelen uit hoofde van artikel 23, lid 3*, die in gerechtelijke procedures worden genomen en rechtstreekse gevolgen voor hen hebben.

■

2. *De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, overeenkomstig hun status in de strafprocedure volgens het nationale recht, het recht hebben te verzoeken om toetsing, overeenkomstig het nationale recht, van ten minste elke tijdens de terechtzitting genomen beslissing met betrekking tot hun:*

- a) *recht op vertolking of vertaling uit hoofde van artikel 7, leden 1 en 3;*
- b) *recht te worden gehoord uit hoofde van artikel 10; en*
- c) *recht op rechtsbijstand uit hoofde van artikel 13.*

De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid voor het slachtoffer om te verzoeken om toetsing van uit hoofde van artikel 18 en artikel 23, lid 3, genomen beslissingen.

De procedureregels voor de toetsing van beslissingen op grond van dit lid, met inbegrip van de vraag of een dergelijke toetsing opschortende werking heeft, worden bepaald door het nationale recht. Een dergelijke toetsing mag de strafprocedure niet onredelijk lang verlengen. Die toetsing kan in dezelfde aanleg en door dezelfde autoriteit worden uitgevoerd, ook mondeling tijdens de gerechtelijke procedure. ■ ”;

9) *artikel 13 wordt vervangen door:*

“Artikel

13

Recht op rechtsbijstand

1. *De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers die het recht hebben zich partij te stellen in een strafzaak en die niet over voldoende middelen beschikken om de bijstand van een advocaat tijdens de strafprocedure te betalen, toegang krijgen tot rechtsbijstand, ook, in voorkomend geval, om schadevergoeding te vorderen.*

De lidstaten kunnen een draagkrachttoets, een gegrondheidstoets of beide toepassen om te bepalen of rechtsbijstand moet worden verleend.

Wanneer een lidstaat een draagkrachttoets toepast, houdt hij rekening met alle relevante en objectieve factoren, waaronder inkomen, vermogen en gezinssituatie van de betrokkene, alsook de kosten van de bijstand van een advocaat en de levensstandaard in die lidstaat, alsmede de afhankelijkheid van het slachtoffer ten opzichte van de dader.

Wanneer een lidstaat een gegrondheidstoets toepast, houdt hij rekening met de ernst van het strafbare feit, de complexiteit van de zaak en de ernst van de door het slachtoffer geleden schade.

De procedureregels inzake de toegang van slachtoffers tot rechtsbijstand worden door het nationale recht bepaald.

2. *Niettegenstaande lid 1 zorgen de lidstaten ervoor dat bepaalde categorieën slachtoffers zoals gedefinieerd uit hoofde van het nationale recht, zoals kindslachtoffers of slachtoffers met een handicap, die het recht hebben partij te worden in de strafprocedure en die niet over voldoende middelen beschikken, recht hebben op rechtsbijstand.”;*

10) in artikel 16 wordt lid 2 vervangen door:

- “2. De lidstaten *beschikken over tenuitvoerleggings- of handhavingsmaatregelen die de betaling*, zonder onnodige vertraging, door de dader van de aan het slachtoffer *toegekende* schadevergoeding vergemakkelijken. █

3. Wanneer schadevergoeding is toegekend aan *slachtoffers van een opzettelijk geweldsmisdrijf*, maar de dader die toegekende schadevergoeding niet binnen een redelijke termijn aan het slachtoffer heeft betaald en de in lid 2 bedoelde maatregelen binnen een redelijke termijn geen resultaat hebben opgeleverd, kunnen de lidstaten de toegekende schadevergoeding aan dat slachtoffer geheel of gedeeltelijk voorschieten overeenkomstig het nationale recht. Een dergelijke betaling ontslaat de dader niet van zijn verplichting om de toegekende schadevergoeding te betalen en de lidstaten hebben het recht die betaling van de dader terug te vorderen.”;

11) artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

“1. De lidstaten zorgen ervoor dat hun bevoegde autoriteiten passende maatregelen nemen om de problemen in verband met het feit dat het slachtoffer in een andere lidstaat woont dan die waarin het strafbare feit werd gepleegd, zo beperkt mogelijk te houden, in het bijzonder wat het verloop van de procedure betreft. Daartoe moeten de autoriteiten van de lidstaat waar het strafbare feit werd gepleegd:

a) een verklaring kunnen afnemen van het slachtoffer onmiddellijk nadat de aangifte van het strafbare feit bij de bevoegde autoriteit is ingediend;

- b) *slachtoffers die in een andere lidstaat wonen kunnen horen via videoconferentie of andere audiovisuele transmissiemiddelen overeenkomstig de Overeenkomst, door de Raad vastgesteld overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie*, ondertekend op 29 mei 2000, en overeenkomstig Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad**;*
- c) *de deelname aan de strafprocedure voor slachtoffers die in een andere lidstaat wonen kunnen vergemakkelijken door middel van videoconferentie of andere technologieën voor communicatie op afstand, voor zover mogelijk uit hoofde van het Unierecht en het nationale recht en in overeenstemming met de rol van het slachtoffer in de strafprocedure.*

* *PB C 197 van 12.7.2000, blz. 3.*

** *Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken (PB L 130 van 1.5.2014, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).”;*

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

“4. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten Eurojust *overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad** en het bij Besluit 2008/976/JHA van de Raad** *opgerichte Europees justitieel netwerk om bijstand kunnen verzoeken*, alsook informatie aan Eurojust *en het Europees justitieel netwerk* kunnen doorgeven om de samenwerking met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten in grensoverschrijdende zaken te vergemakkelijken, *overeenkomstig de mandaten van Eurojust en het Europees justitieel netwerk.* ■

* Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

** Besluit 2008/976/JBZ van de Raad van 16 december 2008 betreffende het Europees justitieel netwerk (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).”;

12) *het volgende artikel wordt ingevoegd:*

“Artikel

18

bis

Aanvullend recht op bescherming

De lidstaten zorgen ervoor dat toegang tot ondersteunings- en beschermingsmaatregelen uit hoofde van deze richtlijn kan worden verleend aan slachtoffers die aanvullende schade hebben geleden, bijvoorbeeld aantasting van hun waardigheid, als gevolg van het verheerlijken van ernstige strafbare feiten zoals gedefinieerd in het nationale recht, waaronder het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf zoals gedefinieerd in artikel 5 van Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad, of als gevolg van het vereren van de daders.*

* Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad (PB L 88 van 31.3.2017, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).”;

13) *artikel 19 wordt vervangen door:*

“Artikel

19

Het recht om contact met de dader te vermijden

1. *De lidstaten scheppen de voorwaarden waaronder, zo nodig, contact tussen slachtoffers en hun familieleden enerzijds en de dader anderzijds kan worden vermeden in de gebouwen waar de strafprocedure wordt gevoerd, ambtshalve of op verzoek van het slachtoffer, tenzij de strafprocedure dit contact vereist.*
2. *De lidstaten zorgen ervoor dat nieuwe gerechtsgebouwen afzonderlijke wachtruimten voor slachtoffers hebben. De lidstaten beoordelen of het mogelijk en haalbaar is om in bestaande gerechtsgebouwen aparte wachtruimten voor slachtoffers in te richten.*
3. *De lidstaten zorgen ervoor dat het slachtoffer, indien nodig, wordt geïnformeerd over de maatregelen die beschikbaar zijn om contact met de dader te vermijden.”;*

I

14) *artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:*

a) *de titel wordt vervangen door:*

“Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de niet-openbaarmaking van persoonsgegevens”;

b) *de volgende leden worden toegevoegd:*

“3. De lidstaten zorgen ervoor dat *de* persoonsgegevens betreffende **■** de woonplaats van het slachtoffer of *andere gelijkwaardige contactgegevens, zoals het telefoonnummer en e-mailadres van het slachtoffer, niet aan de dader worden verstrekt, tenzij openbaarmaking noodzakelijk is voor de toepassing van artikel 7 van Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad** of wanneer de bevoegde autoriteiten, op verzoek of ambtshalve, na een beoordeling per geval, hebben vastgesteld dat er een rechtmatig belang bij openbaarmaking bestaat dat zwaarder weegt dan het recht van het slachtoffer op bescherming van persoonsgegevens. **■**

4. *Lid 3 is van toepassing op strafprocedures die na ... [drie jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] zijn ingeleid.*

* Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PB L 142 van 1.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).”;

15) artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

“Individuele beoordeling van slachtoffers om specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften te bepalen”;

b) de leden 1, 2, 3 en 4 worden vervangen door:

“1. De lidstaten zorgen ervoor dat het slachtoffer tijdig ■ aan een individuele beoordeling wordt onderworpen (de “individuele beoordeling”) om *tijdens de procedure* specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften vast te stellen en om te bepalen of en in welke mate het slachtoffer van *aanvullende psychologische ondersteuning* uit hoofde van artikel 9, lid 1, punt c bis), van diensten uit hoofde van artikel 9 bis, *of van bijzondere maatregelen uit hoofde van artikel 18, 18 bis, 23 of 24* gebruik moet kunnen maken, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van dat slachtoffer voor secundaire en herhaalde victimisatie, voor intimidatie en voor vergelding.

De lidstaten bepalen de praktische organisatie van de individuele beoordeling van slachtoffers.

1 bis. De individuele beoordeling wordt gestart *in een zo vroeg mogelijke fase, zoals bij* het eerste contact van het slachtoffer met de bevoegde autoriteiten, ■ en duurt zo lang als nodig is, afhankelijk van de specifieke behoeften van elk slachtoffer. Indien het resultaat van de eerste fase van de individuele beoordeling door de eerstelijnsinstanties uitwijst dat er behoefte is aan *een uitgebreidere* beoordeling, wordt die beoordeling *indien passend* uitgevoerd in samenwerking *of coördinatie* met de *relevante* instellingen en organen, *alook met algemene en gespecialiseerde hulporganisaties, onder meer door middel van doorverwijzing naar dergelijke organisaties*, afhankelijk van ■ de individuele behoeften van het slachtoffer *en de fase van de procedure*.

De individuele beoordeling wordt uitgevoerd door daartoe naar behoren opgeleide personen, in het belang van het slachtoffer, en met bijzondere aandacht voor het voorkomen van secundaire of herhaalde victimisatie.

De bevoegde autoriteiten, instellingen, organen en hulporganisaties komen zonder onnodige vertraging en op gecoördineerde wijze tegemoet aan de behoeften van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming.

■

2. De individuele beoordeling houdt rekening met:
- a) de persoonlijke kenmerken van het slachtoffer, waaronder relevante ervaringen met discriminatie, ook discriminatie gebaseerd op *intersectionele* gronden, zoals *gender, met inbegrip van genderidentiteit*, leeftijd, handicap, *verblijfsstatus*, religie of overtuiging, taal, ras, sociale of etnische afkomst, *en* seksuele gerichtheid;
 - b) het soort strafbaar feit of de aard van het strafbare feit;
 - c) de omstandigheden van het strafbare feit;
 - d) de relatie van het slachtoffer met de dader en *het risico dat van de dader uitgaat*.

3. In het kader van de individuele beoordeling gaat bijzondere aandacht uit naar:
- a) slachtoffers die aanzienlijke schade hebben geleden als gevolg van de ernst *of de herhaling* van het strafbare feit;
 - b) slachtoffers van strafbare feiten die zijn ingegeven door vooroordelen of discriminatie die in het bijzonder verband kunnen houden met hun persoonlijke kenmerken;
 - c) slachtoffers wier relatie met en afhankelijkheid van de dader hen bijzonder kwetsbaar maken.

Voor de toepassing van de eerste alinea worden slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, slachtoffers van seksueel geweld, *met inbegrip van seksueel misbruik van kinderen, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van foltering, slachtoffers van gedwongen verdwijning*, slachtoffers met een handicap en *slachtoffers van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdrijven of het misdrijf agressie zoals bepaald in de artikelen 6, 7, 8 en 8 bis van het Statuut van het Internationaal Strafhof*, naar behoren in overweging genomen. Bijzondere aandacht gaat uit naar, *voor zover van toepassing, slachtoffers van online vormen van die misdrijven en* slachtoffers die onder meer dan één van deze categorieën vallen.

Indien nodig en passend, wordt bij de individuele beoordeling rekening gehouden met de specifieke behoeften van de familieleden van het slachtoffer.

3 bis. In het kader van de individuele beoordeling gaat bijzondere aandacht uit naar **het in lid 2, punt d), bedoelde** risico dat van de dader uitgaat, **zoals:**

- a) het risico van gewelddadig gedrag;
- b) het risico van lichamelijk letsel;
- c) het risico van het gebruik van wapens;
- d) **banden met of** betrokkenheid bij een criminele organisatie;
- e) drugs- of alcoholmisbruik;
- f) kindermisbruik;
- g) geestelijke gezondheidsproblemen;
- h) stalking, of
- i) het uiten van bedreigingen of haatzaaiende uitslatingen. ■

4. Voor de toepassing van deze richtlijn worden kindslachtoffers beschouwd als slachtoffers met specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften, gelet op hun kwetsbaarheid voor secundaire en herhaalde victimisatie, voor intimidatie en voor vergelding. Om te bepalen of en in welke mate zij gebruik zouden kunnen maken van bijzondere maatregelen in de zin van de artikelen **18, 18 bis**, 23 en 24, worden kindslachtoffers onderworpen aan de individuele beoordeling. De individuele beoordeling van kindslachtoffers wordt georganiseerd in het kader van in artikel 9 bis bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten, **en houdt rekening met eventuele specifieke behoeften die kindslachtoffers zonder ouderlijke zorg als gevolg van een misdrijf kunnen hebben. ■** ”;

c) de leden 6 en 7 worden vervangen door:

- “6. Het slachtoffer wordt nauw bij een dergelijke individuele beoordeling betrokken en er wordt rekening gehouden met de wensen van het slachtoffer, waaronder de wens om geen aanspraak te maken op bijzondere maatregelen in de zin van de artikelen 8, 9, 9 bis, 23 en 24.
7. *De lidstaten zorgen ervoor dat de individuele beoordeling wordt getoetst in het licht van de individuele behoeften van het slachtoffer en dat, indien nodig, nieuwe maatregelen worden genomen of lopende maatregelen worden aangepast aan de individuele behoeften van het slachtoffer* om ervoor te zorgen dat de ondersteunings- en beschermingsmaatregelen betrekking hebben op de actuele situatie van het slachtoffer. Indien de elementen die ten grondslag liggen aan de individuele beoordeling aanzienlijk zijn gewijzigd, zorgen de lidstaten ervoor dat de beoordeling tijdens de gehele strafprocedure wordt geactualiseerd.”;

16) artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

^{“5.1.2.e} de rechten van de verdediging en in overeenstemming met de regels inzake de beoordelingsvrijheid van de rechter, zorgen de lidstaten ervoor dat het als gevolg van de individuele beoordeling geïdentificeerde slachtoffer met specifieke beschermingsbehoeften dat in aanmerking komt voor bijzondere maatregelen, gebruik kan maken van de maatregelen in de zin van de leden 2, 3 en 4 van dit artikel. Wanneer het wegens operationele of praktische beperkingen niet realiseerbaar is om een op grond van de individuele beoordeling voorziene bijzondere maatregel te treffen, of wanneer het noodzakelijk is het slachtoffer dringend te ondervragen en het slachtoffer zelf of een derde schade kan leiden of afbreuk kan worden gedaan aan de rechtsgang indien dat niet gebeurt, kunnen de lidstaten bij wijze van uitzondering besluiten de voorziene bijzondere maatregel niet te treffen.”;

I

b) in lid 2 wordt punt d) vervangen door:

“d) alle ondervragingen van het slachtoffer van seksueel geweld of van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld vallend binnen het toepassingsgebied van richtlijn (EU) 2024/1385, tenzij hij door een openbare aanklager of een rechter wordt ondervraagd, indien het slachtoffer dat wenst, gedaan door een persoon van hetzelfde geslacht als het slachtoffer, mits dit geen afbreuk doet aan het verloop van de strafprocedure.”

c) in lid 3 wordt punt c) vervangen door:

“c) dat over het privéleven van het slachtoffer geen nodeloze vragen worden gesteld die geen verband houden met het strafbare feit, onder meer met betrekking tot de seksuele gerichtheid, het gender, met inbegrip van de genderidentiteit, of het seksueel gedrag in het verleden van het slachtoffer, en”;

d) *de volgende leden worden toegevoegd:*

“4. *De lidstaten zorgen ervoor dat hun bevoegde autoriteiten gemachtigd zijn om tijdens de strafprocedure en zo lang als nodig is passende maatregelen te nemen ten behoeve van de fysieke bescherming van overeenkomstig artikel 22 geïdentificeerde slachtoffers met specifieke beschermingsbehoeften, waaronder de volgende maatregelen:*

- a) voortdurende of tijdelijke aanwezigheid van rechtshandavingsinstanties *of andere instanties die overeenkomstig het nationale recht fysieke bescherming bieden;*
- b) *locatieverboden, gebieds- of contactverboden, of beschermingsbevelen om het slachtoffer te beschermen tegen elke vorm van geweld, overeenkomstig het nationale recht;*
- c) *toegang tot toevluchtsoorden en andere vormen van passende tussentijdse opvang, overeenkomstig het nationale recht.*

5. *De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer dit van belang is voor de veiligheid van het slachtoffer, de bevoegde autoriteiten het slachtoffer in kennis stellen van de mogelijkheid om te verzoeken om een locatieverbod, gebieds- of contactverbod of een beschermingsbevel, alsook van de mogelijkheid om te verzoeken om grensoverschrijdende erkenning van beschermingsbevelen overeenkomstig Richtlijn 2011/99/EU van het Europees Parlement en de Raad* of beschermingsmaatregelen op grond van Verordening (EU) nr. 606/2013 van het Europees Parlement en de Raad**.*

* *Richtlijn 2011/99/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende het Europees beschermingsbevel (PB L 338 van 21.12.2011, blz. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj>).*

** *Verordening (EU) nr. 606/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken (PB L 181 van 29.6.2013, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/606/oj>).*”;

17) **artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:**

a) **aan lid 1 wordt het volgende punt toegevoegd:**

“d) het recht van het kind om te worden gehoord en het belang van het kind worden gewaarborgd bij het strafrechtelijk onderzoek en de strafprocedure, overeenkomstig artikel 10.”;

b) **het volgende lid wordt toegevoegd:**

“3. Wanneer de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, bij het strafbare feit betrokken is *op een wijze waardoor er een belangenconflict ontstaat tussen het kindslachtoffer* en de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, houden de lidstaten rekening met de belangen van het kind en zorgen zij ervoor dat elke handeling waarvoor toestemming vereist is *uit hoofde van het nationale recht*, niet afhankelijk is van de toestemming van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt.■”;

18) *artikel 25 wordt vervangen door:*

“Artikel

25

Opleiding van beroepsbeoefenaars

1. *De lidstaten zorgen ervoor dat de functionarissen van wie het waarschijnlijk is dat zij met slachtoffers in contact komen, zoals politiefunctionarissen en gerechtelijk personeel, zowel algemene als gespecialiseerde opleidingen krijgen op een niveau dat aangepast is aan hun contact met het slachtoffer, teneinde hen bewuster te maken van de behoeften van het slachtoffer, hen in staat te stellen op een onpartijdige, respectvolle, niet-discriminerende en professionele manier met slachtoffers om te gaan, en in voorkomend geval op een trauma-, gender- en handicapbewuste en kindvriendelijke manier, en secundaire victimisatie te voorkomen. Er wordt ook opleiding verstrekt met betrekking tot slachtoffers van cybercriminaliteit.*

■

2. *Onverminderd de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en verschillen in de organisatie ervan binnen de Unie, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat rechters en openbaar aanklagers die betrokken zijn bij strafrechtelijke onderzoeken en strafrechtelijke procedures algemene en gespecialiseerde opleidingen krijgen in overeenstemming met de doelstellingen van deze richtlijn en afgestemd op de functies van die rechters en openbaar aanklagers. Dergelijke opleidingen zijn gebaseerd op de mensenrechten, en zijn slachtoffergefocus, gender- en handicapbewust, en kindvriendelijk.*
3. *Onverminderd de onafhankelijkheid van de advocatuur, bevelen de lidstaten aan dat degenen die verantwoordelijk zijn voor de opleidingen van advocaten zowel algemene als gespecialiseerde opleidingen aanbieden om advocaten bewuster te maken van de behoeften van slachtoffers en om hen in staat te stellen met slachtoffers om te gaan op een trauma-, gender-, en handicapbewuste, en kindvriendelijke manier.*

4. *Via hun overheidsdiensten of door subsidiëring van slachtofferhulporganisaties stimuleren de lidstaten initiatieven die ervoor zorgen dat degenen die slachtofferhulp en herstelrechtvoorzieningen aanbieden, een passende opleiding krijgen op een niveau dat aangepast is aan hun contact met het slachtoffer, en professionele normen in acht nemen waardoor gegarandeerd wordt dat zij hun werkzaamheden op een onpartijdige, respectvolle, niet-discriminerende, kindvriendelijke en professionele manier verrichten.*
5. *Overeenkomstig de betrokken taken en in overeenstemming met de aard en de mate van het contact tussen de praktijkbeoefenaar, met inbegrip van relevante gezondheidswerkers, en het slachtoffer, is de opleiding erop gericht de praktijkbeoefenaar in staat te stellen slachtoffers te erkennen en hen op een respectvolle, professionele en niet-discriminerende manier te bejegenen.*
6. *Bij de in dit artikel bedoelde opleiding wordt rekening gehouden met de in artikel 26 bis, lid 1, bedoelde protocollen of richtsnoeren.*

■

7. *In dit artikel bedoelde opleiding, die onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten vat, wordt regelmatig gegeven. Elke lidstaat neemt maatregelen om instanties en organisaties die verantwoordelijk zijn voor dergelijke opleiding te ondersteunen bij het ontwikkelen, aanbieden en zorgen voor het krijgen van dergelijke opleidingen, alsook de kwaliteit en beschikbaarheid ervan op het gehele grondgebied van die lidstaat.”;*

19) *het volgende artikel wordt ingevoegd:*

“Artikel

25

bis

Bewustmaking van en communicatie over de rechten van slachtoffers

1. *De lidstaten nemen passende maatregelen, onder meer via informatie- en communicatietechnologieën, om het bewustzijn over de in deze richtlijn uiteengezette rechten te vergroten, om het risico op victimisatie te verminderen, en om de negatieve effecten van het strafbare feit alsmede de risico's van secundaire en herhaalde victimisatie, van intimidatie en van vergelding te beperken, in het bijzonder voor risicogroepen zoals kinderen en slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Die maatregelen kunnen voorlichtings- en bewustmakingscampagnes en onderzoeks- en opleidingsprogramma's omvatten, indien passend in samenwerking met relevante maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden, alsmede maatregelen om slachtoffers beter te informeren over waar zij hulp kunnen krijgen en hoe zij hun rechten kunnen uitoefenen, onder meer door openbare registers van erkende hulporganisaties beschikbaar te stellen.*

2. *De lidstaten informeren het publiek over het doen van een aangifte van strafbare feiten, rechten van slachtoffers, beschikbare algemene en gespecialiseerde slachtofferhulporganisaties, de werking van het rechtsstelsel en relevante procedures en aanvraagprocedures. Dergelijke informatie is gemakkelijk toegankelijk en gebruiksvriendelijk, wordt in eenvoudige taal verstrekt en is vrij beschikbaar, bijvoorbeeld op een website.*

De lidstaten zorgen ervoor dat de inhoud van de aan het publiek verstrekte informatie, waar nodig, samen met maatschappelijke organisaties wordt ontwikkeld, niet tegenstrijdig is en regelmatig wordt bijgewerkt om de nauwkeurigheid ervan te waarborgen.”;

I

20) *in artikel 26 wordt lid 2 vervangen door:*

- “2. *De lidstaten zorgen ervoor dat hun bevoegde autoriteiten in staat zijn de persoonsgegevens van slachtoffers te verwerken, met inbegrip van het doorgeven van persoonsgegevens aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van verblijf van het slachtoffer, indien het slachtoffer toestemming geeft, of, indien het slachtoffer niet in staat is toestemming te geven, zonder die toestemming, overeenkomstig het toepasselijke Unierecht.”;*

21) in hoofdstuk 5 worden de volgende artikelen ingevoegd:

“Artikel

26

bis

Protocollen *of richtsnoeren voor* coördinatie en samenwerking *in de lidstaten*

1. De lidstaten stellen specifieke protocollen *of richtsnoeren, die, afhankelijk van het nationale recht, al dan niet bindend van aard zijn*, op inzake de organisatie van diensten en acties uit hoofde van deze richtlijn *van* de bevoegde autoriteiten en personen die in contact komen met slachtoffers, en voeren deze protocollen en richtsnoeren uit. De protocollen *of richtsnoeren* worden opgesteld in coördinatie en samenwerking met *relevante belanghebbenden, zoals centrale autoriteiten, in overeenstemming met de interne structuur, en verdeling van bevoegdheden in, de lidstaten, rechtshandavingsinstanties, openbaar ministeries, gerechtelijke instanties, detentieautoriteiten, herstelrechtvoorzieningen en slachtofferhulporganisaties, in overleg met relevante beroepsorganisaties en maatschappelijke organisaties, teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van slachtoffers.*

De protocollen *of richtsnoeren bevatten* ten minste *algemene instructies over de wijze waarop:*

- a) slachtoffers *alle benodigde* informatie krijgen die aansluit bij hun behoeften, *overeenkomstig deze richtlijn;* ■
- b) *artikel 5 bis van deze richtlijn door de bevoegde autoriteiten dient te worden toegepast;*

■

- c) de individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22, en de verlening van hulpdiensten voor slachtoffers met specifieke behoeften *worden uitgevoerd, rekening houdend* met de individuele behoeften van de slachtoffers in verschillende stadia van de strafprocedure;
- d) *er wordt samengewerkt tussen algemene en gespecialiseerde hulporganisaties, met inbegrip van in artikel 9 bis bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers.*

- 2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde protocollen *of richtsnoeren* worden geëvalueerd, *indien nodig*, om hun doeltreffendheid te waarborgen, *zoals bij ingrijpende wijzigingen in het nationale recht.*

■

Gebruik van *informatie- en communicatietechnologieën*

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers hun in artikel 3 bis, artikel 5, lid 1, en artikel 5 bis, lid 1, bepaalde rechten, *voor zover het online doen van een aangifte betreft*, kunnen uitoefenen met behulp van *informatie- en communicatietechnologieën*.
2. *De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers hun in artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 3, artikel 5 bis, lid 6, artikel 6, leden 1, 2, 4, 5 en 6, en artikel 10 ter bepaalde rechten kunnen uitoefenen met behulp van, indien beschikbaar, informatie- en communicatietechnologieën overeenkomstig het nationale recht.*
3. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, op grond van het feit dat zij inwoners zijn van een andere lidstaat, niet worden belet hun in lid 1 bedoelde rechten uit te oefenen met behulp van *informatie- en communicatietechnologieën*.

De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, op grond van het feit dat zij inwoners zijn van een andere lidstaat, niet worden belet hun in lid 2 bedoelde rechten uit te oefenen met behulp van *informatie- en communicatietechnologieën* indien dergelijke technologieën in de lidstaten beschikbaar zijn.

4. Indien nationale systemen die *informatie- en communicatietechnologieën* aanbieden, het gebruik van elektronische identificatie, handtekeningen en zegels vereisen, staan de lidstaten het gebruik toe van *Europese portemonnees voor digitale identiteit*, aangemelde stelsels voor elektronische identificatie, gekwalificeerde elektronische handtekeningen en gekwalificeerde elektronische zegels van alle andere lidstaten, zoals bepaald in Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad*.

Artikel 26 quater
Rechten van slachtoffers met een handicap

1. , De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers met een handicap, op voet van gelijkheid met anderen, gebruik kunnen maken van de *informatie- en communicatietechnologieën* als bedoeld in artikel 26 ter van deze richtlijn door te voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad**.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers met een handicap op voet van gelijkheid met anderen toegang hebben tot alle procedures, hulpdiensten en beschermingsmaatregelen die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, overeenkomstig de toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882.

De lidstaten zorgen ervoor dat voor slachtoffers met een handicap op verzoek in redelijke aanpassingen *en procedurele voorzieningen* wordt voorzien.

* Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

** Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70, **ELI:** <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).”;

22) artikel 28 wordt vervangen door:

“Artikel

28

Verstrekken van gegevens en statistieken

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om een systeem op te zetten voor het verzamelen, produceren en verspreiden van statistieken over slachtoffers.

De statistieken omvatten *ten minste de volgende gegevens, die op centraal niveau beschikbaar zijn, uitgesplitst naar geslacht en leeftijdsgroep (kind/volwassene) van het slachtoffer en waarbij, indien mogelijk en relevant, de relatie tussen het slachtoffer en de dader en het soort strafbaar feit wordt toegelicht:*

- a) *het aantal* slachtoffers;
- b) *het aantal en het soort gemelde strafbare feiten* .

■

De statistieken omvatten ook *op centraal niveau beschikbare gegevens waaruit blijkt* hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd. *Ten behoeve van dit lid kunnen de lidstaten gebruikmaken van gegevens die zijn verzameld op basis van relevante handelingen van de Unie.*

2. De lidstaten *streven ernaar* de in dit artikel bedoelde statistieken te verzamelen op basis van een gemeenschappelijke uitsplitsing die is ontwikkeld in samenwerking *en in overeenstemming met de normen die* door de Commissie (Eurostat) *in samenspraak met de nationale autoriteiten zijn opgesteld*. Zij zenden de gegevens om de drie jaar naar de Commissie (Eurostat). De verzonden gegevens bevatten geen persoonsgegevens.
3. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten ondersteunt de lidstaten en de Commissie bij het verzamelen, produceren en verspreiden van *beschikbare* statistieken over slachtoffers van strafbare feiten en bij de verslaglegging over *beschikbare gegevens waaruit blijkt* hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd.

4. De Commissie (Eurostat) ondersteunt de lidstaten bij het verzamelen van gegevens als bedoeld in lid 1, onder meer door gemeenschappelijke normen vast te stellen
5. De lidstaten stellen de verzamelde statistieken *op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke manier* ter beschikking van het publiek. De statistieken bevatten geen persoonsgegevens.”;

23) *het volgende artikel wordt ingevoegd:*

“Artikel 28 ter
Middelen

Onverminderd de budgettaire autonomie van de lidstaten zorgen de lidstaten voor voldoende personele en financiële middelen voor de doeltreffende toepassing van de in deze richtlijn vastgestelde maatregelen.”;

24) artikel 29 wordt vervangen door:

“Artikel

29

Verslaglegging door de Commissie en evaluatie

De Commissie dient uiterlijk op... [zes jaar na de inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze richtlijn. In dat verslag wordt geëvalueerd in hoeverre de lidstaten de noodzakelijke maatregelen hebben getroffen om aan deze richtlijn te voldoen, met inbegrip van de technische uitvoering ervan, en ***met name de wijze waarop de lidstaten artikel 9 bis, lid 3, hebben uitgevoerd. In haar verslag houdt de Commissie rekening met de bevindingen van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en Eurostat.***

Dit verslag gaat, indien nodig, vergezeld van een wetgevingsvoorstel.”.

Artikel 2

Omzetting

1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om uiterlijk op... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] aan deze richtlijn te voldoen, met uitzondering van de bepalingen die nodig zijn om te voldoen aan artikel 1, punt 21, van deze richtlijn, uitsluitend met betrekking tot artikel 26 ter van Richtlijn 2012/29/EU, die uiterlijk op... [vier jaar na de inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] worden vastgesteld en bekendgemaakt. Zij stellen de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0173

Versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Oezbekistan

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds (09190/2025 – C10-0280/2025 – 2024/0260(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (09190/2025),
 - gezien de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds (6300/2025),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens de artikelen 207 en 209 en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), en artikel 218, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0280/2025),
 - gezien zijn niet-wetgevingsresolutie van 20 mei 2026¹ over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds;
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0102/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Republiek Oezbekistan.

¹ Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0174.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0174

Versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Oezbekistan

Niet-wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds (09190/2025 – C10-0280/2025 – 2024/0260M(NLE))

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds (09190/2025),
- gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 207, lid 4, eerste alinea, en artikel 209, lid 2, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), en artikel 218, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0280/2025),
- gezien de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds¹,
- gezien de gezamenlijke verklaring van 24 oktober 2025 ter gelegenheid van de ondertekening van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (EPCA) tussen de Europese Unie en haar lidstaten en de Republiek Oezbekistan,
- gezien het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing,
- gezien de conclusies van de Raad van 17 juni 2019 over de nieuwe strategie van de EU voor Centraal-Azië,
- gezien de gezamenlijke routekaart voor de intensivering van de betrekkingen tussen de EU en Centraal-Azië, die op 23 oktober 2023 is goedgekeurd tijdens de 19e ministeriële bijeenkomst EU-Centraal-Azië in Luxemburg,

¹ Nog niet in het Publicatieblad bekendgemaakt.

- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 15 mei 2019, getiteld “De EU en Centraal-Azië: nieuwe kansen voor een sterker partnerschap” (JOIN(2019)0009),
- gezien de gezamenlijke verklaring naar aanleiding van de eerste top EU-Centraal-Azië, die op 4 april 2025 plaatsvond in Samarkand, Oezbekistan,
- gezien het memorandum van overeenstemming tussen de Europese Unie en de Republiek Oezbekistan over een strategisch partnerschap inzake waardeketens voor duurzame grondstoffen, ondertekend op 5 april 2024,
- gezien het gezamenlijke programma van de Europese Unie en de Raad van Europa ter ondersteuning van democratische hervormingen, mensenrechtenmechanismen en beginselen van de rechtsstaat (2024-2026), dat op 1 januari 2024 door de Commissie van Venetië is gelanceerd,
- gezien de 12e politieke en veiligheidsdialoog op hoog niveau tussen de EU en de landen van Centraal-Azië, die op 11 juli 2025 plaatsvond in Dushanbe, Tadzjikistan,
- gezien de 21e vergadering van het subcomité EU-Oezbekistan voor justitie en binnenlandse zaken, mensenrechten en aanverwante kwesties, die op 24 juni 2025 plaatsvond in Brussel,
- gezien de 18e bijeenkomst van de samenwerkingsraad EU-Oezbekistan, die op 21 oktober 2025 plaatsvond in Luxemburg,
- gezien zijn resolutie van 17 januari 2024 over een EU-strategie voor Centraal-Azië²,
- gezien zijn eerdere resoluties over Oezbekistan,
- gezien zijn wetgevingsresolutie van 20 mei 2026³ over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds,
- gezien artikel 107, lid 2, van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0107/2026),
- A. overwegende dat Oezbekistan een cruciale positie inneemt in Centraal-Azië en door de EU wordt erkend als regio van strategisch belang in termen van veiligheid, connectiviteit, energiediversificatie, conflictoplossing en verdediging van de multilaterale, op regels gebaseerde internationale orde;
- B. overwegende dat Oezbekistan cruciaal is voor het verbinden van handelsroutes tussen Oost-Azië, Zuid-Azië en Europa;
- C. overwegende dat de eerste top EU-Centraal-Azië, die op 4 april 2025 in Samarkand, Oezbekistan heeft plaatsgevonden, een belangrijke politieke mijlpaal was en de

² PB C, C/2024/5718, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5718/oj>.

³ Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0173.

wederzijdse verbintenis heeft bevestigd om de betrekkingen op te waarderen tot een strategisch partnerschap op basis van dialoog, samenwerking en eerbiediging van het internationaal recht;

- D. overwegende dat de EPCA tussen de EU en Oezbekistan op 24 oktober 2025 is ondertekend, waarmee de bestaande partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Oezbekistan van 1 juli 1999 wordt versterkt;
- E. overwegende dat voor de inwerkingtreding van de EPCA de goedkeuring van het Europees Parlement vereist is en dat de uitvoering ervan onderworpen zal zijn aan parlementaire controle;
- F. overwegende dat de EPCA voorziet in de wederzijdse eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat, en in samenwerking op dat gebied;
- G. overwegende dat deze niet-wetgevingsresolutie deel uitmaakt van de instemming van het Parlement met de sluiting van de EPCA en volledig blijft aansluiten bij de doelstelling om de bilaterale betrekkingen te versterken en een constructief partnerschap op lange termijn tussen de EU en Oezbekistan te ondersteunen;
- H. overwegende dat Oezbekistan sinds 2021 door het stelsel van algemene preferenties plus (SAP+) unilateraal en preferentieel toegang heeft tot de EU-markt en dat de actuele status van het land tot 2027 geldt; overwegende dat Oezbekistan is toegetreden tot 27 internationale verdragen inzake arbeids- en mensenrechten, milieu- en klimaatbescherming en goed bestuur, om van deze regeling gebruik te kunnen maken;
- I. overwegende dat de EU voor de periode 2025-2027 43 miljoen EUR heeft toegewezen aan nieuwe bilaterale programma's die gericht zijn op de ondersteuning van democratisch bestuur en digitale transformatie, inclusieve digitale en groene groei, en de ontwikkeling van een slimme en milieuvriendelijke agrovoedingssector; overwegende dat Oezbekistan ook profiteert van een aantal regionale EU-programma's en investeringen in het kader van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling Plus (EFDO+), het belangrijkste financiële instrument van Global Gateway;
- J. overwegende dat tijdens het presidentschap van Sjavkat Mirzijojev economische en politieke hervormingen zijn doorgevoerd die tot een geleidelijke verbetering in het land hebben geleid, maar dat er desondanks nog inspanningen moeten worden geleverd;
- K. overwegende dat beoordelingen door onafhankelijke internationale organisaties en vergelijkend onderzoek naar de democratie uitwijzen dat Oezbekistan niet voldoet aan de normen van een democratisch bestuursstelsel;
- L. overwegende dat Oezbekistan nog steeds wordt gekenmerkt door beperkingen op politiek pluralisme, het ontbreken van daadwerkelijk vrije en eerlijke verkiezingen, een beperkte politieke participatie, zwakke institutionele checks and balances, en beperkingen van de fundamentele rechten en vrijheden;
- M. overwegende dat de Oezbeekse autoriteiten ook steeds meer gebruikmaken van vormen van transnationale repressie, met name door misbruik te maken van internationale samenwerkingsmechanismen om in het buitenland gevestigde bloggers en activisten te vervolgen op grond van politiek gemotiveerde aanklachten; overwegende dat de regering gebruikmaakt van zowel kennisgevingen van Interpol als verzoeken via het

Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS) en de Shanghai-samenwerkingsorganisatie, en dat het aantal personen dat gedwongen wordt teruggestuurd uit Turkije en GOS-landen de afgelopen jaren is toegenomen;

- N. overwegende dat Oezbekistan de op één na grootste handelspartner van de EU in Centraal-Azië is, en overwegende dat de totale waarde van de handel tussen Oezbekistan en de EU in 2024 bijna 4,8 miljard EUR beliep; overwegende dat de EU de op twee na grootste handelspartner van Oezbekistan is: in 2024 was de handel met de EU goed voor 10,4 % van de totale handel en ging 7,2 % van de uitvoer naar de EU;
- O. overwegende dat onafhankelijke non-gouvernementele organisaties (ngo's) in Oezbekistan met systematische belemmeringen te maken hebben wanneer zij zich willen laten registreren en dat hun aanvragen routinematig op willekeurige gronden worden afgewezen; overwegende dat ngo's ook worden onderworpen aan buitensporige beperkingen wat betreft hun werking en financiering; overwegende dat de verkrijging van overheidsgoedkeuring voor het ontvangen van buitenlandse subsidies een belastend en te omslachtig proces is dat vaak resulteert in afwijzingen of aanzienlijke vertragingen;
- P. overwegende dat er bezorgdheid blijft bestaan over de bescherming van de rechten van werknemers in Oezbekistan, waaronder over de ontoereikende handhaving van de arbeidswetgeving, de beperkte vrijheid van vereniging, ontoereikende normen voor gezondheid en veiligheid op het werk, lage lonen en het ontbreken van doeltreffende mechanismen voor collectieve onderhandelingen;
- Q. overwegende dat president Mirzijojev het concept voor het buitenlands beleid van Oezbekistan heeft herzien om de mondiale samenwerking te vergroten, ook met Europa, waarbij de nadruk is gelegd op sterkere banden op het gebied van economie, investeringen, onderwijs en arbeidsmobiliteit;
- R. overwegende dat president Mirzijojev opdracht heeft gegeven tot een herziening van de defensiedoctrine en het concept voor nationale veiligheid van Oezbekistan om ervoor te zorgen dat het land zijn neutrale status behoudt, de multilaterale diplomatie uitbreidt en zijn strijdkrachten moderniseert in het licht van de veranderende mondiale veiligheidsbedreigingen;
- S. overwegende dat Centraal-Azië volgens recente verklaringen van aan de Russische staat gelieerde media “toebehoort aan Rusland” en dat daarbij wordt gezinspeeld op mogelijke militaire operaties in de regio; overwegende dat die verklaringen hebben geleid tot heftige publieke reacties in Centraal-Azië, waaronder in Oezbekistan, en dat dergelijke verklaringen een patroon weerspiegelen van imperialistische en revisionistische retoriek die de soevereiniteit en territoriale integriteit van staten in de regio ondermijnt;
- T. overwegende dat de Centraal-Aziatische landen zich sinds het begin van de illegale aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne geleidelijk hebben gedistantieerd van Rusland; overwegende dat het van cruciaal geopolitiek belang is dat de EU haar banden met deze regio aanhaalt; overwegende dat Oezbekistan zich van stemming over de VN-resoluties over Oekraïne heeft onthouden;
- U. overwegende dat Oezbekistan sinds 2023 opmerkelijke stappen heeft gezet op het

gebied van wetgeving om huiselijk geweld aan te pakken; overwegende dat deze inspanningen er onder meer toe hebben geleid dat geweld tegen vrouwen wordt erkend als een strafbaar feit in plaats van als een privéaangelegenheid binnen het gezin; overwegende dat er ondanks deze wettelijke hervormingen nog steeds aanzienlijke hiaten in de handhaving bestaan, waardoor daders van huiselijk geweld in veel gevallen nog steeds niet voor de rechter worden gebracht; overwegende dat ook de ondersteuning van slachtoffers nog steeds niet toereikend is; overwegende dat UN Women in mei 2025 een kantoor in Tasjkent heeft geopend als volgende stap in de lopende samenwerking tussen UN Women en de regering van Oezbekistan;

- V. overwegende dat vrijwillige seksuele betrekkingen tussen mannen in Oezbekistan op grond van artikel 120 van het wetboek van strafrecht een strafbaar feit is waarvoor een gevangenisstraf van drie jaar kan worden gevorderd; overwegende dat deze criminalisering lhbtq+-personen zonder bescherming blootstelt aan intimidatie, bedreigingen en misbruik;
- W. overwegende dat Oezbekistan de onmiddellijke gevolgen van de klimaatverandering ondervindt, aangezien de temperaturen er in de afgelopen decennia bijna drie keer zo veel zijn gestegen als het mondiale gemiddelde; overwegende dat deze veranderingen ook regelmatige droogtes omvatten, waaronder zes droge jaren tussen 2019 en 2024, alsmede veelvuldige natuurrampen die hebben geleid tot gemiddelde verliezen van 92 miljoen USD per jaar;

Betrekkingen tussen de EU en Oezbekistan

1. is verheugd over de sluiting van de EPCA tussen de EU en Oezbekistan, waarmee een nieuw, modern en ambitieus kader voor de verdieping van de bilaterale betrekkingen tot stand komt; wijst er nogmaals op dat in de overeenkomst sterk de nadruk wordt gelegd op gemeenschappelijke waarden, democratie en de rechtsstaat, mensenrechten en fundamentele vrijheden, die een integraal onderdeel van de EPCA vormen en bevorderd mochten worden via het institutionele kader en regelmatige politieke dialoog, en via duurzame ontwikkeling; benadrukt dat de EPCA de hervormingsagenda van Oezbekistan ondersteunt door nieuwe horizons voor samenwerking te openen, onder meer op het gebied van cyberveiligheid en grensbeveiliging;
2. dringt aan op de volledige uitvoering van de essentiële elementen van de EPCA, zoals de eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, en de rechtsstaat; onderstreept het belang van de nauwe betrokkenheid van het Parlement bij het toezicht op de uitvoering van alle onderdelen van de EPCA; verlangt dat beide partijen bij de overeenkomst binnen drie jaar effectief beoordelen in hoeverre de essentiële onderdelen zijn uitgevoerd, en daarbij duidelijke benchmarks voor de mensenrechten en tijdschema's vastleggen; verzoekt de Commissie het Parlement de resultaten van deze evaluaties voor te leggen;
3. beklemtoont dat de instemming van het Parlement met de EPCA een strategische investering in het partnerschap tussen de EU en Oezbekistan vormt en moet worden gezien als een instrument om de betrokkenheid, stabiliteit en samenwerking op lange termijn te bevorderen, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de bredere strategie van de EU in Centraal-Azië en aan een evenwichtige internationale oriëntering;
4. prijst de langdurige en strategische betrekkingen tussen de EU en Oezbekistan, alsook

de intensiever wordende samenwerking en uitwisseling in verschillende vormen; herhaalt de toezegging van de EU om met het land en de EU-partners in Centraal-Azië samen te werken om vrede, veiligheid, democratie, stabiliteit, welvaart, mensenrechtenbescherming, mediavrijheid en duurzame ontwikkeling te waarborgen;

5. prijst de aanzienlijke verbeteringen in het nationale ondernemingsklimaat en de voortdurende instroom van buitenlandse investeringen; merkt op dat er nog steeds uitdagingen bestaan bij het waarborgen van de rechtsbescherming van bedrijven door middel van regelgevingskaders en een gunstig ondernemingsklimaat; verzoekt de Oezbeekse regering te zorgen voor transparantie en betrouwbaarheid met betrekking tot tijdige ontwikkelingen, ramingen van hulpbronnen, betrouwbare uitvoerroutes en betalingen;
6. benadrukt dat Centraal-Azië, met inbegrip van Oezbekistan, voor de EU van strategisch belang is op gebieden als veiligheid, energiediversificatie en kritieke grondstoffen, vervoer en digitale connectiviteit; verwelkomt de top EU-Centraal-Azië, die in april 2025 in Samarkand heeft plaatsgevonden, en beschouwt deze top als een strategisch keerpunt, waarbij de regionale samenwerking is opgewaardeerd van technische samenwerking tot een politiek partnerschap op hoog niveau; is van mening dat de nieuwe strategie voor Centraal-Azië van 2019 moet worden geactualiseerd om het toegenomen belang van de regio te weerspiegelen en moet worden aangepast aan de huidige geopolitieke uitdagingen;
7. is ingenomen met de organisatie van het eerste forum voor interparlementaire samenwerking Centraal-Azië-EU in Samarkand op 30 en 31 maart 2026, als een belangrijke stap in de verdieping van de parlementaire diplomatie en de democratische dialoog tussen de EU en Centraal-Azië;
8. dringt erop aan de hervormingsagenda in het kader van de strategie “Oezbekistan 2030” verder uit te voeren, met name wat betreft de versterking van de rechtsstaat, de mensenrechten en goed bestuur; benadrukt het belang van openbare raadpleging in het hervormingsproces van Oezbekistan; betreurt echter dat de mensenrechtensituatie in Oezbekistan op sommige gebieden is verslechterd sinds het begin van de onderhandelingen over de EPCA; verzoekt de autoriteiten het klimaat voor de mensenrechten, het maatschappelijk middenveld en de media te verbeteren;
9. onderstreept dat het belangrijk is gevolg te geven aan de aanbevelingen die het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa heeft gedaan naar aanleiding van zijn verkiezingswaarnemingsmissies; benadrukt dat in Oezbekistan een dynamischer, diverser en concurrerender politiek klimaat moet worden bevorderd waarbinnen de standpunten van de bevolking beter tot uiting komen en de burgers bij verkiezingen werkelijk een keuze hebben; dringt erop aan dat onafhankelijke kandidaten en oppositieleiden worden toegelaten bij toekomstige parlementsverkiezingen, zodat aan de basisvoorwaarden voor democratie wordt voldaan; verwelkomt de vooruitgang die is geboekt in de richting van gendergelijkheid in de Oezbeekse politiek, en moedigt Oezbekistan aan zich te blijven inspannen om vrouwelijke politici aan te trekken en te ondersteunen; roept ertoe op de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid tijdens verkiezingen te eerbiedigen;

Regionale samenwerking en mondiale uitdagingen

10. onderstreept dat met de EPCA de weg wordt vrijgemaakt voor nauwere samenwerking op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid, met bijzondere aandacht voor regionale stabiliteit en internationale samenwerking, non-proliferatie van massavernietigingswapens, conflictpreventie en crisisbeheersing;
11. is ermee ingenomen dat de betrekkingen tussen de EU en Centraal-Azië zijn opgewaardeerd tot het niveau van een strategisch partnerschap; dringt erop aan het momentum van deze vooruitgang vast te houden door de gezamenlijke routekaart voor de verdieping van de betrekkingen tussen de EU en Centraal-Azië uit te voeren; waardeert dat Oezbekistan een constructieve rol speelt bij het bevorderen van regionale samenwerking;
12. benadrukt dat de staatshoofden en regeringsleiders van de EU en de Centraal-Aziatische staten zich ertoe hebben verbonden samen te werken voor vrede, veiligheid en democratie en het internationaal recht te eerbiedigen, met inbegrip van het VN-Handvest en de grondbeginselen van eerbiediging van de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van alle staten binnen hun internationaal erkende grenzen; kijkt uit naar grote concrete inspanningen om deze doelstellingen te verwezenlijken;
13. bekrachtigt dat de staatshoofden en regeringsleiders van de EU en de Centraal-Aziatische staten het erover eens zijn dat zo spoedig mogelijk een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne tot stand moet komen, in overeenstemming met de beginselen van het VN-Handvest; betreurt echter dat Oezbekistan de Russische invasie van Oekraïne niet heeft veroordeeld, maar zich heeft onthouden van stemming over verschillende VN-resoluties over deze kwestie en zijn politieke, economische en energiesamenwerking met Rusland zelfs heeft geïntensiveerd, waarbij het land onvoldoende samenwerkt met Oekraïne; merkt niettemin op dat Oezbekistan de annexatie van Oekraïense gebieden door Rusland niet erkent; prijst de steun van Oezbekistan voor Oekraïense kinderen die door de oorlog zijn getroffen en roept op tot meer uitgebreide steun en inzet voor internationale inspanningen op dit gebied; erkent de belangrijke beleidswijzigingen van Oezbekistan die erop gericht zijn prioriteit te geven aan een opener en meer naar buiten gericht buitenlands beleid, met name door de diversifiëring van zijn traditionele betrekkingen met andere landen dan Rusland, waaronder nieuwe belangrijke handelsbetrekkingen met de EU;
14. benadrukt dat het omzeilen van sancties bijdraagt aan de voortzetting van de Russische aanvalsoorlog in Oekraïne; verzoekt de Oezbeekse autoriteiten meer inspanningen te leveren om het omzeilen van sancties te voorkomen, vooral wanneer het gaat om de wederuitvoer van gemeenschappelijke producten met hoge prioriteit; roept de Oezbeekse autoriteiten ertoe op om op dit gebied hun technische samenwerking met de EU, waaronder hun samenwerking met de gezant van de EU voor sancties, voort te zetten teneinde concrete resultaten te boeken;
15. merkt op dat Oezbekistan geleidelijk zijn douanecontrole heeft verbeterd, met name met betrekking tot producten die onder EU-sancties vallen; roept de Oezbeekse autoriteiten er niettemin toe op verder te werken aan een betere naleving van de sancties van de EU, omzeiling van de sancties door het Russische regime tegen te werken, en zich te onthouden van maatregelen die direct of indirect kunnen bijdragen aan de militaire capaciteit van Rusland, onder meer door de levering, facilitering of doorvoer van

goederen voor tweecërlei gebruik en geavanceerde technologieën;

16. prijst de leidersrol die Oezbekistan speelt bij het opstarten van overlegvergaderingen met buurlanden en het ondersteunen van regionale integratie tussen de vijf Centraal-Aziatische republieken, waardoor de grensoverschrijdende samenwerking tussen de landen aanzienlijk is verdiept;
17. prijst zowel Oezbekistan als Kirgizië voor het verbeteren van de regionale samenwerking en integratie; is ingenomen met de alomvattende overeenkomst die beide landen in 2023 hebben bereikt met betrekking tot de afbakening van hun grenzen, als een belangrijke stap om onopgeloste grensgeschillen te overwinnen;
18. erkent de diplomatieke sleutelrol die de autoriteiten van Oezbekistan hebben gespeeld bij en de bijdrage die zij hebben geleverd aan de vreedzame oplossing van het grensgeschil tussen Kirgizië en Tadzjikistan, onder meer door middel van een politieke dialoog op hoog niveau; is verheugd over de deelname van het land aan trilaterale onderhandelingen en zijn steun voor de ondertekening van een historisch drielandenpuntakkoord met Kirgizische en Tadzjiekse leiders;
19. is ingenomen met de strategische doelstelling van Oezbekistan om een verbeterde regionale connectiviteit te bevorderen, onder meer door de ontwikkeling van grensoverschrijdende integratie-initiatieven op het gebied van logistiek, vervoer en infrastructuur in de bredere regio; onderstreept het belang van de trans-Kaspische vervoerscorridor voor het stimuleren van de connectiviteit tussen de EU en Centraal-Azië;
20. benadrukt het belang van een verbeterde regionale en transregionale connectiviteit als een essentiële pijler van het strategisch partnerschap tussen de EU en Centraal-Azië; waardeert dat Oezbekistan actief deelneemt aan de besprekingen over de interregionale connectiviteitsagenda die gedeelde economische kansen op lange termijn zal bevorderen; is ingenomen met de inspanningen om te zorgen voor een sterke, duurzame, veerkrachtige en wederzijds voordelige connectiviteit op het gebied van vervoer, energie en digitale connectiviteit tussen Centraal-Azië en Europa, in overeenstemming met de resultaten van de eerste top EU-Centraal-Azië in Samarkand, en onderstreept de strategische rol van Oezbekistan als regionale hub voor connectiviteit en samenwerking; is verheugd over de bijdrage van het door de EU gefinancierde Global Gateway-initiatief aan de digitale transformatie, met name de steun voor de uitbreiding van veilige internettoegang in de regio;
21. is verheugd over de eerste bijeenkomst van de Stuurgroep van het Team Europa-initiatief voor water, energie en klimaatverandering, waarin Kazachstan, Kirgizië, Tadzjikistan, Turkmenistan en Oezbekistan zijn bijeengekomen en die in november 2025 in Tasjkent is gehouden om de regionale samenwerking in het kader van het Global Gateway-kader van de EU te versterken; roept de EU en Oezbekistan ertoe op hun samenwerking in de strijd tegen klimaatverandering verder op te voeren, aangezien Oezbekistan wordt geconfronteerd met de uitdagingen van stijgende temperaturen, droogtes en natuurrampen; roept met name op tot grotere inspanningen van de EU ter ondersteuning van een sterkere regionale coördinatie op het gebied van water- en energiebeheer in Oezbekistan in de context van klimaatverandering;
22. betreurt dat buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI) een steeds groter

risico voor Oezbekistan vormt vanwege zijn geopolitieke relevantie, het toenemende gebruik van sociale media, een gebrek aan mediageletterdheid, een grote migrantenbevolking en een informatieruimte die wordt beïnvloed door het buitenland; roept Oezbekistan en andere Centraal-Aziatische partners ertoe op hun weerbaarheid tegen FIMI te blijven versterken, waaronder tegen desinformatiecampagnes die tot doel hebben de regionale stabiliteit en hun partnerschappen met de EU te verzwakken; verzoekt de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDED) via hun delegaties hun programma's en activiteiten in verband met de bestrijding van desinformatie te versterken;

23. onderkent dat Oezbekistan een belangrijke rol in Afghanistan speelt, met name op het gebied van humanitaire hulp, energievoorziening en de ontwikkeling van verkeersverbindingen, en stelt tegelijkertijd vast dat de humanitaire en mensenrechtensituatie, met name de rechten van vrouwen en meisjes, in Afghanistan zorgwekkend blijft; verzoekt Oezbekistan zijn contacten in Afghanistan te gebruiken om echte vooruitgang te boeken, en daarmee een grotere betrokkenheid van de internationale gemeenschap mogelijk te maken; uit nogmaals zijn verontwaardiging over het feit dat de Taliban^{5.1.2.e} tweederangsburgers behandelen, en verzoekt de EDED samen te werken met Oezbekistan om vrouwen die Afghanistan ontvluchten te ondersteunen;
24. herhaalt dat Oezbekistan zich, als onderdeel van de gezamenlijke verklaring naar aanleiding van de eerste top tussen de Europese Unie en Centraal-Azië, heeft verbonden tot de resoluties 541 (1983) en 550 (1984) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;

Mensenrechten, democratie en de rechtsstaat

25. stelt vast dat het verslag van de bijzondere commissie die is ingesteld door de senaat en de wetgevende kamer van het Oezbeekse parlement (Oliy Majlis) naar aanleiding van de gebeurtenissen van juli 2022 in Karakalpakstan, aan het Oezbeekse parlement is voorgelegd, maar niet openbaar gemaakt; houdt vast aan zijn eis dat degenen die er verantwoordelijk voor zijn dat mensen in juli 2022 door ongerechtvaardigd politiegeweld tegen vreedzame betogers om het leven zijn gekomen of gewond zijn geraakt, ter verantwoording worden geroepen en dat de lijst met namen van de gedode en vermiste personen, alsook van de slachtoffers van massale willekeurige detenties, wordt gepubliceerd; dringt er bij Oezbekistan op aan de onafhankelijkheid van de Ombudsman te versterken, onafhankelijke en doeltreffende onderzoeken naar beschuldigingen van buitensporig gebruik van geweld, foltering en mishandeling mogelijk te maken, vervolging in te stellen en ervoor te zorgen dat de daders op alle niveaus ter verantwoording worden geroepen; roept de Oezbeekse regering ertoe op om de transparantie te verbeteren en belemmeringen weg te nemen voor terreinonderzoek naar de status van Karakalpakstan;
26. herhaalt zijn bezorgdheid over de vermoedelijke foltering en mishandeling van de activist en advocaat Dauletmurat Tazhimuratov, alsook over de meest recente beschuldigingen die door zijn advocaat in januari 2026 zijn bevestigd tijdens een bezoek aan de gevangenis waar hij wordt vastgehouden; roept de Oezbeekse autoriteiten op om deze vermoedens te onderzoeken en een rapport over deze kwestie te publiceren; merkt op dat de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) in haar tijdens de zitting van 11 tot en met 15 november 2024 aangenomen advies heeft vastgesteld dat

Dauletmurat Tazhimuratov willekeurig werd vastgehouden en dat zijn rechten ernstig werden geschonden; sluit zich aan bij de oproep van de WGAD van de VN om hem onmiddellijk vrij te laten; dringt erop aan dat de verdere vervolging van Karakalpak-activisten wordt gestaakt en dat de activisten Rinat Utambetov en Zetkerbay Abdramanov worden vrijgelaten; verzoekt de Oezbeekse autoriteiten ervoor te zorgen dat arrestanten en gevangenen worden vastgehouden onder omstandigheden waarin hun menselijke waardigheid, het recht van Oezbekistan en het internationaal recht inzake de mensenrechten worden geëerbiedigd;

27. herhaalt dat de regeringen van de Centraal-Aziatische landen concrete en aanhoudende maatregelen moeten nemen om de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden te verbeteren, met inbegrip van de eerbiediging van de vrijheid van godsdienst en de rechten van religieuze minderheden, en tegelijkertijd de bezorgdheid over radicalisering en stigmatisering aan te pakken, het democratisch bestuur te versterken, gendergelijkheid en de volledige uitoefening van vrouwenrechten te waarborgen, de rechten en bescherming van lhbtq+-personen te garanderen en eerlijke arbeidsomstandigheden en werknemersrechten te handhaven overeenkomstig internationale normen en verbintenissen;
28. neemt nota van de nationale mensenrechtenstrategie van Oezbekistan, die in 2020 is aangenomen en waarvan een vervolgstراتيجية wordt ontwikkeld, die bedoeld is om hervormingen te sturen, met inbegrip van de bescherming van burgerlijke, politieke, economische, sociale en culturele rechten; dringt aan op de snelle uitvoering van de strategie en meer ambitie in de vervolgstراتيجية;
29. verzoekt Oezbekistan een einde te maken aan de vervolging van mensenrechtenverdedigers, journalisten en activisten en onmiddellijk en onvoorwaardelijk al diegenen vrij te laten die gevangen zijn gezet wegens het vreedzaam uitoefenen van hun grondrechten, en een formeel rehabilitatiemechanisme in te stellen dat voorziet in toegang tot de rechter, uitwissing van strafbladen en adequate compensatie;
30. dringt erop aan een einde te maken aan de intimidatie en vervolging van mensenrechtenverdedigers; stelt met bezorgdheid vast dat Sjarifa Madrachimova werd belet naar het buitenland te reizen om een prijs in ontvangst te nemen ter erkenning van haar werk op het gebied van de mensenrechten in Oezbekistan, doordat haar paspoort werd vernietigd; herinnert aan de gevangenzetting van Dildora Chakimova en Nargiz Keldijorova, mensenrechtenverdedigers uit de regio Kasjkadarja in Oezbekistan, die op 18 juli 2024 werden veroordeeld tot een gevangenisstraf van respectievelijk zes jaar en een maand en zes en half jaar op grond van dubieuze aanklachten van afpersing nadat zij de corruptie in het onderwijssysteem in Kasjkadarja aan de kaak hadden gesteld; roept de regering van Oezbekistan ertoe op hen vrij te laten;
31. verzoekt de Oezbeekse autoriteiten de rehabilitatie, bescherming en sociale re-integratie van voormalige politieke gevangenen te waarborgen, met inbegrip van doeltreffende rechtsmiddelen voor misbruik in het verleden en waarborgen tegen intimidatie en discriminatie;
32. herinnert eraan dat het VN Mensenrechtencomité Oezbekistan ertoe heeft opgeroepen krachtige maatregelen te nemen om foltering en mishandeling uit te bannen en te waarborgen dat alle personen die worden vastgehouden, toegang hebben tot een

onafhankelijk en doeltreffend klachtenmechanisme;

33. betreurt ten eerste het gebruik van bestraffende psychiatrische detentie om mensenrechtenverdedigers te onderdrukken en kritische stemmen het zwijgen op te leggen, en dringt erop aan een einde te maken aan deze praktijk in het Oezbeekse rechtssysteem; betreurt de langdurige, gedwongen psychiatrische detentie van de blogger en activist Valijon Kalonov, over wie de WGAD van de VN een advies heeft uitgebracht waarin is vastgesteld dat hij “willekeurig werd vastgehouden” en waarin er bij de Oezbeekse regering op werd aangedrongen “hem onmiddellijk vrij te laten en hem een afdwingbaar recht op compensatie en andere herstelbetalingen toe te kennen”; merkt op dat een andere blogger, Sjahida Salomova, eveneens wordt vastgehouden in een langdurige gedwongen psychiatrische detentie op dubieuze wettelijke gronden; roept de regering van Oezbekistan ertoe op Kalonov en Salomova vrij te laten;
34. verwelkomt de vaststelling in april 2023 van een nieuwe wet tot wijziging van het Oezbeekse wetboek van strafrecht en van bestuursrecht die vrouwen en meisjes betere bescherming biedt tegen mishandeling en tevens voorziet in strengere maatregelen om kindermishandeling aan te pakken; roept de regering van Oezbekistan ertoe op de wet daadwerkelijk toe te passen en het wijdverbreide probleem van huiselijk geweld en gendergerelateerd geweld evenals de straffeloosheid van geweldplegers in Oezbekistan aan te pakken;
35. erkent de positieve stappen die Oezbekistan heeft gezet om gendergelijkheid te bevorderen, maar wijst ook op de ernstige problemen die op dit gebied nog moeten worden aangepakt; is verheugd over de opening van het kantoor van UN Women in Oezbekistan in 2025 en roept de Oezbeekse regering ertoe op deze investering van de internationale gemeenschap te benutten voor de rechten en het welzijn van vrouwen in Oezbekistan;
36. roept ertoe op om vrijwillige relaties tussen personen van hetzelfde geslacht te decriminaliseren en doeltreffende wettelijke en beleidsmaatregelen te nemen, overeenkomstig internationale normen op het gebied van de mensenrechten, om lhbtq+-personen te beschermen tegen intimidatie, geweld en discriminatie, ook door rechtshandavingsinstanties; neemt met bezorgdheid kennis van de in augustus 2025 vastgestelde wetwijzigingen met betrekking tot de uitvoering van hiv-tests voor mensen die terugkeren uit het buitenland, hetgeen kan leiden tot een grotere stigmatisering en mogelijk in strijd is met internationale normen op het gebied van werkgelegenheid;
37. betreurt dat, hoewel een zekere vooruitgang is geboekt op het gebied van wetgevingshervormingen, ngo's en maatschappelijke organisaties in Oezbekistan nog steeds met sterke belemmeringen te maken hebben wanneer zij zich willen laten registreren en activiteiten uitvoeren, zoals buitensporige registratievereisten, administratieve belemmeringen, en een gebrek aan transparantie en duidelijkheid bij de besluitvorming van het Oezbeekse ministerie van Justitie; roept op tot verdere versoepeling van beperkingen en bureaucratische en wetgevingslasten om een breder scala aan ngo-activiteiten mogelijk te maken; eist dat de regering van Oezbekistan toestaat dat onafhankelijke mensenrechtenorganisaties, met inbegrip van internationale mensenrechtengroeperingen, zich in het land registreren en hun activiteiten zonder ongepaste staatsinmenging uitvoeren, en dringt aan op het uitwerken en aannemen van een ngo-code in overeenstemming met de internationale normen; merkt op dat de

uitvoering van door de EU gefinancierde projecten in Oezbekistan wordt gehinderd doordat aan lokale ngo's beperkingen zijn opgelegd met betrekking tot toegang tot financiële middelen uit het buitenland;

38. is bezorgd over het toenemende bewijs dat Oezbekistan internationale en regionale mechanismen voor juridische samenwerking als wapen heeft ingezet voor grensoverschrijdende repressie tegen activisten, journalisten, mensenrechtenverdedigers en waarnemers bij rechtszaken; merkt op dat het hierbij ook gaat om misbruik van kennisgevingen en opsporingsverzoeken van Interpol, verzoeken om wederzijdse rechtshulp en samenwerking op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, met als doel om politiek gemotiveerde uitlevering, detentie of gedwongen terugkeer van personen te bewerkstelligen; benadrukt dat het beginsel van non-refoulement volledig in acht moet worden genomen;
39. roept Oezbekistan nadrukkelijk op de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid en pluriformiteit van de media te eerbiedigen en te beschermen, wat basisvoorwaarden zijn voor een goed functionerende democratie; dringt erop aan het rechtskader voor de media te hervormen en aan te passen aan internationale normen; neemt met bezorgdheid kennis van het feit dat Oezbekistan in de edities 2024 en 2025 van de wereldindex voor persvrijheid van de organisatie Verslaggevers zonder Grenzen is geclassificeerd als “niet vrij”; neemt met bezorgdheid kennis van gemelde beperkingen van de vrijheid van meningsuiting, waaronder gerichte maatregelen die van invloed zijn op online-inhoud; onderstreept dat de veiligheid en onafhankelijkheid van journalisten en mediamedewerkers moeten worden gewaarborgd, dat intimidatie, censuur of willekeurige detentie moeten worden voorkomen en dat een gevarieerde en pluralistische mediaomgeving moet worden bevorderd die een open publiek debat en toegang tot accurate informatie mogelijk maakt; roept ertoe op de nationale mediaregelgeving aan te passen aan de internationale verplichtingen op het gebied van de mensenrechten;
40. is bezorgd over het feit dat het Oezbeekse wetboek van strafrecht artikelen bevat over belediging van en laster over de president, waaronder het strafbaar feit van belediging van de president online, alsook over smaad en belediging, op grond waarvan bloggers strafrechtelijk worden vervolgd en gevangengenomen vanwege hun onlinecommentaar; stelt zich op het standpunt dat dit een volledig ongerechtvaardigde beperking van de vrijheid van meningsuiting is; dringt erop aan dat deze artikelen worden afgeschaft, ter nakoming van de belofte van president Mirzijojev in 2020 om beide aanklachten te decriminaliseren, dat het Oezbeekse wetboek van strafrecht wordt herzien en in overeenstemming gebracht met de internationale normen, en dat alle personen die op grond van deze artikelen zijn gedetineerd worden vrijgelaten;
41. is ingenomen met de significante politieke hervormingen die de regering van Oezbekistan heeft doorgevoerd en de aanzienlijke vooruitgang die is bereikt met de marktgerichte hervormingen sinds 2017, waaronder de afschaffing van buitengerechtelijke rechtbanken en de invoering van een transparanter systeem van checks and balances; herhaalt dat moet worden gezorgd voor transparant bestuur en waarborgen tegen corruptie, die essentieel zijn voor democratische verantwoording en duurzame economische samenwerking;
42. erkent de positieve ontwikkelingen met betrekking tot de rechtsstaat in Oezbekistan en merkt op dat Oezbekistan volgens de Rule of Law Index 2025 van het World 5.1.2.e

Project tot de weinige landen behoort waar de score voor de rechtsstaat is gestegen; merkt op dat er nog steeds uitdagingen bestaan met betrekking tot de daadwerkelijke consolidatie van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht;

43. verzoekt om de operationele onafhankelijkheid van corruptiebestrijdingsinstanties te waarborgen, onder meer door openbare en toegankelijke registers van uiteindelijke begunstigten op te richten; benadrukt dat grote economische hervormingen en hervormingen van staatsondernemingen moeten worden onderworpen aan transparantievereisten en beoordelingen van de sociale effecten;
44. prijst de wetgevingshervormingen die de strafprocesrechtelijke normen en justitiële kaders enigszins hebben aangepast om ze meer in overeenstemming te brengen met internationaal erkende normen, waaronder nieuwe wetten die gendergerelateerd geweld strafbaar stellen, de invoering van een systeem van onderzoeksrechters en bepaalde aanpassingen van bevoegdheden in verband met bevelschriften en huiszoekingen om de rechterlijke onafhankelijkheid in het strafrecht te versterken, alsmede projecten met het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties om kosteloze rechtsbijstand aan burgers te verlenen; roept ertoe op de maatregelen op dit gebied voort te zetten en op te voeren;
45. verzoekt Oezbekistan advocaten te beschermen tegen pesterijen, intimidatie en strafrechtelijke of disciplinaire sancties in verband met hun professionele verplichtingen, en in overeenstemming met het internationaal recht te zorgen voor de volledige eerbiediging van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de normen inzake een eerlijk proces;

Sectorale samenwerking

46. stelt vast dat het lidmaatschap van Oezbekistan van SAP+ een positieve uitwerking heeft gehad op de handel met de EU en deze heeft doen toenemen; herhaalt dat Oezbekistan overeenkomstig zijn verplichtingen in het kader van de SAP+-regeling de 27 verdragen van de VN en de Internationale Arbeidsorganisatie volledig en doeltreffend moet uitvoeren en de rapportageverplichtingen moet naleven; verzoekt Oezbekistan gevolg te geven aan de aanbevelingen die zijn gedaan in het kader van het tweede werkbezoek voor het monitoren van SAP+ in Oezbekistan; benadrukt dat in het kader van dit tweede werkbezoek voor het monitoren van SAP+ vooral nota is genomen van de plannen om de corruptie te bestrijden, het stakingsrecht toe te staan en meer vooruitgang te boeken bij de volledige uitbanning van dwang- en kinderarbeid bij de katoenoogst en bij andere resterende uitdagingen; herhaalt daarom dat concrete en meetbare vooruitgang op het gebied van democratische hervormingen en de mensenrechten een voorwaarde moet zijn voor verdere toegang tot de handelspreferenties van de EU en dat deze instrumenten moeten dienen als hefboom voor hervormingen;
47. wijst erop dat de regering van Oezbekistan er in de afgelopen jaren in is geslaagd een einde te maken aan systematische, door de staat gesteunde dwangarbeid; merkt op dat het risico van dwangarbeid volgens onafhankelijke waarnemers blijft bestaan en dat de staat toezicht blijft uitoefenen op de katoenoogst; dringt er bij de regering van Oezbekistan op aan zich er opnieuw toe te verbinden de landbouwsector te hervormen en het recht van landbouwarbeiders en boeren om zich te organiseren te handhaven;

48. neemt kennis van de parallelle inspanningen van Oezbekistan om de emigratieproblemen aan te pakken door de binnenlandse werkgelegenheidskansen uit te breiden en zich te richten op een betere ontwikkeling van vaardigheden; erkent de inzet om voorwaarden te scheppen die de afhankelijkheid van arbeidsemigratie verminderen en tegelijkertijd de re-integratie van terugkerende migranten, voornamelijk uit Rusland, te ondersteunen;
49. is verheugd dat Oezbekistan zich in de laatste fase van het proces voor de toetreding tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO) bevindt en onderstreept de steun van de EU voor de toetreding van Oezbekistan tot de WTO en het onderliggende economische hervormingsproces, alsook voor een op regels gebaseerd multilateraal handelssysteem waarin de WTO een centrale plaats inneemt;
50. is ingenomen met de ondertekening van het memorandum van overeenstemming tussen de EU en Oezbekistan op 5 april 2024 over het starten van een strategisch partnerschap inzake kritieke grondstoffen; is ingenomen met de intentieverklaring van de EU en Centraal-Azië over kritieke grondstoffen, die tijdens de eerste top EU-Centraal-Azië is goedgekeurd en waaruit blijkt dat beide partijen belang hebben bij het stimuleren van de samenwerking op het gebied van energie en de groene transitie; is ingenomen met het bijkomende investeringspakket van 12 miljard EUR waartoe is besloten tijdens de top EU-Centraal-Azië in Samarkand in 2025, waarvan 2,5 miljard EUR specifiek is gereserveerd voor kritieke grondstoffen;
51. bevestigt opnieuw zijn inzet voor de daadwerkelijke uitvoering van de Overeenkomst van Parijs; is van mening dat ervoor gezorgd moet worden dat klimaat samenwerking met Oezbekistan een rechtvaardige transitie ondersteunt en werknemers beschermt die door decarbonisatie worden getroffen; verzoekt de Commissie in dit verband te handelen in de geest van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”;
52. is ingenomen met de aanzienlijke investeringen van Oezbekistan in hernieuwbare energie, die zijn toegespitst op zonne- en windenergie, waardoor het land minder afhankelijk wordt van fossiele energiebronnen; merkt op dat de Oezbeekse mijnbouwsector nog steeds afhankelijk is van energie uit steenkool en dat de winning van kritieke grondstoffen met behulp van fossiele brandstoffen de verwezenlijking van de duurzaamheidsdoelstellingen van Oezbekistan zal ondermijnen;
53. benadrukt dat Oezbekistan aan een aantal regionale EU-programma's deelneemt en voordeel haalt uit de investeringen in het kader van het EFDO¹;
54. benadrukt dat Oezbekistan beter moet worden geïntegreerd in de vlaggenschipinitiatieven van de EU op het gebied van connectiviteit, met name de Global Gateway en de uitbreiding van het trans-Europees vervoersnetwerk naar Centraal-Azië;
55. spreekt zich uit vóór versterking van de contacten tussen mensen, culturele en professionele uitwisselingen, en mobiliteit van studenten, academici, wetenschappers en andere beroepsbeoefenaren, met name op het gebied van onderwijs, bedrijfsleven en toerisme; merkt op dat de EPCA de mogelijkheid biedt om te onderhandelen over een overnameovereenkomst en een overeenkomst inzake visumversoepeling; verzoekt beide partijen de nodige stappen te zetten om te voldoen aan de voorwaarden voor het openen van de onderhandelingen;

o

o o

56. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de Europese Dienst voor extern optreden, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en van de Republiek Oezbekistan.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0175

Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven: wijziging van artikel 36

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de goedkeuring namens de Unie van de wijziging van artikel 36 van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (15592/2025 – C10-0001/2026 – 2025/0193(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (15592/2025),
 - gezien de ontwerpwijziging van artikel 36 van de Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven (15592/2025),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 207, lid 4, eerste alinea, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), v), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0001/2026),
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien het advies in de vorm van een brief van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie internationale handel (A10-0101/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan het besluit betreffende de goedkeuring van de wijziging van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0176

Verdrag van de Verenigde Naties tegen cybercriminaliteit

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen cybercriminaliteit; versterking van de internationale samenwerking voor de bestrijding van bepaalde strafbare feiten die worden gepleegd door middel van informatie- en communicatietechnologiesystemen en voor het delen van bewijsmateriaal in elektronische vorm met betrekking tot ernstige strafbare feiten (14941/2025 – C10-0369/2025 – 2025/0231(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (14941/2025),
 - gezien het Verdrag van de Verenigde Naties tegen cybercriminaliteit; versterking van de internationale samenwerking voor de bestrijding van bepaalde strafbare feiten die worden gepleegd door middel van informatie- en communicatietechnologiesystemen en voor het delen van bewijsmateriaal in elektronische vorm met betrekking tot ernstige strafbare feiten (12735/25),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 82, leden 1 en 2, artikel 83, lid 1, en artikel 87, lid 2, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0369/2025),
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A10-0090/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en aan de Verenigde Naties.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0177

Overeenkomst tussen de EU en ^{5.1.2.e} tussen Eurojust en de voor justitiële samenwerking in strafzaken bevoegde autoriteiten van de Libanon

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerp van besluit van de Raad tot sluiting, namens de Europese Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek ^{5.1.2.e} tussen het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust) en de voor justitiële samenwerking in strafzaken bevoegde autoriteiten van de Republiek Libanon (13619/2024 – C10-0333/2025 – 2024/0155(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (13619/2024),
 - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Libanon betreffende de samenwerking tussen het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust) en de voor justitiële samenwerking in strafzaken bevoegde autoriteiten van de Republiek Libanon (13239/2024),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 16, lid 2, artikel 85, artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), v), en artikel 218, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0333/2025),
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A10-0132/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de autoriteiten van de Republiek Libanon.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0178

Partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de EG en São Tomé en Príncipe (2025-2029): uitvoeringsprotocol

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van het Protocol tot uitvoering van de partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Democratische Republiek Sao Tomé en Príncipe en de Europese Gemeenschap (2025-2029) (11609/2025 – C10-0246/2025 – 2025/0202(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerpbesluit van de Raad (11609/2025),
 - gezien het ontwerpprotocol tot uitvoering van de partnerschapsovereenkomst inzake visserij tussen de Democratische Republiek Sao Tomé en Príncipe en de Europese Gemeenschap (2025-2029) (11606/2025),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 43, lid 2, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), v), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0246/2025),
 - gezien de begrotingsbeoordeling door de Begrotingscommissie,
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, artikel 117, lid 7, en artikel 58 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie ontwikkelingssamenwerking,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie visserij (A10-0096/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van het protocol;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en São Tomé en Príncipe.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0179

Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de EU en de Cookeilanden (2025-2032): uitvoeringsprotocol

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting namens de Unie van het protocol inzake de uitvoering van de Partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de regering van de Cookeilanden (2025-2032) (13158/2025 – C10-0346/2025 – 2025/0287(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (13158/2025),
 - gezien het ontwerpprotocol inzake de uitvoering van de partnerschapsovereenkomst inzake duurzame visserij tussen de Europese Unie en de regering van de Cookeilanden (2025-2032) (13165/2025),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 43, lid 2, en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), v), en artikel 218, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0346/2025),
 - gezien de begrotingsbeoordeling door de Begrotingscommissie,
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, artikel 117, lid 7, en artikel 58 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie ontwikkelingssamenwerking,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie visserij (A10-0092/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van het protocol;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en van de Cookeilanden.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0180

Overeenkomst tussen de EU en Canada tot vaststelling van de voorwaarden voor de deelname van Canadese juridische entiteiten en producten van oorsprong uit Canada aan aanbestedingen in het kader van het SAFE-instrument

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Canada tot vaststelling van de voorwaarden voor de deelname van Canadese juridische entiteiten en producten van oorsprong uit Canada aan aanbestedingen in het kader van het SAFE-instrument (16853/2025 – C10-0059/2026 – 2025/0413(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (16853/2025),
 - gezien de overeenkomst tussen de Europese Unie en Canada tot vaststelling van de voorwaarden voor de deelname van Canadese juridische entiteiten en producten van oorsprong uit Canada aan aanbestedingen in het kader van het SAFE-instrument (15810/2025),
 - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend overeenkomstig artikel 212 en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0059/2026),
 - gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,
 - gezien het gezamenlijk overleg van de Commissie veiligheid en defensie en de Commissie industrie, onderzoek en energie overeenkomstig artikel 59 van het Reglement,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie veiligheid en defensie en de Commissie industrie, onderzoek en energie (A10-0144/2026),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en

Canada.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0181

De impact van de uitvoering van de richtlijn maritieme ruimtelijke planning (Richtlijn 2014/89/EU) op de visserij in bepaalde visserijgebieden en zeebekkens

Resolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over de impact van de richtlijn maritieme ruimtelijke planning (Richtlijn 2014/89/EU) op de visserij in bepaalde visserijgebieden en zeebekkens (2024/2126(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien Richtlijn 2014/89/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 tot vaststelling van een kader voor maritieme ruimtelijke planning¹ (richtlijn maritieme ruimtelijke planning of MRP-richtlijn),
- gezien Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (kaderrichtlijn mariene strategie)²,
- gezien Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad³ (GVB-verordening),
- gezien Verordening (EU) 2021/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1004⁴,
- gezien Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna⁵ (habitatrichtlijn),
- gezien Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november

¹ PB L 257 van 28.8.2014, blz. 135, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>.

² PB L 164 van 25.6.2008, blz. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj>.

³ PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>.

⁴ PB L 247 van 13.7.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj>.

⁵ PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>.

2009 inzake het behoud van de vogelstand⁶ (de vogelrichtlijn),

- gezien het verslag van de Commissie van 3 mei 2022 over de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van Richtlijn 2014/89/EU tot vaststelling van een kader voor maritieme ruimtelijke planning (COM(2022)0185),
- gezien de EU-wetgeving inzake waterkwaliteit en bestrijding van verontreiniging (de kaderrichtlijn water⁷, Richtlijn 2008/105/EG⁸, Richtlijn (EU) 2024/3019⁹, Richtlijn 91/676/EEG van de Raad¹⁰, Richtlijn 2005/35/EG¹¹ en Verordening (EG) nr. 1907/2006¹²),
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — De natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380) en de resolutie van het Parlement van 9 juni 2021 daarover¹³,
- gezien de Gedragscode voor een verantwoorde visserij van de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van 1995, en met name artikel 10,
- gezien de vrijwillige richtsnoeren van de FAO voor duurzame kleinschalige visserij in de context van de voedselzekerheid en de uitroeiing van armoede,

⁶ PB L 20 van 26.1.2010, blz. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>.

⁷ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁸ Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj>).

⁹ Richtlijn (EU) 2024/3019 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PB L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj>).

¹⁰ Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreinigingen door nitraten uit agrarische bronnen (PB L 375 van 31.12.1991, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

¹¹ Richtlijn 2005/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 inzake verontreiniging vanaf schepen en invoering van sancties voor inbreuken (PB L 255 van 30.9.2005, blz. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj>).

¹² Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

¹³ Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2021 over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: De natuur terug in ons leven brengen (PB C 67 van 8.2.2022, blz. 25).

- gezien de mededeling van de Commissie van 5 juni 2025 getiteld “Het Europees oceaanpact” (COM(2025)0281),
- gezien zijn resolutie van 7 juli 2021 over de gevolgen voor de visserijsector van offshorewindmolenparken en andere systemen voor hernieuwbare energie¹⁴,
- gezien zijn resolutie van 6 oktober 2022 getiteld “Momentum voor de oceaan: versterking van oceaangovernance en biodiversiteit”¹⁵,
- gezien zijn resolutie van 9 mei 2023 over gezamenlijk visserijbeheer in de EU en de bijdrage van de visserijsector aan de tenuitvoerlegging van beheersmaatregelen¹⁶,
- gezien zijn resolutie van 18 januari 2024 over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid en toekomstperspectieven¹⁷,
- gezien de mededeling van de Commissie van 12 mei 2021 getiteld “Strategische richtsnoeren voor een duurzamere en concurrerendere EU-aquacultuur voor de periode 2021 tot en met 2030” (COM(2021)0236),
- gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie (SWD(2025)0003) bij het document getiteld “Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de beoordeling van de programma’s van maatregelen van de lidstaten door de Commissie”, zoals bijgewerkt op grond van artikel 17 van de kaderrichtlijn mariene strategie (2008/56/EG),
- gezien Speciaal verslag 25/2023 van de Europese Rekenkamer getiteld “Aquacultuurbeleid van de EU — Stagnerende productie en onduidelijke resultaten ondanks meer EU-financiering”,
- gezien de briefing getiteld “Fisheries in maritime spatial planning”, gepubliceerd door zijn directoraat-generaal Parlementaire Onderzoeksdiensten in oktober 2025,
- gezien de studie getiteld “Implementation of the Maritime Spatial Planning Directive: Impact on fisheries in selected fishing areas and sea basins”, gepubliceerd door zijn directoraat-generaal Parlementaire Onderzoeksdiensten in december 2025,
- gezien het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal uit 2022,
- gezien het verslag van september 2019 van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering getiteld “Special Report on the ^{5.1.2.e} and Cryosphere in a Changing Climate”,
- gezien artikel 55 van zijn Reglement, alsmede artikel 1, lid 1, punt e), van en bijlage 3 bij het besluit van de Conferentie van voorzitters van 12 december 2002 betreffende de procedure inzake het verlenen van toestemming voor het opstellen van initiatiefverslagen,

¹⁴ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 88.

¹⁵ PB C 132 van 14.4.2023, blz. 106.

¹⁶ PB C, C/2023/1060, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1060/oj>.

¹⁷ PB C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj>.

- gezien het verslag van de Commissie visserij (A10-0120/2026),
- A. overwegende dat de toegenomen concurrentie om toegang tot maritieme ruimte vanuit verschillende activiteiten en sectoren, zoals visserij, aquacultuur, maritiem vervoer, scheepvaart, hernieuwbare offshore-energie, natuurbehoud, behoud van marien cultureel erfgoed, kusttoerisme, recreatieactiviteiten, activiteiten om zeebodema fzettingen te winnen of te verwijderen door middel van baggeren, het gebruik van onderzeese kabels en pijpleidingen, of defensie, leidt tot toenemende cumulatieve druk op mariene ecosystemen en meer conflicten over het gebruik van maritieme ruimte, wat nog wordt verergerd door institutionele en administratieve versnippering;
- B. overwegende dat visserij en aquacultuur strategische sectoren zijn voor de veiligheid en soevereiniteit van de EU, met name als het gaat om voedselzekerheid en mariene soevereiniteit, en bijdragen aan het concurrentievermogen en de veerkracht van kustgemeenschappen; overwegende dat visserijproducten van de EU gezond en vaak lokaal zijn, en een zeer goed profiel hebben als het gaat om lage broeikasgasemissies per eenheid eetbare dierlijke eiwitten; overwegende dat de strategische waarde van deze sectoren daarom naar behoren moet worden onderkend in de maritieme ruimtelijke planning (MRP);
- C. overwegende dat de zelfvoorziening van de EU op het gebied van visserijproducten in 2022 is afgenomen tot 37,5 % en dat ongeveer 80 % van de in de EU geconsumeerde visserijproducten werd ingevoerd, waardoor er een structurele afhankelijkheid van externe bronnen ontstaat en de voedselsoevereiniteit van de EU afneemt; overwegende dat tegelijkertijd de vissersvloot van de EU de afgelopen tien jaar aanzienlijk is gekrompen en nu ruim 13 % kleiner is dan in 2014; overwegende dat deze inkrimping, in combinatie met de toegenomen concurrentie voor het gebruik van de maritieme ruimte, een risico vormt voor de economische levensvatbaarheid van de visserijsector, de generatievernieuwing en het vermogen van de vloot om bij te dragen aan de voedselzekerheid van de EU; overwegende dat het waarborgen van een toereikende, evenwichtige en voorspelbare toegang tot de maritieme ruimte dan ook van cruciaal belang is om een concurrerende EU-visserij te ontwikkelen, zoals wordt onderkend in het Europees oceaanpact;
- D. overwegende dat een veranderende geopolitieke context en stijgende spanningen kunnen leiden tot een toename van het militaire gebruik van de maritieme ruimte; overwegende dat er bij MRP rekening moet worden gehouden met defensie- en veiligheidsgereleerde activiteiten en operaties, zoals toezicht op exclusieve economische zones, de bescherming van het handelsverkeer over zee, gezamenlijke militaire oefeningen, de bestrijding van illegale handel, mijnopruiming, de bestrijding van piraterij, lucht- en satelliet-surveillance, en de interactie daarvan met economische activiteiten die verband houden met de zee en het mariene milieu;
- E. overwegende dat de Europese Rekenkamer in haar Speciaal verslag nr. 22/2023 getiteld “Hernieuwbare offshore-energie in de EU” heeft gewezen op het risico van banenverlies in de visserijsector; overwegende dat er in het verslag op wordt gewezen dat er geen kwantificering kon worden gevonden van de belangrijkste economische effecten van de ontwikkeling van hernieuwbare offshore-energie op de visserij en wordt gesteld dat de mogelijke negatieve gevolgen van de ontwikkeling van hernieuwbare offshore-energie voor de visserijsector beter moeten worden geïdentificeerd en aangepakt; overwegende dat daarin tevens werd opgemerkt dat een verbetering van de vispopulatie op grotere

schaal onzeker is, maar dat er toch een zekere toename van de visdichtheid is waargenomen in gebieden waar hernieuwbare offshore-energie wordt opgewekt, wat wijst op mogelijke voordelen voor de visserij;

- F. overwegende dat de EU een juridisch bindende doelstelling heeft vastgesteld om uiterlijk in 2030 doeltreffende en gebiedsgebonden herstelmaatregelen te nemen in ten minste 20 % van haar zeegebieden;
- G. overwegende dat de EU zich ertoe heeft verbonden om uiterlijk in 2030 ten minste 30 % van haar zeegebieden te beschermen;
- H. overwegende dat de MRP-richtlijn van de EU een gemeenschappelijk kader voor de lidstaten vaststelt om het gebruik van hun mariene wateren te organiseren en tot doel heeft de duurzame ontwikkeling en groei van de blauwe economie te bevorderen en conflicten tussen sectoren te verminderen, zonder zelf nieuwe sectorspecifieke verplichtingen in te voeren; overwegende dat de richtlijn de uitbreiding van kapitaalintensieve en ruimtelijk exclusieve economische activiteiten lijkt te bevorderen, waardoor traditionele, mobiele en collectieve vormen van gebruik van de zee, met name de visserij, mogelijk in de marge terechtkomen;
- I. overwegende dat de EU heeft voorzien in een kader voor MRP, dat onder andere bestaat uit mechanismen voor grensoverschrijdende samenwerking; overwegende dat kustlidstaten verantwoordelijk zijn voor de vaststelling van plannen op grond van het kader, zo ook van het ontwerp en de vaststelling van het formaat en de inhoud van dergelijke plannen, aansluitend bij hun administratieve traditie, en de verdeling van de maritieme ruimte over verschillende activiteiten en gebruiksvormen;
- J. overwegende dat de MRP-richtlijn bijdraagt tot de bescherming van het milieu door het duurzame gebruik van de maritieme ruimte en mariene hulpbronnen te bevorderen en vereist van de lidstaten dat zij een ecosysteemgerichte benadering hanteren; overwegende dat er wordt gestreefd naar een doeltreffend evenwicht tussen ecologische, sociale en economische doelstellingen, zonder traditionele activiteiten systematisch ondergeschikt te maken aan andere;
- K. overwegende dat de MRP-richtlijn nauw verband houdt met de uitvoering van andere EU-wetgeving, zoals de kaderrichtlijn mariene strategie, de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, de habitatrichtlijn, de vogelrichtlijn en de kaderrichtlijn water; overwegende dat deze richtlijn ook verband houdt met juridisch en niet-juridisch bindende beleidstoezeggingen, zoals het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal;
- L. overwegende dat de 22 lidstaten met een kustlijn na de goedkeuring van de MRP-richtlijn verplicht waren om uiterlijk in 2016 bevoegde autoriteiten aan te wijzen en uiterlijk op 31 maart 2021 nationale maritieme ruimtelijke plannen voor hun mariene wateren vast te stellen; overwegende dat acht lidstaten deze termijn niet hebben gehaald;
- M. overwegende dat tot nu toe 20 van de 22 lidstaten met een kustlijn maritieme ruimtelijke plannen hebben vastgesteld en dat veel lidstaten momenteel bezig zijn deze te herzien;

- N. overwegende dat de lidstaten bij de ontwikkeling van maritieme ruimtelijke plannen rekening moeten houden met ecologische, economische, sociale en veiligheidsaspecten, wisselwerkingen tussen land en zee en grensoverschrijdende samenwerking, en moeten zorgen voor de vroegtijdige, voortdurende en doeltreffende betrokkenheid van alle belanghebbenden, met inbegrip van vissers en schelpdiervissers en hun representatieve organisaties, en gemeenschappen in de ultraperifere gebieden, door middel van een bottom-upbenadering en gedurende het hele besluitvormingsproces, waarbij erop moet worden toegezien dat deze betrokkenheid passend en zinvol is en niet beperkt blijft tot een louter adviserende rol;
- O. overwegende dat de mate van uitvoering van de MRP-richtlijn aanzienlijk verschilt van lidstaat tot lidstaat, als gevolg van verschillen in administratieve en bestuurlijke structuren, variërend van lokale tot meer gecentraliseerde systemen; overwegende dat de effecten van MRP sterk variëren per zeebekken en gebied, waarbij bepaalde kustgebieden te maken hebben met een grotere concentratie van ruimtelijke beperkingen en concurrerende vormen van gebruik, waardoor de territoriale onevenwichtigheid binnen de EU wordt versterkt;
- P. overwegende dat de lidstaten hun plannen moeten coördineren met andere betrokken lidstaten en moeten samenwerken met de autoriteiten in landen buiten de EU in de desbetreffende mariene regio; overwegende dat gezien de verschillen tussen de onderscheiden mariene regio's of subregio's en kustgebieden een uniforme aanpak niet als passend wordt gezien voor een dergelijke samenwerking;
- Q. overwegende dat de maritieme ruimtelijke plannen sterk verschillen qua aard en inhoud, aangezien de MRP-richtlijn niet voorziet in gedetailleerde bindende criteria voor de plannen en de lidstaten aanzienlijke flexibiliteit biedt bij de uitvoering en het gedetailleerde ontwerp van de plannen;
- R. overwegende dat er een sterke behoefte bestaat aan MRP in gebieden met een hoge concentratie van activiteiten en beperkte maritieme ruimte, zoals het Kanaal, de Oostzee en de ^{5.1.2.e} ;
- S. overwegende dat MRP moet bijdragen tot de territoriale samenhang van de EU, overeenkomstig artikel 174 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; overwegende dat visserij en aquacultuur niet alleen economische activiteiten zijn, maar ook een fundamentele sociale rol vervullen in het waarborgen van bestaansmiddelen, het behoud van werkgelegenheid en de instandhouding van het sociale en culturele netwerk van kust- en eilandgemeenschappen, met name in perifere en ultraperifere gebieden;
- T. overwegende dat de visserij- en de aquacultuursector met verschillende uitdagingen kampen, zoals de druk als gevolg van de steeds slechtere toestand van mariene ecosystemen en de ongelijke toepassing van maatregelen ter bescherming van het mariene milieu en de druk van opkomende sectoren in de blauwe economie, zoals hernieuwbare offshore-energie;
- U. overwegende dat goed beheerde en doeltreffend beschermde netwerken van ecologisch verbonden beschermde mariene gebieden een essentieel instrument zijn voor het behoud van de mariene biodiversiteit en kunnen bijdragen tot langetermijnvoordelen dankzij herstel van de visbestanden, overloopeffecten naar aangrenzende gebieden en

- veerkrachtige kusteconomieën, maar dat hun doeltreffendheid en maatschappelijke aanvaarding afhangen van de wijze waarop ze worden ontworpen, beheerd en afgestemd op duurzame visserijactiviteiten, met name door middel van gedifferentieerde benaderingen die zijn gebaseerd op wetenschappelijke gegevens en de deelname van alle belanghebbenden, waaronder vissers en kustgemeenschappen;
- V. overwegende dat hernieuwbare offshore-energie alleen duurzaam zal zijn als er geen negatieve gevolgen voor het milieu of voor de economische, sociale en territoriale cohesie optreden, met name in regio's die afhankelijk zijn van visserij;
- W. overwegende dat het de bevoegdheid van de lidstaten blijft om hun nationale energiemix en -technologieën te bepalen;
- X. overwegende dat het toenemende verlies aan visgronden leidt tot verplaatsing van visserijactiviteiten, toenemende druk op de visserij en concurrentie tussen vloten, en het verdwijnen van bepaalde segmenten die hun activiteiten niet naar elders kunnen verplaatsen, met name in de kleinschalige visserij, waaronder de visserij te voet, zoals schelpdierenvissers; overwegende dat dit ook gevolgen heeft voor de sociale cohesie, de werkgelegenheid en de overlevering van maritieme tradities;
- Y. overwegende dat de lidstaten in overeenstemming met het gemeenschappelijk visserijbeleid de toegang tot de visserij binnen een zone van 12 zeemijl vanaf hun kustlijn en, voor de ultraperifere gebieden binnen 100 zeemijl, mogen beperken tot vissersvaartuigen die traditioneel in die wateren vissen vanuit havens aan de aangrenzende kust;
- Z. overwegende dat maritieme en kustgebieden te lijden hebben onder de gevolgen van klimaatverandering en verontreiniging, met name door chemische verontreinigende stoffen, en zwerfvuil (vanaf het land) op zee, die ook van invloed zijn op activiteiten die verband houden met de zee, de mariene biodiversiteit en de vis- en aquacultuurbestanden;
- AA. overwegende dat de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de EU en de gevolgen van de Brexit het ruimtelijke, economische en visserij-evenwicht in verschillende zeebekkens, met name het Kanaal, de Noordzee en de westelijke wateren, ingrijpend hebben veranderd, waardoor de visserijactiviteiten van de EU zich in kleinere maritieme zones concentreren;
- AB. overwegende dat werknemers in de maritieme sector, zoals vissers, bepaalde risico's of gevaren kunnen lopen in verband met de veiligheid van vaartuigen of blootstelling aan bepaalde vormen van illegale handel via zeeroutes, zoals drugshandel;
- AC. overwegende dat werknemers in de visserij- en aquacultuursector recht hebben op veilige, eerlijke en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en adequate sociale bescherming; overwegende dat MRP-besluiten rechtstreekse gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid, het inkomen en de arbeidsomstandigheden van deze personen;
- AD. overwegende dat veel maritieme ruimtelijke plannen alleen betrekking hebben op mariene ruimten en geen rekening houden met de wisselwerking tussen land en zee, en met name met de effecten van verontreiniging van de mariene ecosystemen vanaf het land;

- AE. overwegende dat de uitvoering van een ecosysteemgerichte benadering ontoereikend is of ontbreekt, aangezien veel lidstaten moeite hebben om deze in de praktijk toe te passen en de vereisten van de MRP-richtlijn af te stemmen op die van andere wetgeving, zoals de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid of de kaderrichtlijn mariene strategie;
- AF. overwegende dat de lidstaten de doelstelling van een goede milieutoestand voor de Europese zeeën voor 2020, zoals vereist door de kaderrichtlijn mariene strategie, nog niet hebben bereikt;
- AG. overwegende dat de verzameling, transparantie, bruikbaarheid, harmonisatie en verwerking van gegevens binnen een redelijk kort tijdsbestek van cruciaal belang zijn om te bepalen hoe visserij en aquacultuur in MRP moeten worden opgenomen; overwegende dat er een gebrek is aan alomvattende gegevens over exclusieve economische zones en dat er problemen zijn bij het integreren van gegevens uit verschillende sectoren en het verkrijgen van gegevens van nationale autoriteiten; overwegende dat de toewijzing van middelen aan dit soort gegevensverzamelingsactiviteiten kan worden verbeterd;

Uitvoering van de MRP-richtlijn en de impact ervan op visserij en aquacultuur

- 1. benadrukt dat de MRP-richtlijn weliswaar een relevant sectoroverschrijdend kader voor samenwerking biedt, maar door de lidstaten ongelijkmatig is uitgevoerd;
- 2. is ingenomen met het feit dat sommige lidstaten ver gevorderd zijn met de uitvoering van de MRP-richtlijn, met geïntegreerde nationale strategieën, specifieke instanties en actieplannen voor zeebekkens;
- 3. merkt op dat maritieme ruimtelijke plannen in sommige lidstaten wettelijk bindend zijn en in andere lidstaten niet, maar eerder raadgevend; benadrukt dat de uitvoering in de lidstaten vaak wordt belemmerd door institutionele versnippering, gefragmenteerd bestuur, ontoereikende wettelijke mechanismen of onvoldoende financiële middelen en personeel die beschikbaar zijn voor die mechanismen en de toegang daartoe, met name via het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur voor plaatselijke actiegroepen voor visserij en aquacultuur;
- 4. benadrukt dat het in kaart brengen van problemen en kansen, het verzamelen van planningsgegevens, besluitvorming en uitvoering onderdeel moeten zijn van de ruimtelijke planning van mariene gebieden, en dat in het kader van een dergelijke planning bijzondere aandacht moet worden besteed aan visserij en aquacultuur;
- 5. benadrukt dat de uitvoering en doeltreffendheid van MRP sterk verschilt tussen de maritieme regio's van de EU, waarbij sommige regio's, zoals de Oostzee of de Noordzee, grotendeels onder maritieme ruimtelijke plannen vallen, terwijl er voor andere, zoals de ^{5.1.2.e} aanzienlijk minder planning beschikbaar is;
- 6. is ingenomen met het ^{5.1.2.e} Sea Basin Initiative, dat lidstaten en landen buiten de EU samenbrengt met als doel een betere afstemming en coördinatie van maritieme ruimtelijke plannen te bereiken;
- 7. benadrukt dat grensoverschrijdende initiatieven beperkt blijven en dat doeltreffende coördinatie ontbreekt, waardoor de inspanningen om gemeenschappelijke uitdagingen

in onderling verbonden mariene regio's aan te pakken, worden belemmerd; betreurt de problemen bij de samenwerking op het gebied van MRP tussen lidstaten en landen buiten de EU, met name naburige kuststaten;

8. wijst op de gevolgen van de Brexit voor maritieme planning, met name als het gaat om de ontwikkeling van beschermde mariene gebieden en hernieuwbare offshore-energie, maar ook andere activiteiten zoals intensief maritiem vervoer en kusttoerisme; benadrukt dat die veranderingen ertoe hebben geleid dat de vissersvloot van de EU is geweerd uit veel visserijgebieden in Britse wateren, en tot een verschuiving van de visserijactiviteiten en een hoge vissersdruk in de Noordzee en in het Kanaalgebied, met nadelige gevolgen voor de visserij van de EU; dringt erop aan dat er in MRP in deze gebieden systematisch rekening wordt gehouden met deze elementen;
9. onderstreept de noodzaak van coördinatie tussen de lidstaten en het Verenigd Koninkrijk om tot een doeltreffend en eerlijk beheer van het zeebekken te komen en de vele conflicten over het gebruik ervan te verminderen, rekening houdend met de economische, sociale en milieuaspecten van elke activiteit; herinnert in dit verband aan de verplichting tot grensoverschrijdende samenwerking die voortvloeit uit het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, met name de artikelen 7 en 8; pleit met name voor een daadwerkelijke dialoog met het Verenigd Koninkrijk en de Kanaaleilanden over de beheersmaatregelen in de beschermde mariene gebieden, waarbij rekening wordt gehouden met de sociaal-economische gevolgen voor de vissers in de EU;
10. benadrukt dat, met name in het Middellandse Zeegebied, de toename van offshore-energieplatforms en andere infrastructuur op dit vlak leidt tot aanzienlijke ruimtelijke beperkingen van visserijactiviteiten, waardoor de traditionele toegang tot visgronden wordt beperkt en de maritieme ruimte versnipperd raakt; merkt op dat de lidstaten weliswaar zelf mogen bepalen waarvoor de infrastructuur in deze gebieden wordt gebruikt, maar dat hun besluiten rechtstreeks van invloed zijn op het gebruik van traditionele visgronden en daarom op coherente wijze in de MRP-processen moeten worden geïntegreerd; merkt op dat de ontwikkeling van het maritieme toerisme ook gevolgen heeft voor de visserijactiviteiten in het zeebekken;
11. wijst op de specifieke kenmerken van de ^{5.1.2.e} als half-ingesloten en zeer kwetsbaar zeebekken, dat onderhevig is aan cumulatieve druk van visserij, aquacultuur, maritiem vervoer, toerisme en kustontwikkeling; wijst erop dat deze druk vraagt om een versterkte grensoverschrijdende aanpak van MRP op zeebekkenniveau; verzoekt de Commissie en de betrokken lidstaten om, in samenwerking met naburige kuststaten die geen lid zijn van de EU, de coördinatie, het delen van gegevens en de gezamenlijke bestuursmechanismen in de ^{5.1.2.e} te versterken; wijst op het belang van de kleinschalige en kustvisserij voor het zeebekken en het belang van de integratie ervan in MRP om hun economische levensvatbaarheid en cultureel erfgoed te beschermen;
12. benadrukt dat de Oostzee een aantal unieke kenmerken heeft, waaronder de status als half-ingesloten zeebekken, de hoge concentratie van verschillende soorten economische activiteiten, waaronder visserij, maritiem vervoer en de uitbreiding van mariene hernieuwbare energie, en de kwetsbaarheid van zijn ecosysteem; pleit in dit kader voor een duurzame MRP-aanpak die is afgestemd op die regionale omstandigheden; prijst de werkzaamheden van de gezamenlijke werkgroep van Helcom en Vasab inzake

maritieme ruimtelijke planning, die een stevige basis vormen voor coördinatie op zeebekkenniveau in de Oostzee;

13. onderstreept dat de zeebekkens van de ultraperifere gebieden ook moeten worden meegenomen in de uitvoering van de MRP-richtlijn, waarbij volledig rekening moet worden gehouden met hun specifieke kenmerken, ook in de interacties met niet-EU-landen;

Voordelen van MRP voor visserij en aquacultuur

14. betreurt het dat het huidige rechtskader voor MRP niet de verwachte voordelen voor de visserij heeft opgeleverd; merkt op dat MRP niet wezenlijk heeft bijgedragen aan het verbeteren van de voorspelbaarheid en stabiliteit van visserijactiviteiten; wijst op het gebrek aan minimumstreefcijfers en meetbare ecologische, sociale en economische indicatoren voor visserij in MRP, met name voor kleinschalige exploitanten; wijst op de noodzaak van een coherente en doeltreffende uitvoering van het maritieme beleid van de EU;
15. benadrukt dat, met het oog op de uitvoering van het MRP-kader, er een alomvattende sociaal-economische analyse moet worden uitgevoerd, waarin de visie van kleine bedrijven en kustgemeenschappen wordt meegenomen; wijst op het belang van de visserij en aquacultuur voor de voedselsoevereiniteit en het behoud van de bijbehorende knowhow voor de EU, en onderkent dat iedereen erbij gebaat is dat er meer rekening wordt gehouden met het belang van deze sectoren in MRP;
16. wijst erop dat MRP de visserij en aquacultuur beter moet integreren en actief moet worden ingezet om de ruimtelijke uitdagingen voor de visserij aan te pakken, met inbegrip van de cumulatieve effecten van offshore-energie, beschermde mariene gebieden, en scheepvaart- en defensiezones, en de geleidelijke marginalisering van visserijactiviteiten moet voorkomen; wijst erop dat offshorewindmolenparken waar mogelijk moeten worden geplaatst in zones die minder geschikt zijn voor visserij, om de negatieve gevolgen voor de visserijactiviteiten tot een minimum te beperken;
17. benadrukt de essentiële rol van de kleinschalige visserij, bijvoorbeeld op het vlak van lokale werkgelegenheid, sociale cohesie en het behoud van traditionele vaardigheden; dringt erop aan dat in de MRP ten volle rekening wordt gehouden met dit segment, met name wat betreft de toegang tot de ruimte, de nabijheid van visgronden en de veiligheid van activiteiten;
18. merkt op dat offshorewindmolenparken van invloed kunnen zijn op de visserij door de ruimtelijke spreiding en de dichtheid van commercieel beviste mariene soorten te wijzigen en door om veiligheidsredenen beperkingen op te leggen voor de toegang of visserijmethodes; merkt op dat er weliswaar enkele potentiële voordelen voor vissers zijn waargenomen, maar dat deze alleen relevant zijn als het voor vissers praktisch en haalbaar is om in deze gebieden actief te zijn;
19. benadrukt dat het rechtskader voor MRP weliswaar marginale voordelen oplevert voor de aquacultuur, maar dat er verbeteringen nodig zijn op het gebied van de aanwijzing van maritieme ruimte, de verdere erkenning van de rol van aquacultuur binnen het kader, grensoverschrijdende samenhang, rechtszekerheid en het tijdschema en de impact van vergunningsprocedures; wijst met name op de noodzaak van een betere integratie

van aquacultuur in MRP en eventuele andere acties, zoals de ontwikkeling van een mogelijk gemeenschappelijk aquacultuurbeleid, om beter rekening te houden met deze belangrijke sector voor de voedselzekerheid in de EU;

20. benadrukt dat de doelstelling om conflicten tussen de diverse sectoren en gebruikers van de zee tot een minimum te beperken, niet voldoende is verwezenlijkt, met name wat betreft visserij en aquacultuur, waaronder schelpdierenteelt en opkomende sectoren zoals zeewierteelt, die de beschikking hebben over minder ruimte waardoor hun concurrentievermogen en de mogelijkheden om hun activiteiten te ontwikkelen worden aangetast;
21. benadrukt dat de aard van conflicten over het gebruik van maritieme ruimte varieert naargelang het soort visscrij- en aquacultuuractiviteiten, en dat dergelijke activiteiten mogelijk ook met elkaar concurreren om maritieme ruimte; benadrukt dat de belangrijkste conflicten op het gebied van visserij het verlies van visgronden als gevolg van uitsluiting van maritieme zones, toegangsbeperkingen, concurrentie om toegang, ruimtelijke versnippering en de steeds slechtere staat van diverse mariene ecosystemen zijn, terwijl de belangrijkste conflicten op het gebied van aquacultuur overlappende zonering, milieuproblemen zoals verontreiniging en eutrofiëring, en concurrentie om vangsten zijn;
22. herinnert eraan dat visserij en aquacultuur afhankelijk zijn van de geografische locatie van mariene hulpbronnen en de gezonde staat van mariene ecosystemen, en dat deze sectoren sterk verbonden zijn met de waardeketen van visserijproducten en de werkgelegenheid in kustgebieden en om die reden niet in aanmerking komen voor verplaatsing;
23. benadrukt dat de visserij niet profiteert van prioritaire of speciale gebieden en vaak moet opereren in niet-toegewezen maritieme ruimten en dat deze sector dus steeds verder wordt verdrukt door andere activiteiten; merkt op dat aquacultuur, met inbegrip van de zeewierteelt, in principe geschikt is voor gereserveerde gebieden, maar dat de aanpak per lidstaat en soms binnen dezelfde lidstaat sterk verschilt, met vergunningsprocedures die vaak omslachtig zijn;
24. benadrukt dat sommige lidstaten weliswaar multifunctionele zones hebben ingesteld, maar voornamelijk een projectmatige aanpak hanteren; benadrukt dat een multifunctionele aanpak voor bepaalde activiteiten zeer moeilijk te implementeren blijkt, vooral bij het combineren van visserij, de bescherming van de biodiversiteit en hernieuwbare mariene energie; merkt op dat een multifunctionele aanpak ook vragen oproept op het gebied van verzekeringen en veiligheid voor vissers en personen die in de aquacultuur werkzaam zijn; benadrukt dat multifunctionele zones weliswaar het potentieel hebben om de cumulatieve effecten van menselijke activiteiten aan te pakken, maar dat er meer onderzoek nodig is om de haalbaarheid en de impact daarvan te beoordelen; wijst erop dat de aanwijzing van dergelijke zones gebaseerd moet zijn op een beoordeling van de economische, sociale en milieueffecten van de verschillende activiteiten die daarin worden ontplooid, die moet worden uitgevoerd met de passende betrokkenheid, gedurende het hele proces, van marktdeelnemers uit alle relevante sectoren en andere belanghebbenden;
25. is ingenomen met succesvolle voorbeelden van colocatie van activiteiten, zoals vaste of drijvende offshore-windinfrastructuur die ook kan worden gebruikt voor de

- ontwikkeling van aquacultuur, schelpdieren- en zeewierteelt, en voor de bescherming van habitats voor mariene fauna en flora of regeneratieve activiteiten, en voor visserijactiviteiten zoals passieve visserij en visserij met een lage impact; wijst in dit verband op de noodzaak van meer uitwisseling van goede praktijken en meer onderzoek, met name in verband met ecologische effecten en economisch potentieel;
26. verzoekt de lidstaten met klem rekening te houden met de effecten van hernieuwbare offshore-energie op het mariene ecosysteem en de visserij wanneer zij hun energiemix bepalen;
 27. benadrukt dat de coördinatie tussen land en zee een cruciaal zwak punt blijft bij de uitvoering van MRP, met bijzondere aandacht voor het feit dat bij maatregelen ter bescherming van de biodiversiteit onvoldoende rekening wordt gehouden met de gevolgen van verontreiniging van de mariene ecosystemen vanaf het land;
 28. wijst op het belang van visscrij- en haveninfrastructuur en bijbehorende faciliteiten en op de noodzaak om ervoor te zorgen dat MRP coherent is met betrekking tot dergelijke infrastructuurinvesteringen, in overeenstemming met de EU-havenstrategie, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de afhankelijkheid van alle maritieme activiteiten van doeltreffende coördinatie tussen land en zee;

Betrokkenheid van belanghebbenden en gegevensverzameling

29. benadrukt dat de betrokkenheid van belanghebbenden en kustgemeenschappen bij het MRP-proces is toegenomen, maar nog steeds beperkt blijft; betreurt het dat het bij deze betrokkenheid vaak ontbreekt aan vroegtijdige en formele betrokkenheid en raadpleging, waardoor de kans op echte invloed op planningsbeslissingen beperkt blijft; is in dit verband ingenomen met het initiatief van de Commissie om een uitvoeringsdialoog over MRP te houden;
30. neemt kennis van goede voorbeelden van deelname van belanghebbenden in sommige lidstaten, zoals nationale raadplegingen en participatieve processen; betreurt echter het ontbreken van bindende bepalingen voor de lidstaten over deelname van belanghebbenden; merkt op dat dit de deelname van belanghebbenden, zoals vissers, personen die in de aquacultuur werkzaam zijn, belangengroepen en andere betrokkenen, in raadplegings- en besluitvormingsprocessen belemmert, met name als het gaat om de locatie van projecten voor hernieuwbare offshore-energie;
31. benadrukt dat visserij en aquacultuur vaak overschaduwd worden door andere, machtigere of economisch belangrijker sectoren, zoals offshore-energie; neemt kennis van verslagen over structurele machtsongelijkheid tussen maritieme sectoren; betreurt het dat bepaalde sectoren en exploitanten vaak overlegprocessen omzeilen, ten koste van minder georganiseerde actoren, zoals kleinschalige vissers, waaronder vissers te voet, zoals schelpdiervissers; dringt aan op uitgebreide, toegankelijke en inclusieve raadplegingsprocessen met alle belanghebbenden en de totstandbrenging van corrigerende governancemechanismen, waaronder transparante richtsnoeren voor het waarborgen van evenwichtige en transparante besluitvorming, het verlagen van het risico op conflicten en het creëren van een gelijk speelveld tussen de visserij en andere sectoren;
32. betreurt het gebrek aan geharmoniseerde en vergelijkbare gegevens over de toestand

van de oceanen en zeeën, de visbestanden en de gevolgen van de klimaatverandering, alsook het gebrek aan adequate sociale en economische gegevens, waaronder de beoordeling van de gevolgen van MRP voor kustgemeenschappen; benadrukt het gebrek aan harmonisatie van de systemen voor gegevensverzameling van de lidstaten;

33. benadrukt dat gegevensafwijkingen, zoals incompatibele geospatiale referentiekaders, en temporele discrepanties, zoals verschillende herzieningscycli voor maritieme ruimtelijke plannen, de uitvoering van een coherente MRP en een ecosysteemgerichte benadering in de weg staan; herinnert eraan dat instrumenten voor modellering, kartering en ruimtelijke analyse hulpmiddelen zijn bij de besluitvorming en geen vervanging mogen zijn voor democratisch debat of politieke compromissen;

Aanbevelingen

34. wijst op de noodzaak van een meer holistische aanpak en betere coördinatie van relevante EU-wetgeving, met name van de MRP-richtlijn, de verordening inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid en de kaderrichtlijn mariene strategie, teneinde een consistente en effectieve uitvoering van MRP, zo ook van de ecosysteemgerichte benadering, met als doel om bij te dragen aan het bereiken van een goede milieutoestand; onderstreept ook dat MRP volledig in overeenstemming moet zijn met het gemeenschappelijk visserijbeleid als het exclusieve wetgevingskader van de EU voor visserijbeheer en daarom niet mag worden gebruikt om indirect visserijbeheersmaatregelen in te voeren, vooral niet als dat onverenigbaar is met de ambitie om de rol van visserijactiviteiten in MRP te versterken;
35. is van mening dat maritieme ruimtelijke plannen beter moeten aansluiten bij ruimtelijke, ecologische en sociaal-economische behoeften, alsook bij de specifieke kenmerken van elk zeebekken en van de daarmee verbonden exclusieve economische zones; wijst erop dat de lidstaten de coördinatie tussen autoriteiten voor landgebruik en maritieme autoriteiten moeten versterken bij het opstellen en uitvoeren van maritieme ruimtelijke plannen en bij de opname in de plannen van beoordelingen van de gevolgen van activiteiten op het land voor de kustwateren; is van mening dat de lidstaten rekening moeten houden met specifieke regionale kenmerken, waaronder de kenmerken van insulaire en ultraperifere gebieden, en de administratieve tradities in elke lidstaat moeten eerbiedigen;
36. wijst erop dat de lidstaten bij het opstellen en uitvoeren van maritieme ruimtelijke plannen de coördinatie tussen en binnen de lidstaten moeten versterken, met name tussen nationale en regionale instanties, alsook de sectoroverschrijdende coördinatie tussen instanties die onder meer verantwoordelijk zijn voor het milieu-, visserij-, energie- en vervoersbeleid, teneinde een coherente, ecosysteemgerichte en geïntegreerde aanpak te waarborgen;
37. dringt aan op de uitvoering van een evenwichtige, multifunctionele bottom-upbenadering van MRP, teneinde negatieve effecten op mariene hulpbronnen en de biodiversiteit, en dus op de visserij en aquacultuur te voorkomen en ervoor te zorgen dat deze activiteiten niet uit de maritieme ruimte worden geweerd; is van mening dat de ontwikkeling van bepaalde activiteiten in verband met de blauwe economie niet ten koste mag gaan van de duurzame en veerkrachtige productie van visserijproducten, de voedselsoevereiniteit en het behoud van de mariene biodiversiteit; is in dit verband van

mening dat het strategische belang van voedselzekerheid beter moet worden verankerd in de komende herziening van de MRP-richtlijn; dringt er daarom op aan dat visserij en aquacultuur worden erkend als strategische sectoren van groot openbaar belang die een essentiële bijdrage leveren aan de voedselsoevereiniteit en voedselzekerheid van de EU en aan de strategische autonomie en de werkgelegenheid in kustgebieden, en dat daaraan prioritaire aandacht wordt besteed in MRP, met name segmenten die niet kunnen worden verplaatst;

38. roept op tot een wetenschappelijk onderbouwde benadering van multifunctionele zones, waarbij wordt ingezien dat visserij en offshore-energie in de praktijk slechts in beperkte mate naast elkaar kunnen bestaan en dat dit niet mag worden gebruikt om de uitsluiting van visserij uit de maritieme ruimte te rechtvaardigen; wijst erop dat de multifunctionele aanpak moet worden gevolgd op basis van technische en wetenschappelijke criteria, waarin de wijze waarop de visserij en aquacultuur in de praktijk werken naar voren komt; wijst erop dat de aanwijzing van multifunctionele zones gebaseerd moet zijn op een cumulatieve effectbeoordeling van de verschillende activiteiten die daar worden uitgevoerd en een grondige analyse van de bevaarbaarheid en veiligheid van die zones; roept ertoe op alle relevante sectoren rechtstreeks en naar behoren bij dit proces te betrekken;
39. is van mening dat bij MRP een dynamische en aanpasbare aanpak moet worden gevolgd, waarbij rekening wordt gehouden met veranderingen in het mariene milieu en de mariene hulpbronnen, en gebruik wordt gemaakt van regelmatig bijgewerkte wetenschappelijke en sociaal-economische gegevens en indicatoren, met name bij de vaststelling van gebieden waar visserijactiviteiten kunnen worden geweerd, zoals offshorewindmolenparken en de aanwijzing van bepaalde beschermde mariene gebieden; benadrukt dat in het planningsproces naar voren moet komen dat visserij een dynamische activiteit is, aangezien vloten zich verplaatsen naargelang van de seizoensgebonden beschikbaarheid en de bewegingen van de visbestanden, en dat voor bepaalde soorten vistuig veel manoeuvreerruimte nodig is;
40. pleit voor inclusieve bestuursmechanismen die zorgen voor directe en gestructureerde deelname van belanghebbenden, zoals vissers, met inbegrip van kleinschalige vissers en regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's), indien relevant, aan de besluitvormings-, monitoring- en evaluatieprocessen van de plannen;
41. wijst op de noodzaak van meer steun en systematische aandacht voor de visserij binnen MRP; schaaft zich achter de vaststelling van duidelijke ruimtelijke zonering en prioritaire zones voor de visserij, waarbij rekening wordt gehouden met de verplaatsing en ontwikkeling van de visbestanden, de erkenning van traditionele visserij- en aquacultuurgebieden, de noodzaak van behoud en bescherming van het milieu en de verbetering van de toestand van de visbestanden; benadrukt dat de zonering moet worden afgestemd op verschillende vlootsegmenten, alsook op zeebekkens, en moet worden gebaseerd op gedegen wetenschappelijke en sociaal-economische beoordelingen en indicatoren, teneinde de inzichtelijkheid en voorspelbaarheid voor de visserijsector te verbeteren; pleit voor een verplichte beoordeling van de cumulatieve sociaal-economische effecten van de verplaatsing van de visserij, zo ook van de effecten op het concurrentievermogen en de rentabiliteit van de EU-vloot, de veiligheid op zee en de generatievernieuwing;

42. wijst met name op de noodzaak om binnen de twaalfmijlszone meer gebieden te reserveren voor kleinschalige kustvisserij met een lage impact, op basis van regelingen voor gezamenlijk beheer;
43. wijst erop dat er meer onderzoek moet worden gedaan om visserijgebieden en visbestanden in kaart te brengen en te modelleren; is van mening dat er bij het afbakenen van prioritaire zones voor de visserij en het plannen van visserijactiviteiten een dynamische aanpak moet worden gevolgd om in te spelen op veranderingen en migratie van de visbestanden die gevolgen hebben voor de historische verspreidingsgebieden;
44. verzoekt de Commissie om een voorstel te doen voor een mechanisme van compenserende maatregelen of verzekeringsregelingen voor de visserijsector wanneer de visserijactiviteiten als gevolg van het alternatieve gebruik van de zee worden verplaatst, dat onder meer maatregelen voor financiële compensaties omvat, en voorrang te geven aan nieuwe compatibele gebruiksvormen en steun bij het hertekenen van visserijroutes, of technologische investeringen;
45. wijst op de mogelijke negatieve gevolgen van verregaande beperkingen op mariene activiteiten zoals visserij voor kustgemeenschappen, niet in de laatste plaats in insulaire en ultraperifere gebieden; verlangt dat de opstelling, uitvoering en herziening van maritieme ruimtelijke plannen in alle gevallen gepaard gaan met sociale en territoriale effectbeoordelingen, waarbij de nadruk ligt op werkgelegenheid, arbeidsomstandigheden, de veiligheid van vissers en de levensvatbaarheid van kustgemeenschappen, en pleit voor een beoordeling van de biologische en sociaal-economische doeltreffendheid van vangstbeperkingen en andere maatregelen in de visserijsector;
46. verzoekt de Commissie en de lidstaten de visserij te beschouwen als een strategische en prioritaire gebruiker van maritieme ruimte, die essentieel is voor de voedselsoevereiniteit en voedselzekerheid van de EU, de werkgelegenheid in kustgebieden en de strategische autonomie, en deze status expliciet tot uiting te laten komen in maritieme ruimtelijke plannen en in de komende herziening van de MRP-richtlijn;
47. roept in dit verband op tot een gedifferentieerde aanpak voor het beheer van de kleinschalige visserij, met inbegrip van bevoorrechte toegang binnen de twaalfmijlszone voor de kleinschalige visserij, activiteiten met een lage impact en instandhoudingsprojecten;
48. verzoekt de Commissie en de lidstaten om aquacultuur en schelpdierteelt, evenals visserij te voet, waaronder schelpdiervisserij, verder te integreren in MRP en om de ecosysteemdiensten van laagtrofische en koolstofarme aquacultuur te erkennen; verzoekt de Commissie verdere maatregelen te overwegen, zoals de ontwikkeling van een mogelijk gemeenschappelijk aquacultuurbeleid als instrument om deze integratie te vergemakkelijken; dringt aan op de aanwijzing in MRP van specifieke maritieme ruimten voor de ontwikkeling van duurzame aquacultuur, zoals koolstofarme en laagtrofische aquacultuur; dringt erop aan de vergunningsprocedures te vergemakkelijken en de wettelijke belemmeringen voor de ontwikkeling van deze activiteiten weg te nemen; benadrukt dat de vergunningsprocedures moeten worden versneld en geschraagd door duidelijke milieueisen om zo veel mogelijk sociaal-

economische voordelen op te leveren; roept ertoe op stimulansen te verstrekken om de duurzame ontwikkeling van aquacultuur, met name laagtrofische aquacultuur, te bevorderen, met inbegrip van de diversificatie naar niet-voedersoorten zoals zeewierteelt;

49. wijst op de noodzaak van transparant bestuur met meerdere belanghebbenden bij MRP; verzoekt de lidstaten te zorgen voor vroegtijdige, systematische, zinvolle en voortdurende participatie van belanghebbenden, waaronder adviesraden en vissers, aquacultuurexploitanten en schelpdiertelers, in alle stadia van het ontwerp, de processen, de uitvoering, de eindresultaten en de herziening van MRP, en voor het opnemen van transparante feedback over hoe de inbreng van belanghebbenden wordt gebruikt in de besluitvorming; dringt aan op een billijke behandeling van alle belanghebbenden en kust- en eilandgemeenschappen, ongeacht hun financiële, administratieve of organisatorische middelen, door middel van transparante raadplegingsvormen;
50. is van mening dat gezamenlijk visserijbeheer het model moet zijn voor bestuur en besluitvorming in MRP; benadrukt de voordelen van dit model, dat directe betrokkenheid van belanghebbenden, beter beheer van visbestanden, het delen van beste praktijken en een op de lokale realiteit afgestemde aanpak mogelijk maakt, met name wanneer het gestoeld is op bestaande en beproefde structuren en op de praktijkkennis van de lokale visserijgemeenschappen en andere structuren, zoals de ROVB's; onderstreept dat gezamenlijk beheer ook kan bijdragen tot het bevorderen van de generatievernieuwing in de sector en het versterken van de economische veerkracht van kleinschalige en kustvloten;
51. wijst op de voordelen van bottom-upstructuren voor de lokale uitvoering van MRP, zoals vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling en plaatselijke actiegroepen, lokale en regionale autoriteiten, organisaties van vissers en schelpdiervissers, vrouwenorganisaties in de visserij en andere organisaties op lokaal en regionaal niveau;
52. verzoekt de Commissie en de lidstaten steun te verlenen aan de capaciteitsopbouw van belanghebbenden, met name kleinschalige vissers (met inbegrip van vissers te voet, zoals schelpdiervissers) en hun organisaties, en kust- en eilandgemeenschappen, ook in de ultraperifere gebieden, zodat zij beter toegerust zijn om op actieve en doeltreffende wijze deel te nemen aan openbare raadplegingen en besluitvormingsprocessen met betrekking tot MRP; wijst in dit verband op het belang van de steun voor generatievernieuwing en roept de lidstaten ertoe op te er zorg voor te dragen dat beslissingen op het gebied van ruimtelijke planning geen extra belemmeringen opwerpen voor jongeren die in de visserij willen gaan werken;
53. wijst erop dat bij de aanwijzing van gebieden die bestemd zijn voor hernieuwbare offshore-energie of voor de bescherming van mariene ecosystemen rekening moet worden gehouden met de gevolgen voor de visserij en de aquacultuur, zo ook voor historische en traditionele visgronden; dringt aan op de noodzaak om systematisch beoordelingen uit te voeren van de cumulatieve milieu- en sociaal-economische effecten voordat de zones worden afgebakend, en ervoor te zorgen dat de werknemers in de sector, met name vissers in het geval van offshorewindmolenparkprojecten, vooraf worden geïnformeerd en verplicht worden betrokken bij de raadplegingen voordat er beslissingen worden genomen; pleit in dit verband voor beoordelingen van de gevolgen voor de toestand van de visbestanden en voor de kwantificering van de belangrijkste

sociaal-economische effecten van offshorewindmolenparken op de visserij;

54. onderstreept dat maatregelen ter bescherming van mariene ecosystemen gebaseerd moeten zijn op gedegen wetenschappelijke en sociaal-economische beoordelingen en moeten worden afgestemd op de beschermingsbehoeften in elk gebied; benadrukt dat de vaststelling en het beheer van verschillende categorieën beschermde mariene gebieden, voor zover verenigbaar met de instandhoudingsdoelstellingen en het beste beschikbare wetenschappelijke advies, co-existent met duurzame visserijactiviteiten mogelijk moeten maken, onder meer met passende, gedifferentieerde beheersmaatregelen en het vermijden van automatische uitsluiting; wijst ook op het potentieel van “andere doeltreffende gebiedsgebonden instandhoudingsmaatregelen”;
55. verzoekt de Commissie en de lidstaten om systematisch en wetenschappelijk onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor gezamenlijk gebruik van maritieme zones, waaronder beschermde mariene gebieden of hernieuwbare offshore-energie, en te voorkomen dat wordt aangenomen dat verschillende maritieme zones elkaar uitsluiten; benadrukt dat de actieve betrokkenheid van alle belanghebbenden, en dan vooral vissers, bij het ontwerp, het beheer en de evaluatie van beschermde mariene gebieden bijdraagt aan de milieu-efficiëntie, de aanvaarding van instandhoudingsmaatregelen en de integratie van deze gebieden in MRP; benadrukt dat er meer rekening moet worden gehouden met klimaatverandering en verschuivingen in de verdeling van visbestanden om te zorgen voor een flexibele aanpak van de zonering die het dynamische karakter van de visserij weerspiegelt;
56. verzoekt de Commissie een meer grensoverschrijdende en op zeebekkens gebaseerde benadering van MRP te ondersteunen door bestaande initiatieven, zoals het Greater North Sea Basin Initiative, te bevorderen; verzoekt de Commissie en de lidstaten om samen met naburige kuststaten deel te nemen aan regionale platforms voor gezamenlijk beheer, naar het voorbeeld van de Commissie ter bescherming van het mariene milieu van het Oostzeegebied (oftewel de Helsinki-commissie of Helcom), die ook tot doel hebben gemeenschappelijke corridors voor visserijactiviteiten vast te stellen;
57. verzoekt de lidstaten hun nationale plannen aan te vullen met plannen die meer gericht zijn op zeebekkens, en om, waar relevant, macroregionale planningsstrategieën te ontwikkelen, waaronder gezamenlijke maritieme ruimtelijke plannen; dringt er bij de lidstaten en niet-EU-landen, met name naburige kuststaten, op aan om hun samenwerking op het gebied van MRP te verdiepen, vooral als het gaat om de 5.1.2.e de Oostzee en zeebekkens die grenzen aan het Verenigd Koninkrijk; steunt een MRP-benadering die meer is gericht op zeebekkens, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de visserij volledig wordt geïntegreerd in grensoverschrijdende planningskaders en niet wordt benadeeld door gefragmenteerde nationale beslissingen;
58. roept op tot nauwere samenwerking tussen de EU, de lidstaten en niet-EU-landen op het gebied van MRP; wijst op de noodzaak van een betere coördinatie tussen de kuststaten in het Kanaal; benadrukt met name de situatie in het Kanaalgebied, waar de samenwerking met het Verenigd Koninkrijk en de Kanaaleilanden moet worden verbeterd, vooral als het gaat om de aanwijzing van beschermde mariene gebieden; meent dat transparante raadplegingsprocessen met belanghebbenden verplicht deel moeten uitmaken van de samenwerking op dit gebied; roept de EU, het Verenigd Koninkrijk en andere relevante partijen op om een regionaal beheersplan voor het

Kanaal en de Noordzee op te stellen, gericht op duurzame exploitatie van de hulpbronnen en het meerjarige beheer van de visserij;

59. onderstreept dat een dergelijke samenwerking met niet-EU-landen een gelijk speelveld moet waarborgen en verplaatsingen van de visserijinspanningen die nadelig zijn voor de vissersvloten en -gemeenschappen in de EU moet voorkomen; verzoekt de Commissie dan ook een gestructureerde aanpak te ontwikkelen voor dialoog en samenwerking met de aangrenzende kuststaten, teneinde vergelijkbare normen op milieu-, beheers- en sociaal gebied te bevorderen en bereid te zijn om alle maatregelen te nemen die nodig zijn om de belangen van de EU te beschermen;
60. dringt aan op de integratie in MRP van maatregelen ter beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering en andere relevante milieumaatregelen, teneinde problemen aan te pakken die van invloed zijn op de visserij en aquacultuur, zoals kusterosie, stijgende watertemperaturen, invasieve soorten, oceaanzuuriging, verontreiniging die zowel afkomstig is van bronnen op het land als in zee, en cumulatieve effecten; benadrukt dat deze oplossingen evenredig moeten zijn, op de lokale omstandigheden moeten worden afgestemd en aan een voorafgaande kosteneffectiviteitsanalyse moeten worden onderworpen, en dat uniforme benaderingen waarin geen rekening wordt gehouden met de werkelijke situatie van elk zeebekken moeten worden vermeden; onderstreept dat vissers een belangrijke rol kunnen spelen op het gebied van monitoring, vroegtijdige opsporing en bescherming, mits ze daarbij voldoende worden betrokken, opgeleid en ondersteund;
61. benadrukt de gevolgen van kusterosie en terugtrekkende kustlijnen voor kustgebieden, met name op plaatsen waar aquacultuuractiviteiten plaatsvinden; pleit in dit verband voor een EU-plan voor veerkrachtige kustgebieden, waarin een geïntegreerd beheer van kustgebieden, beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering, de wisselwerking tussen land en zee, verontreiniging op het land en in zee, maatregelen voor kustaanpassing en gerichte steun voor aquacultuur; is van mening dat de lidstaten in dit verband een belangrijke rol spelen en dat met deze effecten rekening moet worden gehouden in de maritieme ruimteplannen van de lidstaten;
62. is ernstig bezorgd over de door de Commissie voorgestelde hervorming van de verschillende structuurfondsen en het nieuwe meerjarig financieel kader, waardoor er aanzienlijk minder middelen aan de visserij zullen worden toegekend, wat betekent dat de verbeteringen bij de tenuitvoerlegging van de MRP-richtlijn in gevaar komen;
63. wijst erop dat er aanzienlijke middelen moeten worden uitgetrokken voor gegevensverzameling en wetenschappelijk onderzoek, alsook voor het verbeteren van de gegevensuitwisseling en de coördinatie tussen de lidstaten; is van mening dat meer gestandaardiseerde en geharmoniseerde gegevens en methoden zullen helpen om de plaats van visserij en aquacultuur in MRP veilig te stellen; wijst in dit verband op de noodzaak om wetenschappelijke gegevens over de gevolgen van klimaatverandering voor de mariene aquatische hulpbronnen te ontwikkelen en te actualiseren, met name wat betreft veranderingen in de geografische verspreiding van visbestanden, paaiplaatsen of verplaatsingen van visbestanden;
64. roept op tot betere en geharmoniseerde gegevensverzameling en de systematische inventarisatie van visserijactiviteiten als voorwaarde voor eerlijke en wetenschappelijk

onderbouwde MRP; verzoekt de Commissie en de lidstaten gebruik te maken van de beste beschikbare en geactualiseerde gegevens en informatie;

65. is van mening dat met het toekomstige oceaanobservatie-initiatief van de EU, “^{5.1.2.e} Eye”, het verzamelen van mariene gegevens beter en geharmoniseerder moet verlopen en zodoende bijdraagt tot verbeterde MRP; roept er bovendien toe op om de mogelijkheden van de Europese digitale tweeling van de oceaan te benutten om meer inzicht te krijgen in de gevolgen van de klimaatverandering op de toestand van de zeeën en de mariene hulpbronnen en hierop te anticiperen, en passende MRP-strategieën te ontwikkelen;
66. wijst op de noodzaak om MRP af te stemmen op het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en Horizon Europa, zo ook in het kader van het toekomstige meerjarig financieel kader, om onderzoek en innovatie te bevorderen, zo ook in gebieden die specifiek zijn aangewezen voor duurzaam en innovatief gebruik; meent dat de Commissie en de lidstaten het gebruik van digitale technologieën, zoals Europese instrumenten voor artificiële intelligentie, ter ondersteuning van MRP moeten stimuleren;
67. verzoekt de Commissie nauwlettend toe te zien op de uitvoering van de MRP-richtlijn; is van mening dat het volgende evaluatieverslag over de MRP-richtlijn gericht moet zijn op de ruimtelijke implicaties voor de visserij en aquacultuur, de betrokkenheid van belanghebbenden en grensoverschrijdende samenwerking, en dat daarin aanbevelingen moeten worden gedaan over hoe de MRP-richtlijn betere resultaten kan opleveren op het gebied van ecologische, sociale en economische duurzaamheid; is van mening dat MRP moet worden geëvalueerd op basis van ruimtelijke rechtvaardigheid, dat wil zeggen een eerlijke verdeling van de baten en lasten tussen actoren, gebieden en generaties, en niet alleen op basis van economische of bestuurlijke efficiëntie;
68. verzoekt de Commissie het Europees platform voor maritieme ruimtelijke planning te consolideren door voorbeelden van MRP-projecten, karteringsinstrumenten en goede praktijken te verstrekken; dringt er bij de lidstaten op aan om bij de ontwikkeling van hun maritieme ruimtelijke plannen meer gebruik te maken van dit platform, teneinde transparante beleidsafwegingen te maken zonder een daadwerkelijke dialoog uit te sluiten bij het oplossen van conflicten tussen verschillende gebruiksmogelijkheden en belangen;
69. steunt de herziening van de MRP-richtlijn als onderdeel van de “oceaanwet” die eind 2026 wordt verwacht; merkt op dat de MRP-richtlijn gelijktijdig met de kaderrichtlijn mariene strategie wordt herzien; is van mening dat deze herziening een coherent kader moet vaststellen om de coördinatie tussen de bestaande wetgeving en het regelgevingskader te verbeteren, door overlappende regelgeving te stroomlijnen, doelstellingen op elkaar af te stemmen, bestaande doelstellingen te stroomlijnen en minimumstreefcijfers in te voeren die moeten worden behaald in maritieme ruimtelijke plannen, de samenhang tussen maritieme en terrestrische ruimtelijke planning te verbeteren en gezamenlijke bestuursinstrumenten in te voeren; is van mening dat deze herziening onder meer de bepalingen inzake de betrokkenheid van belanghebbenden, met name vissers en kustgemeenschappen, juridisch bindend moet maken en op meer geharmoniseerde wijze moeten worden toegepast door alle lidstaten; is van mening dat de voorgestelde handeling moet zorgen voor synergie tussen de verschillende verordeningen en sectoren dankzij een werkelijk holistische coördinatie van het beleid,

zonder nieuwe sectorspecifieke verplichtingen op te leggen; is verder van mening dat er minimumnormen voor het veiligstellen van ruimte voor visserij en aquacultuur moeten worden ingevoerd om bij te dragen tot de strategische autonomie op het gebied van voedselsoevereiniteit en de duurzaamheid en het concurrentievermogen van de blauwe economie;

70. is van mening dat de herziening van de MRP-richtlijn ook de grensoverschrijdende, multifunctionele aanpak moet versterken om de cumulatieve effecten te beperken en te zorgen voor meer betrokkenheid van belanghebbenden; vindt het daarnaast belangrijk om de herziening aan te wenden om versnippering en onzekerheid voor de vissersvloot van de EU te verminderen;
71. is van mening dat de oceaankwet betrekking moet hebben op alle EU-gebieden en rekening moet houden met hun specifieke kenmerken, met name in het geval van ultraperifere en insulaire gebieden; wijst op het belang van de betrokkenheid van de Commissie visserij van het Parlement bij de uitwerking van het voorstel, met name wat betreft voedselsoevereiniteit, de strategische rol van de visserij en aquacultuur en de doeltreffende uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid;
72. is van mening dat de komende herziening van de MRP-richtlijn nauw verbonden moet zijn met de uitvoering van het oceaanpact, de verstrekking van voldoende financiële middelen, met name binnen het volgende meerjarig financieel kader, en met concrete acties, om de doeltreffende uitvoering ervan te waarborgen en negatieve gevolgen voor de lidstaten en belanghebbenden te voorkomen; benadrukt dat dergelijke middelen toereikend, voorspelbaar en gemakkelijk toegankelijk moeten zijn en dat bij het gebruik ervan prioriteit moet worden gegeven aan maatregelen met een tastbare impact;
73. verzoekt de Commissie MRP volledig te integreren in de ontwikkeling van haar visie 2040 voor visserij en aquacultuur en deze initiatieven te koppelen aan de resultaten van de evaluatie van het gemeenschappelijk visserijbeleid;

o

o o

74. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0183

Kansen en uitdagingen van een alomvattende strategie inzake artificiële intelligentie voor de handel in de EU

Resolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over kansen en uitdagingen van een alomvattende strategie inzake artificiële intelligentie voor de handel in de EU (2025/2112(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie)¹,
- gezien Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)²,
- gezien Verordening (EU) 2023/1781 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 tot vaststelling van een kader voor maatregelen ter versterking van het Europese halfgeleiderecosysteem en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/694 (chipsverordening)³,
- gezien Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 (verordening kritieke grondstoffen)⁴
- gezien de resultaten van de ministeriële bijeenkomst over kritieke mineralen in Washington D.C. op 4 februari 2026, en de lopende samenwerking tussen de EU en de VS om veilige, duurzame toeleveringsketens voor kritieke grondstoffen die cruciaal zijn

¹ PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

² PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

³ PB L 229 van 18.9.2023, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>.

⁴ PB L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>.

voor het concurrentievermogen van de EU, de geavanceerde technologieën en de veerkracht van de EU op de wereldmarkten, te diversifiëren en te versterken,

- gezien Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie⁵,
- gezien Verordening (EU) 2023/2675 van het Europees Parlement en de Raad van 22 november 2023 betreffende de bescherming van de Unie en haar lidstaten tegen economische dwang door derde landen⁶,
- gezien Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweërlei gebruik (verordening tweërlei gebruik)⁷,
- gezien de mededeling van de Commissie van 19 november 2025 getiteld “Data union strategy – unlocking data for AI” (Strategie voor de data-unie – Ontsluiting van data voor AI) (COM(2025)0835),
- gezien de mededeling van de Commissie van 24 januari 2024 getiteld “Bevordering van de Europese economische veiligheid: een inleiding tot vijf nieuwe initiatieven” (COM(2024)22 final),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 3 december 2025 getiteld “Versterking van de economische veiligheid van de EU” (JOIN(2025)0977),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 5 juni 2025 getiteld “Een internationale digitale strategie voor de Europese Unie” (JOIN(2025)0140),
- gezien de mededeling van de Commissie van 9 april 2025 getiteld “Actieplan voor het AI-continent” (COM(2025)0165),
- gezien de mededeling van de Commissie van 8 oktober 2025 getiteld “AI-toepassingsstrategie” (COM(2025)0723),
- gezien het rapport van ^{5.1.2.e} van 9 september 2024 getiteld “The future of European competitiveness” (De toekomst van het Europese concurrentievermogen) (rapport-Draghi),
- gezien het rapport van ^{5.1.2.e} van 10 april 2024 getiteld “Much more than a market” (Veel meer dan een markt) (rapport-Letta),

⁵ PB L 79 I van 21.3.2019, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>.

⁶ PB L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj>.

⁷ PB L 206 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj>.

- gezien zijn resolutie van 9 juli 2025 over productveiligheid en naleving van de regelgeving in het geval van e-commerce en invoer vanuit niet-EU-landen⁸,
 - gezien zijn resolutie van 13 november 2025 over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst inzake digitale handel tussen de Europese Unie en de Republiek Singapore⁹,
 - gezien de belangrijke rol die de Wereldhandelsorganisatie (WTO) speelt bij de handhaving van een op regels gebaseerd multilateraal handelstelsel, en het belang ervan voor de uitrol van opkomende technologieën, waaronder artificiële intelligentie, in de internationale handel,
 - gezien de WTO-regels, met name de beginselen van non-discriminatie en transparantie met betrekking tot uitvoerbeperkingen,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie internationale handel (A10-0122/2026),
- A. overwegende dat artificiële intelligentie (AI) een technologie voor algemene doeleinden is die voor grote veranderingen zorgt in de handel in goederen, diensten en gegevensstromen in de EU; overwegende dat met AI de informatie- en nalevingskosten kunnen worden teruggebracht, het beheer van toeleveringsketens op een andere leest kan worden geschoeid en de digitale dienstverlening kan worden uitgebreid; overwegende dat AI en de machtsdynamiek in verband met de eigendom van technologie zowel aanzienlijke uitdagingen als transformatieve kansen met zich meebrengen voor het concurrentievermogen van de handel in de EU; overwegende dat het handelsbeleid van de EU van cruciaal belang is om een holistische externe AI-strategie te waarborgen die openheid, transparantie en veiligheid combineert met veerkracht en eerbiediging van de grondrechten, en die voorspelbare grensoverschrijdende activiteiten ondersteunt; overwegende dat AI aanzienlijke kansen biedt om de efficiëntie en veiligheid van douanecontroles en markttoezicht in de Europese Unie te verbeteren, en om fraude, namaak en oneerlijke handelspraktijken te bestrijden;
- B. overwegende dat de snelle verspreiding en uitrol van AI gepaard gaat met structurele veranderingen in de organisatie, de geografische aspecten en de governance van de internationale handel in diensten en dat dit gevolgen heeft op het punt van concurrentievermogen, werkgelegenheid en ontwikkeling; overwegende dat opensource-AI-oplossingen aanzienlijke voordelen bieden, zoals lagere kosten en een betere gegevensbescherming via lokale uitrol, hetgeen bijdraagt tot meer gezonde concurrentie op het gebied van AI en een verminderde afhankelijkheid van aanbieders uit niet-EU-landen; overwegende dat er een wisselwerking is tussen deze veranderingen en de bestaande lacunes in de productiecapaciteit, infrastructuur en vaardigheden binnen en buiten de EU; overwegende dat er voor het behoud van een open, veerkrachtig en inclusief duurzaam handelsmodel een coherente en holistische strategie nodig is om de veranderingen als gevolg van AI in goede banen te leiden; overwegende dat er in het kader van de externe economische betrekkingen van de EU, onder meer met partners in

⁸ PB C, C/2026/1436, 31.3.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1436/oj>.

⁹ PB C, C/2026/1674, 22.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1674/oj>.

het Globale Zuiden, ondersteuning moet worden verleend aan het inclusief gebruik van AI en gedeelde waardecreatie en tegelijkertijd een mensgericht model moet worden bevorderd waarin ethische beginselen standaard worden toegepast en waarbij de waarborging van de menselijke waardigheid centraal staat;

- C. overwegende dat grensoverschrijdende gegevensstromen en toegang tot gegevens van cruciaal belang zijn voor de ontwikkeling, training en uitrol van AI, maar zorgvuldig moeten worden onderzocht om te garanderen dat een hoog niveau van gegevensbescherming gewaarborgd blijft, met name wat betreft gevoelige persoonsgegevens zoals gezondheidsgegevens; overwegende dat regels voor digitale handel in toenemende mate bepalend zijn voor het concurrentievermogen op het gebied van AI, wat wijst op de noodzaak van bepalingen inzake samenwerking op regelgevingsgebied in toekomstige handelsovereenkomsten en de modernisering van bestaande overeenkomsten; overwegende dat het mensgerichte kader van de EU, zoals dat is verankerd in de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de verordening artificiële intelligentie, een geloofwaardig model vormt voor betrouwbare AI dat, indien het op internationaal niveau wordt bevorderd, kan uitgroeien tot een concurrentievoordeel op markten die waarde hechten aan transparantie en aan een vorm van governance waarin de eerbiediging van rechten centraal staat; overwegende dat de WTO het geschikte forum zou kunnen zijn voor multilaterale besprekingen over AI en handel, teneinde concurrentievervalsingen, handelsbelemmeringen en risico's op versnippering van de regelgeving aan te pakken en zo te zorgen voor voorspelbare, eerlijke en op de eerbiediging van rechten gebaseerde digitale handel;
- D. overwegende dat er nog altijd ongelijkheid bestaat wat betreft het gebruik van AI, dat dit afhangt van de sector, de regio of de grootte van het bedrijf en dat actoren die gegevens, rekenkracht en vaardigheden controleren in het voordeel zijn, waardoor de kloof op het gebied van productiviteit en uitvoercapaciteit voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en bedrijven die AI in een later stadium invoeren, nog groter dreigt te worden; overwegende dat het concurrentievermogen van op AI gebaseerde handel afhankelijk is van de toegang tot gegevens, rekencapaciteit, energie, connectiviteit, kapitaal en vaardigheden, en dat veel van deze factoren worden beïnvloed door handels- en investeringsbetrekkingen; overwegende dat de EU in de eerste helft van 2024 slechts zes procent van de wereldwijde investeringen in AI-start-ups heeft aangetrokken, waardoor er structurele afhankelijkheden zijn ontstaan die gevolgen hebben voor de handelsbetrekkingen en de Europese strategische autonomie; overwegende dat eerlijke toegang tot AI-infrastructuur cruciaal is voor kmo's om concurrerend te blijven, aangezien zij worden geconfronteerd met aanzienlijke belemmeringen in vergelijking met grote ondernemingen, waaronder hoge kosten voor rekeninputmiddelen, beperkte toegang tot gegevens en een tekort aan technisch talent;
- E. overwegende dat AI een technologie is die zich nog steeds snel ontwikkelt; overwegende dat voorbarige of buitensporige regelgeving het risico met zich meebrengt dat innovatie, investeringen en concurrentievermogen worden ondermijnd; overwegende dat een evenredige, risicogebaseerde en innovatievriendelijke aanpak cruciaal is;
- F. overwegende dat de AI-toeleveringsketen sterk geconcentreerd is in een klein aantal landen en regio's, waardoor het risico ontstaat van afhankelijkheid voor toegang tot kritieke rekenkracht, grondstoffen en halfgeleiders; overwegende dat kritieke AI-infrastructuur in buitenlandse handen het risico op buitenlandse informatiemaniipulatie

en inmenging verhoogt; overwegende dat misbruik van algoritmen de democratie kan ondermijnen en de huidige geopolitieke spanningen op handelsgebied kan versterken; overwegende dat de toenemende wereldwijde concurrentie op technologisch vlak, die wordt gekenmerkt door verschillen in de gehanteerde AI-governancemodellen, tariefescalatie en uitvoercontroles op kritieke technologieën, het risico vergroot dat de toegang tot belangrijke AI-input zal worden gebruikt om geopolitieke druk uit te oefenen; overwegende dat inmenging van buitenaf ertoe kan leiden dat de hoge normen van de EU op het gebied van transparantie, verantwoordingsplicht en bescherming van de grondrechten worden afgezwakt, waardoor de Unie minder goed in staat is haar waarden hoog te houden, een gelijk speelveld voor bedrijven te garanderen en burgers te beschermen tegen de risico's van ongereguleerde AI en digitale technologieën; overwegende dat de EU deze normen moet blijven verdedigen; overwegende dat de EU de strategische autonomie moet vergroten door de toeleveringsketens te diversifiëren en nauwer samen te werken met betrouwbare partners die dezelfde democratische waarden delen en zich inzetten voor open en op regels gebaseerde handel;

- G. overwegende dat de ontwikkeling en invoering van AI afhankelijk zijn van toegang tot wereldmarkten en technologieën, die worden beïnvloed door handelsbeleidskaders; overwegende dat de WTO de ontwikkeling en invoering van AI ondersteunt door een meer open, transparante en voorspelbare handel in goederen en diensten op basis van AI mogelijk te maken; overwegende dat bestaande WTO-overeenkomsten al in belangrijke mate bijdragen tot de ontwikkeling en invoering van AI, waaronder de Informatietechnologieovereenkomst (ITA), waarmee de kosten voor de uitrol van AI-hardware worden verlaagd, alsook de Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen (TBT-overeenkomst), op grond waarvan regelgevingstransparantie en internationale normen worden bevorderd, de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten, die de handel in AI-gerelateerde diensten vergemakkelijkt, en de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom, waarmee de ontwikkeling en verspreiding van AI wordt ondersteund;
- H. overwegende dat het tweërlei gebruik en de toenemende militarisering van AI, met inbegrip van de uitrol ervan in hedendaagse conflicten zoals de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, een versnelling teweegbrengen in de verschuiving van op veiligheid gerichte samenwerking naar door AI aangestuurde concurrentie op het gebied van geo-economie en veiligheid; overwegende dat governance, uitvoercontroles en normen op het gebied van AI steeds vaker worden gebruikt als instrumenten voor strategische invloed en machtsuitoefening;
- I. overwegende dat AI kan worden gebruikt in wapensystemen en instrumenten voor massasurveillance; overwegende dat dergelijke praktijken aanleiding zullen geven tot ernstige bezwaren op het gebied van ethiek en mensenrechten; overwegende dat de secretaris-generaal van de Verenigde Naties heeft opgeroepen tot een wereldwijd verbod op dodelijke autonome wapensystemen, machines die zonder menselijk toezicht iemand kunnen doden;

Gebruik van AI voor handelsfacilitatie en handhaving van regelgeving

- 1. erkent dat AI de uitvoer en invoer van de EU kan bevorderen, met name bij kmo's, door belemmeringen voor markttoegang en nalevingskosten te verminderen, waardoor bedrijven markten kunnen aanboren die voorheen buiten hun bereik lagen, op

voorwaarde dat kmo's eerlijke toegang hebben tot AI-infrastructuur; verzoekt de Commissie om adviesdiensten inzake betrouwbare AI te integreren in het Access2Markets-portaal en het centrale toegangspunt, zodat het voor marktdeelnemers gemakkelijker wordt inzicht te krijgen in de verschillende tarieven, oorsprongsregels en voorschriften; verzoekt de Commissie prioriteit te geven aan kmo-vriendelijke AI-instrumenten en ervoor te zorgen dat oplossingen voor digitale naleving eenvoudig, betaalbaar en toegankelijk blijven;

2. merkt op dat AI dankzij een betere planning en coördinatie vertragingen en kosten in de toeleveringsketens van de EU kan helpen verminderen; verzoekt de Commissie om papierloze handel als norm uit te roepen en de uitwisseling van betrouwbare informatie tussen marktdeelnemers en overheden te stimuleren; dringt aan op investeringen in op AI gebaseerde logistiek waarmee knelpunten in havens en corridors worden verholpen, en op steun voor groenere logistiek door middel van slimmere routebepaling en slimmer onderhoud; verzoekt de Commissie stimulansen te bieden voor opensource-AI-oplossingen die bijdragen tot meer concurrentie en de afhankelijkheid van aanbieders van buiten de EU verminderen; benadrukt dat digitalisering en op AI gebaseerde logistiek moeten leiden tot hogere productiviteit, meer efficiëntie en een beter beheer van de toeleveringsketen, lagere handelskosten en minder administratieve lasten;
3. wijst op de potentiële rol die AI, gezien de overcapaciteit op de markt en de beperkingen van door de mens uitgevoerde inspecties, kan spelen bij het verbeteren van douanecontroles, tegen de achtergrond van de uitdagingen als gevolg van de toevloed van goederen, met name kleine pakketten uit China; verzoekt de Commissie markttoezicht- en douaneautoriteiten te voorzien van middelen en vaardigheden, onder meer via de versterkte samenwerking tussen de lidstaten in het kader van de EU-douanedatahub, om te waarborgen dat met behulp van AI de handhavingscapaciteit en de gegevensuitwisseling tussen overheden worden verbeterd; verzoekt de Commissie het potentieel van AI te onderzoeken om te waarborgen dat ingevoerde goederen in overeenstemming zijn met het EU-recht, om de traceerbaarheid in realtime en de douanecontrole van ingevoerde producten en het markttoezicht te verbeteren, en om veilige en specifieke AI-instrumenten in te zetten voor de systematische analyse van gegevens over kleine pakketten of voor het waarborgen van de traceerbaarheid van producten in de gehele toeleveringsketen, teneinde namaakgoederen, douanefraude, oneerlijke handelspraktijken en omzeiling van door de EU opgelegde sancties te bestrijden; benadrukt dat dergelijke AI-systemen kritieke infrastructuur zouden vormen en derhalve onafhankelijk en soeverein moeten blijven; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat deze instrumenten strikt in overeenstemming zijn met de desbetreffende EU-wetgeving;
4. merkt op dat AI een nuttig instrument kan zijn voor bedrijven, douane- en markttoezichtautoriteiten om de bescherming van de mensenrechten te waarborgen door een doeltreffende uitvoering en naleving van EU-regels te bevorderen, waaronder de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid¹⁰, de ontbossingsverordening¹¹ of de EU-verordening inzake

¹⁰ Richtlijn (EU) 2024/1760 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 en Verordening (EU) 2023/2859 (PB L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

dwangarbeid¹², en om de bescherming van de consument te waarborgen door een doeltreffende uitvoering en naleving van EU-regels te bevorderen, waaronder de verordening inzake registratie en beoordeling van en autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach-verordening), de voorschriften met betrekking tot CE-markering en de verordening inzake algemene productveiligheid¹³;

AI en structurele veranderingen in de handel in goederen en diensten, en handel en duurzame ontwikkeling

5. erkent dat het concurrentievermogen van Europa op het gebied van de handel in goederen in toenemende mate zal afhangen van de door AI mogelijk gemaakte verbeteringen in productiviteit en kwaliteit binnen strategische industriële waardeketens, waaronder productie-, automobiel-, geneesmiddelen- en energietechnologieën; verzoekt de Commissie deze belangen stelselmatig te laten meewegen in handelsbesprekingen en daarbij te zorgen voor daadwerkelijke markttoegang, strikte regels inzake niet-tarifaire belemmeringen en afdwingbare bepalingen die door het voorkomen van oneerlijke concurrentie en technologiegerelateerde verstoringen een gelijk speelveld waarborgen, met volledige inachtneming van het recht van de EU om regelgeving vast te stellen;
6. erkent dat AI de handel in digitaal geleverde diensten verandert doordat expertise wordt gecommercialiseerd, waardoor extra inspanningen nodig zijn om het comparatieve voordeel waarover Europa van oudsher beschikt op het gebied van hoogwaardige professionele, technische en zakelijke diensten te behouden; benadrukt dat er, om het hoofd te bieden aan de toegenomen wereldwijde concurrentie in de handel in diensten, investeringen nodig zijn en de toegang tot financiering moet worden verbeterd, zoals ook wordt bepleit in de rapporten van Draghi en Letta; dringt er bij de Commissie op aan gebruik te maken van handels- en investeringspartnerschappen om kapitaal en talent aan te trekken en Europese bedrijven te laten groeien;
7. erkent dat AI wereldwijd voor grote veranderingen kan zorgen op het gebied van werk en de arbeidsmarkt; waarschuwt voor verdringingsrisico's als gevolg van automatisering, op AI gebaseerde handel in diensten en toenemende vaardigheidskloven bij de beroepsbevolking van de EU; benadrukt derhalve dat er strategieën moeten worden vastgesteld om op deze veranderingen te anticiperen en de beroepsbevolking daarop voor te bereiden; merkt op dat de ontwikkeling en uitrol van AI-modellen en -

¹¹ Verordening (EU) 2023/1115 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010 (PB L 150 van 9.6.2023, blz. 206, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj>).

¹² Verordening (EU) 2024/3015 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 inzake een verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten op de markt van de Unie en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937 (PB L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj>).

¹³ Verordening (EU) 2023/988 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 inzake algemene productveiligheid, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn (EU) 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 87/357/EEG van de Raad (PB L 135 van 23.5.2023, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj>).

systemen negatieve gevolgen hebben voor het milieu, waaronder een grotere vraag naar elektriciteit en een hoger waterverbruik; verzoekt de Commissie in het kader van de effectbeoordelingen van vrijhandelsovereenkomsten te onderzoeken welke sectoren waarschijnlijk gevolgen zullen ondervinden van AI, en na te gaan wat de gevolgen zijn van het gebruik van AI voor de rechten van werknemers en voor het milieu;

8. waarschuwt ervoor dat partners in het Globale Zuiden door de digitale kloof dreigen te worden uitgesloten van de groeimogelijkheden die AI biedt, waardoor zij nog meer afhankelijk worden van ingevoerde modellen; wijst erop dat samenwerking ter ondersteuning van het gebruik van AI-instrumenten in ontwikkelingslanden het multilaterale handelstelsel moet versterken en via het WTO-kader moet worden bevorderd; verzoekt de Commissie in hoofdstukken over handel en duurzame ontwikkeling en in digitale handelsovereenkomsten de bepalingen inzake digitale inclusie op te nemen om de invoering van AI en productiviteitsstijgingen te ondersteunen, en inclusieve en betrouwbare AI te bevorderen door middel van specifieke programma's voor internationale samenwerking en initiatieven voor capaciteitsopbouw in het kader van de bestaande externe instrumenten van de EU, met inbegrip van opleidingsprogramma's en toegang tot digitale en AI-infrastructuur; verzoekt de Commissie de capaciteitsopbouw in het kader van de Global Gateway te richten op opensource- en ethische AI-ecosystemen en de lokale mogelijkheden om zo veerkrachtige, wederzijds voordelige handels- en investeringsbetrekkingen te bevorderen;
9. merkt op dat opensource-AI-oplossingen, die transparant hergebruik en onafhankelijke tests mogelijk maken, aanzienlijke voordelen bieden, waaronder lagere kosten en een betere gegevensbescherming via lokale uitrol, en bijdragen tot meer gezonde concurrentie op het gebied van AI en een verminderde afhankelijkheid van aanbieders uit niet-EU-landen, waarbij controleerbare, lokaal aangepaste AI-oplossingen worden ondersteund die samen met partners in het Globale Zuiden worden ontwikkeld; wijst erop dat de integratie van een dergelijke samenwerking in het handelsbeleid en de digitale partnerschappen van de EU het mogelijk zou maken om de partnerschappen te diversifiëren, de afhankelijkheid van een klein aantal gesloten ecosystemen te verminderen en de geopolitieke banden op lange termijn te versterken; verzoekt de Commissie stimulansen te bieden voor opensource-AI-oplossingen die de afhankelijkheid van aanbieders uit niet-EU-landen helpen verminderen; benadrukt dat opensourcesamenwerking ook projecten moet omvatten die betrekking hebben op AI ten behoeve van het algemeen belang, bijvoorbeeld ter bestrijding van klimaatverandering, ter ondersteuning van de schone transitie en ter verbetering van de gezondheidszorg en de voedselzekerheid;

Governance van de digitale handel, samenwerking op regelgevingsgebied en multilaterale regels

10. wijst op de strategische rol van digitale partnerschappen en handels- en technologieraden met gelijkgestemde partners die democratische waarden, hoge normen op het gebied van governance en een streven naar open en op regels gebaseerde handel delen, bij het uitdragen van de op waarden gebaseerde, mensgerichte en risicogebaseerde aanpak van AI van de EU; roept ertoe op dat het Parlement meer wordt betrokken bij handels- en technologieraden; verzoekt de Commissie uitvoering te geven aan de internationale digitale strategie via gecoördineerde standpunten in de G7, de G20, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en de

Vereenigde Naties en via gestructureerde samenwerking tussen regelgevende instanties om wereldwijde convergentie op het gebied van hoge normen voor de veiligheid van AI en de bescherming van de grondrechten te bevorderen;

11. benadrukt hoe belangrijk het is om, met name in multilaterale fora, het op de mens gerichte AI-model van de EU als internationale norm te verdedigen en te bevorderen, evenals de verordening artificiële intelligentie als benchmark die kan helpen om transparantie- en veiligheidsnormen op elkaar af te stemmen en tegelijkertijd de handel open en voorspelbaar te houden; verzoekt de Commissie de samenwerking op het gebied van AI-normen, technologische innovatie en veilige toeleveringsketens met betrouwbare partners en gelijkgestemde landen te versterken, onder meer via bilaterale partnerschappen en multilaterale fora, waarbij prioriteit wordt gegeven aan partners die democratische waarden en de op regels gebaseerde internationale orde hoog in het vaandel dragen; merkt op dat geavanceerde AI-systemen grensoverschrijdende uitdagingen met zich meebrengen, en verzoekt de Commissie te werken aan een mondiaal minimumniveau van bescherming tegen de ernstigste risico's als basis voor interoperabele en betrouwbare governance, met name via internationale initiatieven zoals het mondiale partnerschap inzake AI, de AI-beginselen van de OESO en het ethisch kader voor AI van Unesco;
12. benadrukt dat er, naast een wereldwijd minimumniveau van bescherming, een coalitie nodig is van gelijkgestemde partners die de mensgerichte aanpak van de EU delen, om sneller vooruitgang te boeken bij de toepassing van hoge normen op het gebied van AI-veiligheid, transparantie, verantwoordingsplicht en grondrechten, met name via een gestructureerde regelgevingsdialoog om geschillen te beslechten, beste praktijken uit te wisselen en toezeggingen af te stemmen op technologische ontwikkelingen; verzoekt de Commissie om de convergentie van regelgeving over hoge normen op het gebied van veiligheid en grondrechten te koppelen aan concrete capaciteitsopbouw, waaronder gezamenlijke investeringen in veilige en betaalbare reken- en testcapaciteiten, partnerschappen op het gebied van talent en vaardigheden om strategische afhankelijkheid te verminderen en geloofwaardige uitvoeringsmodellen tot stand te brengen die partnerlanden kunnen volgen, waardoor betrouwbare AI wordt versterkt als basis voor open en veerkrachtige digitale handel;
13. benadrukt dat legale en veilige gegevensstromen cruciaal zijn voor op AI gebaseerde handel; wijst er nogmaals op dat de EU-overeenkomsten inzake digitale handel in overeenstemming moeten zijn met de horizontale bepalingen van de Commissie betreffende grensoverschrijdende gegevensstromen en de bescherming van persoonsgegevens en privacy in de titel over digitale handel van handelsovereenkomsten van de EU, die de Unie in staat stellen maatregelen ter vergemakkelijking van grensoverschrijdende gegevensstromen in handelsovereenkomsten op te nemen en tegelijkertijd de grondrechten van het individu op gegevensbescherming en privacy te waarborgen, en benadrukt dat deze specifieke bepalingen moeten bevatten inzake samenwerking op regelgevingsgebied met betrekking tot AI, teneinde het wederzijds begrip van de regelgevingsbenaderingen te bevorderen; verzoekt de Commissie dergelijke bepalingen op te nemen in alle toekomstige hoofdstukken en overeenkomsten inzake digitale handel; bevestigt nogmaals dat waarborgen die voldoen aan de AVG of gelijkwaardige normen de minimumvereisten zijn voor de doorgifte van persoonsgegevens in de EU; dringt erop aan dat in overeenkomsten inzake digitale handel de regelgevingsautonomie wordt gewaarborgd en dat de technische toegang behouden blijft die regelgevende instanties

nodig hebben om de AI-verordening te handhaven en transparantie, controleerbaarheid, eerlijkheid, veiligheid en verantwoordingsplicht van AI-systemen te waarborgen, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat het maatschappelijk middenveld en onafhankelijke onderzoekers toegang hebben tot de broncodes en algoritmen van de systemen;

14. wijst er nogmaals op dat de EU zich inzet voor een op regels gebaseerd multilateraal handelssysteem; benadrukt dat de WTO op zinvolle wijze moet bijdragen aan de ontwikkeling van een robuust, veilig, inclusief en betrouwbaar AI-governancekader voor handel, onder meer door middel van de oprichting van een speciale WTO-werkgroep voor artificiële intelligentie, om de dialoog, de uitwisseling van kennis en de samenwerking tussen de leden op het gebied van AI-regelgeving en -beleid te vergemakkelijken; benadrukt dat evenwichtige regels inzake elektronische handel essentieel zijn om op AI gebaseerde handel mogelijk te maken; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat elke WTO-tekst over elektronische handel beleidsruimte biedt voor democratische governance op het gebied van AI, met inbegrip van afdwingbare waarborgen voor werknemers en consumenten; verzoekt de Commissie vaart te zetten achter de besprekingen over AI en handel binnen het kader van de WTO en wereldwijd samenwerking te bevorderen die betrouwbare gegevensstromen en digitale handel vergemakkelijkt, evenals de toegang tot op AI gebaseerde diensten en instrumenten, met name in ontwikkelingslanden;
15. waarschuwt ervoor dat een gebrek aan geharmoniseerde controlemechanismen voor de naleving op het gebied van AI tot marktfragmentatie en oplopende handelskosten kan leiden; wijst op het belang van internationale samenwerking om versnippering van de regelgeving te voorkomen; verzoekt de Commissie gebruik te maken van de internationale normen en de technische handelsbelemmeringen (TBT) en transparantieregels van de WTO om te voorkomen dat verschillen in regelgeving uitgroeien tot een ongerechtvaardigde handelsbelemmering, en tegelijkertijd het governancekader voor AI van de EU in stand te houden en te benutten om betrouwbare digitale handel te stimuleren en een gelijk speelveld op mondiaal niveau voor betrouwbare AI te bevorderen;

Economische veiligheid en strategische afhankelijkheden in de AI-waardeketen

16. wijst erop dat veilige toegang tot geavanceerde halfgeleiders en betaalbare rekenkracht van essentieel belang is voor de technologische soevereiniteit en het concurrentievermogen van de EU; merkt op dat de chipsverordening en de agenda voor AI-fabrieken mogelijk ontoereikend zijn vanwege de versnipperde uitvoering en de beperkte reikwijdte; verzoekt de Commissie vaart te zetten achter de uitvoering van die verordening en die agenda, haar grondstoffendiplomatie voort te zetten en gebruik te maken van handelsovereenkomsten, kader- en partnerschapsovereenkomsten met betrouwbare partners om toeleveringsketens te diversifiëren en strategische afhankelijkheden te verminderen; erkent in dit verband de cruciale rol van geavanceerde ecosystemen voor de productie van chips in gelijkgestemde partnereconomieën bij het ondersteunen van de mondiale AI-rekencapaciteit, en moedigt aan nauwer samen te werken met dergelijke partners wat betreft de veerkracht van de toeleveringsketen voor halfgeleiders; benadrukt bovendien dat de Europese productie van geavanceerde halfgeleiders dringend moet worden versterkt, met name door Europese initiatieven, zoals de voorgestelde herziening van de chipsverordening (chipsverordening 2.0), te ondersteunen; verzoekt de Commissie te zorgen voor een duidelijkere strategie om de EU tot een belangrijke speler in het AI-ecosysteem te maken, en krachtige bepalingen in

handelsovereenkomsten op te nemen om eerlijke toegang tot kritieke technologieën en grondstoffen te waarborgen;

17. beschouwt strategische partnerschappen op het gebied van de veerkracht van de toeleveringsketen voor kritieke mineralen als potentieel belangrijke instrumenten om de coördinatie met bondgenoten te versterken wat betreft de toegang tot voor AI kritieke input, waaronder zeldzame aardmetalen en geavanceerde halfgeleidermaterialen; dringt erop aan dat de betrokkenheid van de EU afhankelijk wordt gesteld van samenhang met de benchmarks van de verordening kritieke grondstoffen en de doelstellingen van de Unie inzake open strategische autonomie, waarbij niet de afhankelijkheden worden verschoven, maar de kwetsbaarheden worden verminderd; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat alle plurilaterale handelsinstrumenten die uit dergelijke partnerschappen voortvloeien, met inbegrip van minimumprijzen of afnamemechanismen, verenigbaar zijn met de WTO-verbintenissen en de industriële belangen van de EU dienen; dringt aan op een versterkte dialoog en samenwerking tussen betrouwbare partners om de internationale handelsstromen veilig te stellen en de integriteit en veerkracht van AI-gerelateerde industriële ecosystemen te versterken;
18. waarschuwt ervoor dat de concentratie van cloudinfrastructuur in niet-EU-landen de EU blootstelt aan kwetsbaarheden die voortvloeien uit externe rechtsgebieden; verzoekt de Commissie om via de voorgestelde wetgevingshandeling inzake cloud- en AI-ontwikkeling en de verordening industriële versnelling (COM(2026)0100) graduele soevereiniteitskaders in te voeren waarin bij overheidsopdrachten voorrang wordt gegeven aan in de EU gevestigde aanbieders van kritieke diensten, en tegelijkertijd te zorgen voor open strategische autonomie door niet-discriminerende toegang te blijven verlenen aan gelijkgestemde aanbieders die voldoen aan de certificerings- en interoperabiliteitsvereisten van de EU;
19. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat met haar doctrine van economische veiligheid de screening van buitenlandse directe investeringen, met bijzondere aandacht voor digitale strategische sectoren, zoals AI-platforms, clouddiensten en datacentra, alsook uitvoercontroles, het antidwanginstrument en handelsbescherming in goede banen worden geleid binnen een samenhangend systeem waarmee wordt voorkomen dat afhankelijkheid van AI als wapen wordt gebruikt; wijst erop dat er vanwege uitvoerbeperkingen voor kritieke grondstoffen en de toenemende geopolitieke instabiliteit een betere coördinatie en handhaving nodig zijn om het Europese AI-ecosysteem te beschermen; verzoekt de Commissie een gerichte herziening van de verordening tweërlei gebruik voor te stellen, teneinde geavanceerde artificiële intelligentie uitgebreider aan te pakken, gezien het mogelijke gebruik ervan door derde landen in toepassingen op het gebied van veiligheid, surveillance en defensie;
20. uit zijn bezorgdheid over de herhaalde uitvoerbeperkingen die China oplegt voor zeldzame aardmetalen, die aanzienlijke verstoringen veroorzaken in de toeleveringsketens die van vitaal belang zijn voor halfgeleiderbedrijven en de bredere AI-waardeketen; is van mening dat het optreden van China ongerechtvaardigd is en roept de Commissie ertoe op de situatie nauwlettend te volgen en op passende wijze te reageren om ervoor te zorgen dat de wereldeconomie en de veerkracht van de internationale handel niet worden aangetast;
21. benadrukt dat de EU vaart moet zetten achter de uitvoering van de verordening kritieke grondstoffen en de toeleveringsketens moet diversifiëren om de economische veerkracht

te vergroten; benadrukt dat met spoed moet worden gezorgd voor investeringen in de strategische projecten die in het kader van de verordening kritieke grondstoffen zijn goedgekeurd en in andere projecten die de winning, raffinage, verwerking en recycling stimuleren en die ertoe bijdragen dat de EU minder afhankelijk wordt van China;

◦

◦ ◦

22. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0184

De rechtsstaat, grondrechten en misbruik van EU-middelen in Slowakije: behoefte aan een reactie van de EU

Resolutie van het Europees Parlement van 20 mei 2026 over de rechtsstaat, grondrechten en misbruik van EU-middelen in Slowakije: behoefte aan een reactie van de EU (2026/2607(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de artikelen 2 en 4, artikel 4, lid 3, en de artikelen 5, 6, 9 en 10 en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 20,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna “het Handvest”),
- gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM) en de protocollen daarbij, en de uitspraken van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens in verband met Slowakije,
- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens,
- gezien de internationale mensenrechtenverdragen van de Verenigde Naties en de Raad van Europa,
- gezien Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden¹ (de klokkenluidersrichtlijn),
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting² (de verordening inzake conditionaliteit),
- gezien Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij

¹ PB L 305 van 26.11.2019, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>.

² PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>.

en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid³ (de verordening gemeenschappelijke bepalingen),

- gezien zijn resolutie van 19 april 2018 over de bescherming van onderzoeksjournalisten in Europa: de zaak van de Slowaakse journalist Ján Kuciak en van ^{5.1.2.e} Kušnírová⁴,
- gezien zijn resolutie van 28 maart 2019 over de situatie van de rechtsstaat en de strijd tegen corruptie binnen de EU, met name in Malta en Slowakije⁵,
- gezien zijn resolutie van 20 oktober 2022 over de toename van haatmisdrijven ten aanzien van lhbtq+-personen in heel Europa in het licht van de recente homofobe moord in Slowakije⁶,
- gezien zijn resolutie van 17 januari 2024 over de voorgenomen ontbinding van de belangrijkste structuren voor corruptiebestrijding in Slowakije en de gevolgen daarvan voor de rechtsstaat⁷,
- gezien zijn verslagen naar aanleiding van de werkbezoeken van de Commissie begrotingscontrole aan Slowakije van 26 tot en met 28 mei 2025 en de werkbezoeken van de Groep voor toezicht op de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten (DRFMG) van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken aan Bratislava en Slowakije, van 1 tot en met 3 juni 2025,
- gezien de landenhoofdstukken over Slowakije in de jaarlijkse verslagen van de Commissie over de rechtsstaat,
- gezien de verslagen, enquêtes en adviezen van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten,
- gezien het platform van de Raad van Europa ter bevordering van de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten en zijn jaarverslag 2025,
- gezien de verklaring van het Comité van Ministers van de Raad van Europa van 30 april 2014 over de bescherming van de journalistiek en de veiligheid van journalisten en andere media-actoren,
- gezien de verbintenissen van de deelnemende landen van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa op het gebied van de vrijheid van de media, de vrijheid van meningsuiting en de vrije stroom van informatie,
- gezien resolutie nr. 464/2024 van 20 november 2024 van de raad voor de rechtspraak van de Slowaakse Republiek, waarin bezorgdheid wordt geuit over het strafbare feit van rechtsmisbruik en wordt aanbevolen dit in te trekken of te wijzigen om te zorgen voor sterkere waarborgen in overeenstemming met de onafhankelijkheid van de rechterlijke

³ PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>.

⁴ PB C 390 van 18.11.2019, blz. 111.

⁵ PB C 108 van 26.3.2021, blz. 107.

⁶ PB C 149 van 28.4.2023, blz. 22.

⁷ PB C, C/2024/5712, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5712/oj>.

macht,

- gezien de verklaring van de Internationale Commissie van Juristen van 14 februari 2025 waarin bezorgdheid wordt geuit over de duidelijke inmenging van de uitvoerende macht in de werkzaamheden van de raad voor de rechtspraak van de Slowaakse Republiek en waarin wordt benadrukt dat de onafhankelijkheid van raden voor de rechtspraak moet worden beschermd tegen de invloed van het parlement en de uitvoerende macht,
 - gezien de gezamenlijke open brief van 16 oktober 2025, ondertekend door 56 maatschappelijke organisaties, waarin deze hun diepe bezorgdheid uiten over de onlangs aangenomen grondwetswijzigingen in Slowakije en de EU oproepen dringend actie te ondernemen,
 - gezien de brief van 28 november 2025 van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) aan de Commissie, waarin het EOM bezorgdheid uit over het feit dat de voorgestelde wijzigingen van de wetgeving inzake de bescherming van klokkenluiders in Slowakije mogelijk onverenigbaar zijn met de beginselen van de rechtsstaat, een beperking van de bescherming van bepaalde categorieën klokkenluiders inhouden, met terugwerkende kracht gevolgen hebben voor lopende zaken en negatieve gevolgen hebben voor de bescherming van de financiële belangen van de EU,
 - gezien de openbare hoorzitting van de Commissie begrotingscontrole van 27 januari 2026 over de bescherming van de financiële belangen van de EU in Slowakije,
 - gezien de corruptieperceptie-index van 2025, waarin Slowakije een score van 48 op 100 kreeg en het land wereldwijd op de 61e plaats kwam te staan,
 - gezien de gendergelijkheidsindex 2025 van het Europees Instituut voor gendergelijkheid, waarin Slowakije een score van 57,2 op 100 kreeg en het land op de 20e plaats in de EU kwam te staan, waaruit blijkt dat Slowakije in de loop van de tijd vooruitgang heeft geboekt, maar nog steeds onder het EU-gemiddelde presteert,
 - gezien de verklaringen van de Raad en de Commissie van 11 februari 2026 over de rechtstaat, grondrechten en misbruik van EU-middelen in Slowakije: behoefte aan een reactie van de EU,
 - gezien zijn resolutie van 29 april 2026 met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van de besluiten over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024, afdeling III Commissie en uitvoerende agentschappen en het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds⁸,
 - gezien artikel 136, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren, de waarden zijn waarop de EU berust, zoals neergelegd in artikel 2 VEU en zoals weerspiegeld in het Handvest en verankerd in internationale mensenrechtenverdragen; overwegende dat alle lidstaten deze waarden gemeen hebben en dat deze waarden door de EU en door elke lidstaat

⁸ Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0125.

afzonderlijk in alle interne en externe beleidsmaatregelen consequent moeten worden geëerbiedigd en actief moeten worden bevorderd; overwegende dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat de bescherming van de in artikel 2 VEU verankerde waarden er niet op achteruitgaat; overwegende dat ondermijning van deze waarden de rechten en vrijheden van mensen die in de EU wonen dreigt aan te tasten;

- B. overwegende dat in artikel 6, lid 3, VEU, wordt erkend dat de grondrechten, zoals zij worden gewaarborgd door het EVRM en zoals ze uit de constitutionele tradities voortvloeien die de lidstaten gemeen hebben, als algemene beginselen deel uitmaken van de EU-wetgeving;
- C. overwegende dat de werking van de EU berust op wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten, waarbij verondersteld wordt dat zij de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten, zoals gewaarborgd door het EVRM en het Handvest, handhaven;
- D. overwegende dat de deelnemers aan een onderzoeksmissie van de DRFMG in Slowakije van 1 tot en met 3 juni 2025 ernstige bezorgdheid hebben geuit over hervormingen van het strafrecht waardoor de inspanningen op het gebied van corruptiebestrijding verslappen en de verjaringstermijnen worden ingekort, en over het gebruik van versnelde procedures zonder adequaat overleg; overwegende dat de deelnemers aan de missie ook wezen op risico's in verband met het opportuniteitsbeginsel, het gebrek aan een omvattende corruptiebestrijdingsstrategie, toenemende druk op de rechterlijke macht, de media en het maatschappelijk middenveld, afnemende mediavrijheid en voorstellen waarmee de voorrang van het EU-recht wordt aangevallen; overwegende dat met name werd vastgesteld dat corruptiebestrijding niet langer een prioriteit van de regering is, wat zich uit in minder vervolgingen wegens corruptie, niet omdat de corruptie is afgenomen, maar wel de handhaving ervan, en dat er geen belangrijke nieuwe zaken zullen worden behandeld, behalve als ze verband houden met de vorige regering van de premier; overwegende dat naar schatting 1 324 veroordeelden baat hadden bij juridische hervormingen en dat 446 van hen, van wie velen politieke banden hebben, vervroegd zijn vrijgelaten;
- E. overwegende dat het werkbezoek van de Commissie begrotingscontrole aan Slowakije van 26 t/m 28 mei 2025 aanleiding gaf tot ernstige bezorgdheid over de werking van de controlesystemen, het beheer van EU-middelen en de algemene situatie van de rechtsstaat; overwegende dat het werkbezoek plaatsvond in een gespannen politieke sfeer, de leden ervan openlijk werden aangevallen en ernstige problemen aan het licht kwamen in verband met transparantie, tegenstrijdige informatie van autoriteiten en belanghebbenden, en een vijandige omgeving voor het maatschappelijk middenveld en onderzoeksjournalisten; overwegende dat ook werd gewezen op risico's in verband met het beheer van EU-middelen, waaronder structurele tekortkomingen in toezichtmechanismen, onvoldoende bescherming tegen fraude en verminderde onderzoekscapaciteit na de ontmanteling van het speciaal openbaar ministerie en de hervorming van het Wetboek van Strafrecht, wat heeft geleid tot alarmerende voorlopige statistieken volgens welke in de eerste maanden van 2025 naar verluidt slechts twee tenlasteleggingen zijn uitgevaardigd voor soortgelijke strafbare feiten als die welke eerder door het speciaal openbaar ministerie zijn onderzocht; overwegende dat het speciaal openbaar ministerie daarvoor elk jaar tussen 120 en 150 aanklachten heeft onderzocht; overwegende dat tijdens het werkbezoek ook tekortkomingen aan het licht zijn gekomen inzake het doeltreffende gebruik van EU-middelen voor kwetsbare gemeenschappen, met name bij de uitvoering van EU-middelen voor Roma-

gemeenschappen;

- F. overwegende dat de op 26 september 2025 aangenomen wijziging van de Slowaakse grondwet een aanvulling van artikel 7 behelst met bijkomende bepalingen inzake nationale identiteit, die de Slowaakse autoriteiten, met inbegrip van rechtbanken, in staat stellen te beoordelen of en in welke mate het EU-recht van toepassing is in Slowakije, waaronder uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU); overwegende dat de commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa, de Commissie van Venetië en het Mensenrechtencomité van de VN hun zorgen over deze wijziging hebben geuit; overwegende dat de Commissie op 21 november 2025 heeft besloten een inbreukprocedure in te leiden door Slowakije een aanmaningsbrief te sturen wegens schending van de fundamentele beginselen van het EU-recht, met name de beginselen van voorrang, doeltreffendheid en uniforme toepassing van het EU-recht;
- G. overwegende dat het rechtsbestel nog steeds te kampen heeft met uitdagingen op het gebied van efficiëntie, met name in administratieve zaken; overwegende dat de Commissie Slowakije in haar verslag over de rechtsstaat 2025 heeft aanbevolen maatregelen in te voeren om te zorgen voor voldoende waarborgen voor de onafhankelijkheid met betrekking tot het ontslag van leden van de raad voor de rechtspraak, met name leden die niet door rechters zijn gekozen, rekening houdend met de Europese normen inzake de onafhankelijkheid van raden voor de rechtspraak, en om zeker te stellen dat er voldoende waarborgen zijn en naar behoren in acht worden genomen bij de beoordeling van de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechters voor het strafbare feit “rechtsmisbruik” in hun rechterlijke beslissingen;
- H. overwegende dat de Commissie Slowakije in haar verslag over de rechtsstaat 2025 heeft aanbevolen voorstellen in te dienen om lobbyactiviteiten te reguleren en het systeem voor vermogensaangifte en -verificatie te versterken, en zich te blijven inspannen voor de hervorming van de regels inzake belangenconflicten en te zorgen voor doeltreffende en onafhankelijke onderzoeken en vervolgingen van corruptiezaken op hoog niveau teneinde een solide staat van dienst op te bouwen, onder meer door ongepaste inmenging te voorkomen en het gebruik van de bevoegdheden van de procureur-generaal om definitieve onderzoeks- en vervolgingsbesluiten nietig te verklaren, te beperken;
- I. overwegende dat de Commissie op 8 mei 2025 naar aanleiding van een aanbeveling van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) een uitvoeringsbesluit heeft vastgesteld betreffende de vermindering van de steun in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit in geval van belangenconflicten overeenkomstig artikel 22, lid 5, van Verordening (EU) 2021/241 en artikel 19, leden 1 en 2, punt a), van de financieringsovereenkomst voor Slowakije (C(2025)0294);
- J. overwegende dat de Groep van Staten tegen Corruptie (Greco) op 6 juni 2025 zijn ad-hocverslag over de Slowaakse Republiek heeft aangenomen, waarin de groep een aantal aanbevelingen heeft gedaan in het licht van de bevindingen met betrekking tot het gebruik van de versnelde wetgevingsprocedure, de verkorting van verjaringstermijnen, de vermindering van strafrechtelijke veroordelingen, de institutionele hervormingen die van invloed zijn op het openbaar ministerie en de politie, alsook de toepassing van het strafbare feit “rechtsmisbruik”; overwegende dat de Commissie van Venetië en het directoraat-generaal Mensenrechten en Rechtsstaat van de Raad van Europa op 6 en 7 maart 2026 hebben aangegeven dat het strafbare feit van rechtsmisbruik zorgwekkend

is, aangezien het inherent het risico van ondermijning van de rechtsstaat in zich draagt, en dat zij nogmaals hebben verklaard dat de gewone beroepsprocedure de primaire beroepsweg dient te zijn;

- K. overwegende dat de Commissie Slowakije in haar verslag over de rechtsstaat 2025 heeft aanbevolen de regels en mechanismen te versterken om het onafhankelijke bestuur en de redactionele onafhankelijkheid van publieke omroepen te herstellen en verder te waarborgen, rekening houdend met de Europese normen inzake publieke omroepen, en vooruitgang te boeken bij het vaststellen van wetgevingswaarborgen en andere waarborgen om de fysieke veiligheid en de werkomgeving van journalisten te verbeteren, met inbegrip van een hervorming van de smaadwet, met inachtneming van de Europese normen inzake de bescherming van journalisten; overwegende dat de Slowaakse regering en het Slowaakse parlement in 2025 de raad van bestuur van de Slowaakse televisie en radio (STVR) hebben benoemd en dat deze uitsluitend bestaat uit kandidaten van de regerende coalitie, hetgeen tot uiting komt in de keuze van de directeur-generaal en de aanzienlijke druk die op het personeel van de STVR wordt uitgeoefend ten aanzien van de redactionele inhoud;
- L. overwegende dat het Slowaakse grondwettelijk hof op 11 februari 2026 heeft besloten het HvJ-EU om een prejudiciële beslissing te vragen (C-107/26) over de verenigbaarheid van de wet inzake de Slowaakse televisie en radio met de Europese verordening mediavrijheid⁹;
- M. overwegende dat publieke aanvallen van Slowaakse politici in het verleden op journalisten, het maatschappelijk middenveld en kwetsbare groepen hebben bijgedragen tot een soort normalisering van haatzaaiende uitlatingen en dat er in die context zware geweldsdelicten zijn gepleegd, waaronder de moord op Ján Kuciak en ^{5.1.2.e} Kušnírová; overwegende dat de moord op Ján Kuciak en ^{5.1.2.e} een van de meest complexe zaken is die worden onderzocht; overwegende dat deze zaak onder toezicht stond van het speciaal openbaar ministerie en nu onder het gezag van de procureur-generaal valt;
- N. overwegende dat de Commissie Slowakije in haar verslag over de rechtsstaat 2025 heeft aanbevolen te zorgen voor doeltreffende openbare raadplegingen en betrokkenheid van belanghebbenden bij het wetgevingsproces, onder meer door het frequente gebruik van de versnelde procedure aan te pakken; overwegende dat 20 % van de in 2025 door het Slowaakse parlement aangenomen wetten werd besproken en aangenomen volgens de versnelde wetgevingsprocedure;
- O. overwegende dat het Slowaakse parlement op 12 december 2025 de wetgeving inzake de bescherming van klokkenluiders heeft gewijzigd door middel van een versnelde procedure; overwegende dat het Slowaakse grondwettelijk hof op 17 december 2025 de werking van deze wijzigingen heeft opgeschort; overwegende dat de Commissie op 30 januari 2026 heeft besloten een inbreukprocedure in te leiden door Slowakije een aanmaningsbrief te sturen wegens schending van de EU-regels inzake de bescherming van klokkenluiders;

⁹ Verordening (EU) 2024/1083 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU (Europese verordening mediavrijheid) (PB L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

- P. overwegende dat het Slowaakse parlement op 16 april 2025 de wetgeving inzake non-profitorganisaties heeft gewijzigd; overwegende dat de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa en de Commissie van Venetië hun bezorgdheid hebben geuit over de overeenstemming van die wijziging met het EVRM; overwegende dat niet-gouvernementele organisaties (ngo's) het slachtoffer zijn geworden van lastercampagnes, bedreigingen en intimidatie¹⁰; overwegende dat het grondwettelijk hof op 17 december 2025 heeft geconcludeerd dat de wijziging niet in overeenstemming is met de Slowaakse grondwet, noch met het EVRM; overwegende dat de Slowaakse autoriteiten ondanks dit arrest alternatieve maatregelen hebben ingevoerd om het administratieve toezicht op maatschappelijke organisaties te vergroten en de transparantieregels hebben gewijzigd, wat aanleiding geeft tot bezorgdheid over de aanhoudende druk op de ruimte voor het maatschappelijk middenveld;
- Q. overwegende dat mensenrechtendeskundigen van de VN en het Mensenrechtencomité van de VN hun bezorgdheid hebben geuit over de stigmatisering en vervolging van ngo's, journalisten en maatschappelijke organisaties in Slowakije, alsook over de inperking van de ruimte voor het maatschappelijk middenveld; overwegende dat het Mensenrechtencomité van de VN Slowakije heeft verzocht zijn wetgeving te herzien en te wijzigen, om ervoor te zorgen dat het recht op vrijheid van vreedzame vergadering volledig wordt beschermd en om te zorgen voor een passend kader voor ngo's; overwegende dat Slowakije nog steeds onderworpen is aan een verscherpte procedure met betrekking tot de uitvoering van arresten van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens inzake een gebrek aan waarborgen met betrekking tot geheime surveillance¹¹;
- R. overwegende dat het Slowaakse parlement op 11 december 2025 het Wetboek van Strafrecht heeft gewijzigd om obstructie van de verkiezingscampagne "in verband met een buitenlandse mogendheid of een buitenlandse agent" strafbaar te stellen; overwegende dat op 27 maart 2026 een voorstel is ingediend tot wijziging van de wetgeving inzake de voorwaarden voor de uitoefening van het stemrecht, om het stemmen per post vanuit het buitenland te vervangen door persoonlijk stemmen in diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen;
- S. overwegende dat bij de op 26 september 2025 aangenomen grondwetswijzigingen bepalingen zijn ingevoerd met betrekking tot adoptie, onderwijsactiviteiten en de grondwettelijke definitie van geslacht; overwegende dat de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa en de Commissie van Venetië hun bezorgdheid over deze wijzigingen hebben geuit;
- T. overwegende dat er in Slowakije structurele tekortkomingen bestaan bij het doeltreffend onderzoeken en vervolgen van gevallen van huiselijk geweld, zoals blijkt uit de

¹⁰ Civil Liberties Union for Europe (Liberties), verslag over de rechtsstaat 2025: Slowakije; Europese Commissie, verslag over de rechtsstaat 2025 – hoofdstuk over Slowakije; informatie van het Bureau van de ombudsman van de Slowaakse Republiek, 2025.

¹¹ Arresten van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens van 26 oktober 2023 in de zaak *Plechlo tegen Slowakije* (18593/19) en van 20 juli 2021 in de zaak ^{5.1.2.e} tegen Slowakije (58361/12).

jurisprudentie van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens¹²;

- U. overwegende dat zaak C-799/23, *Commissie/Slowakije*, nog steeds aanhangig is bij het HvJ-EU; overwegende dat Slowakije nog steeds onderworpen is aan een verscherpte procedure met betrekking tot de uitvoering van een arrest van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens inzake discriminatie vanwege de inschrijving en scholing van Romakinderen in speciale klassen op basisscholen voor kinderen met een verstandelijke beperking¹³; overwegende dat de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa op 25 februari 2025 heeft verzocht om dringende maatregelen om de ontoereikende levensomstandigheden van gemarginaliseerde Romagemeenschappen aan te pakken; overwegende dat deze ook aanbevelingen heeft gedaan om de toegang van Romakinderen tot inclusief en hoogwaardig onderwijs te garanderen en hun segregatie te beëindigen en om haat ten aanzien van en discriminatie van ^{5.1.2.e} aan te pakken, met name bij politiewerk; overwegende dat Slowakije nog steeds onderworpen is aan een verscherpte procedure met betrekking tot de uitvoering van arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens inzake de behandeling van ^{5.1.2.e} door de politie¹⁴;
- V. overwegende dat in het verslag over de rechtsstaat 2025 van de Civil Liberties Union for Europe¹⁵ wordt gewezen op aanhoudende bezorgdheid ten aanzien van Slowakije op het gebied van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, het kader voor corruptiebestrijding, de mediavrijheid, het gebruik van versnelde wetgevingsprocedures, de ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de grondrechten, met name met betrekking tot minderheden en kwetsbare groepen;
- W. overwegende dat het Slowaakse parlement op 11 december 2025 het Wetboek van Strafrecht heeft gewijzigd om het ter discussie stellen van de na de Tweede Wereldoorlog vastgestelde decreten strafbaar te stellen; overwegende dat deze onlangs aangenomen wetgeving een bedreiging vormt voor de vrijheid van meningsuiting en de academische vrijheid, zoals beschermd door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; overwegende dat het bij de onteigening van land op basis van bovengenoemde decreten, een fenomeen dat nog altijd plaatsvindt en waarvan met name burgers die behoren tot de Hongaarse nationale minderheid het slachtoffer zijn, in feite gaat om landroof, waardoor honderden eigenaren hun waardevolle grond zijn kwijtgeraakt, en dat betwijfeld kan worden of dit in overeenstemming is met de rechtszekerheid en de beginselen van de rechtsstaat; overwegende dat het adviescomité van het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden de Slowaakse autoriteiten er op 2 februari 2022 toe heeft opgeroepen een dialoog aan te gaan met vertegenwoordigers van de betrokken nationale minderheden over mogelijke negatieve gevolgen van het besluit van 1945 inzake de confiscatie van eigendommen voor de huidige interetnische betrekkingen;

¹² Arrest van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens van 22 januari 2026 in de zaak *J.S. tegen Slowakije* (35767/23).

¹³ Arrest van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens van 27 februari 2025 in de zaak *Salay tegen Slowakije* (29359/22).

¹⁴ Arresten van het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens van 1 september 2020 in de zaak *R.R. en R.D. tegen Slowakije*, van 8 september 2022 in de zaak *P.H. tegen Slowakije* (37574/19) en van 24 oktober 2024 in de zaak *B.B. tegen Slowakije* (48587/21).

¹⁵ <https://www.liberties.eu/f/vdxw3e>.

1. uit zijn diepe bezorgdheid over de achteruitgang van de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten in Slowakije; benadrukt dat de aantoonbare naleving door de lidstaten van zowel de rechtsstaat als het Handvest moet worden beschouwd als een essentiële voorwaarde om EU-middelen te kunnen ontvangen; onderstreept dat alle uit de EU-begroting gefinancierde programma's en investeringen het algemeen belang moeten dienen; benadrukt dat structurele tekortkomingen in de rechtsstaat, met name ter zake van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en ter zake van audit- en controlesystemen, de bescherming van de financiële belangen van de EU in gevaar brengen;
2. verzoekt de Commissie te beoordelen of er sprake is van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending door Slowakije van de in artikel 2 VEU bedoelde waarden; verzoekt de Commissie voorts ten volle gebruik te maken van alle beschikbare instrumenten om tegemoet te komen aan de punten van zorg met betrekking tot de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten, te beginnen met de instrumenten voor preventie en samenwerking in het kader van haar jaarlijkse verslag over de rechtsstaat, teneinde de naleving van de in artikel 2 VEU verankerde waarden te waarborgen; benadrukt echter dat de Commissie, wanneer er bezorgdheid blijft bestaan en deze naar behoren wordt gemotiveerd, niet mag aarzelen om gebruik te maken van alle handhavingsmaatregelen waarover zij beschikt om de EU-begroting te beschermen en de in artikel 2 VEU verankerde waarden te handhaven, met inbegrip van inbreukprocedures, en met name versnelde inbreukprocedures, verzoeken om voorlopige maatregelen bij het HvJ-EU en acties wegens niet-naleving van de uitspraken van het HvJ-EU, alsook versterkte audits, opschorting van betalingen, systematische toepassing van financiële correcties en terugvorderingsprocedures;
3. betreurt het feit dat Slowakije een reeks wijzigingen van zijn strafrecht en strafprocesrecht heeft aangenomen, waaronder een verlaging van de straffen voor corruptie en financiële misdrijven, een verkorting van de verjaringstermijnen, en de ontbinding van gespecialiseerde corruptiebestrijdingsentiteiten, het nationale agentschap voor misdaadbestrijding en het speciale openbaar ministerie, hetgeen tot vertragingen in aan andere organen overgedragen onderzoeken en tot een aanzienlijke afname van het aantal corruptiezaken heeft geleid, en de vervolging van strafbare feiten waarbij EU-middelen zijn betrokken, ondermijnt; uit zijn bezorgdheid over de ruime discretionaire bevoegdheden die aan de procureur-generaal in Slowakije zijn toegekend op grond van artikel 363 van het Slowaakse wetboek van strafvordering, op grond waarvan strafrechtelijke procedures kunnen worden onderbroken of vertraagd op formele gronden zonder voldoende waarborgen, hetgeen risico's met zich meebrengt voor het doeltreffende onderzoek en de doeltreffende vervolging van zaken, met name corruptiegerelateerde strafbare feiten; uit zijn bezorgdheid over de gemelde intimidatie van en het onderzoek naar voormalige onderzoekers op het gebied van corruptiebestrijding en is van mening dat deze maatregelen de strijd tegen corruptie verzwakken, de bescherming van de financiële belangen van de EU dreigen te ondermijnen en een afschrikkend effect kunnen hebben op onafhankelijke onderzoeken; uit voorts zijn bezorgdheid over de ontdekking van belangenconflicten bij de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit;
4. uit zijn diepe bezorgdheid over de grondwetswijzigingen in Slowakije, met name die welke de grondrechten, de rechtsstaat en de voorrang van het EU-recht beperken; stelt met bezorgdheid vast dat maatschappelijke organisaties hebben gewaarschuwd dat deze wijzigingen de grondrechten kunnen schenden; benadrukt dat grondwettelijke

bepalingen voldoende nauwkeurig moeten worden geformuleerd om willekeurige interpretatie te voorkomen en volledig moeten voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van het EU-recht, met inbegrip van het Handvest, alsook aan de internationale mensenrechtennormen; wijst erop dat de voorrang van het EU-recht en het bindende karakter van internationale verplichtingen volledig moeten worden geëerbiedigd en dat geen enkele grondwettelijke bepaling de niet-naleving van arresten van het HvJ-EU of het ^{5.1.2.e} voor de Rechten van de Mens kan rechtvaardigen; verzoekt de Slowaakse autoriteiten ervoor te zorgen dat zijn grondwet volledig in overeenstemming is met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten en rekening te houden met de aanbevelingen van de Commissie van Venetië en internationale mensenrechtenorganen, met name wat betreft de voorrang van het EU-recht, het recht op een privé- en gezinsleven, non-discriminatie op grond van gender en seksuele gerichtheid en het recht op onderwijs;

5. verzoekt de Commissie te beoordelen of recente wetwijzigingen in overeenstemming zijn met het EU-recht en de bepalingen van de verordening gemeenschappelijke bepalingen toe te passen in gevallen van niet-naleving van de horizontale randvoorwaarden uit hoofde van die verordening;
6. benadrukt dat de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat niet beperkt is tot maatregelen als laatste redmiddel, maar ook voorziet in vroegtijdige maatregelen met gedeeltelijke schorsingen wanneer schendingen van de rechtsstaat worden vastgesteld die een ernstig risico vormen voor een goed financieel beheer van de begroting van de EU; herhaalt zijn oproep in het kader van de kwijting voor de begroting 2024 van de Commissie om de eerste stap van de procedure van artikel 6, lid 1, van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat in te leiden;
7. spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de poging tot opheffing van het bureau voor de bescherming van klokkenluiders, die zou hebben geleid tot een aanzienlijke verlaging van het niveau van bescherming van klokkenluiders, met inbegrip van een grotere blootstelling aan represailles en een verminderde toegang tot juridische waarborgen; verwerpt bepalingen waarbij een “herzieningsmechanisme” wordt ingevoerd dat autoriteiten of werkgevers in staat stelt de bescherming van klokkenluiders in te trekken zonder rechterlijk toezicht, waardoor het grondrecht op een doeltreffende voorziening in rechte zoals verankerd in het Handvest in gevaar wordt gebracht; benadrukt dat het beperken van de bescherming van klokkenluiders onverenigbaar is met de klokkenluidersrichtlijn van de EU en de rechtsstaat ondermijnt; is ingenomen met het besluit van het Slowaakse parlement van 17 maart 2026 om de controversiële wet in te trekken en het bureau voor de bescherming van klokkenluiders te handhaven; verzoekt de Commissie nauwlettend toe te zien op de uitvoering van de intrekking van de wetgeving tot opheffing van het bureau voor de bescherming van klokkenluiders in Slowakije, om ervoor te zorgen dat deze intrekking het vorige beschermingsniveau volledig herstelt en in overeenstemming is met het EU-recht, en de omvang en doeltreffendheid van de intrekking te beoordelen alvorens verdere maatregelen te overwegen; verzoekt de Slowaakse autoriteiten ervoor te zorgen dat het EU-recht en de normen inzake de bescherming van klokkenluiders worden nageleefd;
8. dringt er bij de Commissie op aan de gerichte controles en controles ter plaatse in Slowakije op te voeren, onder meer door middel van versterkte en systematische samenwerking met OLAF en het EOM, om de verzwakking van de nationale

handhavingscapaciteit te compenseren en te zorgen voor een doeltreffende follow-up van lopende onderzoeken; benadrukt dat dergelijke controles systematisch moeten worden toegepast op alle relevante financieringsstromen van de EU, met inbegrip van zowel het meerjarig financieel kader als de middelen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit;

9. herhaalt bereid te zijn in een geest van loyale samenwerking samen te werken met de Slowaakse autoriteiten, alsook met het maatschappelijk middenveld en onafhankelijke instellingen, om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken; onderstreept dat zijn controles en missies tot doel hebben de versterking van democratische instellingen, de rechtsstaat en het correcte gebruik van EU-middelen te ondersteunen; verzoekt de Slowaakse autoriteiten hierbij constructief en proactief samen te werken met de EU-instellingen;
10. verzoekt de Slowaakse autoriteiten de aanbevelingen van de Commissie, de Greco en de Commissie van Venetië inzake de rechterlijke macht en corruptiebestrijding volledig uit te voeren, met name wat betreft de intrekking van het strafbare feit van rechtsmisbruik, het waarborgen van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de raad voor de rechtspraak in rechte en in de praktijk, de werking van gespecialiseerde corruptiebestrijdingsentiteiten, het materiële en procedurele strafrecht en de onafhankelijkheid van aanklagers;
11. veroordeelt ten stelligste de sluiting van het bureau van de speciale aanklager, gezien de duidelijke gevolgen daarvan voor het onderzoek naar en de vervolging van corruptie, en is van mening dat de activiteiten van het EOM deze sluiting niet kunnen goedmaken, met name in het licht van de gemelde “versnippering” van frauduleuze activiteiten, zodanig dat de vermeende waarde van een zaak onder de drempel blijft die is vastgesteld om het EOM erbij te betrekken; onderstreept dat de recente veranderingen dringend opnieuw moeten worden beoordeeld; verzoekt de Slowaakse autoriteiten te zorgen voor volledige, tijdige en proactieve samenwerking met het EOM en OLAF;
12. herhaalt zijn bezorgdheid over de werking van het Slowaakse betaalorgaan voor de landbouw en over het beheer van de financiering in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, met inbegrip van door de Slowaakse Rekenkamer bevestigde structurele tekortkomingen, ontoereikende controlemechanismen, onvoldoende corrigerende maatregelen en toenemende uitbetalingen met zwakke controles; is van mening dat deze tekortkomingen bevestigen dat het beheers- en controlesysteem voor landbouwwuitgaven in Slowakije ernstige systeemgebreken vertoont;
13. uit zijn bezorgdheid over beschuldigingen van misbruik en onregelmatigheden bij de uitvoering van door de EU gefinancierde projecten op het gebied van plattelandsontwikkeling en toerisme in Slowakije, met inbegrip van gevallen in verband met door de EU gefinancierde pensionprojecten, waarbij middelen voor landbouw en plattelandsontwikkeling zouden zijn misbruikt voor de bouw of renovatie van luxewoningen met weinig of geen toegevoegde waarde voor de EU; benadrukt dat dergelijke praktijken, indien ze worden bevestigd, een ernstige schending van de beginselen van goed financieel beheer, transparantie en gelijke behandeling zouden vormen en het vertrouwen van het publiek in de EU-begroting zouden ondermijnen;
14. herinnert aan de verplichting van de lidstaten om te zorgen voor een doeltreffend,

transparant en controleerbaar beheer van EU-middelen; verzoekt de Slowaakse autoriteiten onmiddellijk doeltreffende corrigerende maatregelen te nemen om de burgers concrete voordelen te bieden, waaronder het versterken van de internecontrolesystemen, het waarborgen van een goede opsporing van en omgang met belangenconflicten en het verbeteren van de terugvordering van onregelmatige betalingen, in volledige samenwerking met de Commissie;

15. spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de verslechtering van de vrijheid en pluriformiteit van de media in Slowakije, met inbegrip van politieke inmenging in publieke media, druk op journalisten door een klimaat van vijandigheid, lastercampagnes en desinformatie, het gebruik van strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP's), onder meer door hooggeplaatste politieke figuren, en het risico op een concentratie van media-eigendom in politiek georiënteerde handen, in combinatie met ontslagen van toplui van belangrijke culturele instellingen, wat een remmend effect op de persvrijheid en het openbaar debat dreigt te hebben; benadrukt dat een verzwakt mediaklimaat de democratische controle aanzienlijk vermindert en corruptie bij de besteding van EU-middelen in de hand werkt; verzoekt de Slowaakse autoriteiten de aanbevelingen van de Commissie met betrekking tot de media volledig uit te voeren, met name wat betreft het rechtskader voor publieke media, in overeenstemming met de Europese verordening mediavrijheid, en de redactionele onafhankelijkheid en de bescherming van journalisten te waarborgen; verzoekt Slowakije de Europese verordening mediavrijheid volledig en daadwerkelijk na te leven en dringt er bij de Commissie op aan nauwlettend en proactief toe te zien op de uitvoering daarvan; herinnert eraan dat de Slowaakse autoriteiten bij de werking en financiering van culturele instellingen de vrijheid van meningsuiting en kunst moeten eerbiedigen en gerechtelijke procedures niet mogen misbruiken om het publieke debat te beperken; brengt hulde aan Ján Kuciak, die werd vermoord, en aan zijn essentiële werk als onderzoeksjournalist; verzoekt de Slowaakse autoriteiten ervoor te zorgen dat in deze zaak recht geschiedt;
16. betreurt het herhaalde en ongerechtvaardigde gebruik van versnelde wetgevingsprocedures voor substantiële hervormingen; benadrukt dat dergelijke procedures niet de norm mogen worden en alleen in naar behoren gemotiveerde omstandigheden mogen worden gebruikt, aangezien zij de publieke controle, transparantie en inclusieve wetgeving ondermijnen en zinvolle raadpleging en parlementair debat beperken; verzoekt de Slowaakse autoriteiten de aanbevelingen van de Commissie en de Greco met betrekking tot checks-and-balances volledig uit te voeren, met name wat betreft doeltreffende openbare raadpleging en betrokkenheid van belanghebbenden bij het wetgevingsproces, onder meer door paal en perk te stellen aan het frequente gebruik van versnelde procedures; herhaalt zijn bezorgdheid over de toegang tot informatie voor journalisten en maatschappelijke organisaties, met inbegrip van verslagen van de Slowaakse Rekenkamer en de controleafdeling van het regeringsbureau;
17. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over het feit dat maatschappelijke organisaties, controle-instanties en rechtsbeoefenaars steeds meer onder druk worden gezet, steeds meer administratieve lasten opgelegd krijgen en steeds vaker te maken hebben met pogingen om hun werkzaamheden in een kwaad daglicht te stellen; is van mening dat de verantwoordingsplicht en de doeltreffende bescherming van de grondrechten hierdoor worden aangetast; dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan een einde te maken aan de stigmatisering en vervolging van maatschappelijke organisaties en ervoor te zorgen

dat wetgeving die gevolgen heeft voor het maatschappelijk middenveld, waaronder de wetgeving inzake financiering en verslaglegging, volledig in overeenstemming is met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten, met name het daarin verankerde recht op privéleven, recht op vrijheid van meningsuiting en recht op vrijheid van vergadering en vereniging;

18. verzoekt de Slowaakse autoriteiten ervoor te zorgen dat de kieswetgeving, waaronder de wetgeving inzake stemmen per post, en de strafrechtelijke sancties in verband met schendingen van die wetgeving volledig in overeenstemming zijn met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten, met name het daarin verankerde actief en passief kiesrecht, recht op vrijheid van meningsuiting en recht op vrijheid van vereniging; wijst er nogmaals op dat beperkingen op stemmen per post naar behoren moeten worden gemotiveerd en evenredig moeten zijn, met name wanneer er geen sprake is van bewezen structurele tekortkomingen met betrekking tot de integriteit van deze vorm van stemmen, en benadrukt dat gelijke toegang tot deelname aan de verkiezingen moet worden gewaarborgd voor in het buitenland woonachtige Slowaakse burgers;
19. dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan te waarborgen dat geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld op doeltreffende wijze worden voorkomen en bestreden, zowel in wetgeving als in de praktijk, in overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten; benadrukt nogmaals dat het belangrijk is dat het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld onverwijld wordt geratificeerd en dat de wettelijke definitie van verkrachting in overeenstemming wordt gebracht met de internationale mensenrechtennormen;
20. dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan om de verplichting om doeltreffende, tijdige en niet-discriminerende toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, inclusief veilige en legale abortus, te waarborgen, volledig na te komen, dit gezien het feit dat er in Slowakije vanwege diverse wetgevingsinitiatieven, met name sinds 2023, sprake is van achteruitgang op dit punt; benadrukt dat deze verplichting voortvloeit uit internationale mensenrechtennormen en integraal deel uitmaakt van de bescherming van de grondrechten, waaronder het recht op eerbiediging van privéleven en gezinsleven en het recht op gezondheid en non-discriminatie;
21. dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan te waarborgen dat de rechten van lhbtq+-personen op doeltreffende wijze worden beschermd, zowel in wetgeving als in de praktijk, in overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten;
22. dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan te waarborgen dat de rechten van ^{5.1.2.e} op doeltreffende wijze worden beschermd, zowel in wetgeving als in de praktijk, in overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten, en in dat kader met name een einde te maken aan de segregatie in het onderwijs, de ongelijke toegang tot gezondheidszorg en de discriminatie van ^{5.1.2.e} door de politie; geeft nogmaals aan bezorgd te zijn over de wijze waarop voor de ^{5.1.2.e} bedoelde EU-middelen in Slowakije worden besteed;
23. geeft in het bijzonder uiting aan zijn bezorgdheid over de rechten van minderheden in Slowakije, gezien het politieke discours, wetsvoorstellen en de bestuurlijke praktijken

die tot discriminatie, stigmatisering of uitsluiting kunnen leiden, alsook over de inbeslagname met terugwerkende kracht van eigendommen van EU-burgers met verschillende etnische herkomst omdat zij collectief verantwoordelijk worden gehouden voor de oorlog; is van mening dat historische grieven via dialoog moeten worden aangepakt en niet door criminalisering; wijst erop dat de bescherming van de rechten van minderheden een kernonderdeel is van de rechtsstaat en democratisch bestuur; dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan te waarborgen dat de rechten van personen die tot een minderheid behoren op doeltreffende wijze worden beschermd, zowel in wetgeving als in de praktijk, in overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht inzake de mensenrechten, en dan met name het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op eigendom;

24. spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over de bestuurlijke en gerechtelijke praktijken waarbij het Slowaakse Landfonds en het staatsbedrijf Bossen van de Slowaakse Republiek betrokken zijn, waarbij land en bos op basis van naoorlogse decreten in beslag worden genomen, zonder compensatie voor de eigenaren; dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan de onlangs aangenomen wijziging van het wetboek van strafrecht in te trekken, alle juridische procedures op te schorten en alle lopende inbeslagnames van land stop te zetten;
25. dringt er bij de Slowaakse autoriteiten op aan onderzoek te doen naar de nog altijd bestaande structurele tekortkomingen bij de behandeling van klachten over mishandeling door de politie, waaronder het feit dat geloofwaardige beschuldigingen van mishandeling niet op onpartijdige en doeltreffende wijze worden onderzocht; dringt aan op betere waarborgen tegen mishandeling door rechtshandhavingsinstanties, zoals garanties voor institutionele onafhankelijkheid, doeltreffende toezichtsmechanismen en adequate procedurele waarborgen om ervoor te zorgen dat verantwoording wordt afgelegd en om het vertrouwen van de burgers in rechtshandhavingsinstanties te waarborgen;
26. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa en de Verenigde Naties.

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2026)0185

Onderdrukking en terechtstelling van demonstranten, dissidenten, politieke gevangenen en religieuze minderheden in Iran

Resolutie van het Europees Parlement van 21 mei 2026 over de onderdrukking en terechtstelling van demonstranten, dissidenten, politieke gevangenen en religieuze minderheden in Iran (2026/2733(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over de Islamitische Republiek Iran,
- gezien artikel 150, lid 5, en artikel 136, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Iraanse bevolking na de opstand van 2025-2026 wordt geconfronteerd met de grootste massamoord op demonstranten in de geschiedenis van het land, waarbij tienduizenden mensen zijn vermoord, onder wie ten minste 236 minderjarigen, en dat zij tevens wordt geconfronteerd met massale arrestaties, executies, martelingen en dagelijkse terreur; overwegende dat in Iran de meeste doodvonnissen per hoofd van de bevolking ter wereld worden uitgesproken; overwegende dat het regime de aanhoudende oorlog als voorwendsel gebruikt om de executies nog verder te versnellen;
- B. overwegende dat de internationale onafhankelijke onderzoeksmissie van de VN in Iran heeft gewaarschuwd dat de repressie kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid;
- C. overwegende dat de autoriteiten in maart 2026 zijn begonnen met de terechtstelling van de demonstranten van januari, na schijnprocessen die waren gebaseerd op bekentenissen die zijn verkregen door middel van foltering, seksueel geweld, het uitzenden van gedwongen bekentenissen en schijnexecuties;
- D. overwegende dat het regime in onevenredige mate religieuze en etnische minderheden viseert, waaronder Ahwazi's, Afghanen, Azeri's, Bahai, Baloetsji's, christenen, joden, Koerden, soennieten en zoroastriërs; overwegende dat het regime zijn campagne tegen vrouwenrechtenactivisten, journalisten en mensenrechtenverdedigers heeft geïntensiveerd;
- 1. betuigt zijn solidariteit met het Iraanse volk en zijn strijd voor vrijheid, democratie en mensenrechten;

2. veroordeelt het feit dat het regime de repressie opvoert en steeds meer gebruikmaakt van de doodstraf om politieke mobilisatie te ontmoedigen; eist dat er onmiddellijk een einde wordt gemaakt aan de executies en dat de doodstraf volledig wordt afgeschaft;
3. betreurt dat dissidenten, met name minderjarigen, in maart en april 2026 in het geheim terechtgesteld zijn; brengt hulde aan de opmerkelijke moed van de geëxecuteerden;
4. eist dat alle politieke gevangenen in detentie onmiddellijk en onvoorwaardelijk worden vrijgelaten en dat verantwoording wordt afgelegd voor het gepleegde geweld;
5. Benadrukt dat de arrestaties van Peyvand en Borna Naimi uit de Bahá'i-gemeenschap opnieuw een voorbeeld vormen van de brutale repressie van minderheden door het regime en roept op tot hun onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating.
6. verzoekt de Raad de sancties uit te breiden tegen Iraanse functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de repressie, waaronder de rechterlijke macht, het gevangeniswezen, de Islamitische Revolutionaire Garde en entiteiten die banden hebben met de hoogste leider;
7. dringt erop aan sancties op te leggen met betrekking tot de activa van de Islamitische Revolutionaire Garde en trouwe familieleden en hun de toegang tot de EU te ontfeggen;
8. dringt er bij de lidstaten op aan Iraanse diplomatieke missies die betrokken zijn bij transnationale repressie te sluiten;
9. verzoekt de Commissie en de lidstaten lacunes in de handhaving van sancties te dichten;
10. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat de VN-onderzoeksmisssie in Iran voldoende middelen krijgt, informatie met haar uit te wisselen en een tribunaal voor Iran op te richten om daders ter verantwoording te roepen en universele jurisdictie in Europese rechtbanken na te streven;
11. veroordeelt de in Iran opgelegde internetblokkade en dringt er bij de EU en gelijkgestemde partners op aan de Iraanse bevolking instrumenten voor veilige internettoegang te verschaffen;
12. verzoekt de lidstaten om bij de behandeling van zaken binnen hun nationale rechtstelsels terdege rekening te houden met de kwetsbaarheid van vervolgte Iraniërs;
13. verzoekt de VV/HV, de Raad en de lidstaten de mensenrechten, de vrijlating van alle politieke gevangenen, het stopzetten van de executies en het afleggen van verantwoording aan de slachtoffers tot kernelementen te maken van elk initiatief om een einde te maken aan de aanhoudende oorlog;
14. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de VV/HV, de regeringen en parlementen van de lidstaten, alsook aan de Islamitische Republiek Iran.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet